

ئۇيغۇرچە - خەنزۇچە
سېلىشتۇرما ئوقۇشلۇق

مۇساپىرلار قاتارىدا

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ئۇيغۇرچە - خەنزۇچە سېلىشتۇرما ئوقۇشلۇق
维汉对照读物

مۇساپەرلەر قاۋمىدا 流浪者酒家

ئەسلى ئاپتورى: مەمتىمىن ھوشۇر قاتارلىقلار
تەرجىمە قىلىپ ئىزاھلىغۇچى: شى جېنتىيەن

买买提明·吾守尔等 原著
史震天 译注

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

مۇساپىرلار قاۋىقىدا

ئاپتورى : مەمتىمىن ھوشۇر قاتارلىقلار
تەرجىمە قىلىپ ئىزاھلىغۇچى : شى جېنتىيەن
مەسئۇل مۇھەررىرى : مۇنارجان توختاخۇن
مۇھەررىرى : گۈلنار بارات
مەسئۇل كوررېكتورى : رەناگۈل ئابلىمىت
نەشر قىلىپ تارقاقۇچى : شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى
تېلېفون : 0991-2827472
ئادرېسى : ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 - نومۇر
پوچتا نومۇرى : 830001
ساتقۇچى : شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسى
باسقۇچى : شىنجاڭ شىنخۇا 2 - باسما زاۋۇتى
فورماتى : 880×1230 مىللىمېتىر 1/32
باسما تاۋىقى : 7.5
نەشرى : 2000 - يىلى 6 - ئاي 1 - نەشرى
باسمىسى : 2007 - يىلى 10 - ئاي 2 - بېسىلىشى
تىراژى : 4001-7000
كىتاب نومۇرى : ISBN 978-7-228-05177-9
باھاسى : 15.00 يۈەن

目录

مۇندەرىجە

流浪者酒家.....3	2.....مۇساپىرلارقاۋىقىدا
鸿雁湖.....45	.44.....ھاڭگىرت كۆلى
新邻居.....121	120.....يېڭى قوشنا
天涯芳草.....203	202.....خىلۋەتتىكى نۇر

مۇساپىرلار قاۋىقىدا

مەمتىمىن ھوشۇر

بىزنىڭ بۇ شەھەرنىڭ ئادەملىرى «شائىر» دېگەن گەپنى نا-
ھايىتى كەڭ مەنىدە چۈشىنىدۇ. ئۇلارنىڭ نەزىرىدە يالغۇز شېئىر
يازىدىغانلارلا ئەمەس، رومان يازىدىغان چوڭ يازغۇچىلاردىن تار-
تىپ گېزىتلەرگە پارچە - پۇرات خەۋەرلەرنى يېزىپ تۇرىدىغان
كىشىلەرگىچە ھەممىسىلا شائىر. شەھەردە «قەلەمكەشلەر جەمئى-
يىتى»^① دەپ بىر تەشكىلاتمۇ بار، ئادەتتىكى ئادەملەر ئۇنى «شا-
ئىرلار ئىدارىسى»لا دەيدۇ. يېقىندا مېنىڭ بىر - ئىككى پارچە
ھېكايەم ئېلان قىلىنىۋېدى، ئاغىنىلىرىم مېنىمۇ، پاھ، سەنمۇ
شائىر بولۇپ كېتىپسەن - ھە، دېيىشىدىغان بولدى.

شامىل دەپ بىر ئاغىنىم بار، ئاندا شائىر دېسە شۇنى دېسە بو-
لىدۇ. ئۇ «قەلەمكەشلەر جەمئىيىتى» نىڭ غوللۇق ئەزالىرىنىڭ بى-
رى. ئۇنىڭ شېئىرلىرى رايونىمىزدىكى چوڭ - كىچىك گېزىت -
ژۇرناللارنىڭ ھەممىسىدە دېگۈدەك چىقىپ تۇرىدۇ. تولىراق ئۇ
«پالانى بولاي»، «پۇستانى بولاي» دېگەن ماۋزۇلاردىكى شېئىرلارنى
يېزىشقا ئامراق. «شامال بولاي» دېگەن بىر شېئىرىدا، ئۇ ئۆز يا-
رىنى گۈلگە ئوخشىتىپ، شامال بولۇپ مەشۇقېنىڭ جامالىنى
سۆيۈپ ئۆتمەكچى بولغان؛ «يامغۇر بولاي» دېگەن شېئىرىدا، ئۇ
تامچە بولۇپ، سۇغا تەشنا زېمىنغا تۆكۈلىدىغانلىقىنى ئىپادىلە-
گەن؛ «كۆمۈر بولاي» دېگەن يەنە بىر شېئىرىدا، قەلبى مۇز ئادەم-
لەرنى ئىللىتىش ئۈچۈن كۆيۈپ تۈگەشكە رازىلىقىنى بىلدۈر-
-

流浪者酒家

买买提明·吾守尔

在我们这座城市里，人们对“诗人”这两个字的理解相当宽泛。在他们的心目中，不光是赋诗弄墨的人是诗人，上自创作小说的大作家，下至为新闻报刊撰写通讯、报导的记者、通讯员都应归入诗人的行列。这里有一个叫做“笔会”的组织，一般老百姓则把它称作“诗人的单位”。最近，我的一两篇小说发表了。于是，朋友们开始把我也称做“诗人”了。

我的一个朋友叫夏米力，他才配得上称为诗人。他是“笔会”的一名骨干，自治区的所有报刊杂志上几乎经常登载他写的诗歌。他常常喜欢用“我愿做……”之类的标题。在一首题为“我愿做一丝风”的诗里，他把心上人比做娇艳的鲜花，而自己如丝丝柔和的春风亲吻着恋人的香腮徐徐而过；在题为“我愿做一滴雨”的一首诗中，他把自己比做滴滴春雨，滋润着渴望甘霖的大地；在另一首题为“我愿做一块煤”的诗歌中又把自己比喻为一块熊熊燃烧的煤块，为了温暖人们冰冷的心，即使粉

① قەلەمكەش 笔杆子、搞文字工作的人。 قەلەمكەشلەر جەمئىيىتى 笔会。

گەن؛ «ئاي بولاي» دېگەن شېئىرىدا، قاراڭغۇ كېچىلەرنى يورۇ-
تۇپ، جىمى ئاشىق - مەشۇقلارنىڭ سەرگۈزەشتىلىرىگە گۈۋاھ
بولماقچى ① بولغان... ۋاي - ۋوي! ئۇنىڭ مۇنداق ئاي بولاي، كۈن
بولاي، دېڭىز بولاي، دەريا بولاي دېگەندەك شېئىرلىرى ناھايىتىدە -
مۇ كۆپ. مەن ئۇنىڭ مۇشۇنداق سانسىز «بولاي» لارنى ئويلاپ تا -
پالايدىغان، شېئىرىي تەپەككۈرغا ② باي كالىسىغا قايىل. يېقىندا
ئۇنىڭ بىر شېئىرلار توپلىمى نەشر قىلىندى. كىتابنىڭ ئىسمى -
مەمۇ «بولاي». بۇ كىتابتىن شەھىرىمىزنىڭ كىتابخانىسىغا يۈز
پارچىدەك كەلگەنكەن، ئۇنىڭ يېرىمىنى شامىل ئۆزى سېتىۋې-
لىپ، مۇبارەك ③ ئىمزاىنى ④ قويۇپ، ئۇرۇق - تۇغقان، ئەل -
ئاغىنىلىرىنىڭ ھەممىسىگە تەقدىم قىلدى. شۇ قاتاردا بۇ كىتاب -
تىن ماڭمۇ بىرى تەگدى.

بىر كۈنى، ئاغىنەمنىڭ ھېلىقى كىتابىنى ۋاراقلىغاچ، يې-
ڭىدىن يازماقچى بولۇۋاتقان بىر ھېكايەمنىڭ قۇرۇلمىسى ئۈس-
تىدە خىيال سۈرۈپ ئولتۇراتتىم.

— بەللى، بەللى!... — دېگىنىچە شائىر ئاغىنەم شامىل
ئۆزى كىرىپ كەلدى، — مۇشۇنداق ئۆيىنى بېقىپ ئولتۇرۇۋې-
رەمسىلەر؟ يۈرۈڭلار!

— نەگە؟ — دەپ ھەيران بولۇپ ئۇنىڭغا قارىدىم.
— تۇرمۇش ئۆگىنىمىز، سەنمۇ شائىرلار قاتارىغا ئۆتۈپ
قالدىڭ. مۇنداق تۆت تامغا قاراپ ئولتۇرغان بىلەن ئىش
پۈتمەيدۇ.

— گېپىڭغۇ توغرا، نەگە بارىمىز دەيسەن؟

— توپتوغرا مۇساپىرلار قاۋىقىغىلا بارايلى...

— نەگە دېدىڭ؟

— مۇساپىرلار قاۋىقىغا، مۇساپىرلار قاۋىقىنى بىلمەم.

سەن؟... مانا، سۇنىڭ ئۈستىدىلا لەيلەپ يۈرگەن كۆپۈكتە سەن!

身碎骨也心甘情愿。在“我愿作一轮明月”的诗中，他把自己喻为皎月，照亮漆黑的夜晚，为普天下的有情人作证，等等，总之他的这类诗歌多得不计其数，诸如：“我愿做一轮红日”，“我愿做一弯新月”“我愿做一轮红日”，“我愿做一弯新月”“我愿做滔滔的江河”等等。我真叹羡他有一颗才思敏捷、诗情奔涌的脑袋；竟然能构思出这么多“我愿做…”的东西来。最近他的一本诗集出版了，名字就叫“我愿做…”。这里的书店购进了百十来本，一半多被他买去，签上大名分给亲朋好友。当然我也得到了一本。

一天，我一边翻看着那本诗集，一边正构思着一篇新小说的结构情节。

“太巧了。”说着话夏米力径直走了进来。“你就守着这屋子干坐着吗？走，出去转转！”

“去哪里？”

“去体验生活，现在你已经是诗人了，整天这样面壁而坐是出不了成果的。”

“你这话不错，到底去什么地方？”

“直接到《流浪者酒家》去！”

“什么？你说什么？”

“去《流浪者酒家》，你不知道《流浪者酒家》吗？”你真是水

① گۇۋاھ بولماق 做证。

② تەپەككۈر 思维。

③ (1) مۇبارەك 恭喜，恭贺。(2) 穆巴拉克(女名)。

④ ئىمزا 签名、签字。 مۇبارەك ئىمزا 大名。

— مۇساپىرلار قاۋىقى دېگىنىڭ قانداق يەر ئۇ؟
— قانداق يەر بولاتتى، ئۆتكەن - كەچكەنلەر ① كىرىپ
ھاراق ئىچىدىغان ئاددىي بىر قاۋاق:

— قاۋاقلۇقىغۇ ئېسىمدىن چىقىپ تۇرۇپتۇ، نېمىشقا ئۇنى
مۇساپىرلار قاۋىقى، دەيدۇ، دېمەكچىمەن.

— ھە... بارغاندا كۆرسەن. ئۇ يەرگە شەھەرنىڭ ھەممە ئىدى.
چەرمەنلىرى دېگۈدەك بارىدۇ. تۆت سەر ھاراقنى قۇيدۇرۇپ قويۇپ
كەچ كىرگۈچە ئولتۇرساڭمۇ ھېچكىم قوغلىمايدۇ. شۇلارنىڭ قا.
تازىدا بىر جىڭ ھاراقنى تىكلەپ قويۇپ، ئازراق زاكۇسكىنى ②
ئېلىپ، ھاراق ئىچكەن بولۇپ ئەتراپتىكى پاراڭغا قۇلاق سېلىپ
ئولتۇرىمىز. ئاڭلىمىغاننى ئاڭلاپ، كۆرمىگەننى كۆرسەن، ئۇ
يەرگە يىغىلىدىغان ئادەملەرنىڭ ھەر بىرىنىڭ كەچۈرمىشىنى
يازساڭ بىر كىتاب بولىدۇ... رۇسلارنىڭ گوگول دېگەن يازغۇ.
چىسىنى بىلىسەنغۇ؟ ئۇ رېۋىزور ③ دېگەن ھېلىقى قىزىق كومې.
دىيىسىنى ④ شۇنداق بىر قاۋاقتا ئولتۇرۇپ يېزىپتىكەن. ئاڭلىد.
غان بولغىدىڭ؟ زۇنۇن قادىرمۇ ئەسەرلىرىدىكى پېرسوناژلار.
رىغا ⑤ گەپ تاپالمىسا، ئاشۇنداق پۇقرالارنىڭ ئارىسىغا بېرىپ
پاراڭ تىڭشايتتىكەن...

ھېلىقى بىر چەت ئەل يازغۇچىسىنىڭ ئىسمى نېمىدا؟ مو.
پاسسانمۇ ⑥، بالزاكمۇ ⑦... ھە، مانا شۇلارمۇ ئامېرىكىنىڭ ۋاراڭ -
چۈرۈڭ رېستورانلىرىغا ⑧ كىرىۋېلىپ، بىر بۇلۇڭدا ئولتۇرۇپ
ئەسەر يازاتتىكەن...

مېنىڭ بۇ ئاغىنەمنىڭ گەپ قىلغاندا مۇشۇنداق پونى قېتىپ
ھاۋىلىتىۋېتىدىغان ئادىتى بار، بولۇپمۇ، ھاراق ئىچىۋالغاندا، ئۇ.
نىڭ ئاغزىدىن يالغان گەپ دېگەن پىلىموتنىڭ ⑨ ئوقىدەك تىزد.
لىپ چىقىدۇ. مەن ئۇنىڭ سۆزىگە تۈزىتىش بېرىپ قويدۇم:

面上的泡泡!

“那是个什么地方?”

“什么地方,来来往往的人们饮酒休息的一个普通酒馆。”

“酒馆就酒馆吧!为什么偏偏叫《流浪者酒家》呢?”

“到了那儿,你就明白了。全城的‘酒桶’都集中在那里。你要上四两烧酒一直坐在日落西山也不会有人赶你走。在那里,我们可能要上一斤酒,再来几碟下酒菜,一边饮酒一边听周围的人天南海北的穷聊,你可以听到不少新鲜话,看到不少有趣的事。如果把那里每个人的经历记录下来,稍做加工就是一部小说。俄国作家果戈里,你知道吧?他的著名喜居中《钦差大臣》就是在那样的酒馆里写成的。你听说过吧,祖农。哈得尔在创作时,当书中某个人物的对话找不到恰当的词语时就钻进那样的小酒店去听老百姓聊天。

那个外国作家叫什么名字来着?噢!莫泊桑、巴尔扎克。他们也常常到美国的那些人声噪杂喧嚣不堪的餐厅里坐在晃旻里搜集素材进行创作哩。”

我这位朋友有个坏习气,一讲话就胡诌乱吹,特别是几杯下肚他就口若悬河谎话连篇地吹个没完。我赶快纠正他的话

① ئۆتكەن - كەچكەنلەر 来来往往的人,过往行人。

② زاكۇسكا 小菜,冷盘。

③ رەۋزور 《钦差大臣》。

④ كومېدىيە 喜剧。

⑤ پېرسوناژ 人物(文学和艺术作品中所描写的人)。

⑥ مۇپاسان 莫泊桑。

⑦ بالزاك 巴尔扎克。

⑧ رېستوران 饭庄、饭店。

⑨ پىلموت 机关枪。

— بالزاك، موپاسسان دېگەنلەر ئامېرىكىدا ئەمەس، فرانسىدا.

يىدە ئۆتكەن يازغۇچىلار.

— بىلىمەن، بىلىمەن، چەت ئەل يازغۇچىلىرىنىڭ بارمايدى.

غان يېرى بار دەمىسەن. ھېلى قارىساڭ پارىژدا، بىردەمدە قارىساڭ لوندوندا؛ ئەتىگىنى ياۋروپادا كۆرسەڭ، كەچلىكى ئامېرىكىدا... يازىدىغان ئادەم ئۆيىدىن چىقماي تورۇسقا قاراپ ھاڭۋېقىپ ① ئول. تۇرىدىغان ئىش مانا بىزنىڭ مۇشۇ يەردىلا بار. يۈرۈ، كەتتۇق. بۈگۈنكى چىقىمىڭ مەندىن بولسۇن!

شۇنداق قىلىپ، ئاغىنەمنىڭ زورى بىلەن مۇساپىرلار قاۋد.

قىغا قاراپ مېڭىپ كەتتۇق. شەھىرىمىزدە مۇشۇنداق بىر قاۋاق. نىڭ بارلىقىنى راستتىنلا بىلمەيدىكەنمەن. بۇ قاۋاق بازار ئىچىدە. دىكى بىر ئارقا كۆچىدا بولغاچقىمۇ، كۆزگە ئانچە چېلىقمايدى. كەن. قاۋاق قىلىنغان ئورۇن ئەينى يىللاردىكى بازاردا تىجارەت قىلىدىغان بىرەر چوڭ سودىگەرنىڭ مال قويدىغان ئىسكىلاتى بولسا كېرەك، دۇكاننىڭ ئىشىك - دېرىزىلىرى مەزمۇت ②، يا. غاچلىرى پۇختا، ئىچىمۇ خېلىلا كەڭ ئىكەن.

كېيىنكى چاغلاردا شېغىل تۆكۈلۈۋېرىپ يول ئېگىزلىپ

كەتكەچكە، دۇكان ئازگالدا قاپتۇ.

مۇساپىرلار قاۋىقىنىڭ خوجايىنى خېلى دىتى بار ئادەم ③

بولسا كېرەك، دۇكاننىڭ كوچا تەرەپتىكى ئازراق قىسمىنى قې. لىن تاختايىلار بىلەن بوغۇپ، ئايرىم بىر مال قويدىغان ئورۇن قىلىۋاپتۇ. مال جاھازىلىرىغا ھەر خىل ئىچىملىكلەر، تاماكا، پىششىق تۇخۇم، چىلىنغان سەي، ئەرزان كەمپۇت، قاق، قۇرۇت، مايلىق پۇرچاق دېگەندەك نەرسىلەرنى تىزىۋېتىپتۇ. دۇكاننىڭ ئىچى تەرىپىگە قوپال ياغاچلاردىن پۈتمىنى يەرگە كولاپلا كىرگۈ. زۈپ ئۇزۇن ئۈستەل، ئورۇندۇقلارنى ياساپ قويۇپتۇ. ۋاقتى كەل. گەندە خوجايىن دۇكاننىڭ تىجارەت قىلىدىغان تەرىپىنى مەھكەم ئېتىۋېتىپ، دۇكاننى ئوچۇق قويۇپ كەتسىمۇ، ئۇنىڭ ئىچىدە

道：

“巴尔扎克、莫泊桑是法国作家，根本不是美国人。”

“这个我知道，外国作家什么地方不去?!一会儿巴黎，一会儿伦敦。大清早还在欧洲，晚上就到了美洲。只有在我们这个地方才有整天闷在家中望着天花板冥思苦想的作家。好了，走吧！今天我作东。”

我拗不过他，只好同他朝《流浪者酒家》走去。我确实不知道这座城市里还有这么个酒馆。它座落在一条后街上，所以不怎么显眼。那里，当年曾是一位阔商人储存货物的仓库，商店的门窗做得很大，木料非常结实，里面相当宽敞。

后来店铺前倾倒了许多鹅卵石，路面逐渐增高，铺面倒落在了低洼处。

这座酒店的主人很有心计，他将临街的小部分铺面用厚厚的木板堵起来，这样就多出了一座仓库。货架上烟酒食品应有尽有，各种饮料、香烟、熟鸡蛋、水果糖、干果、酸奶酪、油炸大豆、等等，里面摆着几张做工粗笨的长条桌子及凳子等。打烊

① ھاڭۋاقماق 东张西望。

② مەزمۇت (1)健壮的。(2)结实的。

③ دىتى بار ئادەم 有智谋的人、有心计的人。

مەستلەر كۆتۈرۈپ كەتكۈدەك مۇھىم بىر نەرسە قالمىغۇدەك. كۈن تېخى يورۇق بولغاچقىمىكىن، پەشتاختا ئالدىدا ئۆرە تۈرۈپ ئىككى - تۆت سەر قېقىۋېلىپ چىقىپ كېتىدىغانلارنى ھېسابقا ئالمىغاندا^①، دۇكان ئىچىدە ئادەممۇ كۆپ ئەمەس ئىكەن. بىز كىرسەك، ھېلىقى قوپال ئۇزۇن ئۈستەلنى چۆرىدەپ^② ئۈچ - تۆتەيلەن ئولتۇرۇپتۇ. ھاراق ساتىدىغان يەردە ياش، قاۋۇل بىرەي - لەن سودا قىلىپ تۇرۇپتۇ. ئۇنىڭ بەستىگە باقماي، ئاۋازىنىڭ ئىنچىكە، گەپ - سۆزلىرىنىڭ سىلىق - يۇمشاقلىقىغا قاراپ: «چوقۇم كىچىكىدە مومىسىنىڭ قولىدا چوڭ بولغان ئادەم بولسا كېرەك» دەپ ئويلىدىم. مومىسى بېقىپ چوڭ قىلغان بەزى ئا - دەملەردە مۇشۇنداق ياش قۇرامىغا ماس كەلمەيدىغان سىپايى مە - جەز پەيدا بولۇپ قالىدۇ.

— خوش، ھەر قايسىلىرىنىڭ كۆڭلى نېمىنى تارتىدۇ - كىن؟^③ — دېدى ئۇ ئالدىدىكى بىر خېرىدارنى يولغا سېلىۋەت - كەندىن كېيىن بىزگە قاراپ، — قىزىلغا ئاقنى ئارىلاشتۇرۇپ يۈزدىن قۇيايمۇ؟

ئۇنىڭ بۇ گېپىدىن بىزنى بەك ئاچچىق ھاراقنىمۇ كۆتۈرەل - مەيدىغان، ئەبجەش^④ ھاراق ئىچىدىغان ئادەملەردىن دەپ پەرەز قىلغانلىقى چىقىپ تۇراتتى.

— ياق، ئاۋۇ ئاق ھاراقتىن بىر بوتۇلكا! — دېدى شامىل. بىر بوتۇلكا ھاراق بىلەن تۆت تۇخۇم، ئىككى تال قۇرۇتنى ئېلىپ، ئۈستەلنىڭ بىر تەرىپىگە كېلىپ چۆكتۈق. ئاغىنەم ياد - چوقىدىن چىرايلىق قەلەمىتىرىچىنى ئېلىپ قۇرۇتلارنى پارچىلە - دى. بوتۇلكىنىڭ مېتال ئېغىزىنى ئۈستەلنىڭ گىرۋىكىگە چىش - لەشتۈرۈپ، ئالىقان بىلەن بىرنى ئۈزۈپ ھاراقنى ئاچتىم. ئەم - دىلا بىر رومكىدىن ئىچىپ، ئاغزىمىزغا بىر تالدىن قۇرۇت پار - چىسىنى تاشلاپ تۇراتتۇق، يېنىمىزدا بىرەيلەن پەيدا بولدى.

时,老板将营业柜台这面的门一上锁根本用不着耽心那些喝得烂醉的酒鬼们顺手牵羊地带走什么。

也许是天色尚早的缘故吧,除了那些站在柜台前喝零酒的人以外,店铺里面的人并不很多。当我们进去时,只有三五个人围坐在长桌上喝酒。柜台里一个年青体壮的人正在营业。若不是看他的块头只听他尖声尖气的嗓子、柔声柔气的话语我想“他肯定是那号从小由祖母养大的的人”,一些由祖母带大的身上往往会有这种与其年龄极不相称的怪癖:温文尔雅又娇里娇气。

“欢迎诸位赏光,不知二位想来点什么?”他送走了一位客人后对我们说:“来二两混合酒(指白酒与甜酒混合成的酒),好吗?”

听他的口气,言外之意我们是背不住烈性酒,只能喝混合酒的人。

“不!来一瓶白酒!”夏米力说。

立刻一瓶白酒,四个鸡蛋,两块酸奶酪摆到了桌上,我们在桌子的一边坐了下业。夏米力掏出一把精致的小刀开始将酸奶酪切成了碎块,我则把酒瓶的金属盖紧扣在桌沿上,用手掌猛地一击,打开了酒瓶。我们开始就着酸奶疙瘩慢慢喝起来。

① ھېسابقا ئالمىغاندا 不算以外、除了以外。

② چۆرىدىمەك 围成一圈。

③ كۆڭۈل تارتماق 想、想念、牵挂。

④ ئىجەش 混合的。

— ئاغىنىلەر، ماڭىمۇ بىر رومكا قويۇۋېتىڭلار، — دېگەن ئاۋاز ئاڭلاندى.

«بۇ ھاراق قەلەندىرى كىمدۇ؟» دەپ بېشىمنى كۆتۈرۈپ، تۈ-زۈكلا كىيىنگەن، ساقال - بۇرۇتلىرىنى پاكىز قىردۇرغان بىر كىشىنى كۆردۈم. ئۇنىڭ «تەييارغا ھەييار»^① كاززاپلىقى^② چىرا-يىدىنلا چىقىپ تۇراتتى. بىر رومكا ھاراقنى قويۇپ دوققىدە قو-يۇپ قويدۇم. ئۇ ھاراقنى ئالدىغا تارتىپ، تۇخۇمغا قارىدى، تۈ-خۇملارنى بىر - بىرلەپ قولىغا ئېلىپ، چىشىغا توكۇلدىتىپ ئۈرۈپ كۆرۈپ باقتى - دە، ئارىسىدىن بىرنى تاللىۋېلىپ، بىزگە قاراپ:

— قانداق، ماۋۇ بىرگە تۇرامسىلەر، ئۈچكىمۇ؟ — دېدى. بۇ تەكەللۈپسىز «مېھمان» نىڭ قىلىقلىرىغا ھەيران بولۇپ، كۆزۈم-نىڭ قۇيرۇقىدا شامىلغا قاراپ قويدۇم. شامىل بۇ ئويۇنغا دەر-ھاللا قىزىقتى - دە:

— بولدى، مەن ئۈچى بولدۇم، — دېدى.

ئۇلار «سىز تۇتۇڭ»، «سىز تۇتۇڭ»، «ئەلۋەتتە ئۈچى بولغان ئادەم تۇتىدۇ - دە!» دەپ بىردەم تالاشقاندىن كېيىن، شامىل تۈ-تۈپ بەردى. «ھاراق قەلەندىرى» ئېڭىشكىنىچە شامىلنىڭ قولى-دىكى تۇخۇملارغا پەم بىلەن ئۇرۇشقا باشلىدى. ئۈچ تۇخۇمنىڭ ھەممىسى چىقىلىپ، «قەلەندەر» نىڭ قولىدىكى تۇخۇم ساق قالدى.

«ھاھ... ھا... ھا!» دەپ ھۇزۇرلىنىپ كۈلۈپ كەتتى قەلەندەر.

— قالتىس تۇخۇمۇۋاز كەنسىز جۇمۇ! — دېدى شامىل.

— مۇنداق ھۈنەرلەرگە بىز ئۇستا، ئۇتۇۋالغاندىن كېيىن بىرەر تۇخۇم بېرەرسىلەر؟

忽然传来一个声音：“朋友！给我也倒上一杯！”

“这个讨酒的家伙是谁呢？”我思忖着抬起头来一看，只见面前站着一位衣着整齐、胡须剃得光亮的人。显出一副不吃白不吃的无赖相。我斟满一杯酒啜当一声放在桌子上。他把酒杯往身前挪了挪，又瞅了瞅鸡蛋。将每一个鸡蛋在手中掂了一下放在牙齿上轻轻地敲击一阵，然后选中了一颗对我们说：

“怎么样，你们赌一个还是赌三个？”

我对这位不速之客的鲁莽举止感到有些惊愕。急忙给夏米力递了一个眼色。他即刻对这一闹剧产生了兴趣，应和着答道：

“好，我赌三个！”

经过一番谦让之后，夏米力开始拿起鸡蛋准备迎击对方的进攻。那家伙向前弯了弯身躯开始碰击夏米力手中的鸡蛋，三个鸡蛋都被碰破了，而他手中的鸡蛋却完好无损。那家伙得意洋洋地哈哈大笑起来。

“真是一位高手啊！”夏米力说。

“干这行当我们没说的，输家总要给赢家几个鸡蛋吧？”

① ههيار (1) 滑头；(2) 小丑。

② كاززاپ 骗子。

«قەلەندەر» قولىدىكى ساق قالغان تۇخۇمنى ئۈستەلگە قو-
يۇپ، پېقىشتىن بىرنى ئېلىپ ئاقلدى. رومكىدىكى ھاراقنى
كۆتۈرۈۋېتىپ، تۇخۇمنى پۈتۈنلا ئاغزىغا ئاتتى - دە، قولىنى
«رەھمەت» دېگەن مەنىدە كۆتۈرۈپ قويۇپ، نېرىدا ھاراق ئىچىۋات-
قانلار تەرەپكە ماڭدى. شامىل ئىككىمىز بىر - بىرىمىزگە
قاراشتۇق.

— ھۇزۇر مۇشۇنىڭكەن - دە ! — دېدىم.

— قانداق؟ — دېدى شامىل.

— «يۈزۈمنىڭ قېلىنلىقى جېنىمنىڭ راھىتى» دەپ، ھاراق-

نى بىكارغا ئىچىپ، بەخۇدۇك پەيزى سۈرۈپ يۈرۈۋېرىدىكەن. ئۆ-
يىدە بالا - چاقىسى يوق نېمىمۇ بۇ؟! ...

— سەن ئۇنى تونۇمامسەن؟

— نېمە ئادەم ئۇ؟

— «ھېيتەك^① قان» دېگەن نوچى^② شۇ. ھۆرت - پۆرت^③

دېگەننى باش بىلەنلا سالىدۇ.

مەن جىممىدە بولۇپ قالدىم. يەنە بىر رومكىدىن ھاراق ئى-

چىپ تۇراتتۇق، باياتىن بېرى ئۇدۈلىمىزدا مۈگدەپ^④ ئولتۇرغان
بىرى كۆزىنى يوغان ئېچىپ بىزگە قارىدى - دە:

— ئۈكىلىرىم، ھاراقىڭلاردىن ماڭمۇ ئازراق

قۇيۇۋېتىڭلار، — دېدى.

سەپىلىپ، ئۇنىڭ ئىچەرمەنلىكتىن كۆزلىرى قىزىپ، يۈز-

لىرى ئىششىغان، يېشى خېلى بىر يەرگە بېرىپ قالغان ئادەملى-

كىنى بايقىدىم. ئۈستىدىكى كىيىملىرىمۇ ناھايىتى ناچار ئىدى.

«تۇرقى مۇنداق بولغان بىلەن، بۇمۇ پالان - پۇستان دېگەنلەرنى
كەلتۈرۈپ سالىدىغان بىرى بولۇپ قالمىسۇن!» دەپ ئويلىدىم -

دە، ئۈنچىقماي تولدۇرۇپ بىر رومكا ھاراق قۇيۇپ سۈندۈم.

— ئاز ئىچىڭلار، ئۈكىلىرىم، ئاز ئىچىڭلار! — دېدى ئۇ

ھاراقنى قولىغا ئېلىپ، — مانا ياش ۋاقتىمدا مەنمۇ: «كىم

他将手中的鸡蛋放在桌子上,然后拿了一个碰破皮的鸡蛋,剥掉了蛋壳,将杯中的酒一饮而尽,把整整一个鸡蛋塞进了口中。举起双拳做了一个“谢谢”的手势朝身旁走去,而我和夏米力则面面相觑。

我说:“他可真会享受!”

“怎么说呢?”夏米力问道

“真是为了吃喝不顾脸面的家伙。难道他家里没有老婆,孩子吗?”

“你不认识他吗?”

“他是什么人?”

“这是本地一个泼皮,名叫艾以泰克,三句话不对就要和人拼命。”

我沉默无语。当我们又碰了一杯时,刚才坐在我们对面打盹的一位睁大了双眼望着我们说:

“老弟,把你们的酒给我也来一点!”我细细打量此人,他已经有了一把年纪,身上的衣服也很破旧。由于嗜酒,他的脸孔发胀,双眼赤红。我想:“虽然其貌不扬,但愿他不是一位口出狂言的拼命三郎。”我没有作声给他斟满一杯酒递了过去。

“切莫贪杯!切莫贪杯啊!”他端起酒杯又接着讲道:“我年

① ھېيتەك 人名。

② نوچى (1) 好汉, 豪杰; (2) 好样的、了不起的。

③ ھۆرت - پۆرت 粗声、大嗓门。

④ مۇگدەمەك 打盹。

سەن؟» دېسە، «مەن!» دەپ مەيدەمگە ئۇرۇپ يۈرىدىغانلاردىن ئىدى. ئىچىپ - ئىچىپ بولغان ئەھۋالىمىز مۇشۇ. «سۈيى يوق يەردىن قاچ، پۇلى يوق ئەردىن...» دەپ، ئاخىرىدا خوتۇنمۇ تاشلاپ كەتتى. بىر ئوبدان^① خىزمەتتىكى بالىلىرىم، كېلىنلىرىم بار، يېنىدا تۇرالمايمەن. مۇشۇ ھاراقكەشلىكىم بىلەن ھەممىنى توي-غۇزدىم. بەزىدە ئۆزۈممۇ: «زادى نېمە بولغان ئادەممەن - ھە!» دەپ ئويلاپ قالمىمەن. يەنە ئىچمىسەم تۇرالمايمەن. ھاراقنى ئىچىپ - ئىچىپ مەست بولۇپ، كەچتە غېرىپ پاڭزامغا بېرىپ گۈپلا چۈشۈپ ئۇخلاپ قالمىمەن. ئەتىسى ئويغىنىپ: خۇدايا شۇ - كۈرى، مەن تېخى تىرىككەنمەن - ھە! دەيمەن، يەنە قاۋاققا قاراپ ماڭمەن...

ئۇ رومكىدىكى ھاراقنى ئالدىرماي تامشىپ يۈتۈپ، ئاغزىنى ئالغىنى بىلەن ئېرتتى - دە، رومكىنى قايتۇرۇپ بەردى. «زاكۇسكا يەڭ!» دەپ بىر تۇخۇمنى تەڭلىگەن قولىم ھاۋادىلا ئېسىلىپ قالدى. ئۇ بېشىنى ئۈستەلگە قويۇپلا ئۇيقۇغا كەتكەندى. — مانا تۇرمۇش! — دېدى شامىل قولىمغا پىچىرلاپ. يەنە بىر - ئىككى رومكىدىن ئىچىپ تۇراتتۇق، يېشى توختىغان^② بىر كىشى يېرىم بوتۇلكىدەك ھاراقنى كۆتۈرۈپ، بېشىنى ئۈستەلگە قويۇپ ئۇخلاۋاتقان ھېلىقى ئىچەرمەننىڭ يېنىغا كېلىپ ئولتۇردى.

— پاھ، ھەسەنباي ئۇيقۇغا تېگىپتۇ - دە! — دېدى ئۇ يېنىدىكى ئادەمگە قاراپ، — قوپۇي، مېنىڭ ھاراقىمدىن بىرەر رومكا ئىچىپ قويماسەن؟

ئۇخلاۋاتقان كىشى بېشىنى كۆتۈرۈپ، يېشى كەلگەن مېھمان سۇنغان ھاراقنى «رەھمەت» دەپ ئېلىپ، يەنە ئالدىرماي يۈتتى - دە، بېشىنى ئۈستەلگە قويدى.

轻那阵子，也是个不怕天不怕地的家伙，吃呀喝呀混到了这一步田地。俗话讲得好‘农夫厌弃不毛之地，女人讨厌败家的丈夫。’我老婆撒下我走了，儿子、儿媳都有称心如意的工作，但我在他们那儿呆不下去。酒，把我的一切都毁了。有时我也很懊悔，我成了什么人？但身不由己不能不喝。我就这样喝呀喝呀喝得醉汹汹地回家后倒头便睡，第二天一觉醒来感谢胡大自己还活着，我又朝着酒铺走去”

他慢慢地咂巴着嘴饮着酒，用手心擦着嘴唇，把杯子还给了我。我想让他就点小菜，刚刚给他拿起一个鸡蛋，他却把头放在桌子上呼呼睡着了。

“看！这就叫生活！”夏米力对我附耳悄声说道。

我们又喝了两三杯。此时一位年纪稍大的人提着半瓶酒走到那位枕着桌边酣睡者的身旁坐了下来。

“喂，艾山巴依睡着了！”他对他喊道。“快起来，我的酒你不来两杯吗？”

那人抬起头来伸手接过来人的酒杯，说了一声“谢谢！”不紧不慢地饮了下去，又低头睡了过去。

① بىر ئوبدان بىر ئوبدان 非常好的，很好的。如：بىر ئوبدان بالا 非常好的孩子。
بىر ئوبدان كەسپ 非常好的职业。

② يېشى توختىغان 年纪很大的。

— ياخشى ئادەم، — دېدى يېڭى كەلگەن كىشى ھەسەنباينى بىزگە تونۇشتۇرۇپ، — كاتتا بىر باينىڭ ئوغلى بولىدىغان، ئۆمرى ئويناپلا ئۆتۈپ كەتتى — دە، بىچارىنىڭ. مانا، ئاخىرىدا ھەممىدىن ئايرىلىپ، ئىچمىسە تۇرالمايدىغان كۈنگە قالدى. قېنى كەلمەمسىلەر؟

— خۇش، بەھۇزۇر^①، — دېيىشتۇق.

— ھەي، بۇ ھاراق دېگەن نېمىنىڭ مەنىمۇ بىر ئوبدانلا ئىچمەيدىغان بولۇپ قالغان، — دەپ گەپ باشلىدى ھېلىقى كىشى قولىدىكى ھاراقنى كۆتۈرۈۋېتىپ، — يېقىندا بىر رەنجىش^② بولۇپ قېلىپ يەنە ئىچىپ سالدۇم. نېمە رەنجىش دېسەڭلار، ئۇزۇن يىل بولدى، ئۆي باشقۇرۇشنىڭ ئۆيىدە ئولتۇرۇش مەن دەڭلار، ئىنىلىرىم. بىر كۈنى ئولتۇرسام، ئۆي باشقۇرۇشنىڭ ئادەملىرى كېلىپ:

— ئاكا، سىز بۇ ئۆيدىن كۆچۈپ بەرسىڭىز، — دەيدۇ.

— نېمە گەپ؟ — دېدىم.

— ئاۋۇ ئۆيدىكى قوشنىڭىزنى بىلىسىزغۇ؟ — دەيدۇ. ماڭا قوشنا بولۇپ ئولتۇرىدىغان بىر ياش بالا بولىدىغان.

— ھە بىلىمەن، يېمەكلىكلەر شىركىتىدە ئىشلەيدىغان ما-

ۋۇ بىر تام قوشناممۇ؟ — دېدىم. ئۇلار:

— ھە، شۇ قوشنىڭىز ھازىر بۆلۈم باشلىقى بولۇپ ئۆستى.

ئولتۇرۇۋاتقان ئۆيى كىچىك بولۇپ قاپتۇ. سىز ئولتۇرۇۋاتقان بۇ ئۆيىنى قوشۇپ، كېڭەيتىپ رېمونت قىلىپ، شۇ يىگىتكە بەرمەك-چى، — دەيدۇ.

ئاچچىقىم نەدىن كەلدى:

— ھوي، مەنمىچۇ، ئارمىيە يېڭى كەلگەن چاغلاردا مەھەللىدە

ئاكتىپ بولۇپ ئىشلىگەن؛ ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىدا يىگىرمە - ئوتتۇز ئادەمگە باش بولۇپ گومىنداڭچىلار بىلەن سوقۇشۇپ، يېڭى ھۆكۈمەت ئۈچۈن قان ئاققۇزغان. ئەمدىزە، تېخى مەدەنىيەت

“好人啊！”刚才的那位向我们介绍起了艾山巴依的情况。“这是一位大巴依的儿子，就这样吃吃喝喝过了一辈子，可怜的家伙，最后什么都没剩下，到了不喝酒不能活的地步，来，咱们一块喝吧！”

“谢谢！”我们婉言谢绝道。

“哎，酒这东西嘛，我也曾戒过。”他开始讲了起来。“最近碰到一件让我不顺心的事我又喝了起来。要问啥事让我不顺心呢？我一直住房产局的房子，有一天房产局来了几个人对我说：‘大叔！你从这屋子搬走吧？’”

“为什么？”我问。

“住在那间屋子的邻居，你知道吧？”他们指的是和我一墙之隔的那个年轻小伙子。

‘知道，就是那个食品公司的干部，和我隔着一堵墙住着。’

‘他现在升官当科长了，嫌住房窄小，打算让你搬走，把他的房子扩修一下，你同意吧？’我一听就火了。对他讲道：

‘我吗？刚解放那阵子我还当过街道积极分子。三区革命期间我大小是个头，带领二、三十名战士与国民党的兵打过仗，为建立新政府流过血淌过汗，今天连文化革命中穿开裆裤的玩艺

① بههوزور 畅快地，无拘无束地。

② رهنجسهك 见怪、生气、受委屈。

ئىنقىلابىدا يىرتىق ئىشتان كىيىپ يۈرگەن نېمىلەرگە ئۆيۈمنى بوشىتىپ بېرىپ، كۈدە - كۆرپەمنى يۈدۈپ نەدە سەرسان ① بولۇپ يۈرگۈدەكمەن. بېرىپ باشلىقىڭغا ئېيتىش، كۆچمەيمەن، قولىدىن كەلگىنىنى قىلسۇن! - دېدىم.

مېنىڭ ئۆيىدىن كۆچۈرۈۋېتەلمىدى، شۇنداق بولسىمۇ، ئاچ-چىقىمدا كونا پەلتويۈمنى سېتىپ، مانا ئۈچ كۈن بولدى، پۇلىغا ھاراق ئىچىپ يۈرمەن.

بۇ گەپنى ئاڭلاپ ئىختىيارسىز كۈلۈۋەتتۇق.

- كۆزەتچىلىك قىلىمەن، - دېدى ئۇ، - بىزدەك ياشقا چوڭ بولۇپ قالغان ئادەمگە كۆزەتچىلىكتىن باشقا نېمە ئىش بار دەيسىلەر. شۇنىڭغىمۇ ئاران ئېرىشتىم، نەدە كۆزەتچىلىك قىل-سام، ئىككى - ئۈچ ئاي ئۆتمەيلا بوشىتىۋېتىپ، شۇ يەرنىڭ كا-دىرىدىن بىرى ئۇرۇق - تۇغقىنىنى ئەكىلىپ ئورۇنلاشتۇرۇۋالدى. ئۆتكەندە بىر ئورۇنغا كۆزەتچىلىك قىلىپ بەش يۈز يۈەن قەرز بولۇپ قېلىۋېدىم، قەرزنى ئۈزۈۋەتسۇن ②، دەپ، خېلى ئۇزاق ئىشلىتىپ قالدى. «ھە، ئىشنىڭ يولى مۇنداقكەن - دە!» دېدىم. ھازىرقى كۆزەتچىلىك قىلىۋاتقان ئورنۇمغا ئىككى مىڭ يۈەندەك قەرز بولدۇم. خۇدا بۇيرۇسا، ئەمدى ئۇ يەرگە چىڭپىلا كەتتۇق دەڭلار... قېنى كەلمەيسىلەر؟...

ئۇ مۇغەمبەرلەرچە ③ كۆز قىسىپ قويۇپ، قولىدىكى ھاراقنى كۆتۈرۈۋەتتى. شامىل «مانا تۇرمۇش!» دېگەندەك ماڭا لاپ قىلىپ قارىدى - دە، قويۇن دەپتىرىنى ئېلىپ، كىتىرلىتىپ بىر نېمە-لەرنى خاتىرىلەشكە باشلىدى.

قاراڭغۇ چۈشكەنسىرى، مومىسى باققان خوجايىننىڭ سودىسى قىزىغىلى تۇردى. كونا مەستلەرگە يېڭى كىرگەن مەستلەر قېتىلىپ، دۇكاننىڭ ئىچى ۋاڭ - چوڭغا توشتى. كەيپىچىلىكتە خېرىدارلار تونۇشسۇن - تونۇشمىسۇن، بىر - بىرىگە قاراپ

儿也来欺负我，要我给他让房子卷上铺盖去到处流浪，去告诉你们头儿，我不搬，看能把我怎么样？’最后我就是没给他让。到底生了一肚子闷气，把一件旧大衣卖了，这不三天了，又喝了起来。”

听了他的诉说，我们禁不住笑了。

“大伯，你干什么工作。”我问道。

“门卫”他答道，“象我们这样一大把年纪的人除了看大门还能有什么工作呢？就这件事都是好不容易才找到的。一个地方干上二三个月就让辞掉了，把他们的亲戚给安置上了，以前在一个单位看大门欠了伍佰元的债，为了要我还债，才延长了使用期，我才明白其中的奥妙原来在这里！是这样的，现在这个单位我又拉了两仟元的帐，胡大保佑，我又粘上这个单位啦！来咱们干！”

他狡黠地眨巴着又眼举起手中的杯子一饮而尽。夏米力猛地向我扫了一眼仿佛在说：“看！这就是生活！”急忙掏出小本刷刷地记了起来。

天色愈是酒家的生意愈加红火起来。先来的还未走尽，又来了不少新酒客，不管是认识的，还是不认识的借着酒兴一个给一个敬酒，相互拍打着肩膀，说笑声、碰杯声响成一片。不知

① سەرسان 流浪的。

② قەرزنى ئۆزۈمەك 还清债务。

③ مۇغەمبەرلەرچە 狡猾的、诡诈的。

كۈلۈمسىرەپ ھاراق سۈنۈشاتتى، دوللىرىغا قېقىشىپ ئەھۋال سورىشاتتى. قايسىبىرلىرى بىزگىمۇ ئۈلپەتچىلىك كۆرسىتىپ ھاراق تەڭلەيتتى. ئاز - ئازدىن ئىچىپ، بىزمۇ ھېلىقى بىر بو-تۈلكىنى قۇرۇقداپ قويغانىدۇق. كۈچلۈك ھاراقنىڭ تەسىرىدە كۆز ئالدىمدا ئەتراپتىكى مەستلەرنىڭ قىزارغان يۈزلىرى، مەند-سىز كۈلكە، قېتىپ قالغان چىرايلار، ئەلەڭشىگەن كۆزلەر ئوت-تۈرىدىكى قوپال ئۈستەل بىلەن قېتىلىپ بىر گەۋدىگە ئايلىنىپ، مورىدىن كۆتۈرۈلگەن ئىسسىق ھاۋادەك يېنىك تەۋرەپ تۇراتتى. شامىل يەنە ھاراق ئەكىلىش ئۈچۈن تەمشەلگەن بولسىمۇ، مەن ئۇنى تۇتۇۋېلىپ ئۈنىمىدىم. ئۇمۇ ئەتراپتىكىلەرنىڭ بىر قانچە «كەلمەمسىلەر» لىرىگە شېرىك بولۇپ ئوبدانلا مەست بولغانىدى، بۇ يەردىن ئالدىراپ كەتكىسىمۇ يوقتەك قىلاتتى. ئەمدى ئۇ تۇرمۇش ئۆگىنىشىنى، خاتىرە يېزىشىنى ئۈنتۈپ، ئۆزد-نىڭ گېپىگە چۈشكەنىدى.

— قارا، قارا! — دەپ مېنى نوقۇيتتى ئۇ، — ئاۋۇ رومكا تۇتۇپ تۇرغان ئادەمنى كۆردۈڭمۇ؟ قول تومۇرلىرىنىڭ كۆپكۆك، يوغانلىقىنى قارا، ئۇ چوقۇم يا تامچى، يا تۆمۈرچى. ئاۋازىنىڭ بازغان ① ئۇرغاندەك گۈلدۈرلەپ چىقىۋاتقىنىنى ئاڭلىدىڭمۇ؟... ماۋۇ ئادەمنىڭ يۈز - كۆزلىرىدىكى قورۇقلارغا سەپسالدىڭمۇ؟ ئۇ-نىڭ ۋۇجۇدىدا نۇرغۇن ئاچچىق كەچۈرمىشلەرنىڭ يىغىندىسى ② بار... مۇنۇ قولىنى كۆكسىدىن چۈشۈرمەي جىمى ئادەمگە قاراپ ھىجىيىپ تۇرغان كاززاپنى قارا، ھەرقاچان ③ ئۇ يېنىدا ئولتۇر-غان ئاۋۇ بىچارىنىڭ پۇلىنى ئالداپ خەجلەيدۇ... يا قۇدرەت ④!

باياتىن بېرى بېشىنى ئۈستەلدىن كۆتۈرمەي مۈگدەۋاتقان ھەسەن-باينى كۆرۈۋاتامسەن؟ ئەمدى ئۇ سەگىپ، باشقىدىنلا تېتىكلىشىپ كېتىپتۇ... قانداق، مېنىڭ دېگىنىمدەكمىكەن؟ ئۆگىنىمەن دې-گەن ئادەمگە بۇ يەردە تۇرمۇش دېگىنىڭ ئېشىپ - تېشىپ تۇرد-

是哪一位盛情地向我们敬酒，不知不觉刚才要的一瓶酒也被我们喝光了。由于烈性酒的作用，酒客们面孔红胀，不断发出刺耳的笑声，一个个表情呆滞，醉眼惺松，粗笨的桌子一下子显得硕大无比……这一切仿佛从烟囱中长升起的袅袅炊烟在我眼前晃动。夏米力还想再来一瓶被我拦住了。他也被周围的人灌得差不多了，一点没有急于离开的意思。他早把体验生活、搜集语言的任务忘得一干二净，竟然开始大发议论：“看！看啊！”他说着用指头捅了我一下，“那个端着杯子的人，看到了吗？看他手臂上青筋暴露，要么是泥瓦匠，要么是铁匠！听他讲话的声音，象铁锤一样雷鸣震耳；你注意这位的脸面了吗？看他好皱纹，他身上有说不尽的酸甜苦辣。你看！看这位双手放在胸前对所有的人都奸笑着的光棍了吗？说不定骗他身旁那可怜虫的钱去胡花……。你再看刚才打盹的艾山巴依，现在他醒了，精神焕发起来了，怎么样我说的不错吧？要想体验生活就到这里来，丰富多彩的生活，特别是像你这样写小说的人每天都应该来这里来看

① بازغان 大铁锤。

② يىغىندا (1) 汇集、汇编。(2) 总和、总数。

③ ھەر قاچان 也许，兴许，说不定。

④ يا قۇدرەت 哎呀，真主！

دۇ. بولۇپمۇ سەندەك ھېكايە يازىدىغان ئادەم كۈندە كېلىدىغان يەردە بۇ!... ھاراق ئەكېلەي دېسەم ئۇنىمايۋاتسەن، قورساقمۇ ئېچىپ قالدى، بولمىسا، سېنى يەنە بىر يەرگە باشلاپ باراي... ياق، ياق، قاۋاق ئەمەس؛ كۆڭۈلدىكىدەك^① بىر ياش چوكاننىڭ ئۆيى. قورقما، ئۆزى تۇل، پۇللۇق خوتۇن. يەمسەن، ئىچەمسەن، ھەممە نەرسە تەييار. ئۇ يەردىكى تۇرمۇش دېگەن يەنە باشقا گەپتە. چىۋىقتەك بەل، تولغان ساغرا، ئاپئاق كۆكرەك، مانا، ناز^②، خۇلق، ئادەم كۈتۈش دېگەنلەرنى شۇلاردىن سورا...

شامىلىنىڭ ئاغزىدىن ئەمدى تېتىقسىز پاراڭلار چىققىلى تۇردى. كەتمىسەك بولمايدىغانلىقىنى پەملەپ^③ قالدۇم.

يەنە ئازراقلا ئولتۇرساق، خەقنىڭ ئويۇنىنى كۆرىمىز دەپ كېلىپ، ئۆزىمىز ئويۇن قويۇپ بېرىدىغاندەك قىلاتتۇق... دەل شۇ چاغدا، قولىتۇقمغا نەقىشلىك دۇتار قىستۇرۇۋالغان بىرەيلەن. گە ئەگىشىپ يەنە ئىككى - ئۈچ خېرىدار دۇكانغا كىرىپ كەلدى. ئولتۇرغانلار، ۋاھ، مانا ياسىن دۇتارمۇ كېلىپ قالدى. تازا بىر ساز^④ ئاڭلايدىغان بولدۇق - تە، دېيىشىپ چۇرقىرىشىپ^⑤ كەتتى.

ياسىن دۇتار قولىتۇقىدىكى دۇتارنى تامنىڭ بۇلۇڭىغا بېشىنى يۇقىرى قىلىپ تىكلەپ قويۇپ، ئاغىنەم شامىلىنىڭ يېنىدىكى بوش ئورۇنغا كېلىپ ئولتۇردى. ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كىرگەنلەر تۆت - بەش بوتۇلكا ھاراق، خاسىڭ، مايلىق پۇرچاق دېگەندەك زاكۇسكىلارنى ئەكېلىپ جوزىنىڭ ئوتتۇرىسىغا يايىدى. بىرى ھاراقنىڭ ئاغزىنى گۈپپىدە ئېچىپ، قېنى ئاغىنىلەر، ھەممەيلەن مۇشۇ ئوتتۇرىغا قارايدى! دەپ، ھاراقنى قويۇشنى باشلىۋەتتى. ئەمدى يېرىم تۈنگە سوزۇلىدىغان «كاتتا» بىر ئولتۇرۇشنىڭ^⑥ بولىدىغانلىقى جەزملىشىپ^⑦ قالغانىدى. مەن، كەتسەك بولاتتى، دەپ شەرەت قىلىپ شامىلىنىڭ يېڭىنى تارتىپ قويدۇم، لېكىن ئۇ ماڭا قاراپمۇ قويماي، بۈگۈن قانغۇچە بىر ئوينىۋالىدىغان بول.

看,我要喝酒你又不答应,肚子饿了,要不带你到另一个地方去,不!不!不是酒馆,是到一个使你称心如意的少妇家中,别害怕!她是个寡妇,有钱的寡妇,要吃的有吃的,要喝的有喝的,一切都是现成的;那里的生活又是另一番天地;柳枝般的腰身,丰满的臀部,雪白如玉的胸脯,逗人的媚态,真是千种风情万般风流,要想讨得男人的欢心就去请教她们好了……!”

各种淫词秽语都从夏米力的嘴里冒了出来,我意识到再不离开这里确实不行了。

再待一会儿,我们将会当众出丑变成大家的笑料。正在此时,胳肢窝下夹着一把做工精致的塔尔琴的乐师和两三位顾客走了过来。大家齐声叫起来了:

“牙生琴师来了,让我们享受一下美妙的琴声吧!”

牙生将都塔尔靠墙立稳来到夏米力身边坐了下来。同他一道进来的那几位随即要来了三四瓶酒、花生米、油炸大豆放在桌上,一个家伙砰地一声打开了瓶盖对大家说:

“朋友们!我提议,为我们的聚会干杯!”说着开始斟起酒来。看来这一下非要闹到后半夜不可了,我拽了一下夏米力的袖子示意他马上离开此地,但他连看都不看我一眼,说:“今晚

① كۆڭۈلدېككە 理想的,称心如意的。

② ناز 娇俏、风骚。

③ پەلسەك (1) 估摸,揣测;(2) 伺机;(3) 谨慎。

④ ساز (1) 音乐、乐器;(2) 沼泽;(3) 精美的、好的。

⑤ چۇرقىرماق «چۇرقىراشماق» 一词的共同态,喧哗、唧唧喳喳地喊。

⑥ ئولتۇرۇش 聚餐、娱乐晚会。

⑦ جەزملەشمەك 肯定下来。

دۇق - تە ! دەپ جوزىغا بىرنى شاپىلاقلىدى - دە، ئورنىدىن قو-
پۇپ سوزۇلۇپ تۇرۇپ، بايا كىرگەنلەر بىلەن قول ئېلىشىپ كۆ-
رۈشۈپ، باشقىدىنلا جانلىنىپ كەتتى.
يېڭى مېھمانلارنىڭ بىرى شامىلىنىڭ قولىنى سىقىپ تۇ-
رۇپ، تۇيۇقسىزلا:

— ھوي قاراڭلار، ماۋۇ شامىل شائىر ئەمەسمۇ! — دەپ
ۋارقىرىۋەتتى، — قېنى ئولتۇرۇڭ، ئولتۇرۇڭ!
«شائىر» دېگەن سۆزنى ئاڭلاپ، ۋاراڭ - چۈرۈڭ بېسىقىپ،
ھەممىنىڭ كۆزى شامىلغا قالدۇق. ① شامىل خۇددى ئۆزىنىڭ
كىملىكىنى ئەمدى چۈشىنىۋاتقاندەك، ئۆزىگە سالاپەت بېرىپ،
قولى يەتكەن ئەتراپتىكى ھەممەيلەن بىلەن قايتا كۆرۈشۈپ
ئولتۇردى.

— مانا، ماۋۇ مېنىڭ ئاغىنەم بولىدۇ، — دېدى ئۇ مېنى
كۆپچىلىككە تونۇشتۇرۇپ، — يازغۇچى. يازغۇچى دېسەم نېمە
قىلىدىغان ئادەمكىن دەپ قالماڭلار، ھېكايە يازىدىغان شائىر.
«پاھ!» كۆپىنىڭ ھۆرمەت نەزىرى ماڭمۇ تىكىلدى.
— سىلەرنىڭمۇ قەدىمىڭلار بۇ يەرلەرگە يېتىدىكەن -
ھە!...؟ ھېلىقى ئولتۇرۇشتىكى ئىش ئېسىمدىن چىقمايدۇ - دە، —
دېدى بايىقى شامىلنى تونۇۋالغان كىشى ئۇنىڭغا قاراپ، —
ۋاتىلداپ ② سورۇننى ③ بېشىغا كىيگەن ④ ۋاھاپ كاسكىنى:

ھەي ۋاھاپ،

ھەي، ھەي ۋاھاپ،

ئولتۇرۇشنى بۇزدۇڭ ئىتتەك قاۋاپ ⑤.

دەپ قالتىس رەسۋا قىلغانتىڭىز ⑥.

— ھە، ئۇ شۇنداقلا بىر كېلىپ قالغان ئىلھام دەڭا...

可以痛痛快快地玩一晚上”，便狠狠地明桌子上击了一拳，腾地站起身来同刚进来的几位客人一一握手寒暄之后，又活跃了起来。

其中的一位紧紧地抓住他的手突然叫道：

“你们看！这不是诗人夏米力吗？”

“请坐！您请坐！”

一听到“诗人”这两个字全场喧闹之声立刻平静了下来。人们的目光唰地一下子都向夏米力身上投来。夏米力此时仿佛才意识到自己的身份似地又很有风度地同周围的人一一重新握手。“这位是我的朋友！”他把我介绍给了大家。“他是作家。大家不要一听到作家两个字就大惊小怪，作家嘛就是写小说的诗人。”

啊！大家欣羨的目光齐刷刷地又投到我身上。

“你们大驾光临此处……那次聚会的情景我永远也记不了。”认出了夏米力的那位对他讲道：“那次你真是语惊四座妙语连珠，把瓦哈甫搞得狼狈不堪。那首诗我还记得几句：

“瓦哈甫，

啊！瓦哈甫！

死乞白赖耍酒疯，

扫摊子的瓦哈甫。”

“是啊，那也是一时的诗兴发作而已……”

① «قادالمق» قادمق 一词的被动态。意为：(1)盯、注视；(2)刺、扎。此处用第(1)义。

② واتلدمق 唠叨；喋喋不休。

③ سورون 场合、场所。

④ بېشىغا كىمەك 闹翻了天；闹得天翻地复。

⑤ قاۋماق (1) 围、圈；(2) 犬吠；

⑥ رەسۋا قىلماق 使狼狈不堪。

— «بولاي» دېگەن كىتابىڭىزنى ئوقۇدۇم، قالتىس يېزىپسىز — دە!...

كىتابنىڭ گېپى چىقىۋېدى، باشقىلار تېخىمۇ جىمىپ كەتتى. بۇ جىمجىتلىقنىڭ سەۋەبىنى بىلەلمەي پەشتاخىتىدىن بېشىنى چىقىرىپ قاراپ تۇرغان مومىسى باققان خوجايىنىڭ چىرايىدىمۇ شادلىققا چۆمدى. كىتاب يازغان ئادەملەرنىڭ بۇ يەرگە كېلىپ ئولتۇرۇشى «مۇساپىرلار قاۋىقى» ئۈچۈنمۇ بىر شەرەپتە!... ئۇ ئۆزىگە خاس سىپايى ھەرىكەتلەر بىلەن پەشتاخىتىدىن ئاتلاپ چىقىپ، شامىل بىلەن ئىككىمىزنىڭ ئالدىغا ئالاھىدە كېلىپ كۆرۈشتى.

— بىزنىڭ بۇ دۇكىنىمىزنىڭ شارائىتى ناچار، خاپا بولۇشمايلا، مانا ماۋۇ داستىخاننىڭلارغا ئاتىغىنىم بولسۇن، — دېدى — دە، يىگىرمە — ئوتتۇز تۇخۇمنى ئەكېلىپ ئۈستەلگە قاتار تىزدىۋېتىپ كەتتى.

شۇنىڭ بىلەن ھاراق ئىچىش باشلىنىپ كەتتى. لېكىن، كىشىلەر ئىختىيارى پاراڭ قىلىشتىن سەل قورۇنۇپ، شامىلنىڭ ئاغزىغا قاراپ ① تۇرۇشاتتى.

— ئۇزۇن بولدى كۆرۈنىمىڭىز، چوڭراق بىر نېمە يېزىۋاتامسىز، يا... ھۆكۈمەت شائىرلارنى شەھەرمۇ شەھەر ئايلاندۇردىدۇ، دەپ ئاڭلىۋېدىم، يىراقراق بىر يەرلەرگە ساياھەتتە بولىدىڭىزمۇ؟

— ھە، — دېدى شامىل ئۆزىنىڭ ئوچرىتىنى شاققىدە ئېلىپ ئىچىۋېتىپ، — ئىچكىرى ئۆلكىلەرنى بىرقۇر ئايلىنىپ كەلدىم.

«ئىم!» دەپ قالدىم. ئەمدى ئاغىنەمنىڭ راست — يالغاننى قېتىپ پو ئاتىدىغان كېسىلى قوزغالغاندى.

— نەلەرنى ئايلاندىڭىز؟

— گۇاڭجۇ، خاڭجۇ، بېيجىڭ، شاڭخەي دېگەندەك ھەممە چوڭ شەھەرلەردە بولدۇم.

“你那本诗集《我愿做……》我拜读过了，写得太棒了！”

一提起诗集，众人更加敛声屏气。酒店老板从柜台上伸长脖子满面喜色地朝这面望着。“诗集”的作者光临此地对《流浪者酒家》也是一种殊荣……。他以自己特有的那种斯斯文文的动作越过柜台来到我们面前同我们握手寒暄道：

“敝店条件很差，请勿见笑！这是我的一点心意”说着将二、三十个熟鸡蛋放在桌子上。

我们继续饮了起来，但人们的谈话有些拘谨，一个个都看着夏米力。一会儿，一个人问道：

“好久没见到您了，是不是在搞一本大部头创作，听说政府组织诗人去各地观光游览，是不是到远处去玩了一趟？”

“是的！”夏米力端起轮到自己的酒咕嘟一声一饮而尽，接着回答道：“去内地转了一圈。”

“啊！”我暗暗吃了一惊，心想“这家伙的老毛病又犯了，又要开始瞎吹了。”

“您都转过什么地方？”

“广州、杭州、北京、上海等大城市都去过。”

① ئاغزىغا قارىماق (1)等待某个人开口讲话；(2)照某个人的话语行事。
(3)服从，屈从。此处用第(1)义。

شامىلىنىڭ ئىككى - ئۈچ يىلىنىڭ ئالدىدا تونۇش شوپۇرغا يالۋۇرۇپ يۈرۈپ، قارا ماشىنىغا ئولتۇرۇپ ئۈرۈمچىگە بىر بېرىپ كەلگىنىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، ئۇنىڭ «چوڭ شەھەرلەرنى كۆر - دۈم» دېگىنى قىپقىزىل يالغاندى. قېرىشقاندەك، ھېلىقى ئاغد - نىمۇ كوچىلاپ ① سوراۋەرگىلى تۇردى:

— ۋاھ، قالتىس يەرلەر، دەپ ئاڭلىۋېدۇق، ئايروپىلان بىلەن باردىڭىزمۇ، پويىزدىمۇ؟

— ئىلاجى بولمىغاندا چۈشمىسە، ھازىرقى ۋاقىتتا پويىز دېگىنىڭلار بىر كۆتەك ھارۋىدە ②. ئايروپىلان بىلەنلا ئۇچتۇم.

— ۋاھ، ھۇزۇر قىپسىز - دە!

ئولتۇرغانلار تاماقلارنى چېكىپ كېتىشتى.

— ھۇزۇرى شۇ! — دەپ تەستىقلىدى شامىل باشقىلاردىن

ئاڭلىۋالغانلىرى بويىچە ئايروپىلاننىڭ ئىچىنى تەسۋىرلەپ، — ئازادە، لۆم - لۆم ئورۇندۇقتا خىيال سۈرۈپ ئۈگدەپ ياتىدىغان گەپ. تازا مەڭزىگە ئەركەك چىۋىنىمۇ قونمىغان چىرايلىق قىزلار ئالدىمىزغا كېلىپ، ھېلى ھەر ياڭزا ئىچىملىك، ھېلى ھەر خىل كەمپۇتلەرنى تۇتۇپ: «نېمە يەيسىز، نېمە ئىچىسىز؟» دەپ سوراپ تۇرىدۇ. ئايروپىلان موللاق ئاتىدىغان يەرگە كەلگەندە، «بەللىرىگە تاسمىنى باغلىۋېلىشىلا» دەيدۇ. «ماڭا ۋاي، كىراغا نەچچە يۈز يۈەن پۇلنى ئالغاندىن كېيىن ئۆزۈڭ كېلىپ باغلاپ قويماستەن!» دەپ قورساقنى چىقىرىپ، ساپادا يانتۇ يېتىپ بېرىدىغان گەپ. ھېلىقى ئايدەك خېنىملار بېلىمىزنى قۇچاقلاپ، تاسمىنى ئۆزى باغلاپ قويىدۇ. شۇنداق قىلىپ، نەچچە كۈنلۈك يولغا بىر - ئىككى سائەتتىلا يېتىپ بارىدىغان گەپ...

ئاڭلاۋاتقانلار «قالتىس گەپكەن - ھە!» دېيىشىپ گۇدۇڭلىد.

شىپ كەتتى. شامىلىنىڭ ئاتقان پولىرىدىن خىجىل بولۇپ ئول.

在我的记忆中，夏米力两三年前曾去过一次乌鲁木齐，那还是死乞白赖搭便车去的。去过许多大城市，纯粹是鬼话。可那位朋友却偏偏打破砂锅问到底了：

“啊！听说是些好地方啊，坐飞机还是坐火车？”

“没办法的情况下才坐火车呢！当今的时代，火车已经落后得象老牛车一样啦，当然是飞去的喽！”

“啊！你可真是享福啦！”

听者一个个吧唧着嘴唇显出羡慕的神色。

“那个舒服劲就别提了！”夏米力赞同他的说法接着就根据自己的耳闻又眉飞色舞地形容起机舱内的设施如何舒适用务如何周到：

“里面很宽敞，座位很软和，一坐上去就睡着了，还有那美丽可爱的空中小姐周到的服务，一会儿送饮料，一会儿送糖果。还时不时问着：“您还需要什么？”当飞机要翻筋斗时还特别提醒大家要系好安全带。我挺着肚子，坐在沙发上说：‘我们买一张票花几百块钱，应该由你来帮我们系。’那位如花似玉的小姐果然走上前来为我系好了安全带，你说美不美啊！这样，几天的路程，一两个钟头就到了。”

“真是美极了！”

听了他的描述，大家又叽叽咕咕地议论了起来。感到他吹

① كويچىلىماق (1) 捅、剔、抠；(2) 刨根问底；(3) 找碴儿。

② كۆتەك ھارۋا 牛车、木轮大车。

تۇرالماي قالدىم، پېشىنى تارتىپ .. تارتىپ قويساممۇ، ئۇنىڭ شۇ تۇرقىدا ماڭا قارايدىغان كۆزى يوق ئىدى. يەنە بىرەيلەن: — ئۇكام، شاڭخەي دېگەننى ناھايىتىمۇ ئادەم جىق شەھەر دەيدىغۇ؟ — دەپ سوراپ قالدى.

— ئۇنى بىر دېمەك، — دېدى شامىل، — ئادەمنىڭ تولىد-قىدىن ئىچىڭىز ئېلىشىدۇ. كوچىسىدا كېتىپ بېرىپ ئىتتىك ئارقىڭىزغا بۇرۇلىدىغان بولسىڭىز، چوقۇم ئىككى - ئۈچ ئادەم-گە ئۈسۈۋالسىز. يەكشەنبە كۈنىدىكى قىستاڭچىلىقتا كۈنىگە نەچچە ئون ئادەم دەسسىلىپلا يىقىلىپ قالىدىكەن. بىر تەرەپتىن دوختۇرلار ئارىغا كىرىپ^① يىقىلغانلارنى زەمبىلىگە سېلىپ تو-شۇپ تۇرىدىكەن.

— يائاللا، پىلانلىق تۇغۇڭلار دېگەن گەپمۇ توغرا جۇمۇ! — گۇاڭجۇدا شىنجاڭدىن بېرىپ ئوقەت قىلىۋاتقانلار خېلى بار دەيدۇ، كۆرگەنسىز؟ — كۆرمىگەندە!... — دېدى شامىل يەنە بىر رومكا ھاراقنى غۇرتۇلدىتىپ ئىچىپ تۇرۇپ.

— بەزى ياش بالىلارنى شۇ يەردىمۇ جېدەل - ماجىرا چىقىد-رىپ يۈرىدۇ دەيدىغۇ؟

— مانا شۇ گەپ ئەمەسمۇ، تۇرمۇش ئۆگىنەي دەپ، ئۇلارغا بىر ئاز ۋاقىت ئارىلىشىپ يۈردۈم. كۆپىنچىسى ياش بالىلار ئىد-كەن، تەرەپ بولۇشۇپ، بىر - بىرى بىلەن سوقۇشۇپ ئوينايدىد-كەن. كۆرگەنلەر ھېچ ۋاقىتتا ئۇنى پالانچاخۇن، پۆكۈنچاخۇن دې-مەيدۇ - دە، «شىنجاڭلىقلار» لا دەيدۇ، ھەممىزنىڭ نامىغا سەت. — شۇنداق بولماي! — دەپ كۆپچىلىك بۇ گەپنى تەستىقلاشتى.

— بىر نەچچە لاۋبەنلەرنى تۇتۇۋېلىپ: «ئاغىنىلەر، مۇشۇ قىلىقىڭلار قاملاشماپتۇ»^②! — دەپ نەسەھەتمۇ قىلدىم، يەنە ئادەم

得太离题我有些坐不住了，急忙给他递眼色示意赶快离开此地，但他连正眼都不看我一下。

又一个问道：

“老弟！听说上海人特别多，是吗？”

“那还用说！那里人多得使你昏眼花，你走在街上一转身就会同几个人相撞。礼拜天人更多，人那个挤啊！总要挤倒踩伤几十个。一边有人被踩伤，一边就有护士用担架将他们运走。”

“啊！看来，计划生育的口号太正确了！”

“听说在广州，新疆去经商的人很多，你见到了吗？”

“咋能见不到？！”夏米力端起一杯酒咕嘟一声一饮而尽。

“听说有些小青年在那里打架斗殴，是吗！”

“确实有这么回事，为了体验生活我同他们混过一段时间。大部分都是些毛头小伙子，他们成团成伙地打群架，旁观者谁也不叫他们的姓名，一律称之为‘新疆人’，简直是败坏我们的名声。”

“可不是吗！”大家异口同声地附和着他的话。

“我曾对几个‘老板’，说：‘你们这样太不象话了！’人这东西就是怪，看着别人打架，自己也容易激动，身不由己地掺和到

① ئارىغا كىرمەك 插手、过问。

② قاملاشماسلىق (1) 不适合；(2) 不象话，不象样。

دېگەن غەلىتە نېمىدە، جېدەل بولغان جايدا تۇرۇپ قالسىڭىز، قېنىڭىز قىزىپ، ئۆزىڭىزنى ئوقماي جېدەلگە ئارىلىشىپ قالدىڭىز. بىر كۈنى كەچتە بىر قانچە يىلەن رېستوراندىن يېنىپ مېھمانخانىغا قايتىپ كېتىۋاتاتتۇق، «كەلدى، كەلدى!» دېيىشىپ كەتتى، «نېمە كەلدى؟» دېسەم، «پوكۇنى قوشۇننىڭ ئادەملىرى كېلىۋاتىدۇ، ئەمدى بىر قەپەس مۇشتلاش^① بولىدىغان بولدى» دېدى. راست دېگەندەك، گەپ ئاخىرلاشمايلا، ئىككى تەرەپ تار كوچىدا تۇتۇشۇپ، ئوپۇر - ئوپۇر بولۇشۇپ كەتتى. مەن نېمە قىلارمىنى بىلمەي، تۇرغان ئورنۇمدا تۇرۇپلا قاپتىمەن. بىر چاغدا، يېنىمدا بىر قارا كۆلەڭگە پەيدا بولغاندەك قىلدى، شۇنداق قارىشىمغا، قۇلاق تۇۋىمگە «قارس!» قىلىپ بىرنى سالماسما، يۈزۈمنى سىلىسام، بەش قولىنىڭ ئىزى مانا مەن دەپلا چىقىپتۇ. ئاچچىقىمدا ھېلىقىنى ياقىسىدىن قاماپ تۇتۇپ بېقىنىغا نەچچە نى سالدىم. «ئە، ئە...» دەپ ئىنجىقلاپلا قالدى، تىڭشىسام، ئاۋازى تونۇشتەك قىلىدۇ، يورۇققا سۆرەپ ئاپىرىپ قارىسام، لەڭگەردىكى بىر تۇغقان تاغامنىڭ ئوغلى ئىكەن...

پاراقىدە كۈلكە قاۋاق ئىچىنى بىر ئالدى^②. بۇ كەيپىياتتىن ئىلھاملانغان شامىل ئورنىدىن چاچراپ تۇردى - دە:
— بۇرادەرلەر، سىلەرگە يېڭى يازغان بىر شېئىرىمنى ئوقۇپ بېرىشىمگە رۇخسەت قىلىڭلار، — دەپ يانچۇقىدىن خاتىرىسىنى چىقاردى، «ئىت بولاي» دەپ شېئىرىنىڭ ماۋزۇسىنى تەنتەنىلىك جاكارلاپ ئەتراپقا بىر قارىۋەتتى:

خالايمەن بۇرادەرلەر،
خالايمەن.

里面打了起来。一天晚上,我们从一饭庄返回宾馆时,只听对面嚷着:‘来了!来了!’什么来了?我正在纳闷时,听一个家伙说道:‘是那一帮子的人来了,今天又可以美美地打一架了!’

话音未落,从一条巷子里忽地窜出十几个人拉开阵势打了起来。我呆呆地站在原地不知所措。突然觉得身边闪过一个黑影,猛地一拳朝我脸上砸来。我用手一摸,脸颊上立刻显出五个指印。我一怒之下揪着那家伙的领口朝他肋边狠狠地揍了几拳,痛得他嗷嗷直叫。一听声音好熟悉啊,拉到亮处一看原来是我的一个堂弟,他家就在兰干村。”

酒店里哗地响起一片笑声,此时夏米力兴奋异常激动不已。他腾地一声站了起来,郑重其事地宣布道:

“朋友们!现在请允许我给大家朗诵一首我最近写的诗!?”说着从上衣口袋里掏出一个小本子,将全场扫视一圈,然后高声讲道:

这首诗的标题是“我愿做忠实的狗”:

朋友,我愿做

我愿做

① مؤشتلماق 用拳头打、打架。

② بىر ئالماق 传遍、覆盖了所有的地方。

بىر ئۆمۈر ئىشىكىڭلاردا ئىت بولۇشنى.

ئۆزۈڭلارنى،

مۈلكۈڭلارنى،

چىلبۆرىلەر ① —

ياۋلاردىن ② سەگەك تۇرۇپ قوغداشنى.

قاراڭغۇ تۈن،

سىلەر ئۇيقۇدا،

مەن ئويغاقمەن ھويلاڭلاردا،

ئېھ!

نېمە ئارمان ئۆلۈپ كەتسەم،

سادىق ئىت بوپ بوسۇغىدا...

ئاغىنەمنىڭ تېتىقىسىز قىلىقلىرىغا ئىچىم تىتىلداپ،

قاۋاقتىن قېچىپ چىقىپ كەتكۈدەك بولدۇم. شېئىر ئاخىرلىد.

شىشى بىلەن، مەستلەر ۋارقىرىشىپ: «ئاجايىپ! ... ياشا!» دې.

يىشىپ كەتتى. بۇ چۇقان پەسىيىشى بىلەن، ئارىدىن ياشتا

چوڭراق بىرەيلەن تۇرۇپ:

— شامىل ئىنىمىز ئوبدان گەپلەرنى قىلىپ بەردى، شېئىد.

رىنىمۇ ئاڭلىدۇق. ئەمدى ماۋۇ ياسىنجان ئىنىمىز دۇتارنى ئېلىپ

بىردەم پەيزى قىلىپ ③ بەرسە قانداق دەيسىلەر؟ — دېدى.

كۆپچىلىك «بولدۇ!» دېيىشتى. مەنمۇ «خۇداغا شۈكۈر!»

دەپ يېنىك تىندىم. ياسىنجان ساقىي ④ تولدۇرۇپ قۇيغان بىر

رومكا ھاراقنى گۈپپىدە كۆتۈرۈۋېتىپ، دۇتارنى قولغا ئېلىپ

我愿做一条狗，
终生守护在您家的门槛
守护住你的财物
守护住您的安全
决不让豺狼虎豹闯进你的家园！
在万籁俱寂的漫漫长夜。
你—我尊敬的主人
已甜甜一睡了
我却警觉地守护着您的庭院
为了您
即使粉身碎骨也心甘情愿！

听着这些不堪入耳的东西我心急如焚，想马上逃离这个地方，他的声音刚一落地，醉鬼们就怪声怪气地喊了起来：

“妙！太妙了！”

喧闹声渐渐平静了下来。一位年长者站起身说道：

“刚才，夏米力老弟讲了不少轶闻趣事，诗歌也朗诵完了。现在，我提议，由牙森江老弟来给大家弹一个曲子，好不好？”

“好！”大家齐声附和道。

我也松了一口气，牙森江端起酒馆斟好的满满一杯酒一饮而尽，拿起都塔尔琴演奏起来。店铺又沉浸在一片静谧之中，好

① چىلبۆرە 豺狼。

② ياۋ 敌人、仇敌。

③ پەيزى قىلماق 开心，散心；欣赏。

④ ساقىي 酒馆，斟酒的人。

سازلىدى. دۇكاننىڭ ئىچىنى قايتا جىمجىتلىق باستى. ۋاقتىمۇ خېلى بىر يەرگە بېرىپ قالغان ئوخشايدۇ، قارسام، مومىسى باق-قان خوجايىن دۇكاننىڭ ھېلىقى ھاراق ساتىدىغان تەرىپىنى قۇ-لۇپلاپ كېتىپ قاپتۇ. كىمدۇر بىرى دۇكاننىڭ قاناتلىق چوڭ ئىشىكىنىمۇ قىيا يېپىپ قويۇپتۇ. ياسىنجان دۇتارنى لەرزىلەن ئۇ-رۇپ چېلىپ، مۇقام باشلىدى:

پەلەكتىن ياخشىلىق كەلدى، دېيان كۆڭلۈڭنى شاد ئەتمە،
يامانلىق ھەم يېتەر، ھالا ئۇنۇت، ئۆتكەننى ياد ئەتمە.

كەيپ بولغانلارنىڭ كۆزلىرى تېخىمۇ يۇمۇلۇپ، باشلىرى تۆۋەن چۈشتى. چوڭلار «ھەق!» دەپ ئېغىر تىنىشتى.

زامان ئەھلىگە گەر يۈز قۇياشچە مېھرى كۆرگۈزسەڭ،
ۋاپانى سەن ئۇلاردىن زەررە چاغلىق ئېتىقاد ئەتمە.

شۇ چاغدا، قۇلقىمغا مۇقامنىڭ پەيزىنى ئۇچۇرىدىغان بىر غەلىتە تاۋۇش ئىشتىلگەندەك^① بولدى. بۇ نېمە ئاۋازدۇ، دەپ ئەتراپىمغا نەزەر سالدىم. قارسام، شامىل ئىككى ئالمىقىنىڭ ئۈستىگە بېشىنى قويۇپ، خۇددى بوسۇغىدا ياتقان ئىتتەك خا-تىرجەم ئۇيقۇغا كېتىپتۇ. «ئىت بولغان بولسىمۇ، قورسىقى توي-سىلا ئۇخلايدىغان ناھايىتى ناچار ئىت بولغۇدەك...» دەپ قالدىم. بايىقى غەيرىي ئاۋاز ئۇنىڭ يېرىم ئوچۇق قالغان ئاغزىدىن چى-قىۋاتقان خورەك ئىكەن.

ياسىن دۇتار مۇقامىنى ناھايىتى بېرىلىپ، تەسىرلىك ئېيى-تىۋاتتى. ئاغىنەمنىڭ كانىيىدىن چىقىۋاتقان ھېلىقى خورەكمۇ

象过了好长时间,店老板已将营业部上了锁回家去了。不知是谁将店铺的双扇门关上了,牙森江边弹边唱着:

福星高照时来运转时切莫行意忘形
忘却吧!忧愁艰辛已成过眼烟云

喝醉了的人们眼皮慢慢地耷拉下来,一个个进入梦乡。年纪稍大些的几个人低声叹息道:“是这么个理呀!”

纵使你广施仁义泽被万民
切莫期盼有人对你感激涕零!

此时,我耳边忽然响起一种声音,与优美悦耳的木书姆曲调极不相称的刺耳声音。这是什么声音呢?我惊疑地回头一看,只见夏米力双手托着下巴,犹如一只哈巴狗安详地静卧在门槛上。我怀着鄙夷的心情暗暗大骂道:“这真是一条不顶用的狗,只知道填饱肚子睡大觉。”刚才那刺耳的鼾声就是从他那半闭半张的口中发出来的。

牙森琴师弹兴正浓,歌词也愈来愈撼动人心。而我朋友的

① ئىشىتىمەك 听。

كىشىنى بىئارام قىلىپ بارغانسېرى ئەۋجىگە چىققىلى ① تۇردى. بايقىغانلار نارازى بولۇپ غۇدۇراشقا ② باشلىدى. ئالاقزادىلىك ئە. چىدە شامىلىنى قاتتىق بىر نوقۇپ قويۇۋېدىم، خورىكى توختىماق تۈگۈل، بەئەينى كېسىلى تۇتقان بىمارنىڭ، چالا بوغۇزلانغان مال. نىڭ بوغۇزىدىن چىققان خارقىراشقا ئايلىنىپ، ئىشنى بۇزدى. شامىلىنىڭ يېنىدا ئولتۇرغان دۇتار چېلىۋاتقان ياسىن دۇتارنىڭ چىرايى تامدەك تاتىرىپ ③ كەتتى. ئۇ دۇتارنى قويۇپ، ئورنىدىن چاچراپ تۇردى - دە، شامىلىنى گەجگىسىدىن تۇتۇپ يۇلۇۋېلىپ، سىلكىپ يەنە بېسىپ ئورنىغا ئولتۇرغۇزۇپ قويدى.

— نېمە بولدى، نېمە بولدى؟! — دېدى ھېچنېمىنى چۈ. شەنمىگەن شامىل ئەتراپقا چەكچىيىپ قاراپ.

— سەن ئادەممۇ، ھايۋانمۇ؟

— مەن نېمە قىلدىم؟

— بىزنىڭ ناخشا - سازلىرىمىز قاملاشمايۋاتقان بولسىمۇ، بىردەم قۇلاق سېلىپ ئاڭلاپ قويساڭ ئۆلەمسەن؟ سېنىڭ نەرنىڭ شائىر؟ باياتىن بېرى سېنىڭ ئاتقان پولىرىڭ، لاۋزا شېئىرلەر. رىڭنى ساڭا ھۆرمەت قىلىپ، چىداپ تۇرۇپ ئاڭلىدۇققۇ!... ئۆ. زۇڭچە بىزنى ھېچنېمە بىلمەيدىغان نېمىلەر كەن، دەپ ئويلاۋا. تامبەن؟ بوران بولاي، شامال بولاي، ئىت بولاي، مۈشۈك بولاي دېگەنلىرىڭ شۇمۇ شېئىرما؟ ھەقىقىي شائىر بولساڭ «ئادەم بولاي» دەپ يازمامسەن؟ دۇنيادا ئادەم بولماقتىن ئۇلۇغ ئىش بار. مۇ؟!... چىقە دۇكاندىن، خورىكىڭنى ئۆيۈڭگە بېرىپ تارت!...

شۇ گەپ بىلەن، بىرەيلەن قوپۇپ شامىلىنى ياقىسىدىن سۆ. رىدى، يەنە بىرەيلەن: «شائىر دېگەن سەندەك بولسا» دەپ كۆتىگە بىرنى تېپىپ، دۇكاندىن ئىتتىرىپ چىقىرىۋەتتى.

鼾声却越来越响使人不安。不少人已经开始显出愤懑的神色。我急忙狠狠地捅了他一下，他的鼾声非但没有停止，而且呼噜声越来越响，仿佛屠宰后尚未断气的牲畜似地从喉咙中发出嘟嘟啾啾的声音。坐在他身旁奏乐的牙森江琴师气得脸色发白，他放下都塔尔琴腾地一声站了起来，一手抓住夏米力的脖子慢慢地晃动了一下又轻轻地将他按倒在座位上说：

“喂！你咋啦？”

睡得迷迷糊糊的夏米力眨巴着眼睛望望四周。

“你是人还是牲口？”

“咋啦？”

“尽管我弹得不好唱得不行，你安安静静地听上一阵也要不了你的命。你是哪里的诗人，你念的那叫什么诗歌，简直是瞎编胡吹，为了尊重你，我们都耐着性子听完了。你以为我们全是些什么都不懂的粗人。你那个什么‘我愿做风’‘我愿做一只小猫’‘我愿做一条狗’也能算作诗吗？你要真心实意地做一个诗人，就应该写‘我愿做一个人’，世界上还有比做人更伟大、更神圣的事吗？给我滚出去，回家打你的鼾去！”

此时，一个人走过来揪着他的领口，另一个人朝他屁股上狠狠地踢了一脚，将它推到了门外，边揉边骂道：

① ئەۋجىگە چىقماق 达到顶点。

② غۇدۇراش 咕啾、嘟囔。

③ چىرايى تامدەك ناتارماق 面如土色、脸色发白。

— ماۋۇ ئاغىنىسىنى قانداق قىلىمىز؟

— ئۇنىمۇ شائىر دەۋاتتىغۇ!

— ھايدا!...

«ھايدا!» دېگۈچىنىڭ گېپى ئاخىرلىشىپ بولغۇچە، چاققاندا-
لىق قىلىپ، تالاغا ئوقتەك ئېتىلىپ چىقىۋېلىپ، تېپىك يې-
مىشتىن ① قۇتۇلۇپ قالدىم. ئەمما، تالاغا چىقىپلا تۇرۇپ قالدىم،
ئەللىك يۈەنگە يېڭىلا ئالغان شىلەپەم ② ئۈستەل ئۈستىدە ئۈنتۈ-
لۈپ قالغانىدى. «ئىست، مەستلەر سېتىپ پۇلىغا ھاراق ئىچىد-
ۋېتىدىغان بولدى - دە!» دەپ تۇرۇشۇمغا، شىلەپەممۇ ئارقامدىن
ئۇچۇپ چىقتى، يەردىن ئېلىپ، توپسىنىمۇ قاقماي بېشىمغا
كەيدىم - دە، ئاغىنەمنىڭ ئارقىسىدىن يۈگۈردۈم.

مانا، «مۇساپىرلار قاۋىقى»دىن قوغلاندى بولغىنىمىزغىمۇ
خېلى كۈنلەر بولۇپ قالدى. شۇنىڭدىن بېرى ئاغىنەم شامىلنى
كۆرمىدىم. ئاڭلىسام، ئۇ «ئادەم بولاي» دېگەن يېڭى شېئىرى
ئۈستىدە ئىشلەۋېتىپتۇدەك...

“真没见过你这样的诗人！”

“他这位朋友呢？”

“也是‘诗人’？”

“轰出去！”

语音未落，我一个箭步冲到了门外，免受了一顿拳脚相加之苦。到了外面一看我才愣住了。原来我花了五十元钱才买的高级礼帽还放在桌子上哩。

“可惜啊！让酒鬼们拿去换酒喝吧！？”

正在我愣神之际我的礼帽从我身后飞了出来。我急忙从地上捡起来，顾不得弹掉上面的灰尘匆匆戴在头上紧跟着夏米力跑去。

我们被轰出《流浪者酒家》已有好久了。从那天起我再没有看到过他。最近听说他又在构思新的作品，题目就是“我愿做一个人！”

① تېپەك يېيىش 挨揍。

② شىلەپەم 礼帽。

ھاڭگىرت كۆلى

خالىدە ئىسرائىل

ھاڭگىرت كۆلى مەشھۇر كۆللەردىن ئەمەس، ئۇنى خەرىتىدە دىنمۇ تاپقىلى بولمايدۇ. ئىلگىرى ئۇ بۈككىدە^① قومۇشلۇق، توغراقلىقنىڭ ئوتتۇرىسىدا گويا سۈپسۈزۈك مەي توشقۇزۇلۇپ، ئىنسانلاردىن پىنھان^② تۇتۇلغان زۇمرەت قەدەھتەك پارقىراپ تۇراتتى. ئۇنىڭمۇ ئۆزىگە يارىشا ئاھالىسى، مېھمانلىرى بار ئىدى. ھەر يىلى باھاردا توپ - توپ ياۋا ئۆردەك، ھاڭگىرت، ئاق قۇ، بۆدۈنلەر ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئۇچۇپ كېلىپ ئۇۋا سېلىشاتتى، مۇھەببەتلىشىپ بالا چىقىرىشاتتى، سۈپسۈزۈك كۆل يۈزى جۈپ - جۈپ بولۇپ ئۈزۈشۈپ يۈرگەن قۇشلار بىلەن تولاتتى. ئۇلار ئىچىدە قوڭۇر^③ رەڭلىك، ئاق قورساقلىق ھاڭگىرتلار ھەممىدىن كۆپ ئىدى. بۇ كۆلگە يەنە يەتتە - سەككىز ياشلاردىكى ئوماق-قىنا^④ ئىككى بالىمۇ كېلەتتى. ئۇلار ھەر خىل شەكىلدە پوكۇس چىقىرىپ^⑤ ئۈزۈشنى، بىر تال قومۇشنى چىشلەپ سۇ ئاستىدا ئۇزاققىچە تۇرۇشنى بىلەتتى، ئويىناپ - ئويىناپ ھارغاندا، قىرغاققا چىقىپ، ئالتۇندەك تاۋلىنىپ تۇرىدىغان ساپسېرىق قۇم ئۈستىدە پاك قۇياش نۇرىغا چۆمۈلۈپ يېتىشىتتى. ئوغۇل بالىنىڭ ساغلام، كۈندە كۆيۈپ قارايدىغان تېنى گويا مستىن قۇيۇلغان سەنئەت بۇيۇمىغا ئوخشايتتى، پاقالچاقلىرى ئۇزۇن - ئۇزۇن، تۈپتۈز ئىدى. قىزچاقنىڭ يۈزلىرى يۇمىلاققىنا ئىدى. ئۇنىڭ

鸿雁湖

哈丽达·伊斯拉音

鸿雁湖并不有名，地图上也找不到它的名字。从前的时候，它曾象一只斟满美酒的碧玉盏，泛着潋滟的波光，远离人世，藏身在莽莽苍苍的胡杨、芦苇丛中。它也曾有过自己的居民和客人。每当春风送暖的时候，一群群的野鸭、鸿雁、天鹅、鹈鹕从远方飞来，在它的峰帝旁筑巢，作爱、生雏。碧波荡漾的湖面上，成双成对的鸟儿在嬉戏。其中，最多的要数那白肚皮、紫褐色的大雁。有两个逗人喜爱的七八岁的孩子，也常来这儿作客。他俩有时在湖水中做着各种姿式游泳，有时又各在嘴里衔着一枝空心苇子，长时间地潜在水底。玩得疲倦了，便爬到岸上，双双躺在黄沙地上，沐浴着和煦的金色阳光。男孩子那又直又长的小腿，健康黝黑的身子，仿佛一尊青铜雕像；女孩子的面庞圆圆的，一

- ① بۈككەدە 茂盛的。
- ② پىنھان 僻静的、隐蔽的。
- ③ قوڭۇر 棕色。
- ④ ئوماققىنا 可爱的。
- ⑤ پوكۇس چىقارماق 做出姿势。

بىر جۈپ كۆزى يۇلتۇزدەك چاقناپ تۇراتتى. كېيىن تۆمۈريول بۇ ياپپىشىل تۈزلەڭلىكنى قاپ ئوتتۇرىدىن ① ئىككىگە بۆلۈۋەتتى. پويىزنىڭ گۈلدۈرلىگەن ئاۋازى كۆلدىكى قۇشلارنى ئۈركۈتۈۋەتتى. شۇنىڭدىن كېيىن ھاڭگىرت كۆلىگە بىرەر مۇ ھاڭگىرت ياكى ياۋا ئۆردەك كەلمەيدىغان بولدى. كۆلنىڭ ئەتراپىدىكى چەكسىز تەبىئىي ئورمان تۈپتۈز سالا ئېتىزلارغا ئايلىنىدۇرۇلدى. كۆل ئەتراپىغا يېڭىدىن كۆچۈپ كېلىشكە باشلىغان ئاھالىلەر بۇ يەرنىڭ ئەسىرلەردىن بۇيانقى جىملىقىنى بۇزۇپ تاشلىدى.

دۇنيا ئۆزگەرمەكتە ئىدى. ئوغۇل بالا بىلەن قىزچاقمۇ دۈن-يادىكى ئۆزگىرىشلەردىن چەتتە قالمىدى. قىزچاقنىڭ ئائىلىسى شەھەرگە كۆچۈپ كەتتى. ئوغۇل بالا ئۆز مەھەللىسىدىكى تولۇق-سىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ، ئۈرۈمچىگە ئوقۇشقا كەتتى. پەقەت بالىلىق ۋاقىتلىرىنىڭ ئەڭ گۈزەل چاغلىرى بىلەن مۇنا-سۈۋەتلىك بولغان ھاڭگىرت كۆلى ھەققىدىكى ئەسلىمىلا ئۇلارنىڭ قەلبىدە شۇ پېتى ساقلىنىپ قالدى.

ھاۋا تۇيۇقسىز ئۆزگەردى. ھېلىلا سۈپسۈزۈك پارقىراپ تۇرغان ئاسمان ھەش - پەش دېگۈچە ② قوغۇشۇن رەڭگىنى ئالدى. ئاسماندا تېز ئۇچۇپ كېتىۋاتقان قۇشلارنىڭ ئەنسىز قانات قېقىشلىرى ئاڭلىناتتى. بىر جۈپ قارلىغاچ كۆل بويىنى بىر ئەگىگەندىن كېيىن، تۈرۈلۈپ - تۈرۈلۈپ ③ تۆۋەنگە سۈرۈلۈپ كېلىۋاتقان قارا بۇلۇتلارنى ئاچىماق قاناتلىرى بىلەن تىلىپ، ئاسماننىڭ قەرىگە ئۆرلەپ كەتتى. يىراق بىر يەردىن بوغۇق گۈل-دۈرماما ئاۋازى كەلدى. گويا بۇ ئاۋازنىڭ ھەيۋىسىدىن ئاسمان بېتى يىرتىلىپ، ئوت - يالقۇنغا تولغان دوزاخ چالا - بۇلا كۆرۈ-نۈپ قالغاندەك، ئاسماننىڭ قەرىدە ④ چېقىلغان چاقماق يەر - جاھاننى لاپ - لاپ قىلىپ ⑤ يورۇتتى. تۇيۇقسىز كۆتۈرۈلگەن شامال كۆل بويىدىكى مەجنۇنتالارنىڭ شاخلىرىنى ھەريان قاپ-رىپ، سۇ يۈزىنى قامچىلاشقا، قۇم - توپا، چاۋا - چاتقاللارنى

双眼睛象星星般闪着亮光。后来，火车通到了这里，铁路线把这片平原分成了两半，火车的轰隆声惊跑了湖畔的飞鸟。从此，大雁、野鸭再也不光临这儿了。湖周围无边的丛林变成了纵横的条田，新迁来的居民打破了万古荒原的沉寂。

世界在变化着，两个孩子也未能置身于变化着的世界之外。女孩子举家迁到了城里，男孩子在村子里念完初中，到乌鲁木齐去深造去了。只有童年的美妙时光和关于鸿雁湖的记忆深深地留存在他俩的心扉上。

天气突然变了，刚刚还是净无纤云的天空，霎时间变成了铅灰色。空中疾飞的鸟儿，不安地抖动着翅膀。一双燕子环绕着湖岸打了个旋儿，用它们剪刀似的翅膀刺破滚滚下坠的乌云，向天边飞去。远方传来沉闷的雷声；仿佛阵阵雷鸣震破天门，隐隐约约地露出了地狱之火似的，道道闪电划破长空，映照得大地忽明忽暗。狂风骤起，吹得湖畔的垂柳枝儿弯下腰肢拍打着水面，尘沙、枯叶随着风暴，纷纷飘落在湖水里。空气中弥漫着

- ① قاپ ئوتتۇرسى 正中间
- ② بەش دېگۈچە - ھەش 一瞬间、一刹那。
- ③ تۈرۈلۈپ - تۈرۈلۈپ 翻卷。
- ④ ئاسماننىڭ قەرى 太空。
- ⑤ لاپ قىلماق - لاپ 猛地、骤然。

ئۇچۇرتۇپ كېلىپ سۇغا تاشلاشقا باشلىدى. كۆل سۈيى چايقلاتتى. ھاۋادىن سۇ ئوتلىرى بىلەن چىرىگەن غازاڭنىڭ، چاڭ - توزاننىڭ، قۇرۇمنىڭ^① پۇرىقى كېلەتتى. ھاياال ئۆتمەي، يامغۇر تامچىلىرى شىددەت بىلەن تاراسلاشقا باشلىدى. ئەتراپنى بىر - دىنلا نەم توپىنىڭ كۈچلۈك ھىدى قاپلاپ كەتتى. باياتىن بېرى كۆلدە بەخىرامان ئۈزۈپ يۈرگەن بىر ئەركەك غاز دوڭغاقلاپ^② قىرغاققا چىقتى، تال شېخىغا يۆلىنىپ تۇرغان يۈچۈن ئايالغا - ماڭا قىزىل جىيەكلىك مارجاندەك كۆزلىرىنى تىكىپ بىر پەس قاراپ تۇردى - دە، ئېرەن^③ يوپۇرمىقى شەكىللىك ساپسىپرىق پۈتلىرىنى نەم يەرگە شاپ - شاپ ئۈرۈپ، چاتقاللىق ئارىسىغا كىرىپ غايىب بولدى.

مەن ئۇزاققىچە شۇ ھالەتتە تۇردۇم. يامغۇر چاچلىرىمنى، بوينۇمنى بويلاپ ياقام ئىچىگە ئاقاتتى. چاچ ھەم يامغۇر سۇلىرىدىن ھاسىل بولغان قېلىن بىر قەۋەت پەردە كۆز ئالدىمنى تو - سۇۋالغانىدى. كۈزلۈك پەلتويۇم، پايپاق - ئاياغلىرىم ئاللىقاچان چىپ - چىپ ھۆل بولۇپ كەتكەنىدى. گويا ھېچ نەرسىنى سەز - مېگەندەك، قولۇمدىكى سەپەر سومكىسىنىڭ ئۈزۈن بېغىنى بار - ماقلىرىمغا يۆگىگىنىمچە كۆل سۈيىگە تىكىلىپ قالغانىدىم. كۆل سۈيى ئېغىر ھاسىرايتتى، پۇشۇلدايتتى^④. قىرغاقنى يەڭگىل سىيپاپ، قۇلىقىمغا بالىلىق ۋاقىتلىرىمدىكى ماڭا تونۇش سۆز - لەرنى شىۋىرلاپ، مېنى ئۆزىگە چاقىراتتى. ئۇنىڭ ھەربىر شاۋ - قونى، شىۋىرلىشى ماڭا خۇددى ئانامنىڭ تىنىقلىرىدەك تونۇش ئىدى. ئۆزۈمنى ئۇنىڭ ئىللىق قۇچىقىدا، ئۇنىڭ ئەللەيلەش - لىرى^⑤ ئاستىدا سان - ساناقسىز يېشىل سۇ ئوتلىرىغا ئورۇلۇپ ياتقان، كۆز چاناقلىرىمدا، قوۋۇرغىلىرىم ئاستىدا بېلىقلار ئۈ - زۈشۈپ يۈرگەن ھالەتتە، گەجدەك ئاپئاق ئىسكىلىت ھالىتىدە كۆز ئالدىمغا كەلتۈرەتتىم. بارچە شادلىقىمنى ۋە ھەسرەتلىرىمنى

水草、败叶、尘土、烟子的气息。转瞬之间，雨水哗啦啦地倾泻了下来，四周笼罩在湿土的强烈气味中。刚才还在湖水中悠然自得游弋着的一只公鹅，蹒跚地爬上湖岸，用它那象珊瑚一样的红眼圈的眼睛，向身靠树干站着的我——一个陌生的女子凝视了一阵，随即摆动它那槭树叶形的黄蹼，拍打着潮湿的地面，挪动身子，倏尔消失在灌木丛中。

我靠着树干，一动不动地站着。雨水顺着我的头发、脖子，涓涓地流进衣领。散乱的头发和雨水形成了一层帘幕，遮住了我的视线。身上的风衣和鞋袜，早已湿透了。对这一切，我毫无的反应，只是用手指紧紧缠绕着旅行提包的长带儿，目不转睛地凝望着湖面。湖水在悲叹着、喘息着，轻轻地抚弄着湖岸，向我悄悄倾吐着我童年时熟识的话语，频频召唤着我。它的每一声喧嚣，每一句细语，对于我都象母亲的呼吸一样熟悉。我想象着自己象一具石膏做成的人体模型躺在湖底，在它温暖的怀抱里，静静地听着催眠曲；无数的水草萦绕缠着我的手足，无数的游鱼从我的眼脸前、肋骨间穿行而过。在熟悉我所有的欢乐和

① قورۇم 烟子。

② دوڭخاقلىماق 佝偻，驼背。

③ ئېرەن 槭树。

④ پۇشۇلدىماق 喘粗气。

⑤ ئەللەيلىمەك 唱催眠曲。

چۈشىنىدىغان ئاشۇ كۆلدە ئارام تېپىش، ئۇنى ئاخىرقى ماكانىم قىلىش مېنىڭ بىردىنبىر ئارزۇيۇم ئىدى. مەن كۆلگە قاراپ ماڭدىم، ماڭمۇ ۋەردىم... پۇتلىرىم بىلەن كۆل تېگىنى سىلاشتۇ. رۇپ، سومكامنىڭ بېغىنى ئامبۇردەك چىرماپ قىسىپ تۇرغان قوللىرىمنى ئالدىمغا تۇتۇپ، جازا مەيدانىغا كېتىۋاتقان مەھبۇس-تەك ماڭدىم. سۇ بېلىمدە، كۆكرىكىمدە، بويۇنلىرىمدا شى-رىقلايتتى. ئۇزاق ئۆتمەي، يىپەكتەك يۇمشاق قوللىرى بىلەن مەڭزىمنى، پېشانەمنى سىلاشقا باشلىدى، كۆزلىرىم تىنىپ، يەر - جاھان قاراڭغۇلاشقاندا بىلىندى، پۇتلىرىم بىردىنلا بوشلۇقتا لەيلەپ قالدى. ئاغزى - بۇرنۇمغا بۇلدۇقلاپ سۇ كىرىشكە باشلىدى. ئەلۋىدا، ھاياتلىق، ئەلۋىدا^①...

شۇ ئاخىرقى دەقىقىدە^② كۆز ئالدىمدا ھايات پارلاپ كۆرۈندى، بېشىمدىن كەچۈرگەن ۋە كەچۈرۈش ئالدىدا تۇرغان نۇرغۇن خۇشاللىقلار، چاقناپ نۇرغان قۇياش، كۆپكۆك ئاسمان، ياپپېشىل چىمەنلىك، يەنە نۇرغۇن - نۇرغۇن كۆرۈنۈشلەر. ماڭا ھاياتنىڭ ئۆز ۋاقتىدا ھېس قىلىپ يېتەلمىگەن بارلىق گۈزەل، قىممەتلىك تەرەپلىرىنى توساتتىن مۆجىزىدەك يورۇتۇپ بەرگەندى. خۇددى ھاياتلىق بىلەن ماماتلىقنىڭ گىرەلەشكەن^③ يېرىدىن، ئانىنىڭ ئۆلۈم ئالدىدىكى ئاچچىق تولغاقلاردىن يېڭى بىر ھايات ئايرىدە بولغانغا^④ ئوخشاش، شۇ ئاخىرقى دەقىقىدە مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا ھايات زوقىغا تولۇپ تاشقان، ھاياتقا چىش - تىرنىقى بىلەن يېپىشقان يەنە بىر ئايال تىرىلدى. ئۇ جان - جەھلى بىلەن تىر - كىشەتتى، بوغۇق ئاۋازدا ۋارقىرايتتى. ئەجەل ئالدىدىكى بۇرنىنىڭ ھۇۋلىشىغا ئوخشايدىغان بۇ ئاۋاز يىراق - يىراقلارغا كېتەتتى. ئەمما، كائىناتتا^⑤ مۇشۇ كۆل، كۆل ئوتتۇرىسىدا جان تالىشىۋاتقان تەنھا ئاياللا قالغاندەك ئىدى. تاراسلاپ يېغىۋاتقان يامغۇر

苦恼的湖水中得到安宁，把它做为我最后的归宿，成了我唯一的愿望。我向湖心走去，不停地走去；用双脚来回探着湖底，象钳子般贤淑扣着手提包带儿的右手放在前面，好似走向刑场的囚徒一样向前走去。湖水在我的妥间、腰间、颈项间潺潺响着，不一会儿，开始用它那丝绸般柔软的手指抚摸着我的面颊，我的前额。我的眼前一片模糊，一切都变得昏昏暗暗。突然，我的双脚离开地面飘浮了起来，湖水汨汨地流进我的鼻孔、口腔。啊！别了！生命，永别了！这光明的世界。

就在这最后的一刹那，生命在我的眼前闪现出了亮光。我曾经经历的和即将经历的欢乐、幸福、光辉的太阳、湛蓝的天空、碧绿的原野、以及其他许许多多景象，把我过去未曾感受到的生活之美及其珍贵价值奇迹般地挖掘了出来并向我加以展示。如同在生死之交的一刹那，在即将下世的母亲的阵痛中分娩出院一个新的生命似的，在这生命的最后一刻，从我的躯体里新生了一个紧紧拥抱生活，对生活充满热爱之情的另一个女子。她拼命挣扎着，用嘶哑的声音呼喊，将垂死的野狼般的嚎叫声传向远方。然而，此时此刻，在整个宇宙间，仿佛只有这一座湖水和在湖水中做着垂死挣扎的我这个孤独女人。哗哗的雨

① ئەلۋىدا 诀别，永别。

② دەقىقىدە 秒，瞬间。

③ گىرەلەشمەك 交织，交错。

④ ئاپىرىدە بولماق 出生，出现。

⑤ كائىنات 宇宙。

ئۇنى دولقۇنلار ئارىسىغا كۆمۈۋەتمەكچى بولسا، ئەۋرىشىم سۇ ئوتلىرى، ئۈچمىدىكى كىگىزدەك ئېغىرلاشقان كىيىملىرى ئۇنى تەگسىز، ئەبەدىي قاراڭغۇلۇق قوينىغا تارتاتتى...

بۇ قەيەر؟ مەن بۇ يەرگە قانداق كېلىپ قالغاندىمەن؟ مەن ئۆيۈمدىن ئايرىلغىلى ئون يىل بولدىمۇ ياكى بىر ئەسىر؟ نېمە بولسا بولمامدۇ! مۇھىمى، مەن تېخى ھايات! ئەنە، قۇياش پارلاپ تۇرىدۇ، دېرىزە سىرتىدىن قۇشلارنىڭ چۇرۇقلاپ سايىشى ئاڭلىنىۋاتىدۇ... بۇلۇڭدىكى لوڭقىغا تىزىلغان گۈللەر نېمىدېگەن چىرايلىق، خۇددى راستەكلا...

ئاھ، ھاياتلىق قانداق ياخشى، ئۇنىڭ ئىنسانغا بەخش ئەيدىمەن تۇيغۇلىرى نەقەدەر قىممەتلىك. ئىلگىرى ئاشۇ بۇرۇقتۇرمىلىق ① ئىچىدە قانداقمۇ ياشىغاندىمەن؟ ھايات ماڭا ئاتا قىلغان بارلىق پاك تۇيغۇلىرىمنى، پاك جىسمىمنى قانداقلارچە بىھۇدە نابۇت قىلغاندىمەن؟ ② مەن ھاياتىمدىكى ئۇ ئىككى ئەركىشىدىن نەپرەتلىنىمەن، ئۇلارنىڭ بىرى — مېنىڭ قانۇنىي ئېرىم، بالىلىرىم. نىڭ دادىسى. ئۇ مېنى ئاز ئازابلىدىمۇ؟ يەنە بىرى ھاياتىمدا تۈنجى سۆيگەن كىشىم، بىر ۋاقىتلاردىكى خۇدايىم. ئەمما، ھالقىلىق پەيتتە ئۇ ماڭا: «ئىككىمىزنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئەزەلدىن ھېچقانداق ئىش بولغان ئەمەس ھەم بولۇشىمۇ مۇمكىن ئەمەس» دېدى. ئۇ بۇ سۆزنى قىلچە قىسىلماي، يۈز — خاتىر قىلىپمۇ ③ ئولتۇرماي، ئاجايىپ بىر ئاھاڭدا دېدى. راستتىنلا ھېچقانداق ئىش يوقمىدى؟ 20 يىلدىن بۇيان مەن پەقەت قۇرۇق خىيالىنىڭ، كۆلەڭگىنىڭ ئارقىسىدىن يۈگۈرۈپ يۈردۈممۇ؟ ھاياتىمدىكى تۇنجى ئەڭ ئوتلىق، ئەڭ شېرىن تۇيغۇلىرىمنى ئاشۇ كۆلەڭگىگە بېغىشلىدىم. مۇ؟ ئاھ خۇدا، ئادەم 40 ياشقا كىرگەندىمۇ ئەقىل تاپالمىسا — ھە...

水极力想把我埋葬在洪波里，柔韧的水草和我身上变得象毡子一样沉重的衣服正在把我拖向无底的深渊。

这是哪儿，我怎么会到了这儿？我离开家，忆经过了十年，还是一个世纪？管它呢！最重要的是我还活着！你瞧，太阳放射着灿烂光芒，窗外传来小鸟的阵阵叫声，摆在墙角里的一瓶花多么美丽，就象真的一样……。

哦，生命是多么美好，它赋予人们的感知又多和珍贵呀！以前，在那种令人窒息的沉闷空气中，我是怎样生活过来的？我怎么会白白地葬送了生命赋予我的纯真感情和纯洁躯体？我痛恨在我生活中遇到的两个男人：一个是我的合法丈夫，孩子们父亲，他可没有少折磨我呀；另一个是我毕生的第一个恋人，曾经是我心目中的偶像。然而，他在关键时刻却说什么：“咱们之间从来就没有什么瓜葛，今后也不可能有。”说这话时，他带着一种特殊的腔调，既不感到为难，也丝毫不顾情面。难道我和他之间真的没有任何瓜葛么？难道我廿年来追逐的只是一个幻念一个幻影么？难道我把生命中第一次最炽热、最甜蜜的感情奉献给了那个幻影么？天哪，人到不惑之年，怎么仍然不懂事呢？

① بۇرۇقتۇرمىلىق 沉闷的。

② نابۇت قىلماق 毁灭、葬送。

③ خاتىر قىلماق - يۈز 讲情面。

پويىز رېتىملىق تاقىلداپ، ئاسمانغا قويۇق ئىس پۇرقىرىد. تىپ شەرققە كېتىۋاتاتتى. ئۇ ئاستا پويىز ئىدى. ۋاگونلار ئازادە ئىدى، ئۇ يەر - بۇ يەردە ئولتۇرغان ياكى پۈتۈن بىر ئورۇندۇقنى ئىگىلەپ يېتىۋالغان كىشىلەر كۆزگە چېلىقاتتى. ئۇلارنىڭ تو - لىسى گۈللۈك قىزىل دۇخاۋا دوپپا كىيگەن مۇشۇ ئەتراپنىڭ دېھقانلىرى بولۇپ، ئۇلار ۋاگوننىڭ بۇلۇڭىغا، يۈك - تاق جاھاز - لىرىغا سومكا ۋە چوڭ - كىچىك سېۋەتلىرىنى قويۇپ قويۇشقانىدى.

مەن ھەر قېتىم پويىزغا چىققىنىمدا دېرىزە يېنىغا كېلىپ، يالت - يۇلت^① قىلىپ ئۇچقاندەك ئۆتۈپ كېتىۋاتقان مەنزىرىدە - لەرگە قاراپ ئولتۇرۇشنى ياخشى كۆرەتتىم. بۇ تونۇش مەنزىرىدە - لەر - يۇلغۇنلۇق چۆللەر، ئېتىزلار، دېھقان ئۆيلىرى قەلبىمدە قانداقتۇر يېقىملىق تۇيغۇلارنى ئويغىتاتتى. كۆزلىرىمگە ئۇششاق كۆمۈر ئۇۋاقلرى كىرىپ كەتكىنىگە، شامالدىن بوغۇلۇپ نەپەس ئالماي قالغىنىمغا قارىماي، بېشىمنى ۋاگون دېرىزىسىدىن چى - قىرىۋالاتتىم. بىر قېتىم بۇ ئىش ئۈچۈن پويىز خىزمەتچىسى مېنى تىللاپمۇ كەتكەنىدى.

بىر چاغدا پويىز غارقىراپ قاپقاراڭغۇ ئۆڭكۈرگە كىرىپ كەتتى. ئالدىراپ دېرىزىنى چۈشۈرۈپ كەينىمگە بۇرۇلغىنىمدا، نېرىقى چەتتىكى ئورۇندا ئولتۇرغان كېلىشكەن بىر يىگىتكە كۆزۈم چۈشتى. ئۇ شۇ ۋاقىتتىكى مودا^② بويىچە ھەربىيچە سې - رىق ئىشتان - چاپان، ھەربىيچە شەپكە كىيىۋالغانىدى، قويۇق، قاپقارا چاچلار ئۇنىڭ شەپكىسى ئالدىدىن سىرتقا چىقىپ، بۇغداي ئۆڭلۈك پېشانىسىنى قاپلاپ تۇراتتى. سەل ئۆڭكەن كىيىملەر ئۇ - نىڭ بەقۇۋۋەت^③، ياشلىق كۈچى ئۇرغۇپ تۇرغان كېلىشكەن قەد - دى - قامىتىنى يوشۇرۇپ قالالمىغان، ئەكسىچە ئۇنىڭغا ياراشقا - نىدى. ئۇ ماڭا قارايتتى، مەنمۇ ئۇنىڭغا قارايتتىم. كۆزلىرىمىز ئۇچراشقان دەسلەپكى مىنۇتتىلا مەن ئۇنى تونۇۋالدىم. ئۇ بالىلىق

火车呜呜地鸣叫着，朝着天空喷出浓烟，发出有节奏的嗒嗒声，向东方驶去。这是一辆慢车，车厢比较宽绰，人们稀稀落落地坐在各处，有的干脆一人占着一个长凳躺在上面，多数旅客是附近的农民，个个戴着红绒小帽。车厢角落里，行李架上，放满了他们的手提包和筐篮。

我每次坐火车，总喜欢坐在窗品，观赏窗外那转瞬即逝的景物。这些熟悉的景象—红柳滩，田园，农舍，在我的心头激起一种莫名的情感。有时，煤渣吹进我的眼眶，风吹得我喘不过气来，但我不顾这些，仍然把头伸出窗外，一次为这事甚至被乘务员训斥了一番。

火车吼叫着进了隧洞，我急忙放下窗玻璃，转过身去，忽然，另一长椅边上坐着的一位英俊青年扑入了我的眼帘。他按照当时的时尚，穿着草绿色军装，戴着草绿色军帽。又黑又浓的头发从帽沿下露出，遮盖着他那黑红色的前额。稍稍褪色的衣服，掩盖不住他那焕发青春活力的端庄，反而显得十分合体。他望着我，我也望着他。在两人目光相遇的瞬间，我当即认出了

① يۇلت - يالت 闪烁、忽地一闪。

② مودا 时髦、摩登。

③ به قۇۋۋەت 有力的、强烈的。

ۋاقىتلىرىمدا بىرلىكتە سۇغا چۆمۈلىدىغان، قۇملۇقتا ئوينايدى. -
غان ھېلىقى دوستۇم يۈسۈپ ئىدى. پويىز چاقلىرى رىتمىلىق
تاقىلدايتتى، مېنىڭ يۈرىكىممۇ ئادەتتىن تاشقىرى دۈپۈلدەپ
سوقاتتى. ئۇ ماڭا پات - پات قارايتتى. كۆزلىرىمىز ھېلىدىن -
ھېلىغا ئۇچرىشىپ قالاتتى. قىزلارغىلا خاس بىر خىل تۇيغۇن
غايىۋى ئاۋاز ئۇنىڭ مېنى ياققۇرۇپ قالغانلىقىنى، مەن بىلەن
تونۇشقۇسى، پاراڭلاشقۇسى بارلىقىنى قۇلىقىمغا يەتكۈزەتتى.
يۈزلىرىمنىڭ ئۆزىچىلا قىزىۋاتقانلىقىنى سېزىپ، بارغانسېرى
ئوڭايىسىزلىناتتىم. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىچىمدە، ئۇنىڭ -
مۇ مېنى تونۇۋېلىشىنى، «ۋۇي، سەن زۆھرە ئەمەسمۇ؟ مانا قارا،
قانداق ئۇچرىشىپ قالدۇق - ھە!» دەپ ئالدىمغا كېلىشىنى ئار -
زۇ قىلاتتىم. شۇنىڭدىن كېيىن سىرتقا قاراشمۇ خۇشياقمىدى.
سىرتقا قاراپ ئولتۇرغاندەك قىلساممۇ، كۆزلىرىم ھېچ نەرسىنى
كۆرمەيتتى، قۇلىقىم ھېچ نەرسىنى ئاڭلىمايتتى. ھەر قېتىم
سىرتتىن بېشىمنى ئېلىپ يىگىت تەرەپكە قارىغان ۋاقىتلىد -
رىمدا، ئۇنىڭ كۆزلىرىنىڭ چاقناپ كەتكەنلىكىنى، لەۋلىرىدە
پەيدا بولغان بىلىنەر - بىلىنمەس ① سىرلىق كۈلۈمسىرەشنى
بايقاپ قالاتتىم. كېيىن ئۇ كىچىك ھەربىيچە سومكىسىنى بېشىدە -
غا قويۇپ، ئۇزۇن ئورۇندۇقتا سوزۇلۇپ ياتتى - دە، ھەش - پەش
دېگۈچە ئۇيقۇغا كەتتى.

كەچ كىرىپ، ۋاگون چىراغلىرى ياندى، ئۇ ئويغانمىدى. يې -
نىمدىكى ئادەم يېرىم كېچىدە يول بويىدىكى كىچىك بىر بېكەتتە
چۈشۈپ قالدى. نېمىشقىمدۇ ئۇيقۇم كەلمىدى. ۋاگوننىڭ سىلا -
كىنىشىگە ئەگىشىپ، بۆشۈكتە ياتقان بوۋاقتەك بىلىنەر - بىد -
لىنىمەس سىلكىنىپ ئۇخلاپ ياتقان يۈسۈپتىن كۆزۈمنى ئالمد -
دىم، بىر - ئىككى قېتىم نېرى تەرەپكە ئۆتۈپ، ئۇنىڭ چىرايىغا
قاراپ - قاراپ ئالدىم.

他，他正是我童年时曾在一起游水，一起在沙滩上玩耍的好友玉素甫。车轮发出有节奏的嗒嗒声，我的一颗心也在剧烈跳荡着。他不时地看着我，我和他的目光不时地遇在一起。少女特有的敏感以一种无形的声音告诉我。他喜欢我，想和我相认，想和我攀谈。我感觉到自己的脸在发烧，于是越加拘谨起来。同时，又从内心里希望他能认出我，走上前来同我攀谈：“哎呀，你不是祖赫莱么？瞧，我们碰得太巧了！”这时，我已无心观赏窗外的景色了。尽管脸朝窗外坐着，却目无所睹，耳无所闻。每当我扭头把目光投向玉素甫，就看到他眼睛里闪着亮光，嘴角上露出一丝神秘的微笑。之后，他躺在长椅上，头枕着军用挎包，很快入睡了。

入夜了，车厢里的灯亮了。他并没有醒来。我身旁的旅客半夜时分在一个小站下车了，不知为什么我丝毫没有睡意。我的眼光始终没有离开他，随着火车的颠簸摇动，他仿佛睡躺在摇床中的婴儿轻微地颠簸着。我不由自主地走到不远处不时地看着他的面庞。

① بىلىنەر - بىلىنمەس 不知不觉，隐隐约约。

سەھەرگە يېقىن بېشىم ئېغىرلىشىپ، كۆزلىرىم يۇمۇلۇشقا باشلىدى، ئەمما يۈرىكىمدە ئويغانغان يېڭىچە، شېرىن بىر سېزىم ئۇيقۇمنى قاچۇرۇپ تۇراتتى. پويىزنىڭ رىتمىلىق تاقىلىدىشى خۇددى تەڭداشسىز گۈزەل ناخشىدەك مېنى ھاياجانغا سالاتتى. مەن يۈسۈپنىڭ يېنىدا ئۆتكۈزگەن بىر مىنۇتنىمۇ ئۇخلاپ ئۆتۈپ كۆزۈشكە قىيمايتتىم.

ئەنە، مېنىڭ يۈسۈپۈم ئۇياق - بۇياققا ئۆرۈلۈپ، پۈت - قوللىرىنى سوزۇشقا باشلىدى، كۆزلىرىنى بىردىنلا يوغان ئاچتى، ئورنىدىن سەكرەپ تۇرۇپ، تۇيۇقسىز بىر ئىش ئېسىگە كەلگەندەك، شارىتىدە بۇرۇلۇپ ماڭا قارىدى. چىرايىدا يەنە ئاشۇ تونۇش تەبەسسۇم^① جىلۋىلەندى^②. سومكىسىدىن لۆڭگە ئېلىپ يۈز يۇغىلى كېتىۋېتىپ، مېنىڭ يېنىمدا توختىدى:

— مەن سىزنى تېخى كېچىدە پويىزدىن چۈشۈپ قالدىمكىن دېگەندىم، قارىغاندا يولىمىز بىر ئوخشايدۇ - ھە؟

— يولىمىز ئەلۋەتتە بىر، مەن سىزنى تونۇيمەن، — دېدىم ئىشەنچ بىلەن ۋە ئۇنىڭ مېنى تونۇۋېلىشىنى ئۈمىد قىلىپ كۆزلىرىمگە قارىدىم. ئەمما ئۇ مېنى تونۇمىدى.

نېمىشقىدۇر، ئۇ سۆزلىرىمگە ئەجەبلىنىپ كەتمىدى، پەقەت ئائىلەمنىڭ قەيەردىلىكىنىلا سورىدى. ئۇ بالىلىق ۋاقىتلىرىدىكى ئاشۇ قارىقۇمچاق^③ قىزىنى ئۇنتۇپ كەتكەندۇ ياكى مەن بەك كۆپ ئۆزگىرىپ كەتكەندىمەن. مەن سەل ئۈمىدسىزلەندىم، ئەمما غۇرۇرۇم^④ ئۇنىڭغا ئۆزۈمنى تونۇشتۇرۇشقا يول قويمىتتى.

سومكامدا ياغلىق توقاچلىرىم بار ئىدى. ئۇنى ئەتىگەنلىك چايىنى بىللە ئىچىشكە تەكلىپ قىلدىم. چاي ئىچىپ ئولتۇرغاندا، ئاشۇ كۆلنىڭ، كۆل بويىدا بىللە ئوينىيدىغان بىر ئوغۇل بالا بىلەن بىر قىز بالىنىڭ ھېكايىسى نەچچە قېتىم ئاغزىمنىڭ ئۇچىغا كەلدى. ئەمما، مەن بۇ ھېكايىنى يەنىلا كېيىنگە قالدۇردۇم.

天快亮的时候，我的头有点发沉，开始合上眼睛。然而，在我心头萌发的一种新的、甜蜜的感觉，却驱走了我的睡意。火车发出的“咔嚓咔嚓”的声音，轻快而有节奏，它宛如一支无与伦比的美妙的乐曲使我兴奋不已。我实在舍不得这呆在玉素甫身旁的时光在昏睡中度过。

瞧，我的玉素甫辗转的反侧着，伸伸手脚，猛地睁开了眼睛。他从位子上跳起来，仿佛想起一件什么要事似的，突地转过身来看我，脸上又闪现出那熟悉的笑容。他从挎包里取出毛巾，在去盥洗间的走道上停在我身旁，说：

“我还以为你半夜里下车哩。看来，我们是同路了。”

“我们当然是同路，我认识你。”

我凝视着他的眼睛，期望着他能认出我，但他没有认出来。

不知为什么，他对我的话并不感到惊讶，只是问了问我家的地址，看来，他已经忘记了青梅竹马时的黑皮肤女友了，也许是我的变化太大了。我感到有点怅然若失，而少女的自尊心又不允许我向他做自我介绍。

我的提包里装着小油馕，我拿出来邀请他和我一起喝早茶。喝茶的时候，我真想讲讲那座鸿雁湖和曾在湖畔玩耍的男孩和女孩的故事，几次话到嘴边，又咽了下去。他讲了他的学

① نەبەسسۇم 笑容、微笑。

② جىلۋىلەنمەك 显出、闪烁。

③ قارا قۇمچاق 黝黑的。

④ غۇرۇر 自尊心。

ئۇ ئۆزىنىڭ مەكتىپى، دوستلىرى، ساۋاقداشلىرى توغرىسىدا سۆزلەپ بەردى. مەنمۇ ئۇنىڭغا قايتا تەربىيە ئېلىۋاتقان يېزام توغرىسىدا، ساۋاقداشلىرىم ئارىسىدىكى قىزىق - قىزىق ئىشلار توغرىسىدا سۆزلىدىم. بىز يەنە تاغدىن - باغدىن ① پاراڭ سېلىشتۇق. بىر - بىرىمىزگە قارىشىپ، يوشۇرۇنچە شادلىنىپ ئولتۇرۇشقىنىمىزنىڭ ئۆزى ھەر ئىككىمىز ئۈچۈن ئالەمچە ② بەخت ئىدى.

مەن ئىچىمدە، بۇ سەپەر ئاياغلاشمىسا نېمىدېگەن ياخشى بولاتتى، دەپ ئويلايتتىم. ئەمما، سەپەر ناھايىتى تېز ئاخىرلاشتى. يۈسۈپ بىزنىڭ كۆلىنىڭ ئۈدۈلىدىكى بېكەتتە چۈشۈپ قالدى.

پويىز بۇ بېكەتتە ئۈچ مىنۇتلا توختايتتى. ئۇ ئالدىراپ يەرگە چۈشكەندىن كېيىن، خۇددى مۇھىم بىر نەرسىنى ئۈنتۈپ قالغاندەك ئالاقزادىلىك ئىچىدە قالدى. مەنمۇ بىردىنلا ھودۇق-تۇم. بىز ئەتىگەندىن بېرى شۇنچە كۆپ سۆزلىشىپتۇق، ئەڭ مۇھىم ئىشنى ئۈنتۈپتۇق. شۇ ئەسنادا پويىز چاقلىرى غىچىرلاپ قوزغالدى. ئۇ پويىز بىلەن تەڭ يۈگۈرۈپ ۋارقىرىدى:

— يەكشەنبە كۈنى، پويىز ئىستانسىسىدا...

ئۇنىڭ ئاخىرقى سۆزلىرىنى شامال ئۇچۇرۇپ كەتتى.

يەكشەنبىگە يەنە ساق ئۈچ كۈن بار.

... ئىككى كۈن، ئاھ، ئىككى كۈن...

ئەتە يەكشەنبە، ئەتە يەكشەنبە!

بۈگۈن بىر كۈننى قانداق ئۆتكۈزسەم بولار...

ئاشۇ يەكشەنبە ھاياتىمدىكى ئۈنتۈلگۈسىز بىر يەكشەنبە بو.

لۇپ قالدى. مەن ئەتىگەندىن تارتىپلا بىر خىل ساراسىمە ③ ئا.

رىلاشقان بەخت تۇيغۇسى ئىچىدە يۈردۈم. قولۇم ئىشقا بارمايت.

تى ④. كۈتكەن سائەتلەر ئاستا - ئاستا يېقىنلىشىپ كەلمەكتە

校,他的同学和他的朋友的故事;我也讲了我接受再教育的乡村和同学中发生的趣事。我俩天南海北地聊着,相互脉脉情深地看着,喜悦之情在心头油然而生。这对我俩来说,真是莫大的幸福啊。

我暗暗地想,如果这旅程能延伸到无尽的天涯,那该多好啊。然而,它却很快到了头。玉素甫在我们那水湖对而的小站上下了火车。

火车在这个小站上只停了三分钟。他急急忙忙下了车,显出茫然若失的样子,我也感到一阵惶惑。从一大早起,我俩谈了许久,却忘记了最重要的事。转瞬之间,火车开动了。他跟着火车奔跑,一面叫喊:

“星期天,在火车站……”

后半句话被风吹走了。

离星期天,整整有三天时间。

两天,啊,两天过去了。

明天,明天就是星期天。

今天,这一天不知该怎样度过

那个星期天是我难忘的一天。从一大早起,我就处在一种期待和不安交织着的幸福感觉之中。什么事都没有心思去干。

① باغدسن - تاغدسن 东拉西扯; 天南海北地(聊天)。

② ئالمچه 宇宙、ئالمچه 非常、大的。

③ ساراسمه 惊慌。

④ قولى ئىشقا بارماسلىق 没有心思干活。

ئىدى. مەن پويىز ئىستانسىسىغا چاپتىم. ئەمما، ئىستانسا بۈگۈن باشقىچەلا چۆلدەرەپ قالغانىدى^①، پويىزلارنىڭ يىراق - يىراقلارغا ئاڭلىنىپ تۇرىدىغان گۈدۈكى، پاراۋوزلارنىڭ پۇشقىدە - رىشى، بىر خىل ئاۋازدا گۈپۈلدەپ يۈرۈشى، ۋاگونلارنىڭ تاراق - تۇرۇقى ئاڭلانمايتتى. پويىز ساقلاش سۈپىسىدەمۇ ئادەتتە مە - غىلداپ كېتىدىغان يولۇچىلار، ئۇياقتىن - بۇياققا چېپىشىپ يۈرىدىغان پويىز خادىملىرى كۆرۈنمەيتتى. بىر بوۋاي ماڭا قايدە - سىدۇر بىر يەردە يول بۇزۇلۇپ، پويىز ۋەقەسى چىققانلىقىنى، تۈ - نۈگۈندىن تارتىپ پويىز قاتنىشى توختاپ قالغانلىقىنى ئېيتىپ بەردى. ماڭا بىردىنلا يەر شارى ئايلىنىشتىن توختاپ، ئۇنىڭدىكى ھەممە نەرسە ئۆز ئورنىدا قېتىپ قالغاندەك، ھەتتا تومۇرلىرىم - دىكى قانلىرىمۇ توختاپ قالغاندەك بىلىندى.

ياق، مۇمكىن ئەمەس، مۇمكىن ئەمەس، دەپ ۋارقىرىغۇم كەلدى. ئەمما، ئۆزۈمنى تۇتۇۋالدىم. قوللىرىمنى يانچۇقۇمغا سې - لىپ، شامال ھۇشقۇيتۇپ تۇرغان تۆمۈريولنىڭ ئۈستىدە مەقسەت - سىزلا مېڭىشقا باشلىدىم. قاراڭغۇ چۈشۈشكە باشلىدى. غۇر - غۇر^② چۆل شامىلى چاچلىرىمنى، شارپامنى ئۇچۇرتاتتى. شامال - دىن چۆل گىياھلىرىنىڭ، قۇم - شېغىلنىڭ، قۇرۇمنىڭ پۇرىقى كېلەتتى. يىراقتىكى مەھەللىلەردىن پىلىلداپ چىراغ يورۇقى كۆرۈنەتتى. ئىتلارنىڭ ھاۋىشى ئاڭلىناتتى...

چوڭقۇر بىر ئۈمىدسىزلىك ئىچىدە كېتىۋاتمەن، نەگە، نې - مىشقا كېتىۋاتقانلىقىمنى بىلمەيمەن...

ئۆيگە ھېرىپ - چارچاپ، مەيۈس ھالدا قايتىپ كەلدىم. ئا - پام مەندىن ئەنسىرەپ ئۇخلىماي ئولتۇرغانىكەن. چىرايمغا شۈب - ھىلىك^③ تىكىلىپ، نەگە بارغانلىقىمنى سورىدى. نېمىلەرنى دەپ - دىمكىن، ئىشقىلىپ، ئۇنى خاتىرجەم قىلدىم. ئۆزۈمنىڭ بولسا كېچىچە ئۇيقۇم كەلمىدى.

期待的时刻渐渐近了，我向火车站奔去。不料，今天的火车站却显得一片荒凉。既听不到汽笛的远扬声和火车的轰鸣声，也看不到在月台上往日熙熙攘攘的旅客和来往奔忙的车站工作人员。一位老人告诉我，不知在什么地方铁路坏了，发生了事故，从昨天起，火车停运了。听了这个消息，我觉得地球似乎停止了转动，眼前的一切都凝固了，甚至连我的脉管里的血液也停止了流动。

不，不可能，决不可能！我想大声叫喊，却又抑制住了自己。我把手插进衣袋里，在风声呼呼的铁路上漫无标的走着。夜幕降临了，周围的房舍渐渐模糊不清了。戈壁的夜风夹带着野草、沙尘、烟子的气息扑面而来，吹得我的头发，围巾飘飘欲飞。远方村庄里的荧荧灯火遥遥扑入我的眼帘，犬吠声时时传入我的耳际，我满怀怅惘之情，茫然无措地走着，不知要去何方……

我拖着疲惫不堪的身子，神情沮丧地回到了家里。母亲在不安地等待着我，以迷惑的眼光盯着我，问我到哪里去了。我随便搪塞了几句，让她放下了心，自己却一夜没合上眼。

① چۆلدەرەش 荒凉。

② غۇر - غۇر شامال 瑟瑟作响的风。

③ شۈبھىلىك 疑惑的、疑虑的。

مەن ئىستانسىغا ئەتسىمۇ، ئۆگۈنمۇ چىقتىم. تۆتىنچى كۈنى قايتا تەربىيە ئېلىۋاتقان يېزىغا يۈرۈپ كەتتىم. ئارىدىن ئون بەش كۈن ئۆتكەندە، گۆڭشېنىڭ كاتىپى مېنى ئېتىزلىققا ئىزدەپ كەلدى. شەھەردىن يۈسۈپ ئىسىملىك بىر كىشىدىن تېلېفون كەلگەنلىكىنى ئېيتىۋىدى، خۇشلۇقۇمدا قو- لۇمدىكى كەتمەننى پىرقىرىتىپ تاشلاپ، ئۇنى قولدىن تۇتۇپ قوناقلىقتا نەچچە پىرقىرىتىۋەتتىم. ئەتراپىمدىكى دېھقان ئا- ياللار ۋاي - ۋايلاپ ① قېلىشتى. ياغلىقىمنى مېچىقلىغىنىمچە گۆڭشېغا يۈگۈرۈپ كېتىپ بارمەن. كۆڭلۈمدە، يۈسۈپ مېنى ساقلىماي كېتىپ قالارمۇ، دېگەن ئەندىشە. تېلېفونىست ئايال سىرلىق كۈلۈپ قويۇپ، تېلېفون تۈرۈپكىسىنى قولۇمغا بەردى. ئۇنىڭدىن يۈسۈپنىڭ ئاۋازى كەلدى. ئۇ خۇددى ئالەمنىڭ نېرىقى چېتىدە سۆزلەۋاتقاندەك ئىدى. ئۇنىڭ بىر نەچچە كۈندىن كېيىن ئۈرۈمچىگە قايتىدىغانلىقىنى، قايتىش ئالدىدا مەن بىلەن كۆ- رۈشكۈسى بارلىقىنى ئۇقتۇم. خۇشاللىقتىن، ھاياجاندىن قىپقى- زىل ② بولۇپ، ئاۋازىمنىڭ بارىچە ۋارقىراپ، ئۇنىڭغا:

— ئەتىلا شەھەرگە كىرىمەن، چۈشتىن كېيىن ئاپتوبۇس بېكىتىدە ئۇچرىشايلى، — دەپ ۋەدە بەردىم.

تەقدىر مەن بىلەن يەنە بىر قېتىم قېرىشقانكەن ③. تېلې- فوننى قويۇشۇمغا، باياتىن بېرى تېلېفونىست ئايالغا قاراپ ھ- جىيىپ ④، ئاللىقانداق شەرەتلەرنى قىلىپ ⑤ تۇرغان كاتىپ ماڭا بۇرۇلۇپ:

— بىكار ۋەدە بەردىڭىز، يارباغ ئۆستىڭىنىڭ كۆۋرۈكىنى كەلكۈن ئېقىتىپ كېتىپتۇ. ئاپتوبۇسلا ئەمەس، ئات - ئۇلاغمۇ قاتنىيالىمايۋاتىدۇ، بۇ ئىشتىن خەۋەرسىزىمىدىڭىز؟ — دېۋىدى، بېشىمغا كالتەك تەگكەندەك لاسسىدە ⑥ ئولتۇرۇپلا قالدىم. ئ- چىمدە: «ئاه، خۇدا! دۇنيادىكى پويىز ۋەقەلىرى، كەلكۈنلەرنىڭ

第二天,第三天,我都去了火车站。第四天我又回到了接受再教育乡村。

大约过了十五天。一天,公社的文书到地头来找我,说是城里有个叫玉素甫的人给我来了电话。我高兴地忘乎所以,把手里的砍土镩向玉米地里一扔。情不自禁地抓信他的手臂旋转起来,周围干活的农妇们目睹此景发出“哇耶”“哇耶”的惊叹声。随后,我手里揉搓着头巾,向公社机关急忙跑去,真怕玉素甫等不住我。女电话员向我诡谲地笑笑,把话机递给我。电话里传来玉素甫的声音,他象是在遥远的天边讲话。他告诉我,过几天他就回乌鲁木齐去了,临行前想和我会会面。我兴奋得满面通红,大声叫喊着对他说:

“明天我就到城里去,下午在汽车站会面。”

想不到命运又一次和我作对,我刚放下话机,刚才一直微笑着对女电话员使着眼色的公社文书对我说:

“你白白地向他许了愿。亚瓦格桥被洪水冲垮了,别说是汽车,连牲口都不能走了,你还不知道?”我好似当头挨了一棒,身子一瘫,坐到了地上。我暗自悲叹,心想:“唉,天哪,怎么火车事

① ۋايلسماق - ۋاي 发出“啊呀!哎呀!”的惊叹声。

② قىپقىزىل (1)鲜红的;(2)十足的、完全的。此处用第(2)义。

③ قېرىشماق 作对、偏偏。

④ ھىجايماق 奸笑、皮笑肉不笑。

⑤ شەرەت قىلماق 打手势。

⑥ لاسسىدە 泄气地。

ھەممىسى مېنىلا كۈتۈپ تۇرغانمىكەن» دەپ ئاھ ئۈردۈم. شۇ چاغدا مەن تەقدىرىمدىن ئالدىراپ ئاغرىنىمىسام ① بوپتىكەن. بىر ھەپتىنى قەپەستىكى قۇشتەك ئۈزۈمنى ھەر يان ئۈرۈپ ئۆتكۈزدۈم. بىر ھەپتىدىن كېيىن شەھەرگە كىرگەن چېغىمدا، ئاپام ماڭا يۈسۈپ ئىسىملىك بىر يىگىتنىڭ مېنى ئىككى قېتىم ئىزدەپ كەلگەنلىكىنى ئېيتتى. بەكمۇ ئارماندا قالدىم ②. شۇ كۈنى كەچتىلا ئۇنىڭغا خەت يازدىم:

يولداش يۈسۈپ، قانداق ئەھۋالڭىز! تېنىڭىز سالامەت-مۇ؟ مەنمۇ ئوبدان تۇرۇۋاتمەن. مەقسەتكە كەلسەم، ئۆتكەن قېتىم مەن سىزنى پويىز ئىستانسىسىدا ئۇدا ئۈچ كۈن ساقلاپ، ۋاقتىم توشۇپ قالغىنى ئۈچۈن يېزىغا قايتىپ كەتكەندىم. بۇ قېتىم يەنە يول بۇزۇلۇپ قالغانلىقى ئۈچۈن شەھەرگە كىرەلمەي، سىزنى ساقلىتىپ ③ قويدۇم. ئويلىسام كۈلگۈم كېلىدۇ. خۇددى غايىبانە ④ بىر ئادەم ئىككىمىزنى كۆرۈشتۈرمەسلىكىنى نىيەت قىلىپ، تاشلارنى ئۆرۈپ، سۇلارنى باشلاپ، يوللارنى توسۇپ تۇرغاندەك - ھە؟ مەيلى، كىم قېرىشسا قېرىششۇەرسۇن، بىزمۇ قېرىشىپ باقايلى. خەت يېزىم دىدار ⑤ دەپتىكەن. خەت ئارقىلىق بولسىمۇ ئەھۋاللىشىپ تۇرايلى، ماڭا خەت يېزىشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن. ئادرېسىمنى پويىزدا سىزگە ئېيتىپ بەرگەندىم، ئېسىڭىزدىمۇ؟...

كېيىنكى كۈنلىرىم خەت كۈتۈش بىلەن ئۆتتى. ھەر كۈنى ئەتىگەندە ئىشقا چىقىشتىن ئاۋۋال ئىككى كىلومېتىر يولنى ئېرىنمەي بېسىپ گۆڭشى پوچتىخانىسىنى يوقلايتتىم. پوچتىخانا - نا بوسۇغىسىدىن ⑥ ئاتلاپ كىرىۋېتىپ يۈرەكلىرىم دۈپۈلدەپ ⑦

故,洪水堤决都让我给碰上了!”当时,我真不该抱怨命运对我的不公。

我象关进笼子里的鸟儿,瞎头瞎脑地乱撞着,度过了难耐的一个星期。一周后,我进城回到家里,母亲告诉我有名叫玉素甫的小伙子曾经两次来找我。我感到非常遗憾,当天晚上就给玉素甫写了一封信:

玉素甫同志:你好!身体健康吧?我一切均好。要告诉你的是,那次我在火车站等了你三天,因假期已满,只得回到乡下。这次由于公路坏了,未能进城,让你白白等了数日。想起来,真叫人啼笑皆非,似乎在冥冥之中,有一个无形的人故意推倒山岭,引来洪水,阻塞道路,不让我俩见面。好啦,谁要和我们作对,随他便吧,我们为何和他对着干呢?常言说;通信好比会面的一半。就让咱俩书信往来,互通信息吧。希望得到你的信,通讯地址曾在火车上告诉过你,也许你还记得吧!

此后,每天的时光都是在期待来信中度过的。每天早上上工之前,总要不顾劳累地跑上两公里路,到公社邮电所去一趟。一跨进邮电所的门槛,我的心儿就怦怦跳动起来。当我看到邮

① ئاغرىنماق 怨恨、抱怨。

② ئارماندا قالماق 悔恨、懊悔。

③ «ساقلىنماق» 一词的使动态形式,使(让)一等待。

④ غايىبانە 不显形迹的、未见面的。

⑤ خەت يېرىم دىدار 见到信就等于见了一半面;见字如晤。

⑥ بوسۇغا 门槛。

⑦ يۈرىكى دۈپۈلدەمەك 心扑腾扑腾地跳。

كېتەتتى. پوچتىكەشنىڭ ئىپادىسىز ① مۇزدەك چىرايىنى كۆر -
گىنىمدە، ۋۇجۇدۇمنى بىر خىل ئۈمىدسىزلىك قاپلايتتى. مۇز
چىراي پوچتىكەش ئاخىر-ماڭا ئىچ ئاغرىتىپ ② قالدى بولغاي:
«سىڭلىم، سىز مۇنداق ئاۋارە بولۇپ كۈندە كېلىۋەرمەڭ، خەت
كەلسىلا، مەن ۋاقتىدىلا ئاپىرىپ بېرىمەن» دېدى. ئەمما، مەن
پوچتىخانغا كەلمەي تۇرالمايتتىم. نېمىشقىدۇر پوچتىخانا مېنى
يۈسۈپ بىلەن باغلاپ تۇرغاندەك بىلىنەتتى. سەھەر قۇياشنىڭ
ئىللىق نۇرىغا چۆمۈلۈپ ياتقان يېزىنىڭ شەبنەم ③ قۇرۇمىغان
چۆپلۈكلىرىدە تەنھا كېتىۋېتىپ، ئاجايىپ تۇيغۇلار قوينىدا ئۈ -
زەتتىم. خىيالىمدا ئۇنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ بىلەن پىچىرلىشىپ
سۆزلىشەتتىم. كۈنلەر، يۈرەك ھەممىنى سېزىدۇ ④، دېيىشىدۇ -
كەن، كىم بىلىدۇ، ئاشىقلارنىڭ يۈرىكىدەمۇ شۇنداق بىر خىل
سېزىم بولىدىغاندۇ، ئۇلار بىر - بىرىدىن نەچچە كۈنلۈك يىراقتا
بولسىمۇ، بىرىنىڭ يۈرىكىدە قاينىغان ھېس - تۇيغۇلار يەنە بى -
رىنىڭ يۈرىكىگە كۆزگە كۆرۈنمەس يوللار ئارقىلىق تەسىر
قىلىدىغاندۇ...

ھەش - پەش دېگۈچە ئۆكتەبىر ئايلىرىمۇ ئۆتۈپ كەتتى.
ئارقىدىن نويابىر، دېكابىر، يانۋارلارمۇ ئۆتۈپ كەتتى، مەن كۈت -
كەن خەت كەلمىدى. بىر كۈنى، بىر نەچچە دوستلىرىم بىلەن
بىرلىكتە قوشنا ئەترەتتىكى بىر ئۆيگە مېھماندارچىلىققا ⑤ بار -
دۇق. ئۆي ئىگىلىرى يېڭىلا توي قىلغان ياش ئەر - خوتۇنلار ئى -
كەن، تېخى ئايالى مەن بىلەن ئىسىمداش ⑥ ئىكەن. تاماقتىن كې -
يىن ئۇ بىز بىلەن خالىي قالغاندا، ئۆزىنىڭ بىزدەك شەھەرلىك،
ئوقۇغان قىزلارغا ھەۋەس قىلىدىغانلىقىنى، ئەگەر ئۆزىنىڭ
ئىختىيارچە بولسا، دۇنيادىن توي قىلماي ئۆتۈشنى خالايدىغانلى -
قىنى سۆزلەپ قالدى. بىز ئەجەبلەندۇق.

— ئاڭلىساق، سىلەر ئەر كىن مۇھەببەتلىشىپ ⑦ توي قى -

لىپتىكەنسەلەرغۇ؟

递员毫无表情的冰冷面孔，深身立刻凉了半截。也许冷陌的邮递员对我产生了怜悯之心吧。一天，他对我说：“好妹妹，你别每天辛辛苦苦地往这儿跑啦，只要有你的信，我马上就给你送去。“然而，我总是禁不住要往邮电所跑，仿佛它是把我和玉素甫联系在一起的纽带。我独自行在淋浴着旭日和煦阳光，闪烁着晶莹露珠的乡村草地上，沉浸在奇妙的遐想之中。想象着我同他会面，俩从窃窃私语的情景。常言道：“心有灵犀一点通。”天晓得，恋人心中也会有这种感知能力吧？他们虽然相隔千里，但一方心灵中萌发涌动的情感会通过不可传的途径在另一方的心中得到感应……

转眼之间，过了十月，紧接着，十一月，十二月，元月也过去了，我期待的来信却毫无踪影。一天，我和几位朋友到邻队的一户人家去做客。主人是一对新婚青年，女主人还和我是同名。吃过饭之后，女主人和我们呆在一起，她说她很羡慕我们这些上过学的城里姑娘，如果按她的心意，她愿意独身过一辈子。我们对她的话感到吃惊，就问她：

“听说你们是自由恋爱的呀。”她眼睛里噙着泪花说：

- ① ئىپادىسىز 没有表情的。
- ② «ئىچ ئاغرىماق، ئىچ ئاغرىتماق» 一词的使动态形式，意为：使心痛、使怜悯。
- ③ شەبنەم 露珠。
- ④ يۈرەك ھەممىنى سېزىدۇ 心灵可以感知一切。
- ⑤ مېھماندار چىلىق «مېھمان» 一词的抽象形式。
- ⑥ ئىسىمداش 同名者。
- ⑦ ئەركىن مۇھەببەتلىشىش 自由恋爱。

— ئەركىشىنىڭ ياخشىلىقى توي قىلىۋالغۇچە، بولۇپمۇ سەھراالىق^① ئەرخەقلەر شۇنداق، — دېدى چوكان كۆزىگە لىق. قىدە ياش ئېلىپ، — كۆيدۈم — پىشتىم دەپ قولغا كىرگۈزۈۋالدىم. ئارقىدىن خالىغانچە ئۈرۈپ — سوقىدۇ... ئاتا — ئانىم تاك ئېتىپ چىكىپ باقمىغان يالغۇز قىز ئىدىم. توي قىلىپ ھەپتە ئۆتكەندە، ئۈرۈمچىدىن مېنىڭ نامىغا بىر پارچە خەت كەپتۇ. خەتنى ئوقۇپ، ئۈرۈمچىدە ئاشناڭ^② بارىكەن، مېنى ئالداپسەن، دەپ ئۇرغىلى تۇرغانىدى، شۇ جەدەل ھازىرغىچە بېسىقنى يوق. ئۇنداق ئادەمنى تونۇمايمەن، بولمىسا سىزگە تېگەرمىدىم، دېسەم، ئىشەنمەيدۇ، ئاجرىشىپ كېتەيلى دېسەم تېخى ئۈنمەيدۇ...

بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ ئولتۇرۇپ يۈرىكىم قارتىدە قىلىپ قالدى^③. چاندۇرماي^④ كەچكىچە ئولتۇرۇپ، دوستلىرىم بىلەن بىللە چىقىپ كەتتىم. ئەتىسى ئەتىگەندىلا ئۆزۈم يالغۇز كېلىپ، ئەر — ئايال ئىككىسىگە ئەھۋالنى چۈشەندۈرۈپ، خەتنى ئېلىۋالدىم. ئۇ راستتىنلا يۈسۈپنىڭ ماڭا يازغان خېتى ئىكەن! چوكان قايتىدىن ئاللا — توۋا كۆتۈرۈپ^⑤ يىغلاشقا، ئېرى ئۆزىنى ئاقلاشقا باشلىۋىدى، قاراپمۇ قويماي ئۆز يولۇمغا كېتىۋەردىم. «باشقىلارنىڭ خېتىنى سۈرۈشتۈرۈپمۇ باقمىي پۈككىنىڭغا بېسىپ يېتىشكەندىكىن خوپ بولدى، ئەخمەقلەر» دەيتتىم ئىچىمدە. سەل نېرىراق كېتىشكىمۇ چىدماي خەتنى ئاچتىم:

يولداش زۆھرە، خېتىڭىزنى تاپشۇرۇۋېلىپ خۇرسەن بولدۇم. مەندىن ئەھۋال سورىغانىكەنسىز، ئەھۋالىم ياخشى. سىزگە بىر خۇش خەۋەر ئېيتاي، يېقىندا شاڭخەي فۇدەن ئۇنىۋېرسىتېتىغا ئىمتىھان بەرگەندىم، ئۆتۈپتەمەن، ئۇقتۇرۇش رۇشۇمۇ كەلدى. مۇشۇ ھەپتە ئىچىدە يولغا چىقىمەن. ئەسلى ئۆيدە چۈشۈپ قېلىپ ئاتا — ئانىلار بىلەن، سىز بىلەن

“男人只是在结婚前对你好，乡下的男人们尤其是这样。他先是甜言蜜语地把你弄到手，到手之后就对你又是打，又是骂。我是个独生女儿，在娘家时，父母亲连碰都没碰过一指头。结婚后刚过了一星期，有人从乌鲁木齐给我来了一封信。他偷看了那封信后，狠狠打了我一顿，说我欺骗了他，说我在乌鲁木齐有情人。直到今天，他还是不放过我。我说，我不认识那个人，不然，我会嫁给你吗？他不相信。我说，要不我们干脆离婚，他又不同意。”

听了这一席话，我心头一怔，我不露声色坐到天黑，和朋友们一起回去了。第二天一大早，我独自跑到他们家里，向他俩说明情况，要回了那封信，信果然玉素甫写给我的。年轻媳妇又哭闹起来，丈夫极力为自己的过错辩白。我扭头走了出来，心想：活该，笨蛋！收到别人的信也不打听一下，就揣到了自己怀里！

没走多远，我急不可耐地打开信：

祖赫拉同志：收到您的信，我感到十分高兴。我这里一切均好。告诉你一个好消息，我考了上海复旦大学，已经收到了录取通知书。这个星期内就要动身。本想在半路上下车，同父母亲和

① سەھراىلىق 乡下人、乡村的、乡巴佬。

② ئاشنا (1) 情人；(2) 相好。

③ ئورنى قارىتىدە قىلىماق 心“咯噔”了一下。

④ چاندۇرماسلىق 不露马脚、不露声色。

⑤ ئوۋا كۆتۈرمەك - ئاللا - 呐喊、呼喊。

خوشلىشىشۇپلىش ئارزۇيۇم بار ئىدى، ئۇنداق قىلسام، باشقا ھەمراھلىرىمدىن ھەم ئوقۇتقۇچۇمدىن ئايرىلىپ قالىدىكەن. مەن. يازلىق تەتىلدە ئۆيگە قايتىمەن. شۇ چاغدا كۆرۈشەرمىز. ئۇزۇندىن بۇيان سىزدىن بىر نەرسىنى ① سورىۋالغۇم بار ئىدى. ئىككىمىزنىڭ مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ بىر قەدەم ئىلگىرىدە. لىتىشكە بولامدۇ - يوق؟ ئەگەر قوشۇلسىڭىز ماڭا خەت يېزىڭىز، مېنىڭ يېڭى ئادرېسىم...

خۇشاللىق، ئۆكۈنۈش ② ھەم ئەندىشە ئارىلاش ئاجايىپ بىر خىل ھېسسىيات ئىلكىدە ③ قالىدۇ. ئەمما، تەقدىر مېنى پۇتلاش. نى ④ تېخىچە ئۇنتۇپ قالماپتۇ. مەن شۇنچە تەشۋالىق بىلەن كۈتۈۋاتىمەن. مەن شۇنچە تەشۋالىق بىلەن كۈتۈۋاتىمەن. كەن خەت مۇشۇ شەھەرگە، مۇشۇ گۆڭشېغا كەپتۇ - يۇ، مېنىڭ قولىمغا ئەمەس، قوشنا كەنتتىكى بىر ئايالنىڭ قولىغا چۈشۈپتۇ. بۇ جەرياندا يۈسۈپ يېڭى ساۋاقداشلىرى، جۈملىدىن ⑤ يېزىمىز. ئى - يېڭى قىزلار بىلەن تونۇشقاندۇ، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئاجايىپ قىزلار باردۇ. ئۇنىڭ ماڭا ئىككىنچىلەپ خەت يازمىغىنىغا قارىغاندا، بەلكىم...

قانداق ئويلاردا بولۇشۇمدىن قەتئىينەزەر ⑥، ئۇنىڭغا تېزلا جاۋاب خەت يازدىم:

يولداش يۈسۈپ، سىزگە يالقۇنلۇق سالام، ئۆگىنىشىڭىز ئوتۇقۇلۇقتۇ؟ يېڭى مۇھىتقا، يېڭى ساۋاقداشلارغا كۆنۈپمۇ قالغانسىز، خۇدايىم بىزگىمۇ ئاشۇنداق مەكتەپلەردە ئوقۇشنى نېسىپ قىلغان ⑦ بولسا - ھە!

مەن ياخشى تۇردۇم. ھېلىھەم ⑧ يېزىمدا ئىشلەۋاتىمەن. مەقسەتكە كەلسەم، ئۆكتەبىردە يازغان خېتىڭىزنى يانۋارنىڭ ئاخىرلىرىدا تاپشۇرۇۋالدىم. ئادرېس خاتا يېزىلىپ قالغانلىقى.

你告别,只是怕那样做会离开同行的同学和老师,只好等到暑假回家时再和你见面了。很久以来我就想问你一句话:咱俩的关系是否能向前发展一步?如你同意,望请来信。我的新地址是……

欢乐、怅惘和忧虑交织在一起的奇特感情笼罩了我的整个身心。然而,命运之神并没有停止对我的捉弄。我望眼欲穿热切期待的来信,来到了这县城,这公社,却没投到我手里,偏偏被邻村的一个女人收了一了……这期间,玉素甫必然结识了不少新同学,其中当然会有不少女同学,她们之中肯定会有出色的年轻姑娘。从他没有给我写第二封信看来,也许他……

不管怎么着,我还是立即给他写了回信:

玉素甫同志:首先向你致以火热的问候!想来你的学业必定大有长进,已经习惯了新环境,和新的同学相处得很好吧?真主也能赋予我在那样的学样学习的机会该多好呀!

我生活得很好,还是在乡下劳动。你去年十月份写的信,我在今年元月底才收到。由于没有写清地址,那封信竟然成了与

① بىر نەرسە (1)什么。(2)转义: بىر نەرسە دېيىش تەس 很难说。

② ئۆكۈنمەك 悔恨。

③ ئىلىك 手。

④ پۈتلىماق 使绊子、使坏。

⑤ جۈملىدىن 包括。

⑥ قەتئىينەزەر 不管、不论。

⑦ نېسىپ 缘份、机缘。「نېسىپ قىلماق」使得到机缘(机会)。

⑧ ھېلىھەم 仍然、仍旧。

تىن، خەت بىر نەچچە ئاي باشقا بىراۋنىڭ^① گۇناھسىز ئايا -
لىنىڭ ناھەق تاياق يېيىشىگە^② سەۋەبچى بوپتۇ^③. بۇمۇ ھې -
لىقى غايىبانە ئادەمنىڭ چاقچىقى بولسا كېرەك. شۇڭا، مې -
نى ۋاقتىدا خەت يازمىدى، دەپ ئويلاپ قالماسلىقىڭىزنى
ئۈمىد قىلىمەن. خېتىڭىزنى ئوقۇپ خۇشال بولدۇم. سىز -
نىڭ ئالىي مەكتەپتە ئوقۇش پۇرسىتىگە ئېرىشكەنلىكىڭىز
ھەممىمىز ئۈچۈن بەخت. پەقەتلا يۇرتىڭىزنى، بىزنى ئۇنتۇپ
قالماسلىقىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن. قالغان گەپلەرنى كېلەر -
كى خەتتە قىلىشىرىمىز. خېتىڭىزنى كۈتمەن. ھە راست، بۇ
قېتىم ئارپىسىمنى توغرا يېزىڭ. 2 - ئەترەت ئەمەس، 5 -
ئەترەت، جۇمۇ...»

شۇنىڭدىن كېيىن يۈسۈپتىن خەت كەلمىدى. كېيىن ئۇنىڭ
بىر قىز ساۋاقداشى بىلەن يۈرۈۋاتقانلىقى^④ توغرىلىق گەپ -
سۆزلەر يېتىپ كەلدى. شۇنچە رازىقىپ^⑤ كۈتۈشلىرىم، سېغىد -
نىشلىرىم، ئازابلىرىم — ھەممىسى، ھەممىسى بىھۇدە^⑥ ئىش
بولۇپ قالدى. ئەمما، يۈرەككە بۇيرۇق بەرگىلى بولمايدىكەن. يۈ -
رەككە شۇنچە چوڭقۇر ئورنىشىپ كەتكەن، قان - تەنگە^⑦، ھەر
نەپەسكە^⑧ سىڭىپ كەتكەن تۇيغۇلاردىن خالاس بولغىلى بولمايدى -
كەن. شۇ ئاي، شۇ كۈنلەردە بىپەرۋا، خۇشخۇي، ئۆتكەن ئىشلارنى
ئاسانلا ئۇنتۇپ كېتەلەيدىغان دوستلىرىمغا ھەۋەس قىلىپ يۈر -
دۇم. كۆرۈنۈشتە چاندۇر ماسلىققا تىرىشقىنىم بىلەن، دەردنى ئە -
چىمگە ئېلىپ^⑨، ئىچ - ئىچىمدىن ئۆرتەندىم^⑩، گېلىمدىن غىزا
ئۆتمەيتتى، كېچىلىرى بىر نەچچە سائەت ئۇخلاپلا ئويغىنىپ
كېتەتتىم.

كېچىلەر شۇنداق ئۇزۇن، مۇدەھىش^⑪ بىلىنەتتى. يېزىدىكى
ھاياتىمنىڭ ئۈچىنچى يىلىنى ئورۇقلىغان، بەكمۇ روھسىز ھا -
لەتتە كۈتۈۋالدىم. ئۇنىڭ ئۈستىگە، ئاشۇ قىشتا قايتا تەربىيىگە

我同名的一位无辜女人蒙受不白之冤的导火线。或许这也是那个冥冥之中的无形之人又在开我们的玩笑吧！因此，望你不要为此而责怪我。看了你的来信，我十分高兴，你能在高等学府深造，对你我来说，都是一种幸福。只希望你别忘了家乡，莫忘了我们。其它的话，下次去信时再说吧。我等待着你的来信。噢，下次来信时，把地址写对，不是二队，而是五队，好吗？”

自那时起，我再也没有收到玉素甫的来信。后来传来了他同一个女生热恋的消息。我热切的期待，无尽的思念，心灵的痛苦，一切的一切，都成了泡影！然而，心灵不会轻易地接受理智的召唤。我无法摆脱埋藏在我心灵深处，渗透在我血液里的气息中的绵绵深情。在那些日月里，我多么羡慕那些愉快活泼，事不萦心，有轻易地忘记过去的朋友啊。尽管我表面神态自若，却把苦水咽在肚里，心灵在熊熊燃烧。白天茶不思、饭不想，晚上只能勉强地睡几个钟头。

夜，显得那么漫长，那么可怖！我在身体消瘦，精神萎靡的状况下，挨过了农村生活的第三个年头。那年冬天，和我一同接

① براؤ 某人。

② ناياق يېمەك 挨打。

③ سەۋەبى بولماق 导致、引起。

④ يۈرۈشەك 交往，交际，来往。

⑤ زارنىماق 渴望、盼望。

⑥ بېھۋە 徒劳的、无用的。

⑦ قان - تەن 血肉、身体。

⑧ نەپەس 气息。

⑨ دەردىنى ئىچىگە ئالماق 苦水往肚子里咽。

⑩ ئۆرتەنمەك 受痛苦。

⑪ مۇدەمش 恐怖。

چۈشكەن ياشلار ئارىسىدا ئۈمىدسىزلىك، ھەممىدىن زېرىكىش كەيپىياتى ئەۋج ئالغانىدى. ھەممىزنىڭ خىيالىدا، قاچانغىچە مۇشۇنداق يۈرۈۋېرىمىز، بىزنى يېزىغا تاشلاپ قويۇشتىيۇ، كارى بولمىدىغۇ، دەيدىغان ئەندىشە، تېڭىرقاش ① پەيدا بولغانىدى. يولى بارلار ھەر خىل ئاماللار بىلەن خىزمەت تېپىپ شەھەرگە يۆتكەلشكە باشلىدى. مەن دېگەن نەپىقىگە ② تايىنىپ كۈن كەچۈرىدە. خان تۇل خوتۇننىڭ قىزى تۇرسام، مېنىڭ نېمە ئامالىم بولسۇن. يېزىدا تىكەندەك ③ يالغۇز قالدىم، ئاپام بىچارىنىڭ يالۋۇرمىغان ئادىمى، بارمىغان ئىدارىسى قالماپتۇ ④. ئاخىر بىزنىڭ ئەھۋالىمىزغا ئىچ ئاغرىتقان قوشنىمىز ماڭا بىر لايىق تېپىپتۇ. ئۇ باج ئىدارىسىدە ئىشلەيدىغان، بىر قېتىم ئۆيلەنگەن، ئوتتۇز ياشلار دىكى كىشى ئىكەن. ئۆزى شەھەر ئەتراپىدىكى بىر يېزىدىن بو-لۇپ، ئائىلە تەركىبى كەمبەغەل ئىكەن، ئاتا - ئانىسى كىچىكىدە ئۆلۈپ كېتىپتىكەن. ئۇنىڭ ئارقىسىدا تارتىشىدىغان ⑤ ئادىمىنىڭ يوقلۇقى ئاپامغا بەكمۇ ياراپ كېتىپتۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە، ئۇ ئاپامنى پات - پات سوۋغا - سالاملار بىلەن يوقلاپ تۇرغانلىقى، ئۆيىنىڭ قاتتىق - يىرىك ئىشلىرىنى قىلىشىپ بەرگەنلىكى ئۈ-چۈن، بولغۇسى كۈيئوغۇل بىلەن قېينانا ئوبدانلا ئەپلىشىپ ⑥ قاپتۇ. بىر قېتىم قايتىپ كەلگىنىمدە، ئاپام بىر تەرەپتىن يال-ۋۇرسا، بىر تەرەپتىن تىللاپ دېگەندەك، مېنى ئۇنىڭ بىلەن كۆ-رۈشتۈردى. ئۇ پاكىر، دىققەتلىك كەلگەن ياپما قاپاق ⑦ ئادەم ئە-كەن، توختىماي تاماكا چېكىپ ئولتۇردى. مەن ئۇنىڭ تاماكىدىن سارغىيىپ كەتكەن قارامتۇل كۆتمەك بارماقلىرىغا، ساپسىرىق چىشلىرىغا قاراپ، كۆڭلۈمدە بىر يىرگىنچ ⑧ ھېس قىلدىم. ئەم-ما، ئاپامغا ياق دېيەلمىدىم ⑨. پەقەت تويىنى ئىككى - ئۈچ يىلدىن كېيىن قىلساق، دېگەن شەرتنى قويدۇم.

بۇ يىللاردا مەن يەنىلا يۈسۈپنى كۈتتۈم. يەنە بىر تەرەپتىن،

受再教育的知青中间,滋长着一种灰心丧气,厌烦一切的情绪,大伙想“这种生活何时才能有个头,为什么把我们扔在农村没人答理呢?”这种不安、惶惑之情萦回在大伙儿的心头,有门路的人,千方百计找到了工作,一个个地返回城市了。我是一个靠抚恤金糊口寡妇的女儿,又能有什么“章程”呢?村子里只剩下我一个孤零零的知青。我那可怜的母亲,几乎求遍了所有的熟人,跑遍了县上所有的机关,还是无济于事。最后,一位同情我们处境的邻居,给我找了一个对象。那人在税务局工作,三十多岁,结过一次婚,家在城郊农村,贫农出身,从小失去父母。我妈对他身后没有拖累这一点非常满意。加上他常常带着礼品来看望妈妈,还帮着干干家里的粗活。一来二去,他和未来的丈母娘越来越熟,处得很好。一次,当我回到家时,她好说歹说,硬是让我和他见了一面,那人五短身材,眼皮耷拉着,一个劲地抽着烟。看到他那被烟熏得发黑的短指头和满嘴黄牙,我心头不禁产生一种厌恶之感。但是,对我妈我没敢表示拒绝,只是提出两三年之后再办婚事的条件。

这几年,我还是在等待着玉素甫。另一方面,我顽强地顶住

① تېڭىرقاش 彷徨。

② نەپقە 养老金。

③ تىكەندەك، تىكەن 孤零零地。

④ يالۋورمىغان ئادەمى، بارمىغان ئىدارىسى قالمىدى 求遍了所有的人，跑遍了所有的单位。这是维语中双重否定的一种形式。

⑤ ئارقىسىدا تارتىشىدىغان ئادەم يوق 没有拖累

⑥ ئەپلەشمەك 合适、和解。

⑦ ياپما قاپاق 耷拉着眼皮。

⑧ يىرگىنچ 令人可憎的、令人厌恶的。

⑨ ياق دېيەلمەسلىك 没有拒绝、没有谢绝。

ئاپام بىلەن ئۇنىڭ بولغۇسى كۈيئوغلنىڭ تۈرلۈك بېسىملىرىغا قەيسەرلىك بىلەن بەرداشلىق بەردىم. ئۇنى دېمىسىمۇ، دوستلىرىم، تەڭتۈشلىرىم^① كەينى - كەينىدىن توي قىلىپ كېتىشكە - نىدى. مېنى كۆرسە، خۇددى پۈتۈشۈۋالغاندەك^② ھەممىسىلا: «تو - يۇڭنى قاچان ئوينايمىز، زۆھرە؟» دەپ سورىشاتتى.

يۈسۈپ ئۈرۈمچىدە توي قىلغان كۈنى ھاڭگىرت كۆلى بويىغا باردىم. بىزنىڭ كۆلىمىز ھەقىقەتەن ئۆزگىرىپ، چاچ ساقاللىرى شالاڭلاپ كەتكەن قېرى كىشىگە ئوخشاپ قاپتۇ. كۈز ئاپتىمىدا چاقناپ تۇرغان كۆل سۈيى خۇددى يېشىل ۋادىنىڭ ئوتتۇرىسىغا تاشلاپ قويۇلغان چوڭ ئەينەكتەك يىراقتىنلا كۆزگە تاشلىناتتى. ئۇنىڭ بويلىرىدا ھاڭگىرت، ياۋا غاز، ئاق قۇلار ئەمەس، توخۇ، ئۆردەك، ئۆي غازلىرى دانلاپ يۈرەتتى، سۇ يۈزىدە ئۈزۈشەتتى. كۆل سۈيى ئىلگىرىكىدەك سۈزۈك، مۇزدەك سوغۇق ئىدى. سۇغا ئېڭىشكىنىمىدە، قەلبىمنى پەقەت يېقىن كىشى بىلەن دىدارلاش - قاندىلا پەيدا بولىدىغان بىر خىل ھاياجان قاپلىدى، بۇ ھاياجان خۇددى كۆل يۈزىدىن قەلبىمگە قويۇلۇۋاتقاندەك، كۆل مېنى ئىلىق مېھرى بىلەن قارشى ئېلىۋاتقاندەك تۇيۇلدى.

— يادىڭدىمۇ، كۆلۈم، سۈپسۈزۈك سۇلىرىڭدا ئۈزۈپ ئوينايدىغان، قۇملىرىڭدا ئېغىنلايدىغان^③ ئاشۇ ئوغۇل بالا بىلەن قىز بالا يادىڭدىمۇ؟ مەن... يادىڭدىمۇ؟

كۆل سان - ساناقسىز كۈمۈش چەمبىرەكلەرنى ھاسىل قىلىپ^④، خۇددى «يادىمدا، يادىمدا» دېگەندەك شىۋىرلىدى.

— ماڭا قارا، كۆلۈم، مەن ئۇنى قايتا تېپىۋالغان، چىن دەلىلىمدىن ياخشى كۆرۈپ قالغانىدىم، ئەمما ئۇ مېنىڭ بارماقلىرىم - نىڭ ئارىسىدىن سىيرىلىپ^⑤ چىقىپ كەتتى، ئەبەدىي چىقىپ كەتتى. ئۇ ئەمدى ساڭمۇ، ماڭمۇ تەۋە ئەمەس، ئاھ، ھىجران^⑥ ئازابى نەقەدەر يامان - ھە.

了母亲和她未来女婿的种种压力。我的朋友以及和我同年龄的人一个个都成了家。一见到我，他(她)们都不谋而合地问我：“祖合拉，什么时候吃你的喜糖？”

玉素甫在乌鲁木齐结婚的那天，我来到了鸿雁湖畔。我们的鸿雁湖确实大变样了，变得象一位须发希疏的老人。湖水在秋天的阳光下泛着银波，象一面被人扔在碧野里的明镜，遥遥映入我的眼帘。它的四周，再也见不到鸿雁、天鹅、野鸭，只有一些鸡鸭和鹅在那儿觅食，嬉游。湖水依然那么清澈，那么冰凉。当我躬身望着湖水时，心头漾起一股只有和亲人相会时才会出现的激情。仿佛这股激情从湖面上注入我的心田，鸿雁湖敞开它温暖的怀抱，在热烈地欢迎我。

“我的鸿雁湖啊，你还记得吧，记得那在你的清水中畅游，在你的沙滩上打滚的男孩子们和女孩子吗？还记得我吗？”

湖水泛起无数银色的涟漪，似乎在喃喃地回答：“记得，记得。”

“听我说，鸿雁湖，我又找到了他，打心睛里爱上了他。可是，他却从我的指缝中滑走了，永远地走了。如今，他再也不属于我，也不属于你了。啊，睽离的心酸多么痛苦难忍啊！”

① تەڭتۈش 同龄人。

② پۈتۈشۈۋالغاندەك 好象事先商量好了似地、不谋而合。

③ ئېغىنماق 打滚。

④ ھاسىل قىلماق 取得、获得、达成。

⑤ سىيرىلماق 溜、滑。

⑥ ھىجران 离别。

كۆل مەيىن شامىلى ① بىلەن چېكىلىرىمنى سىلاپ، ماڭا تەسەللى بەرگەندەك قىلدى. مەن ھاياتىمدىكى ئەڭ پاك، ئوتلۇق تۇنجى مۇھەببىتىمنى ئاشۇ كۆل سۈيىگە كۆمۈۋەتتىم.

ئەمدى مەن ئۈچۈن ھەممە نەرسە ئەھمىيەتسىز تۇيۇلۇشقا باشلىدى. شۇڭا، ئاپام تاللىغان لايىقىنى تۈزۈكرەك چۈشەنمەي، ئۇنىڭ قانداق ئادەم ئىكەنلىكىنى سۈرۈشتۈرمەيلا، ئۇنىڭغا تەقەدەردىمىنى تاپشۇردۇم.

توي قىلغان دەسلەپكى يىللىرىم ئۈزۈلمەيدىغان مېھماندار - چىلىق، تەڭتۈشلەر قاتارى بەس - بەستە ئۆي ياساش ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش تىلغا ئالغۇسىز ② ئۇششاق - چۈششەك ھەۋەسلەر بىلەن ئۆتۈپ كەتتى. بالىلىق بولدۇم. بالىلىرىمنىڭ، تۈگمەس ئۆي ئىشلىرىنىڭ، كۈندىن - كۈنگە ئاجىزلاپ كېتىۋاتقان ئاپامنىڭ غېمى بېلىمنى رۇسلىغىلى، خام خىياللارغا بېرىلگىلى ③ قويدى. مايتتى. ئاخىر ئاپام ئۈچ سىڭلىمنى ماڭا تاشلاپ بۇ دۇنيادىن ئايرىلدى ④. بىرەر يىلغىچە يىغلاپ - قاقشاپ يۈردۈم. بۇ جەرياندا ئېرىمنىڭ يول مېڭىشى بىلەن چوڭ سىڭلىمنى خىزمەتكە ئو - رۇنلاشتۇردۇق. قالغان ئىككىسى تېخى كىچىك، مېھرىبانلىققا ⑤، بېقىشقا موھتاج ئىدى. ئاشۇ كۈنلەردە ئېرىم مېنىڭ ئۇنىڭغا كەلتۈرگەن ئېغىرچىلىقلىرىمغا غىڭ قىلىپ ⑥ قويمىدى، سە - ئىللىرىمغا ياخشى قارىدى. مەنمۇ ئۇنىڭ ياخشىلىقىغا ھەسسەلەپ ياخشىلىق قىلىشقا تىرىشتىم. لېكىن، كۆڭلۈمنى ھەرقانچە ئاق - تۇرساممۇ، ئۆز - ئۆزۈمنى ھەرقانچە ئەيىبلەسەممۇ، كۆڭلۈمدە ئۇنىڭغا نىسبەتەن مىننەتدارلىقتىن باشقا نەرسە يوق ئىدى. ئۇ - نىڭ كۈچلۈك مۇھەببىتى، ئەقىدىسى ⑦ ئالدىدا قەلبىمدىكى سو - غۇقلۇق، يىرگىنچى تىزگىنلىيەلمەي ئازابلىناتتىم، خىجىل بولاتتىم.

مېنىڭ روھىي ھالىتىمنى ئۇمۇ سەزمەي قالمىغانىدى. كې -

轻柔的湖风抚弄着我的鬓角，仿佛在安慰着我。我把毕生第一次的、最纯洁的、最伟大的爱情埋葬在了湖水中。

如今，对我来说，一切的一切，都无所谓了。因此，对母亲给我选定的对象，既没有深入了解，也没有打听他的为人，就把自己的命运交给了他。

婚后的最初几年是在做客、请客、象我的同龄人一样追求摆设、装饰房间等等无聊的琐碎事务中度过的。后来，有了孩子。孩子，没完没了的家务，加上日益虚弱的母亲，累得我腰酸背痛，每天操不完的人，哪里还允许我有非份幻想。最终，母亲撇下三个妹妹离开了我们。差不多有一年的时间，我是在泪水中度过的。其间，由于我丈夫的多方奔走，给大妹妹找到了工作。剩下的两个妹妹还小，需要温暖。需要抚养。在那些日子里丈夫对我给他带来的拖累没有说一个不字，对我的妹妹们一直照看得很好，我也尽力报答他对我的恩德。只是不管我如何寻求良知，如何谴责自己，在我的心灵深处，除了对他的感激之外没有别的。面对他强烈的爱 and 一颗赤诚的心，我依然无法控制对他的冷漠和厌恶之情，由此我常感到痛苦，感到内疚。

自然，他对我的内心世界不可能没有感觉。每天晚上，他总

① مەيسن شاملى 微风、和风。

② تملغا ئالغوسىز 不值一提。

③ خام خىيالغا بېرىلمەك 耽于幻想、想入非非。

④ دۇنيادىن ئايرىلماق 离开人世。

⑤ مېھرىبانلىق 慈祥的、慈爱的。

⑥ غىنىڭ قىلماق 吭声。

⑦ ئىقىدە 信条、信念、教义。

چىلىرى كۈلداننى ياستۇقنىڭ بېشىغا قويۇۋېلىپ، ئۈزمەي تاماكا چېكەتتى. بەزى - بەزىدە بوغۇق ئاۋازدا: «مەن بىلىمەن، سەن مېنى ياخشى كۆرمەيسەن، مېنى ياراتمايسەن» دەپ ئۇزاققىچە جىمىپ كېتەتتى. بۇ سۆزلەر مېڭەمگە كىرىۋېلىپ، قايتا - قايتا تەكرار - لىنىپ ئارامىمنى بۇزاتتى. ئۈزۈمچە نېمىدىندۇر قورقۇپ، تۈگۈ - لۈپ، تاڭ ئاتقۇچە يوتقاننى بېشىمغا پۈركەپ ئۈن - تىنىسىز ① يىغلاپ چىقاتتىم.

ئالىي مەكتەپلەرگە بىر تۇتاش ئىمتىھان ئېلىپ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش باشلانغان يىلى، بىر نەچچە دوستۇم ئارقا - ئارقا - قىدىن ئىمتىھان بېرىپ ئوقۇشقا كەتتى. مېنىڭ كۆڭلۈمدىمۇ ئۆچكەن ئۈمىد يۇلتۇزلىرى پاللىدە چاقناپ ② قالدى. مەن ئەينى يىللاردا مەكتەپتە ئەلاچى ئوقۇغۇچىلارنىڭ ③ بىرى ئىدىم. ئۇنىڭ ئۈستىگە، كېيىنكى ئىككى يىلدا يېزىدا ۋاقىتلىق ئوقۇتقۇچى بولۇپ ئىشلىگىنىم ئۈچۈن، ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ كېتىشىمگە كۆزۈم يېتەتتى ④. ئەمما، بالىلىرىمنى، ئۆيۈمنى ئويلىسام، كۆز ئالدىم قاراڭغۇلىشاتتى ⑤، قىسقىسى ⑥، ئويلاشنىمۇ خالىمايتتىم. شۇنداقتىمۇ، ۋاقتى كەلگەندە كۆرەرمەن ⑦، دەپ، يوشۇرۇنچە تەييارلىق قىلىۋەردىم. ئىمتىھانغىمۇ قاتناشتىم. يازنىڭ ئاخىرىدا تېببىي ئىنستىتۇتتىن چاقىرىق قەغىزى ⑧ كەلدى. قەغەزنى ئىشكاپنىڭ بىر بۆلۈكىگە تىقىپ قويۇپ، بىر نەچچە كېچە ئويلاندۇم. ئانامنىڭ جان ئۈزۈش ئالدىدا ئىككى سىڭلىمنىڭ قولىنى ماڭا تۇتقۇزۇپ قويغان چاغدىكى يېلىنىش، ئۈمىد ئەكس ئېتىپ تۇرغان كۆزلىرى، كىچىك ئوغلۇمنىڭ باغرىمغا مەھكەم يېپىپ - شىپ ⑨، كۆكسۈمنى قاتتىق - قاتتىق تارتىپ ئېمىشلىرى، بىر - دەم يوق بولۇپ كەتسەم قىرقىراپ، بوغۇلۇپ كېتىشلىرى كۆز ئالدىمغا كېلەتتى.

是烟灰缸放在床头，不停地抽烟，有时，还以沉闷的语调对我说：“我知道，你不喜欢我，你看不上我。”接着，是长时间的沉默。他的话在我的脑海里一遍遍地反复着，使我不得安宁，使我感到一种莫名的恐惧，我只好蜷缩着身子，用被子捂着头，无声地啜泣。

在恢复高考的第一年，我的一些朋友陆续考上了大学。坠落的希望之星，又在我心灵的上空闪现起来。当年在学校时，我曾是高材生。再加上在农村的后两年，我还当过民办教师，考取大学是不成问题的。但是，一想到孩子，一想到这个家，我的心又凉了。总之，我连想都不敢想它。尽管如此，我还是开始偷偷复习功课，想到时候碰碰运气。参加了高考。夏末秋初的时候，我收到了医学院的录取通知书，我把通知书藏在衣柜的一角，思考了好几个晚上。母亲临终前让我抓着两个妹妹的手，谆谆嘱咐我进流露出的乞求和希望的眼光；小儿子紧贴在我的怀里，吮咂我的乳汁，一刻也离不开我的情景，时时浮现在我的眼前。

- ① ئۈن - تىنسىز 不声不响的。
- ② پاللىدە چاقنىماق 闪烁。
- ③ ئەلاچى ئوقۇغۇچى 优秀生。
- ④ كۆزى يەتمەك (1)望见；(2)料到；(3)有把握。
- ⑤ كۆز ئالدى قارىغۇلاشماق 眼前发黑。
- ⑥ قىسقىسى 总之，一言以蔽之。
- ⑦ ۋاقتى كەلگەندە كۆرەرمەن 到时候再论高低。
- ⑧ چاقىرىق قەغەز 通知书。
- ⑨ باغرىغا يېپىشماق 偎依在怀中。

ئۈمىد بىلەن ئۈمىدسىزلىكنىڭ، ئارزۇ بىلەن رېئاللىقنىڭ قايىنىمىدا ① ئۇزاق تېپىپچەكلىگەندىن ② كېيىن، ئاخىر ئوقۇشقا بېرىش نىيىتىدىن يالتايدىم ③. قەلبىم ئاسمىنىدا پىلىلداپ ④ يېنىپ تۇرغان ئاخىرقى بىر تال يۇلتۇزمۇ ئۆچتى. مەن ئەمدى ئەتىدىن - كەچكىچە بىر ئېغىز سۆز قىلمايدىغان، كۈلمەيدىغان، ھېچ نەرسىگە قىزىقمايدىغان، ئىنتىلمەيدىغان، ئۇچامدىن ياغلى - شىپ كەتكەن يوپىكا، پۈتۈمدىن ئۆكچىسى ⑤ مېجىلىپ ⑥ كەتكەن كونا ئاياغ چۈشمەيدىغان ھەقىقىي ئائىلە ئايالىغا ئايلاندىم. ئاندا - ساندا ⑦ ئەينەككە قاراپ قالغان چاغلارمدا، چاچلىرى پاخپايغان، كۆزلىرى ئولتۇرۇشقان موماي سىنىدىكى ⑧ ئايالنى كۆرەتتىم. تېخى مەن ئاران 26 ياشتا ئىدىم.

بىر كۈنى، ئەخمەتنى ئىدارىسىگە، سىڭىللىرىمنى مەكتەپكە يولغا سېلىۋەتكەندىن كېيىن ئىشكاپتىن چاقىرىق قەغىزىنى ئېلىپ، ئۇزاققىچە سىلاپ ئولتۇردۇم. ھەرقانچە قىلساممۇ ئۇنى يىرتىۋەتكۈم، كۆيدۈرۈۋەتكۈم كەلمىدى. قانداقلا بولسۇن، ئۇ مېنىڭمۇ ئالىي مەكتەپكە كىرگەن دوستلىرىم، ساۋاقداشلىرىم بىلەن باراۋەر ئادەم ئىكەنلىكىمنى ئىسپاتلايدىغان بىردىنبىر نەرسە - دە. ئۇنىڭ ئۈستىگە، بىر ۋاقىتلاردا مۇشۇنداق بىر پارچە قەغەزگە ئېرىشىشنى ئوڭۇمدا ئويلاپ باقمىغان، چۈشۈمدە ⑨ كۆرۈپ باقمىغانىدىم. شۇنداق خىياللارغا چۆكۈپ ئولتۇرسام، سىرتتا كىچىك بالىنىڭ قىر قىراپ ئاچچىق يىغلىغان ئاۋازى ئاڭلاندى. چوڭ ئوغلۇم ئۈكسىنى ئويناتقىلى ئەپچىقىپ كەتكەنىدى. شۇلارغا بىر ئىش بولغانىدۇ، دەپ ئەنسىرەپ تالاغا يۈگۈرۈپ چىقتىم. ئۇ يەردىن چوڭ يولغا، بالىلىرىم ئوينىيدىغان بۇ لۇڭ - پۇچقاقلارنىڭ ھەممىسىگە باردىم. تاپالماي، پۈت - قولىم تىترىگەن ھالدا قايتىپ كەلسەم، ئىككىسى ئىشىك ئالدىدا ئويناپ ئولتۇرۇپتۇ. ئەخمەتمۇ قايتىپ كەلگەنمىكەن، ئۇ شىرەنىڭ ئالدىدا ھېلىقى چاقىرىق قەغەزنى تۇتۇپ تۇرۇپتۇ. يۈرىكىم ئاغزىمغا

我在希望与幻灭,理想与现实的漩涡中挣扎了许久,终于放弃了上学的念头。闪耀在我心灵深处的最后一颗星星熄灭了,我变成了一个地道的家庭妇女,身上穿着满是油垢的衣裙,脚上趿着歪了鞋跟的旧鞋,整天价无言无笑,对什么都没有兴趣,没有追求。有时偶而照照镜子,看到的是一个头发蓬乱、眼窝深陷的老太婆的形象。可我当时只有二十六岁呀!

一天,我送走了上班的丈夫艾赫迈提和上学的妹妹们,然后,从衣柜里取出录取通知书。久久地抚摸着。说什我也不愿意将它撕碎或毁掉。不管怎么样,它是能够证明自己和那些上了大学的同学们是不分轩轻的唯一凭证。而且,这纸通知书,不正是我过去梦寐以求的东西吗?我正在遐想之中,忽然听到外面小儿子的哭叫声。大孩子带着弟弟在外面玩,我担心他们出事,急忙跑出去,到大街上,到孩子们玩耍的角落里去找他们。到处不见他们的影子,我手脚颤抖起着走了回来,只见他俩在门口玩耍。这时,艾赫迈提也回来了,他站在桌子前,手里拿着那张

① قايىام 激流。

② تېپىچەكلىمەك 挣扎。

③ نىيىتىدىن يالتايماق 回心转意。

④ پىلىلدىماق 闪烁。

⑤ ئۆكچە 鞋跟。

⑥ مەجلىماق 压碎的、压烂的。

⑦ ئاندا - ساندا (1)有时;零星;稀疏。(2)稍微。

⑧ سىن (1)身躯;(2)外貌,神态。此处用其第(2)义。

⑨ چۈشىدە كۆرۈپ باقمىغان 作梦也没有想到。

تقىلىپ ① قالدى. ئىشىككە يۆلەنگىنىمچە، ئۇنىڭ بىر نېمە دەپ
ئىنكاس قايتۇرۇشىنى كۈتۈپ جىممىدە تۇردۇم. ئۇ ماڭا بۇرۇلۇپ
قارىدى، كۆزلىرىدە ھەيرانلىق، چۆچۈش، سەل - پەل نارازىلىقمۇ
بار ئىدى.

— قاچان كەلدى؟

— خېلى كۈنلەر بولۇپ قالدى...

— نېمىشقا ماڭا دېمىدىڭ؟

— ھامان بارمىغاندىكىن...

شۇنىڭدىن كېيىن ئۇ توغرىدا پاراڭلاشمىدۇق. ئەمما، ئۇنىڭ
چىڭ تۇرۇلگەن قوشۇمىسىدىن ئاشۇ ئىشنىڭ خىيالىدىن كەتمە -
گەنلىكىنى سېزىپ تۇردۇم. ئاخشىمى ئۇ تۇيۇقسىز ئېغىز ئېچىپ
قالدى:

— زۆھرە، مېنىڭچە سەن بېرىپ ئوقۇپ كەلگىن، مۇنداق ...

ئىمتىھاندىن ئۆتمەك ئاسان ئىش ئەمەس ... ھەم كېيىنلىكىڭنى ②
ئويلىغاندا...

— ئۆيچۈ؟ بالىلارچۇ؟ — مەن دەرھال سورىدىم.

— مەنمۇ ئويلاندىم، — دېدى ئۇ ئالدىرىماي، — سەھرادىكى

ھامامنى ③ ئۆيگە ئەكېلىۋالايلى، ئۆزۈمۇ بالا - چاقىسى يوق
قىيىنلىپ قېلىۋاتىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا ... سەن پات - پات كې -

لىپ بالىلارنى يوقلاپ تۇرساڭ بولار...

— سىز نېمىدېگەن ياخشى ئادەم!

مەن تۇنجى قېتىم ئۆزلۈكۈمدىن ئۇنىڭ باغرىغا ئۆزۈمنى

ئاتتىم، ئۇنىڭغا مەھكەم يېپىشىۋېلىپ، خىرتىلداپ ④ يىغلاپ،
كۆڭلىكىنىڭ ئالدىنى چىپىدە ھۆل قىلىۋەتتىم.

مەن ئاشۇ ئوقۇشنى ئەخمەتنىڭ ماڭا قىلغان ئىنئامى ⑤ دەپ

بىلدىم. شۇنداق ئەمەسمۇ، ئۇنىڭ ياردىمى بولمىغان بولسا، ماڭا
ئوقۇش نەدە ئىدى!

通知书。我心里禁不住七上八下，靠在门框站定，静静地观察他有什么反应。他转过身来看了我一眼，眼睛里流露出惊讶、惶惑和一丝不满的神情。

“什么时候收到的？”

“好多天了。”

“为什么不告诉我？”

“我想，反正去不了。”

接下去，我们两人谁都没有再提这件事。但从他那紧蹙的眉头可以看出，这件事一直挂在他心上。到了晚上，他突然对我说：

“祖赫莱，我看，你还是上学去吧。考取大学不是件容易的事，而且考虑到你的前途”……

“这家呢？孩子们呢？”我急忙问道。

“这，我也考虑过了，”他不慌不忙地说道：“我想把乡下的婶婶接来，她无儿无女，一个人怪可怜的。此外，你还可以常常回来看看孩子们。”

“你真是个好入！”

我平生第一次主动扑到他怀里，紧紧贴着他的胸膛，呜呜咽咽地哭了起来，滚滚泪水沾湿了他的衣襟。

我把这次上大学看做是艾赫迈提给予我的恩赐。不是这样吗？如果没有他的帮助，我怎么能上得了大学！

① يۈرۈكى ئاغزىغا تىقىلماق 提心吊胆。

② كېيىنلىك 将来，前途。

③ ھامما 姑母、姑姑。

④ خىرتىلدېماق 抽泣。

⑤ ئىنئام 赠品，奖品。

... دەرسلىرىمىز ئېغىر ئىدى. بەش يىلنى سىنىپ، ياتاق، ئاشخانىدىن باشقا يەرگە بارماي، ئۆگىنىشتىن باشقىسىنى ئويلىد-
ماي دېگۈدەك ئۆتكۈزدۈم.

گاھى - گاھىدا بىر يۇرتلۇق ساۋاقداشلىرىم يۈسۈپ توغرو -
لۇق ئېغىز ئېچىپ قېلىشاتتى، مېنى ئۆيىگە بېرىپ مېھمان بو -
لۇپ كېتىشكە تەكلىپ قىلغانلىقىنى يەتكۈزۈشەتتى. مەن بۇنداق
پاراڭلاردىن ئۆزۈمنى قاچۇراتتىم. ئەخمەت مېنىلا ئەمەس، سى -
ئىللىرىمىنىمۇ بېقىۋاتىدۇ، مەن ئۇنىڭغا قەرزدار، ئۇنىڭدىن باشقا
ئادەمنى ئويلىسام بەكمۇ ۋىجدانسىزلىق ① قىلغان بولىمەن، دەپ
ئويلايتتىم. شۇنداقتىمۇ، بەزى - بەزىدە كوچىلاردا جۈپ - جۈپ
بولۇپ يېتىلىشىپ يۈرىدىغان ئاشىق - مەشۇقلار ②، بەختلىك
ياش ئەر - خوتۇنلار، ئۆزئارا مۇھەببەتلىشىپ يۈرگەن ساۋاقداش -
لىرىمنىڭ ئوتلۇق بېقىشىشلىرى، ئويۇلۇپ قىپقىزىل بولۇپ
كېتىشلىرى، ئىزتىراپلىرى ③ ... مېنى بەكمۇ ئۇزاققا قالغان
ئاشۇ ئىشلارنىڭ ئەسلىمىسىگە غەرق قىلاتتى. مۇنداق چاغلاردا
يۈرىكىم ئاغرىغاندەك بولاتتى. يۈرىكىمنى مۇجۇپ ④ ئاغرىتىپ،
پۈتۈن ۋۇجۇدۇمغا تارقىلىۋاتقان ئاجايىپ بىر خىل ھېسسىياتنى
كۈچۈمنىڭ بارىچە تىزگىنلەشكە ئۇرۇنۇپ، بېشىمنى سىلكىپ -
سىلكىۋېتىپ، قولۇمغا كىتاب ئېلىۋالاتتىم.

بەش يىلمۇ ئۆتۈپ كەتتى. چوڭ ئوغلۇم 4 - سىنىپقا كۆچ -
تى، كىچىكىمۇ مەكتەپكە كىردى. مەن ئوقۇش پۈتتۈرگەن يازدا
ئوتتۇراىچى سىڭلىم ئالىي مەكتەپكە چىقتى. ماڭا پەقەت ئەخمەتلا
ئۆزگەرمىگەندەك تۇيۇلاتتى. ئۇ ھېلىمۇم بۇرۇنقىدەك ئاددىي كى -
يىنىپ، ئەتىدىن - كەچكىچە ئۆيىنىڭ ئۇششاق - چۈششەك ئىش -
لىرىنى قىلىپ يۈرەتتى. ئۇنىڭغا قاراپ ئىچىمدە: «ھەي، بۇ بىچا -
رە ئۆمرىدە تۈرمۈشنىڭ خۇۋلۇقىنى كۆرمىگەن» ⑤، بىرەر ئايالنىڭ
پۈتۈن قەلبى بىلەن ياخشى كۆرۈشىگە ئېرىشەلمىگەن ئادەمغۇ،

功课是繁重的,除了教室、宿舍、食堂,我哪儿都不去;除了学习,我什么都不想。就这样度过了整整五年。

有时故乡的同学们谈论起玉素甫,传话说他邀我到他家去做客。听到这些话,我躲得远远的,我想,艾合买提不仅养活着我,而且抚养着我的几个妹妹。在他面前,我是欠了债的。如果我再有非分之想,岂不是太没良心了吗?但有时看到街头一对对情侣手挽着手亲亲热热的情景,年轻夫妇洋溢着幸福的笑脸,正在热恋中的同学那眉目传情时而羞赧,时而愠怒的样子,又唤起了我对早已逝去的往事的回忆。这时,我感到心灵在作痛。我忍着心灵的痛楚不停地摇头,顺手拿起一本书,尽力控制那种弥漫我全身的奇妙的感情。

五年过去了,我的大儿子已经上小学四年级了,老二也上学了。毕业的那年夏天,二妹考进了大学。对我来说,好象只有艾赫迈提还是原来那个老样子。他还是那样衣着朴素,整天在家里忙乎着干那些零碎事情。看着他,我心里在想:哎,这个可怜人,一生没有享受到生活的乐趣,也没有得到一个女人对他

① ۋىجدانسىزلىق 无天良的、昧良心的。

② مەشۇق - ئاشىق 情人、情侣。

③ ئىززىتىپ 生气、急切地。

④ مۇجۇمباق 捏、绞(痛)。

⑤ خۇۋلۇق كۆرمەك 享受乐趣。

دەپ ئويلاپ كېتەتتىم. ئۆز - ئۆزۈمگە، ئۆمۈرۋايەت ئۇنى ھۆر - مەتلەپ، ئۇنىڭ خىزمىتىنى قىلىپ ئۆتمەن، دەپ ئەھدە قىلاتتىم^①.

ۋىلايەتلىك دوختۇرخانىغا تەقسىم قىلىنىپ، تۇنجى مائا - شىمنى ئالغان كۈنى ئۇنىڭغا بىر قۇر شىم - كاستۇم سېتىۋال - دىم. ئەمما، شۇنچە زورلاپمۇ كىيگۈزەلمىدىم. ئۇ، بۇ كىيىمنى كىيىۋالسام، قاتۇرۇپ قويغاندەك يۈرسەم بولىدىكەن، ھېچ ئىش قىلالمايدىكەنمەن، دەپ ساندۇققا بىر سېلىپ قويغان پېتى ئالدى - دى. شۇ كۈنلەردە ئۇلارنىڭ ئىدارىسىدىكىلەردىن كەسپىي ئىم - تىھان ئېلىنىۋاتاتتى. مەن ئۇنىڭغا زۆرۈر ماتېرىياللارنى تېپىپ ئەكېلىپ بەردىم ھەم ئۇنى ئۆيىنىڭ ئىشىنى ئويلىماي، ئىمتىھان - غا تەييارلىق قىلىشقا دەۋەت قىلدىم، ئەمما ئۇ: «كىتابقا قارىسام كۆزۈم تورلىشىدىكەن» دەپ، قولىغا كىتاب ئېلىشنى خالىمىدى، ئىمتىھاندىن ئۆتەلمىسەم، كەسپىمنى ئۆزگەرتىپ ياغاچچى بولى - مەن، ماڭا شۇ ئاسان، دەپ يۈردى. دېمىسىمۇ، مەن ئەزەلدىن ئۇ - نىڭ كىتاب ياكى گېزىت ئوقۇغىنىنى كۆرمىگەندىم. ئۇ مېنىڭ كىتابلىرىمغا ھۆرمەت، ئەيمىنىش^② بىلەن قارايتتى. مۇنداق ئا - دەمگە نىسبەتەن بىر كۈچەپلا نەچچە يۈز سوئالنى تەكرارلىماق، يادلىماق ئوڭاي ئەمەس - تە. دېگەندەك، ئۇ ئىمتىھاندىن ئۆتە - لمىگەنلىكى ئۈچۈن كەسپىي ئۇنۋان ئالالمىدى، ياغاچچىمۇ بولمى - دى. ئەمما، بۇرۇنقىدىنمۇ ئۆتە يەككە - يېگانە^③، جىمغۇر بولۇپ كەتتى. مەن گاھى - گاھىدا ئۇنى ئۆيىگە ئىزدەپ كېلىدىغان خىزمەتداشلىرىنىڭ سۆز ئۇرانىدىن^④ ئۇلارنىڭ ئۇنى سەل كەم - سىتىۋاتقانلىقىنى سېزەتتىم. ئۇلار ئىلگىرىمۇ ئەخمەتكە شۇنداق مۇئامىلە قىلىشاتتى. ئۇ چاغدا ئانچە كۆڭلۈمگە ئېلىپ^⑤ كەت - مەيتتىم. ئەمما، ھازىر ئۇلارنىڭ بۇنداق مۇئامىلىسىنى ھار - ئالاتتىم^⑥. ئەكسىچە، ئەخمەتنىڭ ھېچ ئىش بولمىغاندەك ھىجىد -

真心的爱恋！我决心尊重他，为他效力终生。

我被分配在地区医院工作，第一次领到工资，我给他买了一套西服。我磨破了嘴皮，他就是不愿穿，觉得穿上它，走路不舒服。干活不方便。于是，把它放在箱子里，再也没有拿出来过。那些日子，他们机关准备对职工进行业务考试，我给他找来了参考书，劝他暂时放下家务，做了应试的“准备。可是，他根本不愿意看书，说什么：“我一看书，眼睛就发花。”又说什么：“考试过不了关，就改行当木匠去，这对我说来得容易。”的确，我从来没见过他看书看报。他对我的书，抱着敬惜的态度，从来不动它们。对这种人来说，一下子要背会几百道问答题，确非易事。果然他考试没有过关，没有拿技术职称，但也没有去当木匠，只是比以前更加孤独，更加沉默了。

我从有时来找他的同事们的口气中觉察到他们瞧不起他。以前，他们就是这样对待他的，那时我并不在意。但是，现在这使我感到羞耻。艾合买提却若无其事地坐在那里憨笑着。看到

① ئەھدە قىلماق 信仰、崇拜。

② ئەيىمىنىمەك 羞怯、难为情。

③ يەككە - يېگانە 单独。

④ سۆز ئورانى 口气。

⑤ كۆڭلىگە ئالماق 多心。

⑥ ھار ئالماق 见怪。

يىپ ئولتۇرغانلىقىنى كۆرگىنىمدە، بېشىمغا بىر قاپاق سۇ قۇيۇلغاندەك بولۇپ كېتەتتىم.

مەن يېڭى خىزمەتكە تېزلا ئۆزلىشىپ كەتتىم، مەندىن ئىلگىرى دوختۇرخانىمىزدا يۈرەك قان تومۇرى كېسەللىكلىرى بو-يىچە مىللىي دوختۇر يوق ئىكەن. يېزا - قىشلاقلاردىن كەلگەن كېسەللەر بىلەن خەنزۇ دوختۇرلار ئوتتۇرىسىدا تىل ئۇقۇشماسلىق سەۋەبىدىن بىر مۇنچە كۆڭۈلسىزلىكلەر، چۈشەنمەسلىكلەر، ھەتتا ئاجايىپ كۈلكىلىك ئىشلار بوپتىكەن. شۇڭا، مېنىڭ بۇ ساھەگە كىرىپ كېلىشىمگە ھەممە كىشى ئۈمىد بىلەن قارايتتى. مەن ئۈستۈمگە يۈكلەنگەن مەسئۇلىيەتنىڭ ئېغىرلىقىنى پۈتۈن ۋۇجۇدۇم بىلەن ھېس قىلغان ھالدا ئىشقا، توغرىراقى ئۆگىنىشكە كىرىشتىم. ئەمەلىيەت جەريانىدا ئۆگىنىپلا قالماي، ئاخشاملىرى بىر ۋاقىتلارغىچە كىتاب ۋاراقلاپ، خاتىرە يېزىپ ئولتۇراتتىم. دوختۇرخانىدا ئېچىلغان كۇرسلاردا ئوقۇپ، ئىنگلىزچىنىمۇ ئانچە - مۇنچە يامىدايدىغان^① بولدۇم. بارا - بارا سىڭدۈرگەن ئەجرىمنىڭ نەتىجىسى كۆرۈلۈشكە باشلىدى، بىر نەچچە خىل يېڭىچە داۋالاش ئۇسۇلى ئۈستىدىكى سىناقلارم نەتىجە قازىنىپ، دوختۇرخانا بويىچە كېڭەيتىلدى. مەن ئەمدى كېسەللەرنىڭ كۆزلىرىدىنلا ئەمەس، خىزمەتداشلىرىمنىڭ كۆزلىرىدىنمۇ ئىشەنچ ۋە ھۆرمەتنى سېزەتتىم. بۇ ساھەدىكى بەزى پېشقەدەملەر ماڭا ناھايىتى يۇقىرى باھالارنى بېرىشتى. مەن ئاشۇ باھالاردىن، شۇنداقلا بەزىلەرنىڭ ھەسەتلىرىدىن^② ئۆز قەدىرىمىمنى، كۈچۈمنى، ھاياتتىكى تېڭىشلىك ئورنۇمنى تونۇپ يەتكەندىم. ئۆتكەندىكى جاپالىق يىللار چۈشتەك بىلىنەتتى. كىچىك سىڭلىم بىلەن چوڭ ئوغلۇمنى ئارقا - ئارقىدىن يۇقىرى مەكتەپلەرگە ئۆزىتىپ، يەلكەمدىكى ئېغىر يۈكتىن خالاس بولغاندىم. قىسقىسى، ھەممە ئىشىم ئوڭشىلىپ، تۇرمۇشۇم ئىزىغا چۈشۈپ كېتىۋاتاتتى. پەقەتلا ئەخمەت بىلەن ئارىمىزنىڭ يىراق.

这些,仿佛一瓢冷水当头向我浇来,使我不寒而栗。

我很快熟悉了工作。在我来之前,我们医院没有看心血管病的少数民族医生。从乡下来的病人和汉族医生之间,往往由于言语不通,发生一些误解和不愉快的事情,甚至出现了一些笑话。大家以期待的眼光等待着我来干这一行,我深深感到这种期望给我肩上带来的重担,开始投入了工作,确切地说,投入了学习。我不仅在实践中学习,晚上在家里还要看书,作笔记。我还参加了医院开办的学习班,学会了几句英语。渐渐地,我付出的心血开始结出果实。我实验成功的几种医疗方法,在全院加以推广。我不仅从病员的目光中,而且从同事的眼神里觉察到了对我的信赖和尊敬。这一行的老前辈们对我给予了很高的评价,我从这种评价中,也从一些人嫉妒的眼光中,看到了自己的价值,自己的力量以及自己在生活中应有地位。过去的艰难岁月恰似一场春梦,消失得无影无踪。三妹和大孩子相继上了大学,卸下了我肩上的重负。一句话,我百事顺心,生活走上了正常轨道。只有艾赫迈提和我之间的距离越来越来,使我感到

① ئانچە - مۇنچە يامدماق 读, يامدماق 读。

② ھەست 嫉妒。

لىشىپ كېتىۋاتقانلىقى كۆڭلۈمنى غەش قىلاتتى ①. ئىككىمىز ئوتتۇرىسىدىكى بۇ يىراقلىشىش قاچان باشلانغاندىكىن، بەلكىم مەن ئالىي مەكتەپكە كىرگەن كۈندىن تارتىپ باشلانغاندۇ. مەن خىزمەتكە، كىتابلىرىمغا قانچە ئۆزۈمنى ئۇرسام، ئۇ ھاراققا ئۆزۈمنى شۇنچە ئۇراتتى.

مەن ئۇنىڭ يۈرۈش - تۇرۇشۇمغا گۇمانىي نەزەردە قارايدى. غانلىقىنى، گەپلىرىمگە بىر ئىشىنىپ، بىر ئىشەنمەي قۇلاق سا. لىدىغانلىقىنى سېزەتتىم. ئۇ ھاراققا بېرىلگەندىن بېرى بىر توپ كىشىلەر بىلەن ئۆلپەتلىشىۋالغانىدى ②. پات - پاتلا ئاشۇلارنى ئۆيگە باشلاپ كېلەتتى، ئۇلارنىڭ ئالدىدا باشقىچە كۆرەڭلىگەن ③ ئاھاڭدا مېنى سەي قورۇشقا، تاماق ئېتىشكە بۇيرۇيتتى. بىر قېتىم تېخى ئاغىنىلىرىگە: «چوڭ دوختۇر بولسا ئۆزىگە، مەن دوختۇرنى تونۇمايمەن، خوتۇننى تونۇيمەن. مەن خوتۇننى كىرىمنى يۇيىدۇ، تامىقىمنى ئېتىدۇ، دەپ ئالغان. شۇ تاپتا غىدىڭ - پىدىڭ قىلىپ باقسۇنچۇ، ھەر قايسىڭلارنىڭ ئالدىدا گېلىغا دەسسەمەي قويمايمەن» دېگىنىنىمۇ ئاڭلىدىم. بىر كۈنى چۈشتە بىر ئېغىر كېسەل بىلەن بولۇپ قېلىپ ئۆيگە ۋاقتىدا قايتالمىدىم. بىر نەچچە سائەتتىن كېيىن ئىشنى تۈگىتىپ ھېرىپ - ئېچىپ ئۆيگە كەلسەم، بىر چوڭون چايمۇ قاينىتىپ قويماي ئوڭدا يېتىۋ ④. مېنىڭ ئاچچىقىم كېلىپ:

— سىزمۇ ئادەمغۇ، ھېچبولمىسا بالىلار بىلەن ئۆزىڭىزنىڭ قورسىقىنى تويغۇزۇپ ئولتۇرسىڭىز بولماسمىدى؟ — دېيىشىمگە، سەكرەپ قوپتى:

— ھە، ئەمدى كاتتا ئادەم بولۇپ كەتتىڭمۇ؟ سەن پىتلىق. نى ⑤، سىڭىللىرىڭنى مەن باقمىدىممۇ؟ ئوقۇتمىدىممۇ؟ ئەمدى ئاشپەزلىكىڭنى قىلىش قالدۇمۇ ماڭا؟

心烦。记不得我和他的这种距离是什么时候开始的，也许是从我上大学的那天开始的。我一心扑在了书本上，工作上，他却一心扑在了酒上。

我觉察到他在以狐疑的眼光注视着我的行动举止，对我说的话采取似信非信的态度。自从他开始酗酒以来，就和一些不三不四的人交上了朋友，还经常把他们带到家里来。在他们面前，他常常摆出神气十足的样子，命令我为他们炒菜做饭。有一次，他还对他的朋友们说：“她当她的医生，我不认识什么大夫，只认识老婆，我娶老婆，就是为了让她的洗衣做饭。这会儿她要是敢说半个“不”字，我不当着你们的面踩她几脚才怪哩！”一天中午，由于看一个重病号，未能按时回家。几小时后，当我精疲力竭地回到家里，看到他仰面朝天躺着，连一壶开水也没有烧。我气冲冲地说：

“你也是个大活人嘛，你就不能和孩子们填饱肚子再躺着么？”

他突然跳了起来嚷道：

“嗯，你成了大人物了！你这个虱子包和你的妹妹不都是我养活的吗？不都是我供你们上了大学吗？如今倒要我给你当伙夫了？”

① غەش قىلماق 使心绪烦乱。

② ئۆلپەت 伙伴。 ئۆلپەتلەشمەك 叙友情。

③ كۆرەڭلىمەك 得意、趾高气扬。

④ ئوڭدا ياتماق 仰卧。

⑤ پىت 虱子。

ئارىمىزدىكى ئۆزئارا ھۆرمەتنىڭ ئاخىرقى بىرقات پەردىسىدە - مۇ ئەنە شۇنداق يىرتىپ تاشلاندى. شۇنىڭدىن كېيىن ھە دېسىلا ئۇرۇش - جېدەل، «مەن سېنى ئوقۇتمىدىممۇ؟ سىڭىللىرىڭنى باقمىدىممۇ؟» دەيدىغان تاپا - تەنە^①... بەزىدە قاپاقلىرىم يېرىدە - لىپ، يۈزلىرىم قان ئۇيۇپ قىزىرىپ كەتكەنلىكتىن، ھەپتىلەپ ئىشقا بارالمايدىغان چاغلىرىمۇ بولاتتى.

ھېچكىم مېنى چۈشەنمەيتتى. ھەممىلا ئادەم: «راست ئەمەس - مۇ، ئەخمەت سىزگە كۆپ ياخشىلىق قىلغان^②، بۈگۈنكى كۈندە ئۇنىڭ ئېغىرىنى سىز كۆتۈرۈشىڭىز كېرەك، ئۇنىڭ ئالدىدا كەمتەررەك بولۇڭ» دېيىشەتتى. بۇنداق سۆزلەردىن غىققىدە^③ بو - لۇپ كېتەتتىم. مۇنداق مىننەت قىلىدىغان ئادەم ياخشىلىق قى - لىپ نېمە قىلىدۇ، قۇرۇپ كەتسۇن^④ ئۇ ياخشىلىقلىرى! ئەخمەت بولمىغان بولسىمۇ ئاچا - سىڭىل تۆتىمىز ئۆلۈپ قالمايتتۇق، دەپ ئويلايتتىم. راست ئەمەسمۇ، ھەممە ئادەم ئەخمەتنىڭلا تەرد - پىنى قىلىدۇ^⑤، مېنى ھېچكىم ئويلاپ قويمايدۇ.

ئايال خىزمەتداشلىرىم بەس - بەستە^⑥ ياسىنىشاتتى، ئو - يۇن - تاماشىدىن قالمايتتى. ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئۆز ئىقتىدارىغا تايىنىپ جان باقىدىغانلىرىمۇ^⑦، ئاياللىقىغا^⑧، چىرايىغا، ناز - خۇلقىغا^⑨ تايىنىپ جان باقىدىغانلىرىمۇ بار ئىدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسىلا ئەرلىرى بىلەن ئەپ - ئىناق ئىدى، ئەرلىرى بىلەن چىرايلىق ياسىنىشىپ توي - تۆكۈنلەرگە بېرىشاتتى. بەزى ئەر - لەر مېنىڭ تومۇرۇمنى تۈتۈپ^⑩ بېقىشقا ئۇرۇنۇشاتتى. مەن مۇنداق شاللاق^⑪ ئەرلەرنى ياقتۇرمايتتىم. توغرىسى، ھېچبىر ئەركىشى مېنىڭ كۆڭلۈمدە مۇھەببەت ئويغىتالمىغانىدى. مەن ئەتراپىمدىكى روماننىك^⑫ ئىشلارغا سوغۇق قانلىق^⑬ بىلەن قارايتتىم، بەزىلەرنىڭ مېنى ھېسسىياتسىز، ئىچى قۇرۇق^⑭ ئا - يال، دېيىشلىرىگە پەرۋا قىلمايتتىم. مۇشۇنداق قىلغىنىمغا قا - رىماي، ئەخمەتنىڭ مېنى چۈشەنمەسلىكى، گۇمانىي قاراشلىرى

我俩之间相互尊重的最后一层薄幕被撕破了。从那时起，他对我不是拳打脚踢，就是恶语相向。“什么是我供你上的大学”，“是我供养了你妹妹”啦；不一而足，甚至有时候，我被打得鼻青眼肿，六、七天都不能去上班。

然而，没有一个人能理解我，人们都说：“艾赫迈提过去对你是有恩的；如今，你该对他担待着点，在他面前谦虚一些。”这种话，我已经听烦了。我心想，以恩人自居，要别人感恩戴德的人，还讲什么恩德，让他的恩德见鬼去吧！没有他，我们姐妹四人也不见得就会饿死。人们都替他讲话，却没有人为我着想。

我的女同事们个个竞相打扮，拼命玩乐。她们之中，有些靠个人能力生活；有些则靠自己的姿色生活，但她们都同丈夫处得很和美，她们花枝招展地同丈夫一起去参加婚宴。有的男人想打我的主意，对这种举止轻浮的人，我根本不屑一顾。确切地讲，任何一个男人都不能点燃我心中爱情的火焰，我冷眼相对发生在我身边的那些带有浪漫色彩的事情。有人讥讽我缺乏激情，是冷血动物，我不予理会，但艾合买提不理解我，总怀疑我，

① تەنە - تاپا 奚落、嘲弄。

② ياخشىلىق قىلماق 行善、积德。

③ غىتىقىدە 厌烦。

④ قۇرۇپ كەتسۇن 见它的鬼。

⑤ نىڭ تەرىپىنى قىلماق ……为(替)说好话。

⑥ بەس - بەس 踊跃地、急先恐后地。

⑦ جان باقماق 糊口、活命。

⑧ ئاياللىق 女色。

⑨ خۇلقى - ناز 娇情、娇态。

⑩ تومۇرىنى تۇتماق 试探。

⑪ شالاق 轻浮、浪荡(子弟)。

⑫ رومانلىك 浪漫主义。

⑬ سوغۇق قانلىق 冷静地。

⑭ ئىچى قۇرۇق 内心空虚。

خورلۇقۇمنى كەلتۈرەتتى. ئۇنىڭغا: «ماڭا قارىغىنا، ئەخمەت، مۇ. شۇ كۈنلەردە سەن نېمە بولۇپ كېتىۋاتسەن، سەن مېنى نېمىشقا بۇنچە قىينايسەن، ئىككىلىمىزنىڭ يېشى بىر يەرگە باردى^①، با. لىلارمۇ چوڭ بولۇپ قالدى. مۇنداق يۈرۈش ئۇيات ئەمەسمۇ، دې. يېشىنى ئويلايتتىم، ئەمما مۇنداق سۆزلەرنى قىلىشىدىغان پۇرسەت ئۇزاققىچە كەلمىدى.

بىر كۈنى ئاخشىمى، يوتقانىنى پۈتۈمغا يېپىپ ئولتۇرۇپ كىتاب كۆرۈۋاتاتتىم. تۇيۇقسىز دېرىزە قاپقىقى تىرىقلاپ قالدى^②، ئار. قىدىن بوش، ئەمما خېلى ئېنىق قىلىپ ئۈچ قېتىم چېكىلدى. قارىغاندا، بۇ خۇددى بىرىنىڭ شەرتلىك بەلگىسىگە^③ ئوخشايتتى. مەن بىرەرنىڭ چاقچىقى ياكى ئەخمەتنىڭ چالا مەست ئاغدى. نىلىرىنىڭ قىلىقى بولسا كېرەك، دەپ ئويلىدىم. ئارىدىن ئون بەش مىنۇتلار ئۆتكەندە، ئەخمەت كىرىپ كەلدى. تۇرقىدىن مەس. تەك قىلاتتى. ئۇ دەلدەڭشىپ^④ ئالدىمغا كەلدى:

— ھە، دوختۇر خانىم، ماڭا گەپ قىلغۇلىرىمۇ كەلمەيدىغان بولۇپ قالدىمۇ؟ تۇرسىلا ئورۇنلىرىدىن، پۈتۈمنى يۈيىدىغان ئىسسىق سۇ ئەكەلسە، ماۋۇ كىتابنى... ماۋۇ كىتابنى... ئۇ قولۇمدىكى كىتابنى تارتىۋېلىپ يەرگە ئاتتى، ئارقىدىن ئۇنى دەسسەشكە باشلىدى. ئاچچىقىمدىن تىترەيتتىم، ئەمما گەپ قىلالمايتتىم. ئۇنىڭ بىلەن تەڭ تۇرسام، زىياننى ئۆزۈم تارتىمەن، يۈز - كۆزلىرىمنى كۆكەرتىپ، نەچچە كۈنلەپ كارىۋاتتىن قوپالماي ياتىمەن. قىيا - چىيانى تولا ئاڭلاپ قوشنىلىرىمنىڭ قۇلىقى پىششىپ كەتكەن^⑤، كىمىڭمۇ ئىسسىق يوتقاندىن چىقىپ، خەقنىڭ يوقىلاڭ ئىشىغا^⑥ ئارىلاشقۇسى كەلسۇن. ئارىلاش. قان تەقدىردىمۇ، نېمە دەيدىغىنىنى ئوبدان بىلىمەن: «قويۇڭ، زۆھرە، ئايال كىشىنىڭ ئەر كىشى بىلەن تەڭ بولغىنى نەدە بار، ئېغىرلىق قىلىڭ... ئەخمەت سىزنىڭ ئېغىرلىقىڭىزنى كۆتۈر.

这使我蒙受了极大的羞辱。我曾想过对他直言相告：“艾合买提，你听我说，最近这些日子你是怎么了。你为什么要这样折磨我？我们都老大不小了，儿女们也长大了，这样不去不感到难受吗？”但总是没有找到适当的机会。

一天晚上，我把脚捂在被窝里坐着看书。忽然，窗板响了，紧接着，好象有人在打暗号似的，传来三声轻轻的敲击声。我想，可能是谁在开玩笑，也许是艾赫迈提的某一个醉鬼朋友在胡闹。过了大约一刻钟，艾赫迈提回来了，看样子是喝醉了酒。他踉踉跄跄地走到我面前说：

“哎，大夫太太，您怎么不愿意跟我说话？起来，给我把洗脚水端来。这书、书……。”

说着他一把抢走我手里的书，摔在地上，用脚猛踩。我气得浑身发抖，却一声也没吭。我若和他争吵，必然会自己吃亏，弄得鼻青脸肿的，三四天下不了床。邻居们对我的哭喊声早已听烦了，谁愿意从热被窝里爬出来，去管别人家的闲事！即使他们来管，我也知道他们会说什么“别闹了，祖赫莱，女人怎么能和男人争高低呢！你就担待点吧，艾赫迈提可为你没少受苦，如今

① ① بارماق يېشى بىر بەرگە بارماق 岁数不小了。

② ② تىرىقلىماق 吱扭一响。

③ ③ شەرتلىك بەلگە 暗号。

④ ④ دەلدە ئىشىمەك 踉踉跄跄。

⑤ ⑤ قولىنى پىششىپ كەتكەن 听惯了的。

⑥ ⑥ يوقىلاڭ ئىشى 扑风捉影的事情。

گەن، ئەمدى سىز...» گەپ - سۆز قىلماي ئورنۇمدىن تۇرۇپ داسقا سۇ تەڭشىدىم. سۇنى ئالدىغا ئەكەلسەم، سوزۇلۇپ ياتقان يېرىدە ۋارقىرىدى:

— ئايغىمنى سالدۇرۇۋەت، پۈتۈمنى يۇ !
كۆز ياشلىرىم تاراملاپ ئېقىپ داستىكى سۇغا تاماتتى، مەڭزىلىرىمنى بويلاپ ئاغزىمغا قۇيۇلاتتى. گۈپۈلدەپ تەر پۇراپ تۇرىدىغان پايپاقلارنى تارتىپ سالدۇرۇۋېتىپ، كۈچۈم يەتسە تا- ياقنىڭ تەمىنى مەنمۇ ئۇنىڭغا تازا بىر تېتىتىپ باقسام، دەپ ئويلاپ كەتتىم.

ئەتىسى ئاخشىمىمۇ دېرىزىنى بىرى چەكتى، ئارقىدىنلا بىر- رىنىڭ پالاق - پۇلۇق ① قىلىپ يۈگۈرگىنى ئاڭلاندى. ئەخمەت تالادىن ھاسىراپ - ھۆمۈدەپ ② كىرىپ كەلگەنچە، مېنىڭ ئال- دىمغا دېۋەيلەپ ③ كەلدى:

— دېرىزىنى چەككەن كىم؟ راستىڭنى ئېيت، بۇزۇق ! ئېي- تە، ئاشنىڭ زادى كىم؟ مېنىڭ كەلگىنىمنى كۆرۈپلا قاچتىغۇ، ھە، كىم ئۇ قاچقان؟

مەن ئۇنىڭ كۆزلىرىگە تىكىلىپ قاراپ تۇرۇۋەردىم. ئۇ قاراشلىرىمغا چىدىماي، مەڭزىمگە مۇشت بىلەن بىرنى سالىدى، مەن دەلدەڭشىپ بېرىپ كارىۋاتتا ئولتۇرۇپ قالدىم. مەڭزىم كۈ- يۈشۈپ ئېچىشىپ كەتتى ④، پەرۋا قىلمىدىم، قولۇم بىلەن سىلايمۇ قويمىدىم. ئەتىسى ئاخشىمى، مەن دېرىزىنى بوشلاپ- پىپ قويدۇم. ئەپچىل كالتەكتىن بىرنىمۇ تەييارلىدىم. ئەمما، بۈگۈن «مېھمان» ئۇزاققىچە كەلمىدى. ئۇخلاشقا تەمشەلگەند- دىم ⑤، دېرىزىنىڭ ئارقىسىدىن بىلىنەر - بىلىنمەس قەدەم تى- ۋىشى كەلدى. تاك - تاك ⑥ قىلغان ئاۋاز بىلەن دېرىزىنى شار- تىدە ئېچىۋەتتىم ۋە ھەيرانلىقتىن قېتىپ قالدىم. كالتەك تۇتقان قولۇم بوشلۇقتا ⑦ ئېسىلىپ قالدى.

你……”我一声不吭地起来,在洗脚盆时调好热水,端到艾赫迈提面前,他又呵斥道:

“过来,把袜子脱了,给我洗脚!”

我的眼泪禁不住夺眶而出,泪水顺着我的面颊流进嘴里。我一面脱掉他散发着脚臭味的袜子,一面心想,我如果有力气对付他,定要叫他尝一尝棍棒的味道。

第二天晚上,又有人敲我的窗板,随之,传来一个人啪啪嗒嗒的奔跑声。艾赫迈提气喘咻咻地跑进来冲着喊道:

“是谁在敲窗子?快说实话吧,烂货!你的相好是谁?一见我就跑了,他到底是谁?”

我默默无言地盯着他的眼睛,他受不了我冷峻的目光朝我脸上打了一拳,我趑趄趑趄地走过去坐到床上。脸,又疼又烧,我也不去管它,连摸都没有摸一下。

次日晚上,我虚掩窗户,准备好了一根短棍。然而不知为啥,迟迟不见那位“客人”光临。我正准备睡觉,忽然,窗外传来隐隐约约的脚步声,接着是轻轻敲击窗板的声音。我哗啦一声打开了窗户,一下傻了眼,举起的棍子悬在半空。

① پۇلۇق - پالاق 扑通(一声), 噼哩叭啦。

② ھۆمۈدسەك - ھاسراپ 气咻咻地。

③ دېۋەيلىمەك 咄咄逼人, 气势汹汹。

④ ئېچىشماق 疼痛、难受。

⑤ تەمشەلمەك 欲, 准备。

⑥ تاك - تاك 哐当、哐当一声。

⑦ بوشلۇق (1)空间; (2)空处、真空; (3)腔。

ئايىنىڭ قىيپاش ① چۈشكەن نۇرى ئەخمەتنىڭ چىرايىنى ئويۇچۇق ② يورۇتۇپ تۇراتتى. ئاشۇ بىر دەقىقە ئىچىدە مەن ئۇنىڭ غەلىتە بىر ھەۋەسنىڭ ھاياجانلاندىرۇشىدا پارقىراپ كەتكەن كۆزلىرىنى، شالاڭ، قىسقا بۇرۇتلىرىنى، مەنىسىز ھىجايغان لەۋلىرىنى كۆردۈم. ھاياتمدا مۇنداق رەزىل ③ چىرايىنى زادىلا كۆرۈپمەنمەن. ئۇ ھى - ھى لاپ كۈلۈپ، بىر نېمىلەرنى دېدى، نېمە دېگىنىنى چۈشىنەلمىدىم، چۈشىنىشىمۇ خالىمايتتىم. دېرىزىنى قانداق قاتتىق ئاچقان بولسام، شۇنداق يېپىۋېتىپ، يوتقانغا پۈركۈنۈپ يېتىۋالدىم. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇ لاسسىدە بوشاپ، خېلىلا ياۋىشىپ قالدى. بىر ئاخشىمى غەرق مەست ھالدا ④ بېشىمغا كېلىپ:

— زۆھرە، جېنىم ⑤ خوتۇن، مەن سېنى خاپا قىلدىم، سېنى خارلىدىم، مەن مانا مۇشۇنداق ئادەم. گۇناھىمدىن ئۆتەمسەن؟ ئۆتمەيسەڭمۇ مەيلىڭ، مەن ئەسلىدىنلا سېنىڭ لايىقىڭ ئەمەس ئىدىم، ھازىر تېخىمۇ شۇنداق... شۇڭا... شۇڭا، مەن سەندىن ئەنسىرەيمەن... خەقلەر، خوتۇنۇڭ پالان - پوكۇن ⑥، دەپ قالامدىكىن دەپ...

ئۇ گېپىنىڭ ئاخىرىنى تۈگەتمەيلا، تۇرغان يېرىگە موڭ چۈشۈپ ⑦، خورەك تارتىشقا باشلىدى. كىيىملىرى، چالا ئاقارغان چاچلىرى پاتقاق، قۇسۇق ⑧ بىلەن بۇلغانغاندى ⑨. ھەددى - ھېسابسىز ئىچىلگەن ھاراق، تەرتىپسىز تۇرمۇش ئۇنىڭ چىرايىنى بۇزۇپ، پېشانىسىدە، كۆزلىرىنىڭ ئەتراپىدا، جاۋىغايلىرىدا ⑩ قات - قات قورۇقلار پەيدا قىلغاندى. مانا ئۇ مېنىڭ ئېرىم، باقىمىزنىڭ دادىسى. قانچە زامانلار بولدى ئىككىمىز يۈزمۇيۈز ⑪ ئولتۇرۇپ چىرايلىقچە مۇڭدېشىپ ⑫ باقمىغىلى، بىر - بىرىمىزگە ئەھۋالنىڭ قانداق دېمىگىلى. ئەجەب، ئۇ بۇنىڭغا ئېھتىياجلىق ئەمەسمۇ؟ مەنچۇ، مەن ئېھتىياجلىق ئەمەسمۇ؟

月光把艾赫迈提的面孔映照得清清楚楚,在这一瞬间,我看到他双眼闪着异样的光芒,稀疏的小胡子在轻轻抖动,嘴唇半张显出皮笑肉不笑的样子。有生以来,我从未见到如此丑恶的面孔。他嘻嘻地笑着,不知咕哝了句什么。我没有听清,也不愿去弄清楚。我立即狠劲地关上窗户,钻进了被子。自打那件事情以后,他似乎泄了气,变得老实了。一天晚上,他喝得酩酊大醉,到我的枕头旁说:

“祖赫莱,我的好妻子,我得罪了你,侮辱了你。我就是这么个人,你能原谅我吗?不能原谅,也随你的便。我本来就配不上你,现在就更配不上了。因此……因此我对你不放心,怕人们在背后说长道短”。

话还没有说完,他就一头栽到床上,呼呼入睡了。他浑身上下,连同花白的头发,沾满了呕吐物和污泥。无节制的酗酒,不规律的生活,使他大显憔悴,前额上,眼睛边,嘴角上,布满了密密麻麻的皱纹。这就是我的丈夫,孩子们的父亲!不知有多长时间,我们两人从未面对面地坐下,倾心交谈过,嘘寒问暖过。难道他不需要这样?我呢?我也不需要这样吗?

① قىيپاش 斜。

② ئوپئوچۇق 清清楚楚、赤裸裸的。

③ رەزىل 丑恶的。

④ غەرق مەست 哈哈地。

⑤ جېنىم 亲爱的。

⑥ پوكۇن - پالان “这个那个”;“某某人;某个人”同汉语中“张三、李四”。

⑦ موك چۈشمەك 栽倒。

⑧ قۇسۇق 呕吐物。

⑨ بۇلغىماق 污染。

⑩ جاۋىغاي 嘴角、口角。

⑪ يۈزمۈ يۈز 面对面地;当面锣、对面鼓。

⑫ مۇئەشماق 谈心。

بىر ۋاقىتلاردا، ئاجىز، تايانچسىز ۋاقىتلىرىمدا ئۇ ماڭا كۆپ مېھرىبانلىق، خەيرخاھلىق قىلغان^①، ھېسابسىز ياخشىلىقلارنى قىلغان. بەلكىم ماڭا ۋە سىڭىللىرىمغا باشپاناھ^② بولۇش ئۇنىڭ ئەرلىك غۇرۇرىنى ئۇرغۇتقان^③، ئۇنىڭغا ئۆز كۈچىنى، قەدىر - قىممىتىنى تونۇتقان، ئۇنىڭ روھىدا ئەنە شۇنداق ئالىيجاناب پە - زىلەتلەرنى چاقىناتقان بولغىدى. كېيىن ئىككىمىزنىڭ ئورنىدا ئۆزگىرىش بولدى. ئۇ خىزمەتتە ئىلگىرى باسالمدى، ئائىلىدە - مۇ ئىككىنچى ئورۇنغا چۈشۈپ قالدى. ئۇ ئائىلىدىكى ۋەزىيەتنى ئۆزى توغرا دەپ قارىغان ئۇسۇل بويىچە ئوڭشاشقا ئۇرۇنۇپ كۆر - دىيۇ، ئىشنى تېخىمۇ مۇرەككەپلەشتۈرۈۋەتتى. شۇنىڭدىن كېيىن ئۆزىنىڭ ئاجىزلىقىنى تونۇپ يېتىپ، ئۈمىدسىزلىك پاتقىقىغا يېتىپ قالدى. ئىنسان ئۈچۈن ئۈمىدسىزلىك ئۆلۈمدىنمۇ قور - قۇنچلۇق^④ بولسا كېرەك. ئاشۇ ئۈمىدسىزلىك تۈپەيلى ئۇنىڭدى - كى ئەر كىشىلەرگە خاس غۇرۇر - روھىي تۈۋرۈك پاقىلاندى، ئۇنىڭ ئورنىغا تەرسالىق^⑤، غەزەپ ۋە ھەسەت باش كۆتۈردى... مەنچۇ؟ مەن ئۇنى راستتىنلا ياراتمايدىغان بولۇپ قالدۇممۇ؟ ئۇ - نىڭغا بېرىشكە تېگىشلىك ياردىمىمنى بېرەلمىدىممۇ؟ مەن ئۇ - زۈمنى ئۇنداق ئەيىبلىيەلمەيمەن. بەزىدە مەن، ئالىي مەكتەپتە ئوقۇمىغان بولسام، بۇ بەختسىزلىكلەرمۇ يۈز بەرمەسمىكىن، دەپ ئويلاپ قالمەن. ياق، گەپ بۇ يەردىمۇ ئەمەس، مۇھىمى ئىككى - مىزنىڭ تەربىيىلىنىش^⑥، ئەقىل - پاراسەت^⑦، مەجەز - خۇلق^⑧، ھەۋەس - قىزىقىش^⑨ قاتارلىق كۆپ جەھەتلەردە تۈپتىن ئوخشىد - مايدىغان ئىككى خىل ئادەم ئىكەنلىكىمىزدە، ئەسلىي ئىككى - مىزنىڭ قوشۇلۇپ قېلىشى^⑩ ئىنتايىن زور خاتالىق بولغانىكەن. شۇنچە يىللار ئۆتتى، ئىككىلىمىز تېخىچە روھىي ۋەيرانچىلىق - تىن^⑪ قۇتۇلالماي كەلدۇق. ئۆمۈر ئاتقان ئوق، ئۇنى كەينىگە قايتۇرۇش مۇمكىنمۇ؟ ! ئەمدى بۇنىڭدىن كېيىنكى چەكلىك

从前,在我脆弱、没有依靠的时候,他曾给我以同情,赋予温暖,赐于恩惠。也许是由于他做了我和我妹妹们的靠山,这一点,唤醒了他男子汉的自尊心,使他认识了自己的价值,焕发了他内在的高尚品德。后来,我俩的地位发生了变化,他在工作上不长进,在家庭中的地位也下降了。他试图按他自以为是的办法改变自己在家庭里的处境,没想到反而把事情弄得更复杂了。于是,他意识到了自己的软弱无能,陷入了绝望的深渊。对人类来说,绝望也许比死亡更为可怕。由于绝望,做为他精神支柱的男子汉的自尊心崩溃了,取而代之的是顽固、愤懑和嫉妒心的抬头。我呢?我真的看不上他了吗?我没有给他以应有的帮助吗?我不愿这样责怪自己。有时我想,要是我不上大学,也许不会发生这种不幸。不对!问题并不在这里,而在于我和他在修养、才智、性格、爱好等等方面,都是截然不同的两种人。和他的结合,本身就是一个大错误。这么多年过去了,我俩始终未能摆脱精神荒芜的状态。生命好比离弦之箭,要它返回是不可能的。我们可以凑凑合合地度过有限的余生,也许还会和好,一起

① خەيرخاھلىق 同情。

② باشپاناھ 庇护。

③ ئۇرغۇتماق 使焕发出。

④ قورقۇنچلۇق 可怕的。

⑤ تەرسالىق 倔强。

⑥ تەربىيلىنىش 修养。

⑦ پاراسەت - ئەقىل 智慧。

⑧ مەجبۇز - خۇلق 秉性。

⑨ قىزىقىش - ھەۋەس 兴趣、爱好。

⑩ قوشۇلۇپ قالماق 结合。

⑪ ۋەيرانچىلىق 命中注定的。

ئۆمرىمىزنى بىر ئامال قىلىپ ئۆتكۈزەرمىز، ئەپلىشىپمۇ قالار. -
مىز، بىرلىكتە ئوغۇللىرىمىزنى ئۆيلەرمىز، بولۇشقا تېگىشلىك
ئىشلارنىڭ ھەممىسى بولار، ئەمما مۇھەببەتلا بولمايدۇ. مېنىڭ
پېشانەمگە شۇنداق پۈتۈلگەن^①. تەقدىر ماڭا ئاجايىپ يۈرەكنى
بەرگەنۇ، مۇھەببەت بەرمىگەن، ئامال قانچە.

بىر كۈنى ئاخشىمى، ئەخمەت بالدۇرلا قايتىپ كەلدى. ئۇ
مېھمان باشلاپ كەلگەندى.

— خوتۇن، بۇياققا چىق، مانا بۇ مېھمان بىلەن كۆرۈشۈپ
قوي، ئۇ سېنى تونۇيدىكەن!

يۇيۇۋاتقان كىرىمنى تاشلاپ تاشقىرىقى ئۆيگە چىقتىمىيۇ،
گويا خىيالىي بىر مەنزىرە ئىچىگە كىرىپ قالغاندەك بولدۇم.

كۆزلىرىمدىن ئۇچقۇنلار چاقناپ، ئۆي پىرقىراۋاتقاندەك^②
تۈيۈلدى. يىقىلىپ چۈشمەي دەپ، ئىشىك كېشىكىگە يۆلىنىۋال.
دىم. ئاھ، خۇدا، قايسى كۆزۈم بىلەن كۆرەي^③! ئۆيىنىڭ ئوتتۇ.
رىسىدا يۈسۈپ كۈلۈمسىرەپ تۇراتتى. چوڭ شەھەر پاسونىدا رەت.
لىك، ئازادە كىيىنگەن، ئاقىرىپ تېخىمۇ سالاپەتلىك^④ بولۇپ
كەتكەن يۈسۈپ ئالدىدا تۇراتتى. خۇشامەتلىك^⑤ كۈلۈمسىرەپ
ئۇنى تۆرگە تەكلىپ قىلىۋاتقان مېنىڭ ئېرىم ئۇنىڭ ئالدىدا
باشقىچىلا ۋىجىك^⑥، بىچارە كۆرۈنەتتى.

— ۋۇي، زۆھرەمۇسىز، قانداق ئەھۋالىڭىز؟ مېنى تونۇيال.
مىدىڭىزمۇ نېمە؟

يۈسۈپنىڭ ئاغزىدىن گۈپپىدە ھاراق پۇرىقى كەلدى. مەن
دەرھال ئۆزۈمنى تۇتۇۋالدىم.

— ھە، سىز يۈسۈپقۇ... تېنىڭىز سالامەتمۇ، ئۆي ئىچىڭىز
تىنچ - ئامانلىقمۇ؟

خىيالىمدا تالاي^⑦ قېتىم ئاجايىپ قىياپەتتە كۆز ئالدىمغا
كەلتۈرگەن بۇ كۆرۈشۈش ئەنە شۇنداق ئاددىي ئۆتتى. ئۇ يۇقىرد.

为孩子们完婚，该办的事都一一了结。然而，却不会有爱情。也许这是我命里注定的。有什么办法呢，命运之神赋予了我奇妙的心灵，却没有赋予我爱的权利！

一天晚上，艾赫迈提回来较早，身后带来一位客人。

“孩子他她，你出来一下，和这位客人见见面，他认识你哩。”

我把正在洗的衣物放在一旁，走到外间屋里，顿时，我仿佛置身于幻境之中，眼前直冒火星，屋子在不停地旋转。我怕倒在地上，急忙靠住了门框。天哪，我真不敢相信自己的眼睛：是玉素甫满面春风地站在屋子中央！衣着考究、皮肤白皙、风度翩翩的玉素甫，就在我眼前！面带殷勤的微笑，为他让座的艾赫迈提，相形之下，显得那么委琐、可怜。

“哎呀，你是祖赫莱吧？你好，怎么，不认识我啦？”

玉素甫的嘴里喷着酒气。我急忙克制住了自己。

“哟，你是玉素甫吧？身体可好？家里人都好？”

我无数次幻想过的这场奇妙会见，就这么平凡地过去了。

- ① پېشانگە پۈتۈلگەن 破产、破坏。
- ② پىرقىرماق 转动。
- ③ قايسى كۆزۈم بىلەن كۆرەي 应接不暇。
- ④ سالاپەتلىك 有风度的、有派头的。
- ⑤ خوشامەتلىك 奉承、谄媚。
- ⑥ ۋىجىك 瘦小的、瘦弱的
- ⑦ تالاي 许多的。

غا ئۆتۈپ ئولتۇردى. بىردەم ھال - ئەھۋاللاشقاندىن كېيىن، مەن ئۆزرە سوراپ ① ئاشخانغا كىرىپ كەتتىم. بۇ قىسقىغىنا ئاردا - لىقتا ئۇنىڭ كۆزلىرىنى مەندىن بىر پەسمۇ ئۈزمىگەنلىكىنى سېزىپ تۇردۇم.

چالا كەيپ بولۇشىۋالغان ئىككى ئەر كىشى قىزغىن پاراڭغا چۈشۈپ كېتىشتى. مەن ئاشخاندا تاماققا تۇتۇش قىلدىم ②. كۆڭلۈمدە، سەي - تاماقنى تازا ئوخشىتىپ ئېتىپ، ئۇنىڭغا ئۆ - زۈمنى بىر كۆرسىتىۋېلىشنى ئويلايتتىم. بۇ ئىستەك شۈنچىلىك كۈچلۈك ئىدىكى، قوللىرىم تىترەيتتى، ھېلى قويغان نەرسەمنى ھېلى تاپالماي ③ ئاۋارە بولاتتىم، ئەزەلدىن بەك ھاياجانلانغان ياكى بىر ئىشقا خاپا بولۇپ تۇرغان ۋاقتىمدا قولۇمدىن قاچا - قۇچا چۈشۈپ كېتىدىغان ئادىتىم بار ئىدى. مانا بۈگۈن ھەش - پەش دېگۈچە تەخسىدىن ئىككىنى چىقىپ بولدۇم. ئەخمەت قاچا - قۇچا چىقىلسا بەك خاپا بولاتتى. باياتىن بېرى بىر قانچە قېتىم ئاشخاننىڭ ئىشىكىگە كېلىپ، ماڭا نارازىلىق بىلەن قاراپ قويدى. بۇ قاراشلار بۈگۈن ماڭا تەسىر قىلمايتتى.

سەيلەرنى داستىخانغا تىزىپ، پىيالىلەرنى تولدۇرۇپ قويغاندىن كېيىن جۇۋاۋىغا تۇتۇش قىلدىم. ئولتۇرىمەن، نېمە قىلىۋات - قىنىمنى بىلمەيمەن، قۇلىقىم تۇۋىدە پويىز چاقلرىنىڭ بىر خىل تاراقلىغان ئاۋازى. يۈسۈپ ماڭا يىراقتىن تىكىلىپ قاراپ ئولتۇرىدۇ، ئەنە ئۇ ئالدىمغا كەلدى. ئۆمۈرۋايەت يادىمدىن چىق - مايدىغان ئاشۇ كۈلۈمسىرىشى بىلەن: «مەن سىزنى تېخى كېچىدە پويىزدىن چۈشۈپ قالدىمكىن دېگەندىم... قارىغاندا يوللىرىمىز بىر ئوخشايدۇ - ھە!» دېدى. مەن ئورنۇمدىن قوپۇپ: «ھەئە، يو - لىمىز بىر، مەن سىزنى بىلىمەن. ھاڭگىرت كۆلىنىمۇ بىلىمەن» دەيتتىم... قەلبىمنىڭ چوڭقۇر قاتلىمىغا كۆمۈلگەن ئاشۇ قىم - مەتلىك خاتىرىلەر ئاستا - ئاستا، ئۈجۈر - بۇجۇرلىرىغىچە ④ روشەنلىشىپ جانلانماقتا ئىدى.

玉素甫坐在了上座，一阵寒暄之后，我打个招呼，到厨房去了。我觉察到，在这短暂的一刻，他的目光始终没有离开过我。

喝得半醉的两个男人，谈得热火朝天。我在厨房里忙着做饭，心想，一定要炒两个好菜，给玉素甫露一手。这一愿望如此的强烈，以致我的双手嗦嗦颤抖起来，刚放在一边的东西，转眼就找不到了。我有个老毛病，每当过分激动和心绪不佳的时候，老是摔碟子撞碗的。这不，一眨眼工夫就摔碎了两个碟子。一旦摔坏了碗碟，艾赫迈提就要大发脾气。他好几次跑到厨房门口，向我投以责备的眼光，而今天，他的这种眼光对我却毫不发生作用。

我在餐布上摆了菜碟，斟满酒杯之后，开始包饺子。我默默地坐着，也不知道手里在干着什么。只觉得火车的轰隆声在我的耳际震响，玉素甫在远远地凝望着我。他面带那使我毕生难记的微笑，对我说：“我还以为你在半夜里下了车哩，看来，我们是同路人了。”我站起来说：“是的，我们是同路人。我认识你，也认识那座鸿雁湖……。”深深藏在我心底晨的珍贵记忆，一件件地浮现在眼前。

① ئۆزرە سورماق 表示歉意。

② تۈتۈش قىلماق 着手。

③ ... ھېلى ... ھېلى 忽而忽而。

④ بۇجۈرلەرغىچە - ئۈجۈر 细枝末节、最微妙之处。

ئەخمەت ئىشىكتىن بېشىنى تىقتى:

— زۆھرە، بىر بوتۇلكا ھاراق ئەكىرىۋالاي، ماۋۇ يۈسۈپنى يالغۇز تاشلاپ قويما جۈمۈ. ئۇ دېگەن مېنىڭ جانجىگەر^① دوستۇم دېگىنە...

ئۇ ھويلىنىڭ ئىشىكىنى گۈپپىدە يېپىپ يىراقلاپ كەتتى. يۈرىكىم ئېتىلىپ چىقىپ كېتىدىغاندەك سوقۇشقا باشلىدى. پۈ- تۈن ۋۇجۇدۇمنى تىترەك قاپلىدى. قوللىرىمنىڭ تىترىشىمنى چاندۇرماسلىق ئۈچۈن پەرتۇقۇمنىڭ ئاستىغا تىقىپ مېھمانخانىغا چىقتىم ۋە يۈسۈپكە ئېلىڭ - بېقىڭ، دېگەچ بىر چەتتە ئولتۇردۇم.

يۈسۈپ بىر پىيالىنى ئويىناپ ئولتۇراتتى. ئۇنى گاھ دۈم كۆمتۈرسە، گاھ پىرقىرىتاتتى، گاھ^② تومۇرلىرى كۆپۈپ تۇرغان قارا قىزىل بارماقلىرى بىلەن شىرەنى بوش چېكىپ قوياتتى. بىر پەس قۇلايسىز سۈكۈتتىن^③ كېيىن، ئۇ بىردىنلا ئېغىز ئاچتى:

— مەن ئەھۋالىڭىزدىن خەۋەر تاپتىم، زۆھرە، سىز بەخت- سىز بولۇپ قاپسىز... كۆردىڭىزمۇ، بۇ دۇنيا شۇنداق ۋاپاسىز^④ ئىكەن...

— سىز بىزگە ئوخشىمايسىز... سىز بەلكىم بەختلىكتۇر - سىز...

— نېمىسىنى ئېيتىسىز^⑤، بەختسىز دېيىشكە توغرا كەلسە، ئەمەلىيەتتە، مەن ئەڭ بەختسىز دۇر مەن. ئېيتىپ كەلسەم گەپ تولا^⑥. قىسقىسى، مەن تەقدىرىمدىن رازى ئەمەس. مۇشۇ يىللار داۋامىدا مەن سىزنى ئۇنتۇپ كېتەلمىدىم. داۋاملىق... تۇرمۇشتىن، ئۇششاق - چۈششەك كۆڭۈلسىزلىكلەردىن بىزار بولغان ۋاقىتلىرىمدا سىزنى ئەسلەپ تۇردۇم. بەلكىم ئىككىمىز - نىڭ باشتىكى ئارزۇسى ئەمەلگە ئاشقان بولسا، ئىككىلىمىزلا بەختلىك بولار ئىدۇق - ھە؟

忽然，艾赫迈提从厨房门里探进头来。“祖赫莱，我去买一瓶酒。你别把玉素甫一个人撇下，他可是我的知心朋友呀”。艾赫迈提把院门猛地一关，上街去了。我的心狂跳起来，仿佛要从胸腔里蹦出来似的，浑身嗦嗦发抖。为了不露声色，我把颤抖的手藏在围裙下面，走进客房，坐在一旁，为玉素甫劝酒让餐。

玉素甫手里抚弄着一只茶碗，一会儿把它倒扣下，一会儿在手心里转动。一会儿他又用显露出脉管的酱紫色手指，轻轻敲击着桌面。一阵难堪的沉默之后，他忽然开了腔：

“我已经知道了你的境况，祖赫莱，你真不幸。你瞧，世界就这么无情”

“你和我们不一样，你也许是幸福的。”

“瞧你说的！如果说不到不幸，世上就数我最不幸了。说起来话就长啦。总之，我对自己的命运不满。这些年来，我一直没有忘记你。经常……每当我为乏味的生活，为无谓的琐事感到不快的时候，就想起了你。要是我俩实现了当初的愿望也许都能得到幸福，是吗？”

① جانجگر 心爱的、知心的。

② ... گاه ... گاه 一阵……一阵。

③ سۆكوت 沉默。

④ واپاسز (1)忘恩负义的。(2)不孝的。

⑤ نېمىسنى ئېيتىسىز 看您说的。

⑥ ئېيتىپ كەلسەم گەپ تولا 说来话长。

— ئەمدى ئۇ سۆزگە ئورۇن بارمۇ، يۈسۈپ؟ قانداق قىلد-
مىز، تەقدىر - قىسمەت ئالدىدا ئىنسان ئاجىز ئىكەن...
— مەن سىزنىڭ ھېلىقى سۆزلىرىڭىزنى بەك ياخشى كۆرەت-
تىم... ئېسىڭىزدىمۇ... بوپتۇ، تەقدىر بىز بىلەن قېرىشسا قې-
رىشىۋەرسۇن، بىزمۇ قېرىشىپ باقايلى...
ئۇ بېشىنى كۆتۈرمىدى، مەنمۇ كۆتۈرمىدىم. بىر - بىر -
مىزنىڭ كۆزىگە قاراشتىن، ئۇنىڭدىن كېلىپ چىقىدىغان ئاقد-
ۋەتتىن ① قورقاتتۇق. ئەخمەت قايتىپ كەلگۈچە شۇ ھالەتتە
ئولتۇردۇق.

شۇ كۈنى يۈسۈپ كېچە سائەت ئون ئىككىلەرگىچە ئولتۇرۇپ
قايتتى. ئۈرۈمچىگە قايتقۇچە يەنە بىر كېلىدىغانلىقىنى ئېيتقا-
ندى، ئەمما كېلەلمىدى. ئۈرۈمچىدىن خېتى كەلدى. خەتتە ئۇ-
رۈمچىگە قايتىپ بېرىپلا خىزمەتكە چۈشۈپ كەتكەنلىكىنى،
سالامەت تۇرۇۋاتقانلىقىنى يېزىپتۇ، بىزدىن ھال سوراپتۇ، ياخشى
تىلەكلەرنى بىلدۈرۈپتۇ.

خەتنى ئېلىۋېلىپ يوشۇرۇنچە ساقلاپ قويدۇم. پات - پاتلا
ئۇنى تىقىپ قويغان يېرىمدىن ئېلىپ سىلاپ كېتەتتىم، مەڭ-
زىمگە، لەۋلىرىمگە ياقاتتىم. خەتتىن يۈسۈپنىڭ ھىدىنى پۇرد-
غاندەك بولاتتىم.

دېمەك، شۇنچە ۋاقىتتىن بېرى قەلبىمدە تۇنجۇقۇپ ② كەل-
گەن ھېسسىيات بىردىنلا تۇغان ئېچىۋېتىلگەندىن كېيىنكى
شىددەتلىك سۈدەك ۋۇجۇدۇمنى داۋالغۇتۇشقا ③ باشلىغانىدى.
ئەمدى ئۇنى توسۇشقا مەن قادىر ئەمەس ئىدىم. شۇڭا، بەختسىز،
ئەخلاقلىق ئايال بولۇشتىن، بەختلىك، ئەخلاقسىز ئايال بولۇشنى
ئەۋزەل كۆردۈم ④. مۇشۇ يېشىمغا كەلگۈچە ئۆزۈمنى، ئۆز بەخ-
تىمنى ھېسابقا ئالمىغانىدىم، ئىككىلىنىپ ئولتۇرماي قۇربان
قىلىۋەرگەنىدىم. ئەمدى ئېشىپ قالغان ئازغىنە بەختىمنى،

“还提那些话干什么呢，玉素甫，面对着命运，人类显得多么软弱呀。”

“我非常欣赏你的那句话。你还记得吧，你曾说过：命运和我们作对，随它的便，我们也和它对着干。”

他耷拉着脑袋，他也低着头。我们不敢互看对方的眼睛，惧怕由此而产生的后果。而艾赫迈提回来之前，我俩一直这么坐着。

那天，玉素甫一直坐到夜里十二点左右才回去了。他说在返回乌鲁木齐之前还要来看望我们。然而，他再没有来。不久，收到他从乌鲁木齐寄来的信。信上说，他很平安，一回去就投入了工作。还问了我们的安好，向我们表示了祝愿。

我把信暗暗收藏起来，常常拿出来抚摸它，亲吻它，仿佛从这封信里嗅到了玉素甫的气息。

总之，久久郁积在我心头的感情，好似决堤的洪水，一发难收，淹没了我的整个身心，我再也无从阻拦它了。我意识到，与其循规蹈矩地度过不幸的一生，还不如做一个不道德的幸福的

① ئاقسۇۋەت 后果、恶果。

② تۇنجۇقماق 沉默的；郁积的。

③ داۋالغۇش 动荡、波动。

④ ئەۋزەل كۆرمەك 把……看得优于(高于、重于)。

ۋەيرانە مۇھەببىتىمنى يەنە قۇربان قىلىۋېتىشكە چىدىمىدىم، زادىلا چىدىمىدىم، گويا سۇغا غەرق بولۇپ كېتىش ئالدىدا تۇرغان ① ئادەم ئاخىرقى بىر تال ياغاچقا جېنىنىڭ بارىچە يېپىشقان-دەك، مەنمۇ ئۇنىڭغا مەھكەم يېپىشتىم.

يۈسۈپكە جاۋاب خەتنى ئۆزۈم يازدىم، ئەخمەتنىڭ نامىدا سې-غىنىشلىرىمنى، ئارمانلىرىمنى ② ئىزھار قىلدىم ③. ئۇ مېنىڭ خېتىمنى تونۇيدۇ، دېمەك، مېنى چۈشىنىدۇ، دەپ ئويلايتتىم. دەرۋەقە ئۇنىڭ جاۋاب خېتى ئىدارەمگە، مېنىڭ نامىغا كەلدى. ئومۇمىي ئەخمەت ئىككىمىزنىڭ ھاياتىدىكى ئەڭ ئۇنتۇلغۇسىز قەدىردان كىشىلىرى ئىكەنلىكىمىزنى، ئوتتۇرىمىزدىكى پاك، قىممەتلىك دوستلۇقنىڭ گويا ئوقۇپ تۈگىتەلمىگەن ئېسىل كىتابتەك، يىراقتىن ئاڭلاپ تۇرىدىغان يېقىملىق ناخشىدەك ئۇنى داۋاملىق مەپتۇن قىلىدىغانلىقىنى ④، سېغىنىدۇرىدىغانلىقىنى يېزىپتۇ. ئەمدىكى جاۋاب خېتىمدە نىقابىنى يىرتىپ ⑤ تاشلاپ، با-تۇرلۇق بىلەن راست گەپ قىلىش قارارىغا كەلدىم ⑥. ئۇزاق يىللاردىن بۇيان گويا يەر ئاستىغا كۆمۈپ ساقلانغان ئېسىل شارابتەك ⑦ كۈچلەنگەن، ۋايىگە يەتكەن ⑧ ساپ ھېسسىياتىمنى، قەلبىمگە يىغىلغان قانچە - قانچە سۆزلىرىمنى، ئېيتىشقا ئادەم تاپالمىغان مۇڭ - زارىمنى ⑨، كۆز - ياشلىرىمنى ئاشۇ خەتكە قالدۇرماي تۆكتۈم. خەت نەتىجىسىز بولۇپ قالسىمۇ، قەلبىمدىكى ئاشۇنداق ئۇلۇغ مۇھەببەتنى سۆيىگەن ئادىمىمگە باتۇرلۇق بەلەن ئاشكارىيالىغىنىم ئۈچۈن ئارمانسىز كەتكەن بولاتتىم. ئەپ-سۇس... خېتىم ئەخمەتنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالدى. مەن ئۇنىڭ داۋاملىق يانچۇقلىرىمنى ئاڭلىشىپ تۇرىدىغانلىقىنى نەدىن بەلمەي. مەن ئۇنىڭ ئالدىدا ھېچ نەرسىدىن تانىمىدىم ⑩، ھەممە ئىش خۇددى سەن ئوقۇپ بىلگەندەك، دەپ قاراپ تۇردۇم. ئۇ خېتىمنى كۆتۈرۈپ بارىدىغانلىكى يەرنىڭ ھەممىسىگە باردى، ئۇنى كۆر-

女人。时止今日，我没有为我自己，为我的幸福考虑过，而是毫不犹豫地做了自我牺牲。如今，我不愿再牺牲这仅剩的一点幸福和残存的一点爱情。如同溺水之人拼命抓住仅有的一块木板一样，我也紧紧地抓住了它。

给玉素甫的回信是我写的。我以艾赫迈提的名义，表达了对他的思念、向往之情。他认识我的笔迹，我想他会理解我的心情。果然，玉素甫的回信是写给我的，寄到了我们医院。他在信中说，我和艾赫迈提是他一生最难忘、最亲密的好友，他和我们之间的纯洁友谊如同一本永远读不完的书，一首从远方飘来的动人乐曲，使他陶醉，使他对我们眷念不已。这次给他回信时，我决定撕掉假面具，说出真话。象埋藏在地下的陈年老酒一样，随着时间的推移而变得愈加浓烈的感情，深藏在心头的绵绵话语，无处倾诉的满腔幽怨，欲忍不止的满眶泪水，一下子都倾泻在了这封信里。我想，即使这封信达不到预期的效果，我也无所遗憾，我总算把藏在心底的伟大的爱，向我所爱的人做了勇敢的表白。可惜，这封信落到艾赫迈提的手里去了。我怎能想到他老是喜欢翻我的衣兜！面对他的盘问，我没有抵赖。我告诉他，一切正如在信中看到他的那样。他拿着我那封信，四处宣场，逢

① ئالدىدا تۇرغان 面临的。

② ئارمان 愿望、心愿。

③ ئىزھار قىلماق 表明、倾吐。

④ مەپتۇن قىلماق 使……着迷、使……陶醉。

⑤ نىقابنى يىرتماق 撕去伪装。

⑥ قارارىغا كەلمەك 决定。

⑦ شاراب 酒。

⑧ ۋايىگە يەتكەن (1)成年的；(2)成熟的。

⑨ زار - مۆك 哀怨。

⑩ تانماق 食言，否认。

سەتمىگەن ئادىمىمۇ قالمىدى. بەزى خىزمەتداشلىرىم: «پاھ، بۇ ئايالنى ھېسسىيات دېگەننىڭ نېمىلىكىنى بىلمەمدىكىن دېسەك، بالا كەنغۇ، بالا! ①» دېيىشىپتۇ. بالىلىرىم بىردىنلا مەندىن يىراقلاپ كېتىشتى.

ئىچىمدە: «ئاھ، جانجىگەرلىرىم، تېخى سىلەر كىچىك، كېيىن بىلىسىلەر، خۇدا ساقلىسۇن ②»، سىلەر ماڭا ئوخشاش بەخت-سىز بولۇپ قالماڭلار» دەيتتىم. قوشنىلىرىمۇ ئۆيۈمگە يولماس بولۇشتى ③. كوچىدا كېتىۋېتىپ تاسادىپىي كەينىمگە قاراپ سالسام، بەش - ئالتە خوتۇننىڭ بېشىنى بىر يەرگە قىلىپ كۆ-سۈرلىشىۋاتقانلىقىنى ④، ئاغزىلىرىنى پۈرۈشتۈرۈپ ⑤ كۆلۈ-شۈۋاتقانلىقىنى كۆرەتتىم.

بىر كۈنى، دوختۇرخانا باشلىقى ئىشخانىسىغا چاقىردى. كىرسەم، ئۈستەل ئۈستىدە مېنىڭ خېتىم يېپىقلىق تۇرۇپتۇ. باشلىق خۇددى ناتونۇش بىرىگە قارىغاندەك، بېشىمدىن - ئايد-غىمغىچە بىر قارىۋېتىپ، ئورۇندۇققا تەكلىپ قىلدى. ئولتۇر-دۈم. ئۇ قولىدىكى تاماكىسىنىڭ ئىسمىنى ئالدىرماي پۈۋلىگەچ سورىدى:

— خەتتىكى ئىشلار راستمۇ؟

— راست، — دېدىم.

ئۇ يەنە بىر قېتىم بېشىمدىن - ئايغىمغىچە قارىدى.

— دېمەك... شۇنچە يىلدىن بېرى ئاراڭلاردا مۇھەببەت

يوق... شۇنداقمۇ؟

— شۇنداق.

— چوڭ بولۇپ قالغان بالىلىرىڭلار بارغۇ؟ مۇھەببەت

بولمىسا...

مەن ئۇنىڭ سۆزىنى بۆلۈۋەتتىم:

— ھايۋانلاردىمۇ مۇھەببەت يوق، ئەمما ئۇلار ئەۋلاد قال-

دۇرىدىغۇ.

人说。我的一些同事们暗地里议论：“嗨！这个女人！我们还以为他凛若冰霜哩，原来却是一个情种！”孩子们突然和我疏远了。

我暗自说：“唉，我的小心肝们，你们还小，往后会明白的。但愿真主保佑你们，不要落得象我一样不幸！”邻居们也再不登我的家门了。我走在街上，偶尔回头一看，女邻居们也三三两两地交头接耳，窃窃私语，嘴角上露出嘲弄的微笑。

一天，我们的院长叫我到他的办公室去。我一看，办公桌上摊开放着我的那封信。院长象对陌生人一样，将我从头到脚打量了一番，然后，叫我坐下。他不慌不忙地抽着烟，一面问我：

“信上的事可是真的？”

“真的。”

他又一次从上到下打量我一番。

“这么说，多年来你们一直没有感情？”

“是这样。”

“你们都有老大不小的孩子了，要是没有感情的话”

我当即打断了他的话：

“动物都没有感情，可它们也在繁殖后代呀。”

① بالا (1)小孩，儿童；(2)灾祸。此处译文采取了引申法。

② خودا ساقلمسۇن 真主保佑、老天保佑。

③ يولماس بولماق 不登门。

④ كۈسۈرلاشماق 嘀嘀咕咕、窃窃私语。

⑤ ئاغزىنى پۈرۈشتۈرمەك 呶嘴。引申义：歧视、鄙视。

سۆزۈمنى تۈگىتىپلا ئىشخانىدىن چىقىپ كەتتىم. كەچتە ئۆيگە قايتىپ كەلسەم، ئىشىككە يوغان قۇلۇپ سېلىنىپتۇ. بۇ ئەخمەتنىڭ مېنى قوغلىغانلىقى ئىدى. دېمەك، بۇ ئۆيدە ئەمدى ماڭا ئورۇن قالمىغانىدى. شۇ كۈنى چوڭ سىڭلىم-نىڭكىدە قونۇپ قالدىم. سىڭلىم كېچىچە يىغلاپ چىقتى. لېكىن، مېنى يۈزۈمدىن - يۈزۈمگە^① ئەيىبلەمدى، ئۇ مېنى چۈشەنسە كېرەك. مەنمۇ كېچىچە ئۇخلىماي ئويلاندىم. ئۇيان ئويلا - بۇيان ئويلا، ئۈرۈمچىگە بېرىش قارارىغا كەلدىم.

مەن ئۈرۈمچىگە بارمەن. يۈسۈپنى ئىزدەپ تېپىپ ئۇنىڭغا ھېلىقى ھېكايىنى - ھاڭگىرت كۆلىدىكى بىر ئوغۇل بالا بىلەن بىر قىز بالىنىڭ ھېكايىسىنى ۋە يەنە نۇرغۇن ھېكايىلەرنى ئېيتىپ بېرىمەن. ئۇنىڭ ھەممىسى بولغان ئىشلار، يۈسۈپ بىلەن ئىككىمىزنىڭ ھېكايىسى. ئەگەر ئۇمۇ بۇ ھېكايىلەرنى ماڭا ئوخشاش يۈرىكىمنىڭ قېتىدا ساقلاپ كەلگەن بولسا، ئۇنىڭ كۆڭلىدىمۇ ئارمان بولسا، يوقاتقان بەختىمىزنى تېپىۋالىمىز. بۇ بەخت مەڭگۈلۈك بولامدۇ، بىر كۈن، بىر سائەتلىك بولامدۇ، ماڭا بەردىمىز، مەن ھاياتىمدا ئاشۇ بەختكە، ئاشۇنداق ئاجايىپ مۇھەببەتكە بىرەر قېتىم بولسىمۇ ئېرىشسەم بولدى. بۇ دۇنيادىن ئارمانسىز كېتىمەن.

شۇنداق قىلىپ، ئەتىسى كەچتە مەن پويىزغا ئولتۇردۇم. يولۇمدا نېمە كۈتۈپ تۇرغانلىقىنى، ئاقىۋىتىمنى، ھېچنېمىنى ئويلىمىدىم. خۇددى ئوت - يالقۇنغا ئۆزىنى ئاتقان پەرۋانىدەك^②، كۈن نۇرىغا تەلپۈنگەن^③ ئەمادەك^④ يوقاتقان مۇھەببىتىمنى ئىزدەپ كەتتىم...

说完这话,我就走出院院长办公室。

晚上回到家一看,门上吊着个大锁。这表明艾赫迈提要把我赶走。在这家里,我已经呆不下去了。于是,我借宿在大妹家。大妹偷偷地流了一夜眼泪,幸好她没有当面责备我,也许她理解我吧。我一夜没合眼,左思右想,决定到乌鲁木齐去一趟。

我要到乌鲁木齐去,去找玉素甫,向他讲述曾在鸿雁湖畔玩耍过男孩和女孩的故事和其它许多故事,这些都是曾经有过的事,是我和玉素甫的故事。假若,他也象我一样,将故事深藏于心,心怀向往,那就会找到我们丢失的幸福。无论这幸福是天长地久,还是转瞬即逝,哪怕,只有一天,一个小时,对我来说,都是一样的。只要我的后半生,能得到这样的幸福,能得到一次这样奇妙无比的爱,我也就死而无憾了。

第二天傍晚,我乘上了去乌鲁木齐的火车。前面等待着我的的是什么,将会有什么后果,我根本不去想它。我像扑向灯火的飞蛾,像憧憬着光明的盲人,英勇无畏地去寻觅失去的爱情。

- ① يۈزبدىن - يۈزىگە 当面。
- ② پەرۋانە 灯蛾。
- ③ تەلپۈنمەك 向往、憧憬。
- ④ ئەما 盲人。

يېڭى قوشنا

نۇرمۇھەممەت توختى

ئوچۇق دېرىزە

شەھەرنىڭ غەربىدىكى خىلۋەت^① كوچىدا باسست سەيپۇڭنىڭ ئاتا - ئانىسىدىن قالغان ھويلا - ئارامى، پاكارغىنا دەرۋازىنىڭ يېنىدا دېرىزىسى كوچىغا ئېچىلىدىغان كىچىككىنە سەيپۇڭچىلىق دۇكانى بار. دۇكاننىڭ دېرىزىسى كۈن بويى ئوچۇق تۇرىدۇ، دېرىزىدىن كىيىم تىكىش ماشىنىسىنىڭ شىرىلىدىغان^② ئاۋازى كوچىغا ئاڭلىنىدۇ. قۇياش غەربكە قىسايغاندا^③، ئۇنىڭ تالا - تالا نۇرلىرى ئەنە شۇ دېرىزىدىن دۇكانغا چۈشىدۇ، دۇكاندىكى ھەممە نەرسىنى - پىچىلغان ۋە پىچىلمىغان رەختلەرنى، تىكىلگەن ۋە يېرىم تىكىلگەن كىيىملەرنى نۇرغا كۆمىدۇ. كىيىم تىكىش ماشىنىسىنىڭ پارقىراق سىرلىرىدىن، توختىماي يۇقىرى - تۆۋەن ئويناپ تۇرغان يىڭىنىڭ ئۇچىدىن، يېرىم ئوڭدا قىلىپ قويۇلغان دەزمالنىڭ سىلىق تاپىنىدىن قايتقان نۇرلار دۇكاننىڭ تاملىرىغا كۈمۈشتەك پارقىراق شولىلارنى چۈشۈرىدۇ.

دۇكاننىڭ دېرىزىسى كۈن بويى ئوچۇق تۇرىدۇ، باسست سەيپۇڭ كوچىدىن ئۆتكەن تونۇش - بىلىشلىرى^④، يار - بۇرادەرلىرى^⑤، خېرىدار - ئۆلپەتلىرى بىلەن ئاشۇ دېرىزە ئارقىلىق سالاملىشىدۇ، ئەھۋاللىشىدۇ، شەھەردىكى يېڭىلىقلاردىن خەۋەر تاپىدۇ. يەنە ئاشۇ دېرىزە ئارقىلىق بۇيرۇتمىلارنى^⑥ قوبۇل قىلىدۇ.

新邻居

奴尔买买提·托呼提

敞开的窗子

在城西的一条背街上有一座巴斯提裁缝家祖传的宅院，低矮的大门旁边有一间临街开着窗户的小小的缝纫铺。窗户整天敞开着，缝纫机的响声透过窗子传到街上。每当红日西沉时，从窗户泻进铺内的一道光线，使店铺内的一切物件：已经裁剪和尚未裁剪的衣料和已经加工和尚未加工好的衣服都沐浴在夕阳的余辉里。从缝纫机那闪闪发光的亮漆，从上下不停跳动的针头及斜放着的熨斗那光滑的底部反射出的缕缕青光给店铺的墙壁投上了无数银色的光斑。

小铺子的窗子整天都开着，当亲朋好友及熟人、顾客从窗前路过时，他就隔窗同他们打打招呼，寒暄几句，打呼一下城里的新闻轶事。通过这扇窗户他接受订货雇佣帮工，把加工熨烫

- ① غىلۋەت 僻静的。
- ② شىرىلدىماق 噌噌作响。
- ③ قىيسايماق 斜、偏、歪。
- ④ تونۇش - بىلىش 熟人。
- ⑤ يار - بۇرادەر 朋友、兄弟。
- ⑥ بۇيرۇتما 订货。

لىپ، تىكىپ، دەزماللانغان كىيىملەرنى ئىگىسىگە تاپشۇرىدۇ،
نىمكار ئالىدۇ. يەنە ئاشۇ دېرىزە ئارقىلىق كوچىدىن ئۆتكەن
چىرايلىق قىز - چوكانلارنىڭ ئارقىسىدىن قاراپ، لەۋلىرىنى
يالاپ قويدۇ^①...

مانا شۇ دېرىزە ئۈستامنىڭ دۇنيا بىلەن، كىشىلەر بىلەن
ئالاقىلىشىدىغان يولى ئىدى. يىگىرمە يىلدىن بېرى ئاشۇنداق بو -
لۇپ كەلدى.

يىگىرمە يىل ئىلگىرى، ئۇ تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئىك -
كىنچى يىللىقىدا ئوقۇۋاتقان ۋاقتىدا، ئۆزىنىڭ چىرايلىق بىر
قىز ساۋاقدىشى بىلەن چاتاق چىقىرىپ^② قويدى. مەكتەپتىن
ھەيدەلگەنلىك توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندە -
نىڭ ئەتىسى، ئۇ ئۆزىنىڭ سەيپۇڭچىلىق قىلىدىغان تاغسىنىڭ
يېنىغا باردى ۋە ئۇ يەردە ئىككى يىل تۇردى. ئۇنىڭدىن كېيىن
قايتىپ كېلىپ، تاق قاناتلىق پاكار دەرۋازىنىڭ يېنىغا مانا شۇ
دېرىزىنى ئاچتى. شۇنىڭدىن بېرى دۇكاننىڭ دېرىزىسى كۈن
بويى ئوچۇق تۇرىدۇ. كەچتە، قاراڭغۇ چۈشۈپ، ئۈستام ئېلېكتر
چىراغنى ياققاندا، ئۇنىڭ ئۈلپەتلىرى ئاشۇ دېرىزىنىڭ ئالدىغا
جەم بولۇشىدۇ^③، ئاچچىق كۆك تاماكنى گېزىت قەغىزىگە ئوراپ
قېنىپ - قېنىپ شورىشىدۇ. ئەلۋەتتە، بۇ يەردە قىلىنىدىغان
كەيپ تاماكا چېكىشلا ئەمەس، بەزىدە تۆت - بەش رومكىدىن قې -
قىشىۋالىدىغان^④ ئىشلارمۇ بولۇپ قالىدۇ ۋە بەزىدە نەشىمۇ دۇ -
كاننىڭ ئىچى - سىرتىنى ئۆزىگە خاس پۇراققا تولدۇرۇپ
ئۆتىدۇ.

كوچىنىڭ ئۇ تەرىپىدە ئاتمىش - يەتمىش مو چىققۇدەك ياپ -
يېشىل كۆكتاتلىق بار. نېمىشقىدۇر كۆكتاتچىلار بۇ يەرگە ھەر
يىلى بىر خىل كۆكتات - يېسىۋىلەك^⑤، پەمىدۇر، قىزىلمۇچ
ۋە يېشىل پۇرچاق تېرىيدۇ. ياز ۋە كۈز ئايلىرىدا ئۈستام تاڭ

好的衣服交给顾主;通过这扇窗户,他垂涎欲滴地观赏着从窗前走过的标致女郎。

这扇窗户成了他了解外界、和人们互通信息的通道。二十年来,天天如此。

二十年前,他还在高中二年级读书时就同班上的一个漂亮女生发生了关系。他拿到勒令退学通知书的第二天就来到开裁缝铺的舅舅家,一口气干了两年。回来后,就在自己家院子的单扇矮门旁开了这扇窗子。从那时起,这扇窗子就整天价开着。夜幕降临时,他就开亮电灯,同伙伴们聚拢在窗前,用报纸卷起烈性莫合烟,腾云驾雾地抽起来。当然,他们的乐趣不仅仅是吸烟,有时还要干上几杯;有时,还吸食麻烟,使店铺里里外外都弥漫着奇特的烟草味。

街道的另一头是一片绿油油的菜地,约有六七十亩。不知为什么,菜农们每年都只种相同的几样蔬菜:白菜、西红柿、辣椒和豆角。无论夏天和秋天,每当清晨巴斯提师傅一打开窗户,

① لهۆلەرنى يالماق 垂涎。

② چاتاق چىقارماق (1)惹麻烦,捅娄子;(2)发生不正当关系。此处用第(2)义。

③ جەم بولماق 团聚、团圆。

④ رومكىدىن قېقىشۇالماق 碰杯。

⑤ يېسىمۇلەك 白菜。

سەھەردە دېرىزىنى ئاچقاندا، كوچىنىڭ ئۇ تەرىپىدىكى ئاشۇ كۆكتاتلىقتىن كۆتۈرۈلگەن كۆكتات ھىدى ① ئۇنىڭ دىماغلىرىنى يايىتىپ ئۆتىدۇ.

ئۈستام دېرىزىنىڭ ئالدىدا ماشىنىسىنى شىرىلدىتىپ ئىش-لەيدۇ، كۆزلىرى تېلىپ كەتكەندە، بېشىنى كۆتۈرۈپ كوچىنىڭ ئۇ تەرىپىدىكى كۆكتاتلىققا نەزەر سالىدۇ ②. ئۇنىڭغا كۆكتاتلىق-نىڭ قىرىدىكى يالغۇز ئاپتاپپەرەسكە قونۇۋېلىپ، ئۇنى زوق بى-لەن چوقۇلاۋاتقان ئاق قۇشقاچنىڭ ۋىچىرلىشى ③ ئاڭلىنىدۇ، پە-مىدۇر، قىزىلمۇچ ۋە يېشىل پۇرچاقنىڭ ھىدى بۇرنىغا ئۇرۇل-غاندەك تۇيۇلىدۇ... ئەنە شۇ بىر مىنۇت ئىچىدە ئۇنىڭ كۆزلىرى يېشىللىق تارتۇق قىلغان ئاللىقانداق راھەتتىن ھۇزۇر ئالىدۇ. ماشىنىنىڭ شىرىلىدىغان ئاۋازى يەنە ياڭراشقا باشلايدۇ. كۆزلىرى تالغاندا، يەنە ئاشۇ يېشىللىققا تىكىلىدۇ...

ئۇنىڭ كۈنلىرى، ئۇنىڭ تۇرمۇشى، ئۇنىڭ تىرىكچىلىكى ④ مانا شۇنداق ئۆتىدۇ. ئون بەش يىلدىن بېرى، ياق، ئۇنىڭدىنمۇ ئۇزۇنراق ۋاقىتتىن بېرى ئەنە شۇنداق ئۆتتى، بىر خىل رىتىم ⑤، بىر خىل مۇقام ⑥ داۋام قىلدى...

ئۆتكەن يىلى ئەتىيازدىن باشلاپ بۇ خىل رىتىم بىردىن بۇ-زۇلۇپ كەتتى. ئۈستامنىڭ دېرىزىسى ئالدىدىن ئۆتىدىغان ۋە دې-رىزە ئالدىدا توختايدىغان ماشىنا - تراكتورلار كۆپىيىپ قالدى. ئۇلارنىڭ چاقىدىن كۆتۈرۈلگەن چاڭ - توزان دېرىزە ئارقىلىق دۇكان ئىچىگە پۇرقىراپ كىرىشكە باشلىدى. ئۈستام چاڭ - توزاندىن يەتكۈچە بىزار بولدى، لېكىن نېمىشقىدۇر دېرىزىنى يە-نىلا ياپمىدى.

كۆپ ئۆتمەي، كۆكتاتلىقنىڭ ئورنىدا كۆك خىشتىن قوپۇ-رۇلغان ئون ئېغىزلىق ئۆي قەد كۆتۈردى. يېڭى ئۆي چىرايلىق، ھەشەمەتلىك ئىدى، ئۆيلەرنىڭ تورۇسلىرىغىلا ⑦ ئەمەس، ھەتتا

街道那头的菜地散发出的蔬菜的清香扑鼻而来,使他感到精神清爽。

他坐在窗前干活儿,缝纫机发出有节奏的声响。当双眼困倦时,他抬起头来向街那头的菜地眺望。一只麻雀飞到地埂的一棵向日葵上尽情啄食进欢快的叫声不时传入他的耳膜,他仿佛闻到西红柿、辣椒和豆角的清香,在这一刻,他的双眸享受着这绿色世界馈赠给他的恬适。旋即,缝纫机的嗡嗡声又开始响了起来了。当双眼疲劳时,他又凝视着那片绿色菜圃。

岁月流逝,光阴蒲荏苒。

他就这样打发着日子,干着手艺,十五年了,不!比十五年还漫长的时光,总是那么一个节奏,过着单调而刻板的生活。

但是,从去年春天开始,这种节奏被一下子打乱了。驶过或停在他窗前的汽车、拖拉机多了起来,它们扬起的滚滚烟尘直向店里扑来。尽管他对此非常不满,但不知什么原因,他始终没有把那扇窗户关掉。

不久,在那块菜地上,一色青砖到顶的十间新房拔地而起。这套新房显得既气魄又美观。室内的天花板上,甚至廊檐的顶

- ① ① همد 气味。
- ② ② نەزەر سالماق 注目, 展望。
- ③ ③ ۋىچىرلىماق 叽叽喳喳地叫。
- ④ ④ تىرىكچىلىك 生计, 营生。
- ⑤ ⑤ رىتم 节奏。
- ⑥ ⑥ مۇقام (1)调子; (2)木卡姆。
- ⑦ ⑦ تورۇس 天棚、天花板。

پېشايۋاننىڭ تورۇسلىرىغىچە قېقىلغان رەڭلىك گەج تاختاي كۆزنى قاماشتۇراتتى. ساڭگىلاتما قۇببىلىك^① دېرىزىلەرگە، پېشايۋاننىڭ يۇمىلاق تۈۋرۈكلىرىگە، تۈۋرۈك ۋە دېرىزىلەردىكى ئا-جايىپ گۈزەل نەقىشلەرگە، تۈۋرۈك بىلەن تورۇسنى تۇتاشتۇرۇپ تۇرىدىغان ئەگمە كۈنگۈرلەرگە بېرىلگەن ئالتۇن ھەل قۇياش نۇرىدا جىلۋىلىنەتتى.

باشت ئۈستام بۇنداق ھەشەمەتلىك ئۆيىنى نەدە كۆرگەنلىكىنى ئەسلىيەلمەيتتى. راستىنى ئېيتقاندا، زادىلا كۆرۈپ باقمىدى. مۇشۇ مەھەللىلىك، يۈز ياشتىن ئاشقان بىر مويسىپىت مۇشۇ مەھەللىگە سېلىنغان نىياز ھېكمىبەگنىڭ سارىيىنى ئەس-لەپ: «ئومۇ بۇنچىلىك ھەشەمەتلىك ئەمەس ئىدى» دېدى. قارى-قاشتىن كەلگەن بىر يولۇچى: «ئاقسارايدىكى مەمتىلىخان غوجام-نىڭ سارىيىدىنمۇ چىرايلىق ئىكەن» دەپ ئۆتۈپ كەتتى. يەنە كىمدۇر بىرى 1947 - يىلى سېرىغىزغا سېلىنغان خې دىڭباڭ-نىڭ^② ئۆيىنى كۆز ئالدىغا كەلتۈرۈپ: «ئۇ ھېچنەمە سالالماپتە-كەن» دېگەن گەپنى قىلدى. يېڭى ئۆيىنى كۆرۈش ئۈچۈن كىشىلەر يىراق - يىراقلاردىن ئاتايتەن كېلىشەتتى. ھەشەمەتلىك نەرسە دېگەن ئادەمنى ھەقىقەتەنمۇ جەلپ قىلىدىكەن... شۇنداق قىلىپ، باشت ئۈستامنىڭ دېرىزىسىنىڭ ئالدى بىر مەزگىل بازاردەك ئاۋاتلىشىپ كەتتى. ئۇ كۆزلىرى تېلىپ كەتكەندە، بېشىنى كۆ-تۈرۈپ كوچىنىڭ ئۇ تەرىپىگە نەزەر سالاتتى، لېكىن ئۇنىڭ كۆز نۇرلىرى قىزىل خىشتىن قوپۇرۇلغان ئېگىز ھويلا تېمىدا، ئال-تۇندەك سېرىق تۇچتىن نەقىشلەر قىلىنغان ھالقىلار ئورنىتىل-غان قوش قاناتلىق ھەيۋەتلىك دەرۋازىدا توختاپ قالاتتى. ئەتە-گەنكى ۋاقىتلاردا قۇياشنىڭ تۇچ^③ نەقىش^④ ھالقىلاردىن قايتقان نۇرلىرى ئۈستامنىڭ كۆزىگە چۈشۈپ، ئۇنىڭ كۆزلىرىنى چىقىپ كېتەتتى. ئۈستامنىڭ ئىككى چېكىسىدە پۈرۈم - پۈرۈم^⑤

棚上都镶嵌着色彩艳丽的石膏板,使人眼花缭乱。吊装的圆顶窗户、走廊上的圆柱、柱子和窗框上精美的雕刻、柱子与天花板交接处的圆箍上的金粉在阳光照射下熠熠生辉。

巴斯提师傅怎么也回忆不起曾经在何处见过如此气派的房舍。说真的,他从来就没有见到过。住在这条街上的一位百岁老人回忆说当年尼牙孜县官的公馆也没有这么气派。墨玉县来的一位旅客也说,阿克萨拉依的买木提力汗庄园也赶不上它漂亮。还有一位拿它和1947年郝登榜的公馆相比,说那简直是小巫见大巫。

人们像发疯着魔似地远道而来专为一睹这座新宅的风采。物以稀为贵吗?谁不想先睹为快呢?!这样一来,一段时间巴斯提师傅的窗户前,像集市一样热闹非凡。每当他双目困盹抬头向街那头远眺时,目光不由自主地就停在了那红砖砌起的高高的院墙和黄铜雕饰花纹的双扇大门上。早晨,在阳光映照下,从对面黄色铜制门环上反射出的光亮刺得他眼痛。这时,他就不由自主地眯缝起双眼,鬓角上现出了道道皱纹。人们无从知晓

① قوبە 圆屋顶。

② خې دىڭباك 郝登榜,维吾尔族,原名, نوربەگ 1946-1949年任新疆省和田专区专员(参看:包尔汉《新疆五十年》第305页)。

③ تۆج 铜。

④ نەقىش 雕刻。

⑤ پۈرۈم - پۈرۈم 褶、皱。

قورۇقلار ① پەيدا بولۇپ، كۆزلىرى ئىختىيارسىز قىسىلاتتى. بۇنداق چاغلاردا ئۇستامنىڭ كۆڭلىدە قانداق پىكىرلەرنىڭ كېلىپ-زىپى ② يۈرگەنلىكىنى بىلگىلى بولمايتتى. ئۇ ئاشۇنداق كۆزلىرى قىسىلغان ھالدا بىرەر مەنۇتتەك تىكىلىپ تۇراتتى - دە، يەنە ماشىنىنى شىرىلدەتتىشىنى باشلايتتى.

يېڭى ئۆي پۈتكەن بولسىمۇ، كوچىدىن ئۆتىدىغان ماشىنا - تراكتورلارنىڭ ئايىغى يەنىلا ئۈزۈلمىدى ③. يېڭى ئۆينىڭ ئەتراپىغا يېڭى - يېڭى ئۆيلەرنىڭ، يېڭى - يېڭى سارايلارنىڭ سېلىنىشى توختىمىدى، خىش - تاش، قۇم - شېغىل، سېغىز - سېمونت، ياغاچ - بورا توشۇيدىغان ماشىنىلار توختىماي كېلىپ - كېتىپ تۇراتتى. چاڭ - توزان تېخى پىچىلمىغان رەختلەرنى، يېڭى تىكىلگەن كىيىملەرنى بۇلغايتتى. ئۇستام چاڭ - توزاندىن يەتكۈچە بىزار بولدى، لېكىن دېرىزىسىنى ياپمىدى.

يېڭى قوشنا

كاتتا ئەربابلار ④ بىلەن قوشنا ئولتۇرۇش ⑤ ياخشى ئىشەمۇ ياكى يامان ئىشەمۇ؟ باسقا ئۇستام بۇنى زادىلا ئويلاپ كۆرمىگەن. ھۈنەرۋەن - تىجارەتچى ⑥ ئادەم ئۈچۈن بۇنداق ئىشلارنى ئويلاپ يۈرۈشنىڭ زۆرۈرىيىتىمۇ يوق ئىدى. لېكىن، ئەمدى ئويلىمىسا بولمايدىغان بولۇپ قالدى، قوشنا ئولتۇرغانىكەنەن، ئويلاپ قوشنا يۈشۈڭ كېرەك. قانداق سالام قىلىشنى، قانداق پاراڭلىشىشنى، قانداق مۇئامىلە قىلىشنى ئويلاپ بېقىشنىڭ كېرەك... يېڭى قوشنا يېڭى ئۆيگە كۆچۈپ كەلگەندە، ئۇ راستتىنلا ئاشۇلارنى ئويلىدى. «ياخشىلىق يەتمىگەندىمۇ، يامانلىق تەگمەس، چىقىشىپ، ئىززەت-لىشىپ ئۆتكەن تۈزۈك، خۇدا قوشنا بولۇشقا نېسىپ قىلسۇن...»

此时他心中在思忖着什么。他眯缝起双眼，持续一分来钟，尔后，又埋头做起活来。

新房舍竣工了，但街上的汽车、拖拉机依然络绎不绝。在它周围，许多新建建筑物又不断冒了出来。运送砖瓦、砂石、木料、水泥的卡车不停地来回急驰着，飞扬的尘土落在那些尚未裁剪的各种衣料和已经做好的新衣服上。他讨厌死了这些的尘土，但他还是没有把那扇窗户关掉。

新邻居

和大人物做邻居是好事还是坏事？巴斯提师傅对此从来没有想过。一个手艺人，一个小商贩也没有必要去思考这个问题，但现在却非考虑不可了。既然成了近邻就得考虑这个问题。怎样见面？怎样寒暄，怎样交往都得考虑了！当新邻居迁进新居时他确实考虑过这些事情，他想：“即使无益也不至于有害，和和睦睦相互尊重就能处好，这也是真主的安排啊！”

- ① قورۇق 皱纹。
- ② كەزىمەك 游历。
- ③ ئايىغى ئۈزۈلمەك 络绎不绝。
- ④ كاتتا ئىرباب 大人物。
- ⑤ قوشنا ئولتۇرۇش 做邻居。
- ⑥ ھۈنەرۋەن - تىجارەتچى 手艺人、买卖人。

يېڭى قوشنا ئۆي كۆچكەن كۈنى باسما ئۈستام ئوغلىنى باشلاپ چىقىپ ماشىنىدىن چۈشۈرگەن نەرسىلەرنى ھويلىغا تو- شۇشۇپ بەرمەكچى بولغانىدى، لېكىن ئۇلارغا ئىش تەگمىدى ①، ياردەملىشىپ يۈرگەنلەرنىڭ ھەممىسى چاققان ئادەملەر ئىكەن، قولى قولغا، پۈتى پۈتىغا ② تەگمەيلا، ماشىنىلارغا لىقمۇلىق ③ بېسىلىپ كەلگەن نەرسىلەرنى بىردەمدىلا توشۇپ بولۇشاتتى. ئۇلارغا قاراپ تۇرغان باسما ئۈستام: «بۇلار ئۆي كۆچۈشنى ھۆد- دە ئالغان ④ بولسا كېرەك، ئۇنداق بولمىسا، شۇنچىۋالا جان كۆي- دۈرۈپ ⑤ ئىشلىشەتتىمۇ» دەپ ئويلىدى، لېكىن ئۇنى بۇ ئايىغى چاققانلارنىڭ سالاپىتى — ئۇلارنىڭ سېپىگە يېڭى — يېڭى سالا- پەتلىكلەرنىڭ ⑥ قوشۇلۇپ تۇرۇشى ئەجەبلەندۈرەتتى. ئۆي كۆ- چۈشكە ياردەملىشىۋاتقانلار ئىشنى كۈندىلىك ھۆددىگە ئالىدىغان مەدىكارلارغىمۇ ⑦، قارا ئىش ⑧ قىلىدىغان ئىشچىلارغىمۇ ئوخ- شىمايتتى.

باسما ئۈستام قاراپ تۇرغان شۇ چاغدا، ئايىغى چاققانلارنىڭ سېپىگە قورسىقىنى كۆتۈرەلمىگۈدەك دەرىجىدە سەمرىگەنلەردىن ئىككىسى كېلىپ قوشۇلدى. لېكىن، نەرسە — كېرەكلەرنى تو- شۇشقا كىرىشكەندە، ئۇلار ئورۇقلىرىدىنمۇ بەكرەك چاققان چىق- تى... ئەگەر بۇلار ئۆي كۆچۈرۈشنى ھۆددىگە ئالغانلار بولسا، ھەممىسى بىرلا ۋاقىتتا ئىشقا چۈشمەيتتىمۇ؟ ئىشقىمۇ مۇن- چىۋالا ياسىنىپ كەلگەن بارمۇ؟ ياق، بۇلار ھۆددىگە ئالغانلار ئە- مەس ئىكەن. ئۇنداقتا بۇلار كىملەر؟...

شۇ كۈنى بىر كۈن ئىچىدىلا ئۆي كۆچۈش ئاياغلاشتى. باسما ئۈستامغا ياردەملەشكۈدەك ئىش چىقمىدى، ئۇ بىرەر سائەتچە قاراپ تۇرغاندىن كېيىن دۇكانغا يېنىپ كىردى، دۇكاننىڭ دېرىزىسىدىن قاراپ ئولتۇردى. نېمىشقىدۇر قولى ئىشقا بارمى- دى. قوشنىلار شۇنچە ئالدىراش ئۆي كۆچۈۋاتسا، ئۇ قانداقمۇ

新邻居搬家的那天,巴斯提师傅带着儿子准备去帮助人家卸东西,但他们根本插不上手。来帮忙的人手脚很麻利,一会儿功夫就把满满几汽车的家俱什物给卸光了。目睹此景,巴斯提心中想道:“可能是承包给人家的吧?要不,怎么能这样认真这样拼命地干呢?”但使他更为惊诧不已的是这支动作敏捷的搬运队伍一个个神气十足,而且不断有派头十足的新成员加入进去。看样子,他们既不象专门从事搬运行业的短工,也不象机关的勤杂工。他正在发愣时,只见两个腆着大肚皮的胖子也加入到搬运者行列中,而且其敏捷程度并不比那些瘦子逊色多少。如果说,他们是专门承包搬运业务的,那为什么不在同一时间上班呢?难道还有打扮得衣冠楚楚的人来干这脏活吗?不!他们决不是搬运工!那么,他们是些什么人呢?

那天,只用了一天时间,邻居的家就搬完了。他想去帮一把却插不上手,只好干看了一阵就返回店中,隔着窗户看着别人忙活。不知为什么自己无心干活,邻居搬家忙得不亦乐乎,自己

① ئىش تەگمەسلىك 摊不上活。

② پۈتۈنغا تەگمەسلىك - قولغا، پۈتى - قولى 动作敏捷,手脚麻利。

③ لىقمۇلىق 满。

④ ھۆددە ئالماق 承包。

⑤ جان كۆيدۈرمەك 热心、认真。

⑥ سالاپەت 风度、派头

⑦ مەدىكار 短工。

⑧ قارا ئىش 粗活。

بەخىرامان ① ئۆز ئىشىنى قىلالىسۇن؟ ئاخىر ئۇ يېڭى قوشنىلىمى -
رى بىلەن كۆرۈشۈپ، كۆڭلىنى ئىزھار قىلىپ قويماقچى بولدى.
لېكىن، ئۇ ئۆي كۆچۈۋاتقان ئاشۇ سالاپەتلىكلەر ئارىسىدىن ئۆز
قوشنىسىنى ئايرىۋالالمىدى، ئۇنىڭ قوشنىسىمۇ ئەلۋەتتە سالغان
ئۆيىگە لايىق سالاپەتلىك بولۇشى كېرەك. ئۇ زادى قايسى؟ ھەم -
مىسى يېڭى ئۆيىگە لايىق سالاپەتلىك، ھەممىسى ئۆز ئىشىنى قىل -
غاندەك جان كۆيدۈرۈپ ئىشلەيدۇ، قوشنام زادى كىم؟ باسىت
ئۈستام ئاشۇ سالاپەتلىكلەرنىڭ بىرىدىن تارتىنىپراق سوراقتۇر -
غانىدى ②، قوشنىسى ئۆي كۆچۈۋاتقانلارنىڭ ئىچىدە يوق بولۇپ
چىقتى. ئۇ نەدىدۇ بىر يەردە يىغىنغا ئىشتىراك قىلىۋاتقان -
مىش ③...

يېڭى قوشنىلار ئۆي كۆچكەن ئاشۇ كۈنى باسىت ئۈستام
ئۇلارنىڭ ئۆي كۆچۈشىگە ياردەملىشەلمىدى، كۆڭلىنىمۇ ئىزھار
قىلالمىدى، ھاردۇق ئېشىغىمۇ ④ چىللىيالىمىدى ⑤. ھەتتا ئۇلار -
نىڭ ئۆزىنىمۇ كۆرەلمىدى.

ئۇ پەقەت دېرىزىسىنى تاقاپ، چىراغنى ئۆچۈرۈپ بولغاندا،
كىچىك ماشىنىنىڭ گۈرۈلدىگەن ⑥ ئاۋازىنى ئاڭلىدى. ھەشەمەت -
لىك دەرۋازىنىڭ بوش غىچىرلىشىدىن كىملىرىنىڭدۇ يېڭى ئۆيىگە
كىرىپ كەتكەنلىكىنى ھېس قىلدى ۋە قوشنام ئەمدى كەلگەن
بولسا كېرەك، دەپ ئويلىدى.

باسىت ئۈستامنىڭ ئۇيقۇسى كەلمىدى ⑦. ئۇنىڭ ئۆلپەتلىرى
بۈگۈن نېمىشقىدۇ دۇكان دېرىزىسى ئالدىغا يىغىلمىغانىدى.
ئۇلار كەلمىسە، ئۇ ھاراقمۇ ئىچمەيتتى، نەشمۇ چەكمەيتتى.
ھاراق ئىچمىگەن ياكى نەشە چەكمىگەن كۈنلىرى ئۇنىڭ ئۇيقۇسى
قاچاتتى. بۈگۈنمۇ شۇنداق بولدى. كۈندۈزدىكى ئىشلار خىيالىغا
كىرىۋالدى. ھەممىسى سىرلىق ۋە چۈشەنگىلى بولمايدىغان ئىش -
تەك بىلىندى. يېڭى قوشنام زادى قانداقراق ئادەم؟ بىزگە قانداق

怎么能袖手旁观呢?最后他决定去会会新来的邻居,表达一下自己的心意。但从如此众多的体面人物中他怎么也分辨不出哪一位是新居的主人。他的邻居肯定和自己盖的房子一样一定也很有气派吧?他究竟是谁呢?每个人的穿着都很讲究,干活又很卖力气,仿佛给自己家干活似的,那个新邻居到底是谁呢?巴斯提师傅不好意思地向其中的一位打听了一下,原来房主人不在这里,据说他正在某单位主持一个会议。

新邻居搬家那天,巴斯提师傅未能帮人家一把,也未能向邻居家表白自己的心意,也未能请人家来家吃一顿解乏的汤面条,甚至连主人的面也未见到。

等到他关好窗户,熄灭电灯时才听到小汽车的马达声,听到对面大门“吱扭”一声,好象有人进去了。他想,“可能是新邻居回家来了。”

巴斯提师傅失眠了。他的伙伴们为什么没来窗前聚会呢?平时,没有他们在场,他既不饮酒,也不吸麻烟。在不喝酒或是不抽烟的日子里,他就要失眠,今天就是这样。白天发生的事情一幕幕浮现在他的眼前,真是有些神秘莫测。新来的邻居究竟是什么人?今后会怎样对待我们呢?这些问题一直在他脑中萦

① بهخرامان 悠闲、泰然。

② سوراشتورماق 询问。

③ ئىشتىراك قىلماق 参加、出席。

④ ھاردوق ئاش (为消除疲劳而特意做的)汤面条。

⑤ چىللىماق (1)(鸡)鸣。(2)邀请。此处用其第(2)义。

⑥ گۈرۈلدىمەك 烘烘地、呼呼地。

⑦ ئۇيقۇسى كەلمەسلىك 失眠。

مۇئامىلە قىلار؟ ئۇنىڭ كالىسىدا ① مانا شۇ سوئاللار چۆرگەد-
لەيتتى. ھويلىنىڭ ھەشەمەتلىكلىكىگە قارىغاندا، ئۇ چوقۇم كاتا-
تا ئەرباب، لېكىن زادى قايسى دەرىجىدىكى كاتتا ئەرباب؟ قايسى
ئىدارىنى سوراپ ②، قايسى دائىرىنى شۈلۈپ ③ يەيدۇ ۋە ياكى...
ئۇ قايسى ۋاقىتتا ئۇخلاپ قالغانلىقىنى بىلمىدى. سەھەردە
ئويغىنىپلا بىرىنچى قىلغان ئىشى كۈندىكىدەك دۇكاننىڭ دېرىد-
زىسىنى ئېچىش بولدى. ئۇ مۇشۇ سەھەردە يېڭى قوشنىسى بىلەن
سالاملىشىشنى، ھېچبولمىسا، ئۇ ئىشقا ماڭغاندا يىراقتىن بول-
سىمۇ قارىسىنى ④ كۆرۈپ قېلىشنى كۆڭلىگە پۈككەندى. ئالا-
ھەزەل ⑤ ئىككى سائەت ئۆتكەندىن كېيىن چىرايلىق بىر پىكاپ
ئۇنىڭ دېرىزىسىنىڭ ئالدىغا كېلىپ توختىدى. قوشنىسىنىڭ
قوش قاناتلىق، تۈچ ھالقىلىق دەرۋازىسى قىيا ⑥ ئېچىلدى. ئۇ-
نىڭدىن كېيىن پىكاپنىڭ ئىشىكى ئېچىلىپ، ئارقىدىن جاقىد-
دە ⑦ قىلىپ يېپىلدى. باسىت ئۈستام دەرۋازىدىن چىققان ئادەم-
نىمۇ، پىكاپقا چۈشكەن ئادەمنىمۇ ئېنىق كۆرەلمىدى. شۇ كۈنى
كەچتىمۇ، ئۇنىڭدىن كېيىنكى كۈنلەردىمۇ ئوخشاش بولدى. پى-
كاپ چاڭ - توزان چىقىرىپ كېلەتتى - دە، ئۈستامنىڭ دېرىزى-
سى ئالدىدا (ياق، ئەمدى بۇ يەر ئۈستامنىڭ دېرىزىسىنىڭ ئالدى
ئەمەس، كاتتا ئەربابنىڭ دەرۋازىسىنىڭ ئالدى بولۇپ قالغانىدى)
توختايتتى. ئەتىگەندە ئاۋۋال قوش قاناتلىق دەرۋازا، ئۇنىڭدىن
كېيىن پىكاپنىڭ ئىشىكى ئېچىلاتتى. كەچتە ئاۋۋال پىكاپنىڭ
ئىشىكى، ئۇنىڭدىن كېيىن قوش قاناتلىق دەرۋازا ئېچىلاتتى،
ئېچىلاتتى، يەنە يېپىلاتتى...

شۇنداق قىلىپ، باسىت ئۈستام خېلى كۈنلەرگىچە يېڭى
قوشنىسىنى كۆرەلمىدى، ئۇنىڭ بىلەن سالاملىشىش، پاراڭلىد-
شش نىيىتى ئىشقا ئاشمىدى. قوشنىسى بىلەن دىدارلىشىش ⑧
پۇرسىتى كەلمىگەنسېرى، ئۇنىڭغا قوشنىلىرى شۇنچە سىرلىق
بىلىنەتتى.

绕。从房屋的豪华气派来看,肯定是一位大人物,但他是哪一级的大人物?掌管着哪个大单位?手上有多大的权限?不知啥时候他进入了梦乡,和往日一样,第二天,一起床他干的第一件事就是打开那扇窗户,打算利用这个时间同新邻居寒暄几句。就是搭不上话,从远处看看他的背影也行,约莫过了两个小时,一辆豪华的小轿车来到屋前停了下来。邻居家的双扇铜环大门稍稍打开一点。轿车的门打开了,只听“砰”地一声又关上了。他始终未看清是谁跨出了大门,又是谁坐进了小轿车。以后的几天都是这样。小汽车卷着尘土来了,到巴斯提裁缝的窗户前(不,确切地说应该是那位大人物院子的大门)嘎然而止。早晨,先是双扇大门打开了,接着是小汽车的车门打开了。到了晚上,先是小汽车的车门打开了,接着是双扇大门打开了。开了,关了;关了,开了。

在此后的很长一段时间里,巴斯提师傅总未见到新邻居的面。所以,他想同人家打打招呼,寒暄寒暄的愿望也始终未能实现。然而,越是见不到他们,他对邻居的神秘感就越加强烈。

① كالا 头、脑袋。

② سورماق (1)问; (2)请求,借。(3)统治、管理。此处用第(3)义。

③ شولمەك (1)剥;剔; (2)掠夺、榨取。此处用第(2)义。

④ قارىسى 影子。

⑤ ئالاھىزەل 大约。

⑥ قىيا (1)斜; (2)略微 دەرۋازىنى قىيا ئاچماق 把门略微打开。

⑦ جاققىدە 啞当一声、啞啞一声。

⑧ دىدارلاشماق 见面。

گەرچە ئۇ ئەر قوشنىسى بىلەن دىدارلىشالمىغان بولسىمۇ، لېكىن ئايال قوشنىسىنى دەسلەپلا كۆرۈشكە مۇيەسسەر بولدى. قوشنىلار كۆچۈپ كېلىپ ئەتىسى چۈشكە يېقىن، دېرىزىگە تىرەپ قويۇلغان كىيىم پىچىش شىرەسىنىڭ ئۈستىگە ئوتقاشتەك^① بىر توپ قىزىل دۇخاۋا^② گۈپپىدە قويۇلدى. ئۈستامنىڭ كۆزىگە دەسلەپتە راستتىنلا قىپقىزىل ئوتتەك كۆرۈندى. ئارقىدىن ئۇ ئاشۇ قىيا بېقىشلىرىدا ئۇنىڭ ئوت ئەمەس، قىپقىزىل، نەپىس^③ ۋە يۇمشاق دۇخاۋا ئىكەنلىكىنى ئىلغا قىلدى^④. ئۇ بېشىنى كۆ- تۈرۈپ قارىغانىدى، ئالدىدا تۇرغان ئېگىز بويلۇق، بۇلاق كۆزلۈك ئايالغا كۆزى چۈشتى. ئايال ئىچكى كىيىم بىلەن — چىرايلىق كەشتىلەنگەن رۇباشكا^⑤ بىلەنلا چىققانىدى. رۇباشكىنىڭ ئويما ياقىسىدىن ئۇنىڭ قاشتېشىدەك^⑥ سۈزۈك بوينى، لىغىرلاپ تۈر- غان^⑦ كۆكرىكىنىڭ^⑧ يېرىمى كۆرۈنۈپ تۇراتتى. ئۈستامنىڭ يۈرىكى بىردىن جىغ قىلىپ قالدى^⑨. ئايالنىڭ بىلەكلىرىمۇ يا- لىڭچاچ ئىدى. سۈزۈك، ئاپئاق بۇدرۇق^⑩ مۇسكۇل^⑪ ھېقىقتەك^⑫ جىلۋىلىنىپ تۇراتتى. ئايال يالاڭخۇشتاق^⑬ ئىدى. ئۇنىڭ توم قارا، بىلىنەر - بىلىنمەس بۇدۇر^⑭ قىلىنغان قىرقىم چاچلىرى ئاپئاق دولىسىدا يېپىلىپ تۇراتتى. ئايال ھېچقانداق گىرىم قىل- مىغان^⑮، بۇلاقتەك^⑯ كۆزلىرى تەبىئىي قارا، لەۋلىرى تەبىئىي قىزىل ئىدى. سۈزۈك ھۆسنىدە گۈزەللىكىنىڭ يارقىن^⑰ نۇرلىرى جىلۋە قىلاتتى. ئۇنىڭدىن دىماغقا ھۇزۇر^⑱ بەرگۈچى بىر خىل ئەتىرنىڭ خۇش ھىدى تارقىلىپ تۇراتتى.

ئۈستام تاشتەك قېتىپ تۇرۇپ^⑲ قالغانىدى. ئەقلىمۇ، پۈتۈن ھېس - تۇيغۇلىرىمۇ لال. كۆزلىرى بولسا خۇددى چوڭقۇر خە- يالغا غەرق بولغان ئادەمنىڭ كۆزلىرىدەك بىر نۇقتىغا — ئايال- نىڭ ئۈستىدىكى رۇباشكىنىڭ ئويما ياقىسىغا تىكىلىپ قال- غان... ئۇ ھەممىنى كۆرۈپ ئۈلگۈرگەنىدى. ئايالنىڭ ۋۇجۇدىدىن

虽然他未能见到新邻居家的男主人,但有幸见到了他的妻子。那是他们搬来后第二天的中午,“咚”的一声,一团火红的丝绒出现在靠窗户裁剪衣服的案子上,仿佛有一片火光从巴斯提师傅的眼前闪过,他定睛一看,那并不是什么火光,而是质地精良、柔软光滑的金丝绒料。他抬头一看,只见一位少妇站立在面前,她身材颀长,长着一对水灵灵的大眼睛。身穿衬裙楚楚动人。从圆形领口处露出了她那羊脂玉般的白皙颈项和高高隆起的胸部。她双臂裸露,没有围头巾,乌黑卷曲的头发披散在滚圆的肩膀上。一双水灵灵的眼睛里镶嵌着一对漆黑的瞳仁。她那嘴唇是那樣的鲜嫩红润,全身散发出一股幽雅的馨香。

呆若木鸡的巴斯提师傅魂不守舍,心迷神醉。双眼直勾勾地盯着一个地方——那女子领口处。他贪婪地扫视着她胴体的每个部分。他既歆羡那女子如花似月的美艳姿色,还捕捉到了

- ① ئوتقاشتهك 火红的。
- ② دۇخاۋا 金丝绒。
- ③ نەپىس 继致的。
- ④ ئىلغا قىلماق 辨别。
- ⑤ رۇباشكا 衬裙。
- ⑥ قاشتېشى 玉石。
- ⑦ لىغىرلىماق 颤动。
- ⑧ كۆكرەك 胸部。
- ⑨ جىغ قىلىپ قالماق 心悬、心咯噔一下。
- ⑩ بۇدرۇق 胖乎乎的。

- ⑪ مۇسكۇل 肌肉。
- ⑫ ھېتىق 玛瑙。
- ⑬ يالاڭۋاشتاق 光头,未戴围巾的(女性)、脱帽的。
- ⑭ بۇدۇر قىلماق 剪烫。
- ⑮ گىرىم قىلماق 化妆。
- ⑯ بۇلاقتەك 清泉似的,水汪汪的(眼睛)。
- ⑰ يارقىن 光彩夺目的、绚丽的。
- ⑱ ھۇزۇر 享受。
- ⑲ ئاشتەك قاتماق 呆若木鸡。

يېغىپ تۇرغان ئايدىڭ كېچىدەك^① گۈزەللىكىمۇ، ئۇنىڭ كۆز - لىرىدىن ئۇچقۇنداپ تۇرغان ھاكاۋۇرلۇقىمۇ، خوجايىنلارچە قاراشنىمۇ كۆرۈپ ئۈلگۈرگەندى. ئۇ يەنە ئاشۇ كۆزلەردىن ئاجا - يىپ سىرلىق بىر نەرسىنىمۇ كۆرۈپ ئۈلگۈردى.

— ئۇستام، مۇنۇ دۇخاۋىدا پەردە تىكىدىغان گەپ ئىدى...
ئايالنىڭ ئاۋازى ئۇنى چۆچۈتۈۋەتتى. ئۇ كۆرۈۋاتقان شېرىن چۈش^② بىردىن ئۈزۈلدى، كۆزلىرىنى رۇباشكىنىڭ ئويما ياقىدا - سىدىن دۇخاۋىغا يۆتكىدى. دۇخاۋا ئۇستامنىڭ كۆزلىرىگە راستتىنلا قىپقىزىل كۆرۈندى.

— تىكىپ بېرەيلى، ئۆلچەملىرى^③ قانداقكىن؟
— مۇنۇ ئۈدۈلدىكى ئۆي بىزنىڭ، ئۆزلىرى كىرىپ ئىشىك - دېرىزىلەرنى ئۆلچەپ چىقسىلا...! پەردىلەرنى ئەتىگىلا تىكىپ بولمىسىلا بولمايدۇ. ئۆيىمىزگە مېھمان كۆپ كېلىدۇ. ئىلگىردە - كى پەردىلەر ئەمدى ياراشماي قالدى...

ئايال قېنى ئەمىسە^④، مەرھەمەت^⑤، دېگەندەك قىلىپ بېشىدا - نى يان تەرەپكە ئەگدى، ئاندىن ئارقىسىغا بۇرۇلۇپلا ماڭدى، ئۇس - تام ئەگەشتى. ئايالنىڭ قىسقا رۇباشكىسىدىن چىقىپ تۇرغان يا - لىڭچاچ پاچاقلارمۇ^⑥ ھېقىقتەك سۈزۈك ئىدى، كېلىشكەن ساغرىسى^⑦ چوڭ ئۆستەڭدىكى قاينامدەك تولغىنىپ باراتتى. ئۇستامنىڭ يۈرىكى يەنە جىغ قىلىپ قالدى، ۋۇجۇدىغا ئاللىقانداق تىترەك ئولاشقانداك بولدى. ئۇ ئۆيىنىڭ ئىشىك - دېرىزىلىرىنى ئۆلچەپ يۈرگەندىمۇ، بۇ تىترەك ئۇنىڭدىن يىراقلاشمىدى — ئۇ - نىڭ ۋۇجۇدى، ئۆلچىگۈچ تۇتقان قوللىرى، ئېگىز ئورۇندۇققا دەسسەپ تۇرغان پۇتلىرى تىترەيتتى. يۈرىكى، ھېس - تۇيغۇلىرى نېمىگىدۇر ئىنتىلەتتى^⑧. ئۇنىڭ ھېس - تۇيغۇلىرى قەپەستىن^⑨ قۇتۇلۇپ چىقماقچى، ئۆزى ئارمان قىلغان گۈل شېخىغا،

她那从眉宇间透露出来的君临一切不可一世的骄矜。同时,从她那目光中,他窥见到了她心灵深处不可名状的幽怨。

“师傅,请加工一下窗帘!金丝绒的。”

神魂颠倒的巴斯提师傅被那女人的声音吓了一跳。他那想入非非的思路顿时被打乱了。他赶紧把目光从她那脖子上移到金丝绒上面。此刻那块金丝绒,在他眼中显得异常鲜红耀眼。

“好!好!要多大尺寸的?”

“我家就住在对面,劳您过去量一下吧!不过,明天一定要赶出来!我家的客人很多,原来的不合适了”

那女人发出了一个请君光临的眼色,头一扭转身走了。巴斯提紧步跟了上去。从她那短衫裙下露出了光洁如玉的小腿;丰满的臀部走起路来似翻滚的波浪左右颤动。巴斯提师傅的心感到一种躁动不安,全身不由自主地在打颤。当他测量门窗的尺寸时,这种感觉也没消失。他握着钢卷尺的双手,踩着高脚凳的双腿在不停地颤栗。他心猿意马,六神无主,渴望着马上得到一样东西。他仿佛飞出笼子的小鸟栖息在自己钟情的琪花瑶草

① ئايدىڭ كېچە 胶洁的月夜。

② شېرىن چۈش 美梦。

③ ئۆلچەم 标准,这里引申为“尺寸”

④ قېنى ئەمەس 那就……。

⑤ مەرھەمەت 请。

⑥ پاچاق 腿。

⑦ ساغرا (1)大腿;(2)臀部。

⑧ ئىنتىلمەك (1)力求;追求;(2)倾向于;趋向于。

⑨ قەپەس 笼子。

گۈل بەرگىگە ① قونماقچى ②، گۈل تاجىنى ③ چوقۇلماقچى بولاتتى... شۇ مەنۇتتا ئۇستامنىڭ ئەقلى يەنىلا جايدا ④ ئىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ كونا كېسىلىنىڭ قوزغالغانلىقىنى ھېس قىلدى. ئاللىقانداق بىر خىجىللىق ئۇنىڭ ھېس - تۇيغۇلىرىنى يەنىلا قەپەس ئىچىدە تۇتۇپ تۇراتتى.

كەيپ ⑤ ئىچىدە

باست ئۇستام تۇنجى قېتىم ئۈلپەتسىز ئولتۇرۇپ نەشە چەكتى. يالغۇز بولغاچقا، چىلىم ⑥ بىلەن چەككۈسى كەلمىدى، نەشەنى ئۇششاق - ئۇششاق ئۈزۈپ كۆك تاماكىغا ئارىلاشتۇردى. ئۇنىڭدىن كېيىن گېزىت قەغىزىگە ئوتتۇرا بارماقتەك ⑦ توم ⑧ ۋە ئۇزۇن قىلىپ يۆگىدى، تۇتاشتۇرۇپ قېنىپ - قېنىپ شورىدى. ئۇ ھەر قېتىم كۈچەپ شورىغاندا، تاماكىنىڭ ئۈچىدىن لاپ - لاپ قىلىپ ⑨ يالقۇن كۆتۈرۈلەتتى. «ياغ - دە، كاساپەت ⑩، ياغ بولمىسا يالقۇن كۆتۈرۈلەمدۇ؟ بۇ نۆۋەت سېتىۋالغىنىم ھەقىدە قەتەنمۇ بەلەن ⑪ چىقتى...» ئۇ قېنىپ - قېنىپ شورىتتى. ئۇنىڭ شورىغانلىرى كانىيىدىن ⑫ ياغدەك سىلىق ⑬ ئۆتۈپ، ئۆپكە - سىگە توشاتتى، ئۇنىڭدىن كېيىن ئاغزى - بۇرنىدىن كۆپكۆك ئىس بولۇپ يېنىپ چىقاتتى.

ئۇنىڭ كۆزلىرى خۇمارلاشتى ⑭، ۋۇجۇدى ئاللىقانداق بىر راھەت ئىلكىدە ياپىردى ⑮، پۈت - قوللىرى يېنىكلىشىپ، بەدىنى ئولتۇرۇۋاتقان ئورۇندۇقتىن ئۆزلۈكىدىن كۆتۈرۈلۈپ كېتىۋاتقانداق قانداك بىلىندى، نېمىگىدۇر كۈلگۈسى كەلدى، يۈزىدىكى تېرە - مۇسكۇللار تارتىشىپ كۈلۈمسىرىدى.

上,吸吮那芬芳醉人的玉液琼浆。此刻,他还是清醒的。他警觉到自己旧病复发,一种羞恶的心情使他控制住了自己。

销魂世界

今天,巴斯提师傅破天荒地独自一人抽起了麻烟。因无人做伴干脆连烟枪都不用。他把麻烟揉碎掺进烟叶中,再拿报纸卷成又粗又长的烟卷,“叭哒叭哒”地吸了起来?当他每次用力吸时,从烟卷的顶端地升起一股火苗。“真带劲!要不怎么能冒火呢?这次买的是地道货。”他边吸边想道。烟气通过喉咙“咕噜”一下滑进了肺叶,然后再从鼻孔、嘴巴里喷出来,丝丝青色的烟缕冉冉飘动。

他双目微闭,全身酥软。四肢轻飘飘的,仿佛整个身子都要升腾起来似的,一种如醉如痴的感觉笼罩着他的身心。不知为什么,他快乐得想笑,脸颊上的肌肉抽动了几下开始微笑起来。

- ① گول بهرگی 花瓣。
② قونماس 留宿; 栖。
③ تاج (1)王冠;(2)冕;(3)(鸡)冠。
④ جايدا (1)正好;恰好。(2)顺利。
⑤ كهيب 情绪、兴致。此处译文采用引申法。
⑥ چيلم 烟锅。
⑦ ئوتتورا بارماق 中指。
⑧ نوم (1)粗大的,粗的。(2)卷。

- ⑨ لاپ - لاپ قىلماق 唿地、猛地。
⑩ كاساپەت 晦气, 倒霉。
⑪ بەلەن 好。
⑫ كاناي 筒子, 食管。
⑬ سىلىق 光滑的。
⑭ خۇمارلاشماق (1)半睁半闭;
(2)含情脉脉。
⑮ يايىرماق 开心、舒畅。

ئۇ ئوبدانلا كەيپ بولغانىدى، لېكىن ھوش - كاللىسى جا -
يىدا ① ئىدى. ئورنىدىن تۇرۇپ بىر پارچە رەختنى قولغا ئالدى،
دۇكان ئىچىنى يەلپۈپ ②، نەشنىڭ پۇرىقىنى دېرىزىدىن چىقىدۇ -
رئۈھەتتى. ئەگەر بىرەر ساقچى نەشە ھىدىنى سېزىپ قالسا، ئۆزى -
نىڭ بالاغا قالىدىغانلىقىنى ③ بىلەتتى. ئۇ يەنە كىيىم تىكىش
ماشىنىسىنىڭ ئالدىدىكى ئورۇندۇققا ئولتۇردى. ئۇ ھېلىمۇ كۈ -
لۈمسىرەپ تۇراتتى، لېكىن كۆزلىرى ئويما ياقىلىق رۇباشكا
كىيگەن ئايال قوشنىسى ھېلىلا كىرىپ كەتكەن دەرۋازىغا
تىكىلىپ تۇراتتى.

ئۈستام ئۈلۈشكۈن سەھەردە ئورنىدىن تۇرۇپ، نېمىشقىدۇر
ئۆز - ئۆزىگە، قوشنىدەك قوشنا بولمەن، دەپ ۋەدە بەرگەنىدى.
شۇنىڭدىن كېيىن قوشنىسىنىڭ پەردىلىرىنى تىكىشكە باشلىدۇ -
دى. ئايال قوشنىسى دېگەن قەرەلگە ④ تىكىپ بولالمىغان بولسى -
مۇ، بۈگۈن چۈشكە تىكىپ بولدى. ئون تۆت چوڭ دېرىزە، ئون
تۆت ھاۋادان، ئون ئىشىك ئۈچۈن كېرەك بولىدىغان پەردىلەرنى
ئۈنچىۋالا ئوڭاي تىكىپ بولغىلى بولمايدىكەن. يەنە كېلىپ،
ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۈزۈنلۈكى يەرگىچە تېگىپ تۇرىدىغان،
قاتلام - قاتلام ۋە كەڭ پەردىلەر ئەمەسمۇ؟ ئۈستام ئاخشاملىرىمۇ
ئىشلەپ، بۈگۈن چۈشكە ئاران تۈگەتتى، ئىزما ⑤ بېكىتتى، ھال -
قىلارنى ئۆتكۈزدى، ھەممىنى تەق قىلدى ⑥. مانا ھېلىلا ئايال
قوشنا تىكىلىپ پۈتكەن، ئۆز تەلىپى بويىچە دەزماللانغان پەردى -
لەرنى ئەكىرىپ كەتتى. ئايال قوشنا پەردىلەرنى ئېلىشقا چىققاندا،
ئۈستام نېمىشقىدۇر ئۇنىڭغا تىكىلىپ قارىدى، ئاپئاق بويىنىغى -
مۇ، رۇباشكىسىنىڭ ئويما ياقىسىغىمۇ، ئۇنىڭدىن يېرىمى كۆرۈنۈپ
تۇرغان ئاق ئالمىلارغىمۇ قارىدى، پەقەت پەردىلەرنى كۆتۈرۈپ
ماڭغاندا، ئارقىسىدىن يالىڭاچ ئاپئاق پۈتلىرىغا قاراپ قالدى.
بۇغداي تاسقاۋاتقان ⑦ غەلۋىردەك ⑧ چۆرگىلەپ ⑨، تولغىنىپ ⑩

虽然他沉浸在极度的兴奋之中,但头脑还是清醒的。他站起来顺手拿起一块布料扇了扇,把屋内的烟尘驱赶到窗外。他知道如果此刻被民警发现自己在吸食麻烟其后果将不堪设想。他又回来坐在缝纫机前的椅子上,他仍然面带微笑,目光却紧紧盯住那位刚才进去的身穿圆领衬裙的女邻居家的门。

前天,他一起床就暗下决心要做个名符其实的好邻居。然后就聚精会神地开始加工窗帘,虽未能在预定的时间交活,但还是在中午把活赶完了。一共十四个大窗帘,十四个换气窗帘,十个门帘。一下子加工这么多东西谈何容易。再说,这些都是落地式的,带缙的宽窗帘。他晚上也干,一直干到今天中午才加工完毕。还有钉祥子、缝环子等琐碎事情。现在一切都就绪了。刚才那女人已把加工完的,按她的要求熨好的帘子拿回家去了。她来取东西时,自己不知为什么没有再盯着看她几眼呢?啊!那洁白如雪的脖子,那从衬裙领口处显露出的高耸的乳峰。只有在她抱着窗帘转身离去时,他才目不转睛地凝视着她那裸露的

① ھوش كاللسى جايدا 头脑清楚。

② يەلپۈمەك 扇。

③ بالاغا قالماق 灾祸临头。

④ قەرەل 期限。

⑤ ئىزما 绊子。

⑥ تەق قىلماق 准备就绪。

⑦ تاسقىماق 筛。

⑧ غەلۋىر 筛子。

⑨ چۆرگىلىمەك 转。

⑩ تولغانماق 扭。

كېتىۋاتقان ساغرىلىرىغا قاراپ قالدى... قاراپ قالدىمۇ، ئايالنىڭ نېمىشقىدۇر نىمكار^① ھەققىدە ھېچنېمە دېمىگەنلىكىنى ئويلاپ قالدى، ئارقىدىنلا ئۆزىنىڭ ئۇنىڭ يالىڭاچ پۇتلىرىغا، سېمىز سۈڭگۈچلىرىگە^② ھاياسىزلاچە^③ قارىغانلىقى ئۈچۈن ئۆزىنى ئە- يىبلىدى^④. قوشنىدەك قوشنا بولماقچى بولغان ئادەم قوشنىسىد- نىڭ ئايالىغا ئاشۇنداق يامان كۆزدە قارىسا^⑤ بولامدۇ؟ بۇ قانداق قوشنىدارچىلىق؟ توۋا قىل^⑥، خۇدا كۆڭلۈڭگە ئىنساپ بەرسۇن^⑦...

مانا ئۇ ئەمدى نەشىنى چېكىپ، ئوبدانلا كەيپ بولغاندا، كۆزلىرى يەنە قوشنىسىنىڭ تۈچ ھالقىلىق، قوش قاناتلىق يوغان دەرۋازىسىغا تىكىلىپ قالدى... ئۇنىڭ يۈرىكى يەنە جىغىلداپ^⑧ كەتتى، يۈرىكىدىكى قانلار دولقۇنلاپ مەۋج ئۇردى، ئاللىقانداق بىر خىل تەقەززالىق^⑨ ۋۇجۇدىنى تىترىتىشكە باشلىدى...

قوشنىسىنىڭ دەرۋازىسى يەنە ئېچىلدى. ئاۋۋال بىلىنەر - بىلىنمەس بۇدۇر قىلىنغان قىرقىم چاچ، ئۇنىڭدىن كېيىن رۇ- باشكىنىڭ ئويما ياقىسى، يالىڭاچ پاقالچاق ئۈستامنىڭ كۆز ئال- دىدا پەيدا بولدى. ئۈستامنىڭ ۋۇجۇدى يەنىمۇ بەكرەك تىترەپ كەتتى، قوللىرى، پۇتلىرى، بارلىق مۇسكۇللىرى قايناق بىر تۇيغۇنىڭ تەقەززالىقىدا تىترەيتتى. ئۇ يەنە نېمىشقا چىققاندۇ...؟ — ئۈستام، پەردىلەرنى ئېسىپ بەرگەن بولسىلا، بويۇم يەت- مەيدىكەن. ئورۇندۇققا چىقىشتىنمۇ قورقىدىكەنمەن، يۈرسىلە... ئايال ئارقىسىغا بۇرۇلدى. ئۇنىڭ ئاۋازىدا ئۆتۈنۈش ۋە ئىلا- تىماستىن كۆرە، تەلەپ ۋە بۇيرۇق كۆپرەك ئىدى. ئۈستام ئىخ- تىيارسىز ئورنىدىن قوزغىلىپ، ئايالنىڭ ئارقىسىدىن ئەگەشتى. ئۇنىڭ ۋۇجۇدى شامال سوققان ياپراقتەك تىترەپ تۇراتتى.

تام ياقىلىتىپ ئوتقاشتەك قىزىل خۇرۇم^⑩ دىۋان^⑪ تىزىلغان مېھمانخانا ئۆيىنىڭ تۈر^⑫ تېمىغىمۇ ئوتقاشتەك قىزىل ئەدىيال

小腿以及她那滚圆的臀部。但他想为什么女邻居对工钱只字不提呢?随后他又在心中暗暗责备自己不知羞耻地盯着女邻居裸露的双腿的行径:“你咋能对新邻居的妻子产生非分的念头呢?这样做合乎邻里之道吗?老天啊!愿真主使你保持良知吧!”

现在,他吸足了麻烟,心醉神迷。目光又盯住了邻居家的双扇大门。他的心又开始骚动起来,浑身的血液如巨浪翻滚,一种不可名状的渴念之情冲击着他使颤栗起来。

邻居家的门又开了。首先映入他眼帘的是剪烫得体的头发,尔后是绣花衬裙的圆领,最后是那双裸露的小腿。巴斯提师傅的心又开始剧烈地跳动起来,他的手、脚及全身的肌肉都在一种兴奋、焦灼中颤栗。他想:她又来做什么呢?

“师傅!劳驾您把窗帘给挂上去,我够不着,站在高脚凳上怪吓人的。那就请吧!”

说完她一转身走了。那语气与其说是央告、请求还不如说是在命令。巴斯提师傅不由自主地站起身来跟在她身后,他的全身就像风吹的叶子一样瑟瑟发抖。

客厅装饰得十分豪华,靠墙摆着桔红色的长沙发,正墙上是猩红色的挂毯。他给大窗户、换气窗户都挂上了红丝绒窗帘。

① نىمكار 工钱。

② سۇڭگۈچ 胯股、大腿。

③ ھاياسىزلارچە 不知羞耻地。

④ ئەيبىلىمەك 责备。

⑤ قارىماق كۆزدە يامان 怀有恶意地。

⑥ توۋا قىلماق 改悔、感到遗憾。

⑦ ئىنساپ بەرسۇن 赋于天良。

⑧ جىغىلدىماق 心惊。

⑨ تەقەززالىق 急切地。

⑩ خۇرۇم 铬鞣革。

⑪ دىۋان (1)汇编,汇集;
(2)长沙发。

⑫ تۆر 上座,上席。

نۇسخىلىق گىلەم ئېسىلغانىدى. ئۈستام مېھمانخاننىڭ دېرىزە -
ھاۋادانلىرىغىمۇ ئوتقاشتەك قىزىل دۇخاۋا پەردىلەرنى ئېسىپ
چىقتى. پەردە ئېسىش دېگەن تەس ئىش ئەمەسكەن، ئۈستام مېھ-
مانخاندىكى ئىشنى ھەش - پەش دېگۈچە تۈگەتتى. پەردىلەر يې-
پىۋېتىلگەندى، مېھمانخانا ئۆينىڭ ئىچى قىپقىزىل تۈسكە
كىردى^①. پۈتۈن ئۆيدە قىپقىزىل ئوت يالقۇنلاۋاتقاندا كۆرۈنەت-
تى. ئۈستامنىڭ يۈرىكىمۇ يالقۇنلايتتى. ئۇ كەيپ ئىدى، شۇڭا
پەردىلەرنى سۈنۈپ بېرىۋاتقان ئايالنىڭ ئۆزىگە يېقىملىققىنا تى-
كىلىپ تۇرغانلىقىنى سەزمىدى.

ئۇلار ئەمدى ياتاق ئۆيگە چىقتى، ياتاق ئۆينىڭ يېرىمىنى
ئالغان كارىۋاتنىڭ ئۈستىدە كەلكۈن نۇسخىلىق^② گىلەم چاقناپ
تۇراتتى. ئۈستام تامغا قارىدى. تامدىمۇ ئانار گۈللۈك گىلەم ئوت
چىچىپ تۇراتتى، پۈتۈن ئۆيدە قىپقىزىل ئوت يالقۇنلاۋاتقاندا
كۆرۈنەتتى. ئۈستام بۇرۇلۇپ ئايالغا قارىدى. ئايالنىڭ قۇچقىد-
كى^③ دۇخاۋا پەردىلەرمۇ يالقۇندەك قىپقىزىل ئىدى. بۇلاق كۆز-
لەردىمۇ ئوت يېنىپ تۇراتتى، ئايال بىردىن ئۇلۇغ - كىچىك تى-
نىۋەتتى^④...

ئۈستام ئۇنىڭ قۇچقىدىكى پەردىلەرنى ئالماقچى بولۇپ قو-
لىنى ئۇزاتتى، لېكىن ئۇنىڭ قوللىرى پەردىنى ئەمەس، ئايالنىڭ
سۈزۈك، يۇمشاق، ئىسسىق بىلەكلىرىنى تۇتۇپ قالدى. پەردىلەر
يەرگە سىيرىلىپ چۈشتى...

باشت ئۈستام كەيپ ئىدى. ئۇ كەيپلىكتە ئۆزىنىڭ نېمە
قىلغانلىقىنىمۇ، نېمە قىلىپ قويغانلىقىنىمۇ بىلمەيتتى، ھەر
ئىككىلىسى كەيپ ئىدى...

قوشنىلاردا خۇشاللىق

يېڭى قوشنىلارنىڭ يېڭى ئۆيگە كۆچۈپ كەلگىنىگە ئالتە ئاي

原来挂窗帘并不是很难的事，他很快就挂完了。窗帘一拉，整个屋子里红光一片，宛若燃烧着一团团火焰。他的心燃烧起来了。他沉浸在兴奋之中，但并未发觉给他递窗帘的女主人正含情脉脉地凝视着自己。

他们又来到卧室。一张席梦思双人床占据了屋子的一半，床上铺着一张精美的波斯图案地毯，他往墙上一看墙上挂着石榴花图案的壁毯，色彩斑斓，光艳照人。整个屋内好象燃烧着一团团熊熊烈火。他转过身去看了一眼她，她怀抱着的金丝绒窗帘鲜红耀眼，一双水汪汪的大眼睛正闪烁着火花。那女子忽然轻轻地叹息了一声……。

他躬下身去拿她手中的窗帘，向前伸出了双手，但他的手没有去接窗帘。却突兀抓住了她那双柔软、晶莹、滚烫的胳膊，窗帘散落在地上。

巴斯提师傅堕入了销魂世界。

他(她)们俩都坠入了销魂盗魄的奇妙世界。

邻居之间的欢乐

新邻居迁进新居已经半年了。这半年是巴斯提师傅同新邻

① تۈسكە كىرمەك 带上(某种)色彩。

② نۇسخا 样品，样式，花样。

③ قۇچاق 怀抱。

④ كىچىك تىنماق - ئۇلۇغ 长嘘短叹。

بولدى. بۇ ئالتە ئاي باسەت ئۇستام بىلەن ئۇنىڭ قوشنىلىرى ئوتتۇرىسىدا ئۆز ئارا ① ياردەملەشكەن، ئۆز ئارا بەخت يەتكۈزۈشكەن، خۇشاللىق بېغىشلاشقان ئالتە ئاي بولدى.

باسەت ئۇستامنىڭ خۇشاللىقى شۇ ئىدىكى، ئۇنىڭ ئايالى يېڭى قوشنىنىڭ ياردىمىدە تىجارەت كىنىشكىسى ئالدى. بازارنىڭ ئەڭ ئاۋات يېرىدە دۇكان ئاچتى. يەنە ئاشۇلارنىڭ ياردىمىدە بازىرى ئىتتىك ② ماللارنى دۇكانغا سېلىپ نۇرغۇن پايدا ئالدى. ئۇ دۇكىنىدا ھەر خىل چەرچىنماللارنى ③ ساتاتتى، ئۇ بۇ ماللارنى ئاشۇ قوشنىسىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق ئالاتتى. قايسى مالنىڭ باھاسى قاچان ئۆسىدىغانلىقى ۋە قانچىلىك ئۆسىدىغانلىقى توغرىسىدىكى خەۋەرلەرنىمۇ ئاشۇلاردىن ئاڭلايتتى ۋە ئالدىنلا ④ نۇرغۇن مىقداردا بېسىۋالاتتى... باسەت ئۇستامنىڭ تولۇقسىز ئوتتۇرىنى پۈتتۈرگەن، ئۆيدە ئىشىسىز ⑤ ئولتۇرغان ئوغلۇمۇ ئا. شۇ قوشنىسىنىڭ ياردىمىدە بىر زاۋۇتقا ئىشقا ئورۇنلاشتى. ئۇلار يەنە باسەت ئۇستامنىڭ ئۆزىنىمۇ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپ قويماقچى بولغانىدى، لېكىن باسەت ئۇستام: «مېنىڭ ھۈنەرىم بار، ئۆز ھۈنەرىمنى قىلاي» دەپ ئۈنىمىدى. بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئايال قوشنىسىنىڭ تەۋسىيىسى ⑥، ئەر قوشنىسىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق ئەمەلگە ئاشاتتى. قانداقلا بولسۇن، باسەت ئۇستامنىڭ بۇ يېڭى قوشنىسى «ئىككى قولۇڭ ماي بولسا قوشناڭغا سۇۋا» دېگەننى ئوبدان بىلىدىغان ئادەم ئىكەن.

يېڭى قوشنىلارنىڭمۇ خۇشاللىقى بار ئىدى، ھەشەمەتلىك ئۆيگە ئۇلارنىڭ ئايىغى ياراشتى ⑦، ياق، ئۇلارنىڭ ئايىغى ھەشەمەتلىك ئۆيگە ئەمەس، ھەشەمەتلىك ئۆينىڭ ئۇلارغا ئايىغى ياراشتى، ئايىغى ياراشقانلىق دېگەن ھەقىقەتنىمۇ ئاجايىپ خاسىيەتلىك ⑧ ئىشكەن. نى - نى ⑨ ئارزۇ - ئارمانلار ⑩ ئۆزلۈكىدىن ئەمەلگە ئاشىدىكەن... ئۆتكەنكى رەتكە سېلىشتا ئەر قوشنىسى ئۆز

居之间互助互利的半年,也是喜气洋洋的半年。

巴斯提师傅喜的是:妻子通过新邻居领到了营业执照,在镇上最繁华的地方开了一个商店,又通过他们的帮助进了不少抢手货,赚了一大笔钱。他的商店经营日用杂货,这些货都是经过邻居批条子进的。而且从邻居那里还可以了解到市场信息,提前购进一些紧俏商品贮存起来。连自己那初中毕业后待业在家的儿子也是由人家安置在一个工厂里的。他们还准备给巴斯提师傅也安置一个工作,但他觉得自己是个有手艺的人,就婉言谢绝了。所有的这些事都是由新邻居的妻子建议她丈夫给办的。正象俗话讲的那样:“倘若你两手都沾上油,赶紧往邻居的衣服上擦。”巴斯提师傅的邻居正好就是这样的人。

新邻居家也有自己的喜事。他们给富丽堂皇的新居增色不少。不!他们不可能给房屋增光添彩,而是新居给他们带来了不少好处。真是鬼使神差,喜从天降,几十年来梦寐以求的许多愿望都如愿以偿……。在上次班子调整中,男主人又得到了擢升。

① ئۆز ئارا 互相。

② بازىرى ئىتىك 畅销。

③ چەرچىنمالار 杂货。

④ ئالدىنئالا 预先。

⑤ ئىشسىز 无业。

⑥ تەۋسىيە 劝告。

⑦ ئايىغى ياراشماق 带来好运、得吉。

⑧ خاسىيەتلىك 奇异的,不平凡的。

⑨ نى - نى 表示(最大的、最强的、最多的)的意思。

⑩ ئارزۇ - ئارمان 心愿。

ۋەزىپىسىگە قايتا تەيىنلەندى. ھەشەمەتلىك ئۆي بىلەن ئۇلارنىڭ داڭقىمۇ ① پۈتۈن شەھەرگە تارقىلىپ، ئىناۋىتى ② ئۆستى. بىر ئىش ئايال قوشنىغىلا ئەمەس، ئەر قوشنىغىمۇ ئالەمچە خۇشاللىق ئېلىپ كەلدى. ئۇنىڭ ئون بەش يىلدىن بېرى قورساق كۆتۈرمە-گەن ③ ئايالى قورساق كۆتۈردى. شۇنداقكەن، ئۇ قانداقمۇ خۇشال بولمىسۇن؟ بۇ يېڭى ئۆينىڭ ئايىغى ياراشقانلىق ئەمەسمۇ؟ بۇنىڭدىن بىرەر ئايچە ئىلگىرىكى بىر ئاخشامدا ئۇلار يۈت-قانغا كىرگەندە، ئايالى بۇ خۇش خەۋەرنى ئېرىگە يەتكۈزدى. ئۇ دەسلەپ ھاڭ - تاڭ ④ بولۇپ قالدى، ئارقىدىنلا خۇشال بولۇپ كەتتى. ئۇ خېلىدىن بېرى يېڭى ئۆينىڭ ئايىغى يارىشىۋاتقانلىقىدىن سېزىپ يۈرەتتى. ئەمدى مۇنۇ كارامەتنى كۆرۈڭ: ئۇ بالا يۈزى ⑤ كۆرىدىكەن، دادا بولىدىكەن... ئۇ 25 يىلدىن بېرى بالا يۈزى كۆرۈشنى زارىقىپ كۈتتى، ئۆز بالىسىنى، ئۆز پۇشتىدىن ⑥ بولغان بالىنى قۇچىقىغا ئېلىپ ئەركىلىتىشنى ۋە ئۇنى يې-تىلەپ كوچىلاردا ئايلىنىشنى كۈتەتتى. ئۆز بالىسىنىڭ ئات تو-يىنى، بۆشۈك تويىنى... ئۆتكۈزۈشنى كۈتەتتى، لېكىن نېمىشقىد-دۇر ئاشۇ بەخت ئۇنىڭغا ياش ۋاقتىدا نېسىپ بولمىدى، ئۇ ئاشۇ بەختكە ئېرىشىش ئۈچۈن نۇرغۇن سەۋەب قىلدى: پال ئاچقۇزدى ⑦، دوختۇرغا ئۆزىنى تەكشۈرتكۈزدى، دورا يېدى. ھەتتا ئۈچ قې-تىم خوتۇن يەڭگۈشلىدى، لېكىن ئۇ كۈتكەن بەخت ئۇنىڭغا قۇ-چاق ئاچمىدى ⑧، كۈلۈپ قارىمىدى، ھەتتا قارىسىنىمۇ كۆرسەت-مىدى...

ئۇ چاغدا ئۇ ئىدارىنىڭ ئائىلىلىكلەر قورۇسىدا ئولتۇراتتى. كېيىنرەك ئەمىلى ⑨ ئۆسۈپ، مەخسۇس سېلىنغان ئۆيگىمۇ كۆ-چۈپ چىقتى. ئۇنىڭدىن يەنىمۇ كېيىنرەك بولسا، شەھەر مەركە-زىدىن بەش پۇڭ يەر ئېلىپ ئۆي سالدى ۋە ئۇنىڭغىمۇ كۆچۈپ چىقتى. ئۇ چاغدا ئۇ كۆچۈشنىغۇ كۆچكەن، ھەي، ئىست، ئاشۇ

由于这所新居气派豪华使他们在当地名声大振。还有一件事不光对女邻居自不待言，对男邻居那简直是天大的喜事；他那十五年来从未有过身孕的妻子已经珠胎暗结。他怎能不高兴得心花怒放呢？这难道不是得了新房屋的吉利吗？

一月前的某一天晚上，上床后他从妻子那里听到了这一喜讯。他先是大吃一惊，尔后马上转惊为喜。他曾经预感到新屋会给自己带来好运，现在果然应验了。“我要当爸爸了，我要有儿子了！”二十五年了，他一直渴望能有一个孩子，一个自己的亲生骨肉。他曾幻想过抱着自己的可爱的孩子享受天伦之乐，带着自己的孩子在街头散步游玩。并曾在脑海中描绘过在孩子的命名日，满月时大宴亲朋的热闹场面。但，不知为什么，他年轻时没有这个福气。为了得到它，他曾绞尽脑汁，四处奔走。他请人算过卦，遍寻土方，服过不少药，甚至和前两个老婆离了婚。但幸运之神并没有向他敞开怀抱，没有对他微笑，压根就没有理他……。

那时，他住在机关家属院内，后来升了官又搬进了专为他盖的新居。再后来在市中心购置了五分房基地盖了房子搬到那里住下。那时候，房了是搬了，嗨！那日子过得真是……。

后来，他嫌那房子小，住家过日子不方便又将它卖了。总得

- ① دائىقى 名声。
- ② ئىناۋەت 威信，信誉。
- ③ قورساق كۆتۈرمىگەن 未怀胎的，未怀孕的。
- ④ تالغ بولماق - ھالغ 发愣，发呆。
- ⑤ بالا يۈزى كۆرمەك 得子女，有孩子。
- ⑥ ئۆز پۇشتى 后裔，子孙。
- ⑦ پال ئاچماق 占卜。
- ⑧ قۇچاق ئاچماق 张开怀抱。
- ⑨ ئەمەل (1)官衔、功各；(2)运算法则。

ئۆتكەن كۈنلەرگە...

كېيىن ئۇ شەھەر ئىچىدىكى ئاشۇ بەش پۇڭلۇق ھويلىسىنىڭ كىچىكلىكىنى، ئۆيىنىڭمۇ ئۆزىگە لايىق كەلمىگەنلىكىنى ① ھېس قىلدى ۋە ئۇنى سېتىۋەتتى. يەنە ئۆي سېلىش كېرەك ئىدى. ئۆي سالمىسا نەدە ئولتۇرىدۇ؟ ئىدارىنىڭ ئاشۇ توخۇ كاتىكىدەك ② ئۆيلىرىگە قانداق پاتىدۇ؟ ئىككى قېتىم تېلېفون ئۇرۇۋىدى، توپ-توغرا بىر مويە ئاجرىتىپ قويۇلغانلىق توغرىسىدا خەۋەر كەلدى. ئۇنىڭ يەر ئالغانلىقى توغرىسىدىكى خەۋەر سىرتقا شۇنچىكى ئاڭلىنىۋىدى، ھەرقايسى بىناكارلىق ③ ئەترەتلىرىنىڭ باشلىقىلىرى ئۇنىڭ ئەتراپىدا پىرقىراشقا باشلىدى. چۈنكى، ئۇلارغا ئىش كېرەك ئىدى، ئىش تاپالماي پايپىتەك ④ بولغانلارغا ئۇنىڭ ئىككىلىك خېتىلا كېرەك ئىدى. ئاشۇ ئىككىلىك خەت ⑤ بولسىلا ئۇلار بىر يىلغا، ھەتتا ئىككى يىلغا يەتكۈدەك ئىش تېپىۋالاتتى... شۇنداق قىلىپ، ئۇنىڭ ئۆيى ئۆزلۈكىدىن پۈتتى. ئۇ يەر ئالغاندىن كېيىنمۇ، ئۆي سېلىنىۋاتقان چاغلاردىمۇ ئاشۇ يەرگە بىرەر قېتىم چىقىپ باقمىدى. پەقەت ئىشخانىسىدا ئولتۇرۇپ ئۆيىنىڭ خەرىتىسىنىلا كۆرۈپ چىقتى. ئۆي پۈتكەندىن كېيىن ئۆز ئۆيىنىڭ داڭقىنى باشقىلاردىن ئاڭلىدى، باشقىلاردىن خېلى كېيىن كېلىپ ئۆز ئۆيىنى كۆردى، خۇشال بولدى ۋە كۆچۈۋالدى. ئەمدى مانا ئۇنىڭ قەلبىنى پۇشايمانغا ئوخشاش بىر خىل تۇيغۇ چىرماپ تۇرۇپتۇ ⑥. بۇ ئۆيىنىڭ ئۇنىڭغا شۇنچىۋالا ئايىغى يارىشىدىغانلىقىنى كىم ئويلىغان؟ ئەگەر ئۇ باشتىلا ئويلىغان بولسا، دەسلەپتە چىقىپ كۆرمەيتتىمۇ؟ قۇرۇلۇشنىڭ ئۈستىدە ئۆزى نازارەت قىلىپ تۇرمايتتىمۇ؟ ئۆي پۈتۈش بىلەنلا كۆچۈپ چىقىۋالمايتتىمۇ؟...

ئۇنىڭ قەلبىدىكى خۇشاللىق كەلكۈن كەلگەن دەريادەك ئۆركەشلەيتتى ⑦. ھەشەمەتلىك ئۆيگە ئىگە بولدى. ئۇنىڭ ئايىغى

有个地方住吧?回老家属院吧!那屋子小得象鸡舍,咋能住呢?不行!给有关方面打了两次电话,就批下来这一亩地。这消息不胫而走。建筑公司、包工队的头头整天价围着他转了起来,因为他们为了找到活路,急得象热锅上的蚂蚁!而他只要批给他们二指宽的一个条子,就可以解决他们一两年时间的活路问题。

这样,他的新房子很快就修好了。从拿到地皮到完工,他没到工地看过一眼;只是坐在办公室里看了一下图纸。房屋竣工后,他从别人口中听到对房屋的夸奖,而后才去看了一下,觉得心满意足就搬了进来。

现在,一种悔恨之情在咬噬着他的心。谁能想到这座新居能给他带来如此多的好处。如果当初他能预料到这些话,为什么不亲自来看一看呢?为什么施工时不来监监工呢?为什么在房子一修好时不即刻搬过来呢?

他心中的喜悦犹如汛期的大河奔腾翻滚。他得到了豪华气

- ① لايق كالمسلك 不适合。
- ② كانهك (1)方格; (2)(鸡的)窝。
- ③ بناكارلىق 建筑。
- ④ پايپېتەك بولماق 奔忙,忙得团团转。
- ⑤ ئىككىلىك خەت 二指宽的条子。
- ⑥ چىرماشماق 缠绕、交错。
- ⑦ ئۆركەش (1)浪头; (2)驼峰。

ياراشتى، ئورنى مۇستەھكەملەندى، ئىناۋىتى ئۆستى، كىرىمى كۆپەيدى. ئەڭ مۇھىمى، بالا يۈزى كۆرۈش ئالدىدا تۇرۇپتۇ، شۇنداقكەن، ئۇنىڭ قەلبىدىكى شادلىق^① نېمىشقىمۇ دەريا بولۇپ ئۆركەشلىمىسۇن؟

ئۇ ئايالىنىڭ قورسىقىنى بوشقىنا سىلاپ قويدى، ئۇنىڭ يېنىدا ياتقان ئايالى ئېرىنىڭ قورسىقىنى سىلاشلىرىدىن، «راستمۇ؟ نەچچە ئاي بولدى؟» دېگەن ھاياجانلىق ئاۋازىدىن ئۇنىڭ خۇشال بولغانلىقىنى سەزدى، كۆڭلىدىكى ئەندىشە^② كۆتۈرۈلۈپ كەتتى، ئەزەلدىن كۆرۈلۈپ باقمىغان قىزغىنلىق بىلەن ئېرىگە سۆۋاندى^③، چىڭ قۇچاقلدى. لېكىن، ئېرى شۇ ھامان: — ھوي ئاۋايلا^④، بالغا تەسىر يېتىپ قالمىسۇن، — دېدى ئۇنىڭدىن كېيىن يەنە ئايالىنىڭ قورسىقىنى ئاۋايلاپ سىلاشقا باشلىدى...

ئۇنىڭ مانا شۇ خۇش خەۋەرنى ئاڭلىغىنىمۇ بىرەر ئايدىن ئاشتى. شۇنىڭدىن بېرى ئۇ كۈن بويى خۇشال يۈرەتتى، ھەممىلا يەردە يېڭى ئۆيىنىڭ ئايىغى ياراشقانلىقى توغرىسىدا سۆزلەيتتى، ئارقىدىنلا قاقلاپ كۈلەتتى^⑤.

قوشنىلارنىڭ ھەر ئىككىلىسىمۇ خۇشال ئىدى. ئەزەلدىن باشقا قوشنىلىرىغا ياردەملەشمەيدىغان باسىت ئۈستام يېڭى قوشنىلىرىغا ياردەملىشىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىدىغان بولۇپ كەتتى. ئۇ ئەر قوشنىسى بىلەنمۇ ئاللىقاچان تونۇشۇۋالدى. ئوتتۇرا بوي، بۇغداي ئۆڭ، سالاپەتلىك ئاشۇ ئادەم كاتتا ئەر باب بولۇشىغا قارىماي، ئىللىق چىراي^⑥، ئوچۇق سۆز ئىدى. باسىت ئۇنىڭ ئاشۇ ھەشەمەتلىك ھويلىسىنى كۆكەرتىشىگە^⑦، خىلمۇخىل مېۋىۋىلىك دەرەخلەرنى تىكشىگە، سۇغىرىشىغا^⑧، چاناپ - ئوتىشە - غا ياردەملىشىپ يۈردى. ئۇنىڭغۇ ياردەملىشىدىغان ئادەملىرى جىق ئىدى، شۇنداقتىمۇ باسىت ئۈستام ئۆيىنىڭ يېقىنلىقىدىن

派的新房子，房子又给他带来了好运。自己的地位巩固了，威信提高了，收入增加了，最重要的是，自己即将做父亲了。他的心情又怎能不万分喜悦和激动呢？

他轻轻地抚摸了一下妻子的腹部。身旁的妻子从他那轻轻的抚摸中，从他那：“这是真的吗？有几个月了？”的激动的问话声中感受到了丈夫喜悦的心情。顿时，她心中的疑虑烟消云散。她以从未有过的娇媚偎依在丈夫身边，紧紧地拥抱着他。丈夫却说：

“轻点！轻点！小心伤了孩子！”他接着又开始轻轻地抚摸起她来……。

他听到这一消息已经一个多月了。自那时以来，他整天处于亢奋之中。不论走到哪里都给人述说新屋带给他的好运，尔后就哈哈大笑一阵。

两个邻居都沉浸在欢乐之中。从不帮助邻居的巴斯提师傅也把给新邻居帮忙当做乐事，他同男邻居也混得很熟了。酱紫色脸膛，很有派头的男邻居。虽然身居高位但见人总是和颜悦色。巴斯提师傅为美化她们豪华的宅院经常帮她家侍弄花草，栽了各种果树，浇水灌园，当然，给他家帮忙的人不少，但因他

① شادلىق 高兴。

② ئەندىشە 顾虑；忧虑。

③ سۈۋساق 抹，此处引申为“依偎”

④ ئاۋايلىماق 轻轻地。

⑤ قاقاقلاپ كۈلمەك 哈哈大笑。

⑥ ئىللىق چىراي 满脸堆笑

⑦ كۆكەرتىش 绿化。

⑧ سۇغىرىش 灌溉。

جىقراق ياردەملىشەتتى.

ئۇ ئايال قوشنىسىغا ھەر خىل كىيىملەرنى، لازىمەتلىكلەر -
نى ① تىكىپ بېرەتتى. كىيىملەرنى كىيىپ بېقىشىغا، پەردىلەرنى
ئېسىشىغا ياردەملىشەتتى. ئەر قوشنىنىڭ ئۆي ئىشىغا قاراشقا
ۋاقتى يەتمەيدىغان تۇرسا، ئۇ ياردەملىشەمسە، كىم ياردەملىشىدۇ؟
شۇنداق قىلىپ، ئۇلار ئىناق قوشنىلاردىن بولۇپ قالدى.

سومكىلىق مېھمانلار

يېڭى كۆچۈپ كەلگەندە، ئايال قوشنا: «بىزنىڭ ئۆيگە مېھمان
كۆپ كېلىدۇ» دېگەندى. بۇ زادىلا ئاشۇرۇۋېتىلگەن ② گەپ ئە -
مەس ئىدى. كېيىنكى كۈنلەردە باسما ئۇستام دېرىزىسىنىڭ
ئالدىدا كىيىم تىكىپ ئولتۇرغان تالاي ئاخشاملاردا بۇ گەپنىڭ
راست ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى. ھەقىقەتەنمۇ ئۇلارنىڭ
ئۆيىگە مېھمان كۆپ كېلەتتى ۋە شۇنىسى ③ ئەجەبلىنەرلىك ④
ئىدىكى، بۇ مېھمانلارنىڭ ھەممىسى قاراڭغۇ چۈشكەندە، كۆز
باغلانغان ⑤ كوچىدا ئەل ئايىغى بېسىققان ⑥ ۋاقىتتا كېلەتتى.
ئۇلارنىڭ بەزىلىرى پىيادە كەلسە، يەنە بەزىلىرى ھەر خىل قات -
ناش قوراللىرىغا ئولتۇرۇپ كېلەتتى. باسما ئۇستام ماشىنا،
تراكتور ۋە ھارۋىلاردا كەلگەنلەرنىڭ نېمىدۇر بىر نەرسىلەرنى
چۈشۈرۈشۈپ، كۆتۈرۈشۈپ ئەكىرىپ كېتىشكەنلىكىنى كۆرەتتى.
كېيىنچە ماشىنا، تراكتور، ھارۋىدا كېلىدىغانلار بارا - بارا ⑦
ئازايدى. موتسىكلت ⑧، ۋېلىسىپت ۋە پىيادە كېلىدىغانلار كۆ -
پەيدى. ئۇلارمۇ ئوخشاشلا قاراڭغۇ چۈشكەندە كېلىشەتتى. دەرۋازا
ئالدىغا قالدغان چىراغنىڭ يورۇقىدا خۇدۇكسىنىشىپ ⑨ گەۋدە -
لىرىنى قورۇشاتتى - دە، دەرۋازىدىن غىپىدە كىرىپ كېتىشەت -

是近邻,去得自然勤些。

他还给女邻居缝制各种款式的服装。有时仍帮她试衣服挂窗帘。因为男主人整天忙于公务无暇顾及家事,他不去帮一把,谁去帮呢?

这样一来,这两家成了亲密无间的好邻居。

带着提包的客人

刚搬来时,女邻居就讲过:“我们家的客人多。”这句话一点也不夸张。在后来的日子里,巴斯提师傅在无数个黄昏隔着店铺的窗户所目睹的情景使他对这句话深信不疑。到他家来的客人确实不少。尤其令人诧异的是:这些客人几乎都是在日落黄昏行人稀少时来到这里。有些是步行来的,有的则是利用各种交通工具如汽车、拖拉机、马车来到这里。但都是大包小包。后来坐汽车、拖拉机和坐马车的人渐渐少了,而驾驶着摩托车、蹬着脚踏车和步行的人却增多了。他们同样是在夜幕降临时来到这里。在大门昏暗的灯光下,一个个蜷缩着身子,显出一副鬼鬼祟祟的样子。大门“吱扭”一开,就“嗖”地钻了进去。骑着摩托

① لازمه تليك 必需品。

② «ئاشورماق» 的使动态形式,意为使增加;夸大;夸张。

③ شۇنسى 但是。

④ ئەجەپلىنەرلىك 令人惊异的。

⑤ كۆز باغلىماق 夜幕降临。

⑥ ئەل ئايغى بېسىتماق 万籁俱寂。

⑦ بارا - بارا 渐渐地、慢慢地。

⑧ موتسىكلت 摩托车。

⑨ خۇدۇكسىنماق 心虚、猜疑。

تى. ئاشۇ موتسىكىلت، ۋېلىسىپىت مىنىپ ۋە پىيادە مېڭىپ كەلگەنلەرنىڭ ھەممىسى سومكا كۆتۈرۈشۈپ كېلەتتى. ئۇلارنىڭ كۆتۈرۈۋالغانلىرى ئىچىدە چوڭ سومكىمۇ، كىچىك سومكىمۇ، قارا سومكىمۇ، قىزىل سومكىمۇ بولاتتى.

ئاشۇ قورۇغا كېلىدىغانلار ئىچىدە باسىت ئۈستام تونۇيدىغان ئادەملەرمۇ، زادىلا كۆرمىگەن، تونۇمايدىغان ئادەملەرمۇ بار ئىدى. بەزىلىرىنى باسىت ئۈستام ئاستا - ئاستا تونۇپمۇ قالدى، چۈنكى ئۇلار مۇشۇ دەۋرۋازىدىن بىرنەچچە قېتىم كىرىپ كېتىشكەن. ئۇلار ھەتتا بەزى ھەپتىلەردە ئىككى - ئۈچ قېتىممۇ كېلىشەتتى. ھەر قېتىم كەلگەندە چوقۇم قوللىرىدا سومكا بولاتتى، بەزىدە قارا سومكا كۆتۈرۈپ كەلسە، بەزىدە قىزىل سومكا كۆتۈرۈپ كېلىشەتتى...

نېمىشقىدۇر ئاشۇ سومكا كۆتۈرۈپ كەلگەنلەر سومكىلىرىنى ئۇنتۇپ قېلىپ كېتىشەتتى. قايتا كەلگەندە يەنە سومكا كۆتۈرۈپ كېلىشەتتى، يەنە ئۇنتۇپ قېلىپ كېتىشەتتى...

باسىت ئۈستام ھەيران ئىدى. ئۇ ئەزەلدىن «قاراڭغۇدا دوست - يارەنلىرىنى يوقلىغان ئادەملەر ئۇنتۇغاق بولىدۇ» دېگەن گەپنى ئاڭلاپ باقمىغان، ئۇنىڭ ئۆيىگىمۇ، دۈكىنىڭمۇ بەزى ئاخشاملاردا ئۆلپەتلىرى ھاراق قاچىلانغان، نەشە ۋە چىلىم قاچىلانغان سومكىلىرىنى كۆتۈرۈپ كېلىشەتتى، لېكىن ئۇلار قايتىدىغان چاغدا كەيپ بولۇشقانلىرىغا قارىماي، ئاشۇ ياغلاش سومكىلىرىنى زادىلا ئۇنتۇپ قالمايتتى. مۇنۇ ئادەملەر نېمىشقا ئۇنتۇپ قېلىشىدۇ؟ ئۇلار شۇنچىۋالا ئۇنتۇغاقمۇ؟... ئۇنىڭ ھەيرانلىقى بارغانچە ئاشاتتى. ئۇنىڭغا گويا مۇشۇ ھەشەمەتلىك ھويلىنىڭ ئىچىدە ئادەملەرنى ئۇنتۇغاق قىلىپ قويدىغان ئاجا- يىپ بىر سېھىر^① باردەك، ئاشۇ ھەشەمەتلىك ھويلىنىڭ، ئاشۇ قىپقىزىل زىننەتلەنگەن^② ئۆيلەرنىڭ ئىچىگە ئادەملەرنى ئۇنتۇپ -

车、自行车及步行走来的人总是拎着各式各样的提包：大的、小的；红的、黑的。其中，有巴斯提认识的，也有他不认识的。时间一长也被他认工了，因为他们经常从这个大门内进进出出，有的人甚至一周内来两三次。只要来人，手中总拎着黑色、红色或其它颜色的提包。

不知为什么，来时都提着提包，返回时却两手空空。下一次来时又拎着崭新的提包，走回时又忘了带走……

看到建这一情景巴斯提心中有些疑惑不解。他想：在我们的俗语民谚中从来未听说过有这么一句话“黄昏时分走亲访友的人容易健忘。”那么他们为什么总是忘了自己的手提包呢？他的哥儿们有的晚上也来他这里抽麻烟喝酒，但返回时从没有忘掉把装烟锅、酒瓶的提包拿走，尽管有时他们喝得酩酊大醉、抽的晕头转向。那么他们为什么要忘却呢？他们就那么健忘吗？他心中的诧异越来越重。他觉得好象这所院落里有一种魔法，使人特别容易健忘；仿佛在这座气势宏伟的建筑物里，在被装饰

① سحر 魔术、巫术、妖术。

② زينه تلمبهك 装饰。

غاق قىلىپ قويدىغان سېھىرلىك بىر خىل دورا چېچىپ قويۇل-
غاندەك تۇيۇلاتتى. ئۇ كۆپ ئويلايتتى، ھەر كۈنى ئاخشامدا سومكا
كۆتۈرۈپ دەرۋازىدىن كىرىپ كېتىۋاتقانلارنى كۆرگەندە، مۇشۇ
ئىش ئۈستىدە ئويلاپ قالاتتى، لېكىن بۇ سىرنى يېشەلمەيتتى،
يېشەلمىگەنسېرى سىرلىق تۇيۇلاتتى.

باشت ئۈستام بۇ سومكىلارغا نېمە قاچىلانغانلىقىنى كې-
يىنرەك غۇۋا^① ھېس قىلدى. چۈنكى ئۇ ھەر قېتىم ئايال قوش-
نىسىغا ياردەملەشكىلى كىرگەندە، مەزىزلىك توخۇ گۆشى، تونۇر
كاۋىپى^②، پىشۇرۇلغان بېلىق ۋە باشقا ئېسىل يېمەكلىكلەر بى-
لەن مېھمان بولاتتى.

بەزى كۈنلىرى ئايال قوشنا گېزىت قەغىزىگە ئورالغان تو-
خۇ گۆشىنى ئىشقا مېڭىش يولىدا ئۇنىڭ دۈكىنىغا تاشلاپ ئۆتۈپ
كېتەتتى. ئەلۋەتتە ئۇ مەزىزە قىلغان^③ بۇ نەرسىلەر بىر كېچە قو-
نۇپ قالغان، لېكىن بۇزۇلمىغان نەرسىلەر ئىدى. باشت ئۈستام
گەرچە نەشە چېكىپ يۈرۈيدىغان ئادەم بولسىمۇ، لېكىن بازاردىن
ھېچنېمە، ھەتتا ئاشلىق دۈكىنىدىن ئۇنمۇ، قاسساپتىن گۆشمۇ
سېتىۋالمايدىغان بۇ قوشنىسىنىڭ ئۆيىگە بۇنداق ئېسىل يېمەك-
لىكلەرنىڭ قايسى يول بىلەن كېلىپ قالىدىغانلىقىنى پەرەز
قىلالمىغۇدەك دېۋەك^④ ئادەممۇ ئەمەس ئىدى. ھەتتا ئۇنىڭ پەرىزى
ئەمەلىيەتتەمۇ ئىسپاتلاندى. دەرۋازىدىن خۇرۇم سومكىلار كۆپ-
رەك كىرگەن ئاخشاملىرى قوشنىلىرى باشت ئۈستامنى ئويغى-
تىپ، ئۇنى ئۆزلىرىگە ياردەملىشىشكە تەكلىپ قىلاتتى، ئالتە -
يەتتە توخۇنىڭ گۆشىنى، ئون كىلولاپ تونۇر كاۋىپىنى سېتىۋې-
تىپ كېلىشكە ئەۋەتەتتى. بۇنداق ياردەمگە تەكلىپ قىلغىلى ئەل-
ۋەتتە يەنىلا ئايال قوشنىسى چىقاتتى. ئۈستامغا تاتلىققىنا ئەر-
كىلەيتتى^⑤. ئەگەر ئۈستام بۇنداق چاغلاردا ئۇنىڭغا ئېسىلسا،
«ئەتە، ئەتە چوقۇم...» دەيتتى - دە، كاۋاپ ۋە توخۇ گۆشى سې-

得鲜红耀眼的每间屋子里都撒有一种迷药,凡是嗅到它的人都容易健忘。他思前想后左右盘算怎么也想不出个所以然。每当夜晚,他看见人们拎着提包从大门口进出时,就要想想这个问题;越想越觉得其中有些蹊跷,但始终没有解开这个疙瘩。

过了一段时间,巴斯提师傅才隐隐约约地觉察到提包里盛的是什么东西了。因为,他每次去邻居家帮助女主人干活时,她总是用香喷喷的烧鸡、烤全羊的肉及油炸鱼块等美味佳肴来招待他。

有时,那女人早晨去上班时,顺路把包在报纸中的鸡肉放在他铺子里就走了。当然,这些美味可口的东西在她家放了一晚上,但并未腐烂变质。虽然巴斯提是个嗜烟如命的麻烟鬼,但他决不是傻瓜笨蛋。新邻居家一不上粮店购粮,二不上肉铺割肉,三不上菜市场买菜,那么他们家堆积如山的美味食品是通过什么门路来的呢?。当大提包特别多的那天晚上,新邻居会将他叫醒去帮忙,即让他去集市上将五、六只鸡和十来公斤烤全羊肉卖掉。是那位女邻居亲自出马用甜言蜜语来央告他。如果巴斯提纠缠时,她则说:明天,明天一定……,说完将盛东西的

- ① غۇۋا 昏暗的、模糊的。
- ② تونۇر كاۋىپى 烤全羊。
- ③ مەرزە قىلماق 津津有味。
- ④ دېۋەڭ 迟钝的。
- ⑤ ئەركىلمەك 撒娇。

لىنىغان سومكىنى ئۇنىڭ قولىغا تۇتقۇزاتتى. ئارقىدىنلا: «مېھمان كېلىدۇ دەپ ئالغانىكەنمىز، كەلمەي قالدى. ئەتىگە قالسا بۇزۇلۇپ قالغۇدەك، ئۆزلىرى ئېغىر كۆرمەي^①...» دەيتتى. ئۇستام ئۇنىڭ يالغان سۆزلەۋاتقانلىقىنى بىلەتتى. شۇنداقتمۇ يەنىلا ياردەملىدە. شەتتى، يېرىم كېچىدە قاۋاقخانلارنى ئارىلايتتى - دە، كەيپلىككە تە مەردلىشىپ^② كەتكەن مەستلەرگە سېتىۋېتىپ كېلەتتى. ئۇ قوشنىلىرى ئۈچۈن يېرىم كېچىدە كاۋاپ ۋە توخۇ گۆشى سېتىشقا بەش - ئالتە قېتىمدەك چىقتى. ھەر كۈنى چىققاندا، ئايال قوشنىسىنىڭ ھېلىقى: «مېھمان كېلىدۇ دەپ ئالغانىكەنمىز...» دېگەن يالغان سۆزى تەكرارلىناتتى، لېكىن ئۇنىڭ «ئەتە، ئەتە...» دېگەن سۆزى يالغان ئەمەس ئىدى. ئەتىسى ئۇستام پۇلنى ئەكىدەرىپ بەرگىلى كىرگەندە، ئۇ ۋەدىسىنى ئۆزلۈكىدىن ئورۇندايتتى. يېقىنقى ئىككى ئايدىن بېرى ئۇستام ئۇلار ئۈچۈن توخۇ گۆشى سېتىشقا چىقماس بولدى. چۈنكى ئىككى ئاي ئىلگىرى بىر ئاخشامدا كىمدۇر بىرى ماشىنا بىلەن كېلىپ ئۇلارنىڭ ئۆيىگە توڭلاتقۇدىن^③ بىرنى تاشلاپ كەتكەنىدى. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇستام گۆش سېتىپ بېرىشكە چىقىمىدى، لېكىن ھەر كۈنى ئاشۇ خۇرۇم سومكىلاردا كەلگەن يېمەكلىكلەردىن ياغ چايناپ^④ يۈرۈۋەردى.

ئۇستام ئۇنتۇلۇپ قالغان سومكىلارنىڭ نەگە كەتكەنلىكىنى بىلمەيتتى. ئۇستامغا ئاشۇ ئۆيلەرنىڭ ھەممىسى - مېھمانخانىلارمۇ، ياتاق ئۆيىمۇ، ھەتتا ئايال قوشنىسىنىڭ ھۇجرىسىمۇ^⑤ تونۇش ئىدى. ئاشخانمۇ، باشقا ھۇجرا - قازناقلارمۇ ئۇنىڭغا ئايان^⑥ ئىدى... لېكىن، ھېچقايسىدا ھېلىقى سومكىلار كۆرۈندۈلمەيتتى. ئۇستام سومكىلار توغرىسىدا ئويلىغاندا ھەيران بولاتتى. ھەر كۈنى ئاخشامدا كىرىپ كېتىدۇيۇ، چىقمايدۇ، زادى نەگە كېتىدۇ؟ ئۆتكەندە كىيىم تىككۈزگىلى كەلگەن بىر مۇئەللىم، دۈندۈر.

提包往他手中一塞,紧跟上一句“准备招待客人的,客人没有来,放到明天就坏了,只好劳您的驾跑一趟!”巴斯提师傅明知她在撒谎,但仍然帮她去卖。半夜时分到酒馆饭铺中卖给那些穷大方的醉汉。他已经有五、六次在半夜为邻居推销过烧鸡和烤全羊。每次,女邻居都重复着那句“准备请客用的,客人没来只好请您”的谎话,可“明天、明天”许诺是真的。待他第二天去送卖肉的钱款时,她一定使他如愿以偿。

近两个月以来,巴斯提师傅再没有出去给他们出售鸡肉之类的东西。因为,两月前的一个晚上,不知是谁用汽车运来了一台电冰箱。自那以后,巴斯提师傅再没有出售过食品,但每天仍然享用着那些提包中带来的美味佳肴。

他不知道那些被遗忘的提包的去向。他熟悉她家的所有房间。客厅、卧室,甚至女主人的卧室以及厨房、储藏室等他都了若指掌。但不论在哪里他都未见到过那些提包的踪影。一想到这件事,他心里感到很纳闷。咋搞的?每天晚上只见进去不见出来,它们底钻到哪儿去了。上次来订做服装的一位老师曾讲述

① ئېغىر كۆرمەسلىك 别见外。

② مەردلەشمەك 慷慨。

③ ئوڭلاتقۇ 电冰箱。

④ ياغ چاينىماق 享福。

⑤ ھۇجرا (1)新房; (2)房间。

⑥ ئايان 清楚。

يادا ئەينەك يەيدىغان، نوغۇچ لامپىنى بىر باشتىن چاپناپ يەۋې-
تەلەيدىغان ئادەملەرنىڭ بارلىقى توغرىسىدا سۆزلەپ ئولتۇراتتى،
قوشنىلاردىمۇ ئاشۇنداق خىسلەت بارمىدۇ؟ ئۇستام ئالتە ئايدىن
بېرى، ياق سەككىز ئايدىن بېرى مانا شۇنداق ئويلايتتى.

بۇ ئۇستام ئۈچۈن ھەقىقەتەن بىر سىر، تاپقىلى بولمايدىغان
بىر تېپىشماق ① بولۇپ قالغانىدى. لېكىن، دۇنيادا يېشىلمەيدى-
غان سىر - تۈگۈنچەك ②، تاپقىلى بولمايدىغان تېپىشماق بولماي-
دىكەن. بۈگۈن ئاخىر بۇ سىر يېشىلدى، تېپىشماق تېپىلدى.

قوشنىسىنىڭ دەرۋازىسى بوش غىچىرلاپ ئېچىلدى، ئەر
قوشنا چىقىپ كەلدى. ئۇ يالاڭخۇشتاق، كۆڭلەكچان ئىدى، چاچ-
لىرى چۈشۈپ تاقىر بولۇپ قالغان بېشى كەچكى شەپەق نۇرىدا
پاششا كاۋىسىدەك ③ پارقىرايتتى. ئۇ باسىت ئۇستامنىڭ دېرى-
زىسى ئالدىغا كەلمىدى، دەرۋازىسىدىن چىقىپلا توختاپ قالدى.
قوللىرىنى بەللىرىگە تىرەپ ئاسمانغا، دەرەخلەرنىڭ ئۇچىغا،
ئۆيلەرنىڭ ئۆگزىسىگە نەزەر سالدى. ئۇ شامالدىغىلى چىققان ئا-
دەمگىمۇ، نېمىدۇر بىر نەرسىنى ئويلاۋاتقان ئادەمگىمۇ ئوخشايت-
تى. خېلى ۋاقىت ئۆتكەندىن كېيىن، ئۇ ئوڭ قولىنى كۆتۈرۈپ
باسىت ئۇستامغا ئىشارەت قىلدى. ئۇنىڭغا كۆزىنىڭ قۇيرۇقىدا
نەزەر سېلىپ ④ تۇرغان باسىت ئۇستام قوشنىسىنىڭ ئۆزىنى
چاقىرىۋاتقانلىقىنى شۇ زامان چۈشەندى، ئۇ نېمىگە چاقىرىدىكە-
نە؟ ياردەملىشىدىغان ئىشى بارمىدۇ ياكى بىرەر ئىشنى سېزىپ
قالغانىمىدۇ؟ باسىت ئۇستامنىڭ قەلبىدە ئەنسىزلىك ⑤ بوش
داۋالغۇدى. ئۇ دۇكاندىن چىقىپ قوشنىسىنىڭ يېنىغا كەلدى.

— دۇكاننى تاقىۋېتىپ بىزنىڭكىگە كىرسىلە، گەپ بار...

ئۇستامنىڭ قەلبىدىكى ئەنسىزچىلىك كۈچەيدى، ئەگەر يار-
دەملىشىدىغان ئىش بولسا، ئايال قوشنا ئۆزى چىقاتتى، ئەر
قوشنا چىقىپتۇ، زادى نېمە ئىشتۇ؟

了世界上的奇闻轶事：有人能吃玻璃渣啦，又有人能一口吞下几根日光灯管啦等，莫非邻居家的人有这种特异功能吗？半年多以来，不，八个月以来，他一直在思考着这个问题。

这对巴斯提师傅来讲确实是一个猜不透的谜。但世上没有解不开的疙瘩，猜不透的谜。今天，谜底找到了，这个秘密终于被揭穿了。

邻居家的大门“吱扭”一声被打开了，男主人从里面走了出来。他光着脑袋，穿了一件衬衫。他那脱了顶的光头在晚霞的余辉里象一个闪闪发光的油葫芦。他走出大门，没有径直走到巴斯提师傅的窗户前来，而停在了大门口。只见他双手叉腰看了看天空又瞅了一眼树梢，又瞅了一眼屋顶，那神气象是外出纳凉，又好象是在思考问题。过了好一段时间才抬起右手向巴斯提师傅招了招手。正用眼角乜视着对方的巴斯提立即心领神会。他想：他叫我干什么呢？又有什么事要我帮忙吗？抑或是他觉察到了什么蛛丝马迹。巴斯提的心中泛起一种不安的感觉。他走出店铺来到他面前。

“把店门关了，到我家来一下！有事……”

他心中的不安越发强烈了，心中思付道：如果有什么事要帮忙，女邻居会来叫我的，为什么她男人来呢？究竟发生了什么事呢？

① تېپىشماق 谜语。

② تۈگۈنچەك 包袱、疙瘩。

③ پاششا كاۋسى 南瓜的一种。

④ كۆزىنىڭ قۇيرۇقىدا نەزەر سالماق 用眼角看、斜视。

⑤ ئەنسزلىك (1)不平静的；(2)窄幅的；(3)无烙印的。

باست ئۇستام ھويلىغا كىرىپ كەلگەندە، قوشنىسى ھويلىدا -
نىڭ بىر بۇرجىكىدىكى ئاشخانا ئۆيىنىڭ ئىچىدە تۇراتتى، ئۇستام
ئۇدۇل شۇ يەرگە كىردى.

— ئۇستام، سېتىۋېتىدىغان ئازراق بىر نەرسە بار ئىدى،
ئۆزلىرى بىلەنلا، ھۆكۈمەت خىزمىتىنى قىلىدىغان ئادەم ئۇياق -
بۇياققا ① كۆپ بارىدىغان گەپ ئىكەن. ھەر قېتىم ئۇنى - بۇنى
ئالدىكەنمىز، قاچىلىغىلى سومكا بولمىسا بولمايدىكەن، سوم -
كىمۇ ئالدىكەنمىز. شۇنداق قىلىپ بىر مۇنچە سومكا يىغىلىپ
قايتۇ، ئۆزلىرىنى ئاشۇ سومكىلارنى سېتىپ بېرەرمىكىن دەپ
چاقىرغانىدىم. ئەرزان باھادا بولسىمۇ سېتىۋەتسەك...

ئۇستامنىڭ كۆڭلىدىكى ئەندىشە كۆتۈرۈلۈپ كەتتى.
— بولىدۇ، سېتىپ بېرەيلى، دۈكىنىمىزدىمۇ ئاشۇنداق
نەرسىلەر سېتىلىدۇ، سىلگە ياردەملىشىش ئۆز ئىشىمىز، سوم -
كىلار نەدىكىن؟

— يەر ئاستى ئۆيىدە.
يەر ئاستى ئۆيىگە ئاشخانا ئارقىلىق كىرگىلى بولاتتى.
ئۇستام سېمونت ② پەشتاق ③ بىلەن تۆۋەنلەپ يەر ئاستى ئۆيىگە
چۈشتى. يەر ئاستى ئۆي سومكا بىلەن پەۋەس ④ توشۇپ كەتكەن،
سومكىلار بىرىنىڭ ئۈستىگە بىرى قالايمىقان تاشلاپ قويۇلغان -
دى. ئۇستام ھەممىنى چۈشەندى، ئۇنىڭ سومكىلار توغرىسىدىكى
گۇمانى بىردىن يېشىلىپ كەتتى. ئۇنىڭغا ئايان بولدىكى، قوش -
نىلاردا سومكا يەيدىغان خىسلەت يوق ئىكەن، ئۇلار سومكىلارنى
يېمەپتۇ، يەر ئاستى ئۆيىگە يىغىپ ساقلاپتۇ...

ئۇستام قوشنىسىنىڭ «بازاردىن سېتىۋالغان» دېگەن گېپى -
نى ئەسلىپ پىسىڭىدە كۈلۈپ ⑤ قويدى.

ئۇستام سومكىلار بىلەن بىرەر سائەتچە ھەپىلەشتى ⑥. ئۇ
سومكىلارنى ئىلغىماقچى، پۇلغا يارىغۇدەكلىرىنى خىللىماقچى

当他来到院子当中时，男主人正站在院子一角的厨房里，他径直走了过去只见厨房通往存放蔬菜的地下室的水泥盖板打开着。男主人开口道：

“师傅！有点东西需要推销掉。您知道，我们是吃公家饭的，经常要东跑西颠，每次出差总要带点东西回来，没有提包是不行的。所以常常要买提包。日久天长积压了许多提包，今天请您来想请您帮忙给推销推销，价钱便宜些也没啥关系。”

巴斯提心中的一块石头落地了。

“行！一定帮忙，我家的铺子里也出售那种提包，帮你就是帮自己嘛。提包在哪里？”

“在地下室。”

经过厨房就可走进地下室，巴斯提通过水泥台阶走进地下室。他一看，嗨，横七竖八地堆了一屋子的提包。他恍然大悟，心中关于提包的疑团终于解开了。原来邻居家并没有什么吞食提包的特异功能。他们并没有吃提包，而是在收集提包……

当他想起“从街上买的”之类的话时，扑哧一声笑了。

他整整折腾了一个多小时，他想挑选一些能够出售的去

① بۇياق - ئۇياق 这边那边；这里那里；各处，到处。

② سېمونت 水泥。

③ پەشتاق (1) 站台(清真寺供宣礼员站立的)。(2) 转义为：梯子，台阶。此处用第(2)义。

④ پەۋەس 满满的。

⑤ پەستىغىدە كۆلمەك 微微一笑。

⑥ ھەپلىشەك (1) 打交道、摆弄。(2) 纠缠。

بولغانىدى، لېكىن خىللىيالىمدى، چۈنكى سومكىلارنىڭ ھەم -
مىسى پۇلغا يارىغۇدەك يېڭى ئىدى. پەقەت قېلىن چاڭ - توزاندا
بۇلغىنىپ كەتكەنىدى. ئۈستام ئاخىر كىچىك سومكىلارنى چوڭ
سومكىلارنىڭ ئىچىگە، چوڭ سومكىلارنى بولسا تاغارغا قاچىلىدۇ.
دى، توپتوغرا بەش تاغار بولدى. بۇلارنى قانداقمۇ سېتىپ بولغىدۇ.
لى بولار، دېگەن خىيالدا كۆڭلىگە لەپىدە ۋەھىمە^① چۈشۈپ
ئۆتتى. لېكىن، شۇ زامان يوق بولدى. كەچتە قاراڭغۇدا سومكا
كۆتۈرىدىغانلار تۈگىمەيدۇ، ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە سومكا كېرەك.
شۇنداق ئىكەن، نېمىشقا سېتىپ بولغىلى بولمىسۇن؟ ئۇلار كې-
لىپ سېتىۋالىدۇ ۋە يەنە ئاشۇ قورۇدا ئۈنتۈپ قالىدۇ. مەن يەنە
ساتقىلى ئېلىپ كېلىمەن، ئۇلار يەنە ئالىدۇ... بۇ ئايلانما سودا
ئايلاشمايدۇ... ئۇ شۇ مىنۇتتا مانا شۇنداق ئويلىدى، شۇ ئوي
ئۇنىڭ كۆڭلىدىكى غەمىنى يوق قىلىپ تاشلىدى.

ئۈستام تاغارلارنى ھارۋىغا بېسىپ ئېلىپ ماڭغاندا، ئاللىقا-
چان قاراڭغۇ چۈشۈپ كەتكەنىدى. يۇلتۇزسىز ئېگىز ئاسمان
تەگسىز ھاڭدەك^② قارىيىپ كۆرۈنەتتى. شۇنداق قىلىپ، مۇشۇ
دەرۋازىدىن قاراڭغۇدا كىرگەن سومكىلار يەنە قاراڭغۇدا چىقىپ
كەتتى.

ئامەت

ئۈستام شەھەرنىڭ ئاۋات كوچىسىدا - ئايالى ئاچقان چەر -
چىنمال دۈكىنىدا خېلى ئۇزۇن ھايل بولۇپ قالدى. ئۇ ھارۋىدىن
تاغارلارنى چۈشۈرۈپ بولۇپلا ئايالىنى ئۆيىگە قايتۇرۇۋەتتى. دۇ-
كاننى كېچىسى ساقلاپ ياتىدىغان ئوغلى بىلەن ئىككىسى سوم-
كىلارنى تاغاردىن چىقىرىپ بىر - بىرلەپ سۈرتۈپ چىقتى، ئىد-

卖。但所有的提包都是崭新的。只不过上面落满了一层厚厚的尘土。他干脆把小提包塞进大提包中，再把大提包塞到麻袋里，最后一共装了五麻袋。他想这么多的提包怎么能一下子推销光呢？他心中有些迟疑不安，但忽而一想心中又亮堂了。每天晚上不是有拎着提包的人络绎不绝地来到这里吗？他们都需要提包，为什么卖不出去呢？他们要购买新的，拿到这里又不带走。我再拿去出售，他们又去再买，周而复始永无休止何愁推销不完呢？想到这里他心中的顾虑顿时打消了。

当他把麻袋装上车时，天早已黑了。天上漆黑一片，连一颗星星也看不见。就这样在漆黑的夜晚拿进来的东西又在一个伸手不见五指的黑夜里被拿出去了。

运气

他妻子的杂货店开设在一条繁华的街道上。他在那里耽搁了好长一段时间，把麻袋一卸下来就把妻子打发回家。他同在商店守夜的儿子一道把提包倒出来又擦又洗收拾得干干净净。原来只打算把一麻袋提包摆到货架上出售，其余的先放在床底

① ① ۆەھىمە 恐怖。

② ② تەگسىز ھالق 无底深渊。

چىنى ئۆرۈپ قاقتى. ئۇلار دەسلەپتە پەقەت بىر تاغاردىكى سوم - كىلارنىلا پەشتاخىغا تىزماقچى، قالغان سومكىلارنى تاغار بىلەن كارىۋاتنىڭ ئاستىغا قويۇپ قويماقچى بولدى، ئۇ بىرىنچى تاغار - دىكى ئاخىرقى سومكىلارنىڭ بىرىنى تازىلاۋاتقاندا، ئۇنىڭغا سومكا ئىچىدە بىر نەرسە باردەك تۇيۇلدى. ئۇ سومكىنىڭ سىيە - رىتمىسىنى ① ئېچىپ ئىچىگە قاراپ باقتى، سومكىنىڭ ئىچىدە ھېچنېمە يوق ئىدى. كىچىك يانچۇقنىڭ سىيرىتىمىسىنى ئاچ - تى، قولىنى تىقىپ سۇلياۋغا ئورالغان بىر نەرسىنى ئالدى. ھىم، سېھىرلەنگەندەك قېتىپ تۇرۇپ قالدى، قوللىرى تۇتسا بولمايدىغان بىر نەرسىنى تۇتۇپ سالغاندەك تىتىردى، قولىغا قىپقىزىل چوغىنى ② ئالغاندەك چۆچۈدى.

— دادا، نېمىكەن ئۇ؟

— پۇل...

— پۇل؟

ئۈستامنىڭ ئوغلى دادىسىنىڭ قولىدىن سۇلياۋ بولاقنى ئالدى. پۇل سۇلياۋ خالتىنىڭ ئىچىدە ئىدى. پۇلنىڭ رەڭگى، سان - نەقىشلىرى روشەن كۆرۈنۈپ تۇراتتى. ئوغۇل سۇلياۋ خالتىنى تېگىدىن تۇتۇپ دۈم قىلىۋېدى ③، بىر باغلام ئون يۈەن - لىك پۇل يەردە ياتقان سومكىنىڭ ئۈستىگە پوككىدە چۈشتى. ئارقىدىنلا بىر ۋاراق قەغەز ئۇنىڭ ئۈستىگە لەيلەپ ④ قوندى.

ئاتا - بالىنىڭ كۆزلىرى خەتكە تىكىلدى:

«ھۆرمەتلىك رەھبىرىمىز، ئۆتكەن قېتىم كەلگىنىمىزدە ئوغلۇمنىڭ خىزمەت مەسلىسىنى ئۆزلىرىگە دېگەنىدىم. بالىمىزنىڭ كەلگۈسى ئىستىقبالى پەقەت ئۆزلىرىگە قاراشلىق ⑤، ئۆزلىرى يوليورۇق بەرسىلىلا دەرھال ئىش پۈتىدۇ، ئۆزلىرىنىڭ ياخشىلىقلىرىنى ئۇ دۇنيا ⑥، بۇ دۇنيا ئۈنتۈمايمىز، مەڭگۈ خىز -

下。当他从第一个麻袋中取出最后一个手提包时，忽然发觉里面有些鼓鼓囊囊的东西，急忙打开拉链一看，里面什么物件也没有。再打开内包的拉链把手伸进去摸出了一团用塑料袋裹着的东西。真象变戏法似的。他愣住了。他好像触摸到了不该触摸的东西，仿佛用手托着一块燃烧的炭火，手指在不停的颤动。

“爹！那是什么？”

“钱……”

“钱”

儿子从父亲手中接过那个塑料袋，从塑料袋里清楚的显露出钱币的颜色和图案。儿子将它到扣着往下一倒，一整沓十圆人民币“哗啦啦”地倾倒在大提包上，上面还飘动着一张纸。

“信”？

父子二人的目光不约而同的落在那张纸上。

尊敬的首长：

上次来看你时，向您说过我儿子的工作问题。我孩子的前途全靠你一句话了，只要您讲句话，问题马上就解决了。您对我们的恩德今生来世决不会忘记。我们时刻准备为您效劳。您忠

① سىيرىتىما (1)抽屉；(2)拉链。

② چوغ 火炭；火种。

③ دۈم قىلماق 倒扣。

④ لەيلىمەك 漂、浮。

⑤ قاراشلىق (1)属于、归于。(2)有待于。

⑥ بۇ دۇنيا، ئۇ دۇنيا 今世，来世。

مەتلەردە بولۇشقا تەييارمىز. ئۆزلىرىنىڭ خىزمەتكارلىرى مۇھەممەت». قەغەزگە يېزىلغىنى پەقەت شۇلا ئىدى. ئاتا - بالا قەغەزگە بىر ھازا ① تىكىلىپ تۇرۇپ قېلىشتى. باسىت ئۈستام ھەممىنى چۈشەنگەندى. «ھەي، بىچارە، ئۇلار پۇلنىمۇ، خەتنىمۇ كۆرمەپتۇ. بالىنىڭ خىزمەت مەسلىسى ھەل بولغانىدۇ؟...» ئۇ - نىڭ قەلبىدە ھەيرانلىقمۇ، ئېچىنىشمۇ، ئىچ ئاغرىتىشمۇ بار ئىدى، كۆزلىرى بولسا سومكا ئۈستىدە ياتقان بىر باغلام پۇلغا تىكىلىپ قالغانىدى. شۇ مىنۇتتا ئۇ پۇلنى قانداق بىر تەرەپ قىلىشىنىمۇ، خەتنى قانداق بىر تەرەپ قىلىشىنىمۇ بىلمەيتتى. پۇل - نى ئىگىسىگە تاپشۇرۇپ بەرسۇنمۇ؟ ئۇنداقتا پۇلنىڭ ئىگىسى زادى كىم؟ مۇھەممەت دېگەن قايسى مۇھەممەت؟ جاھاندىكى شۇنداقچە جىق مۇھەممەتلەر ئىچىدىن پۇلنىڭ ئەسلى ئىگىسى بولغان مۇھەممەتنى قانداق تاپقىلى بولىدۇ؟ ياكى پۇلنىمۇ، خەتنىمۇ قوشنىسىغا تاپشۇرۇپ بېرىشى كېرەكمىكىن؟

باسىت ئۈستام ئۇزۇنغىچە ئويلىنىپ قالدى. ئاخىر ئامەت ②، ماڭا كەلگەن ئامەت، دېگەن يەرگە كەلدى. راستىنى ئېيتقاندىمۇ، ئۇ ئۆزىگە كەلگەن ئامەتنى قاچۇرۇپ قويغۇدەك، تەقدىر ③ ئۆز رىزىقىغا ④ پۈتكەن نېمەتتىن ۋاز كەچكۈدەك ھاماقەت ⑤ ئەمەس ئىدى. ئاخىر پۇلنى ئېلىپ سۇلياۋ خالتىغا سالدى. نېمىشقىدۇر ھېلىقى خەتنىمۇ سېلىپ قويدى، ھەممىنى قوشۇپ قوينىغا تىقتى. ئۇنىڭ قەلبىدە خۇشاللىق ئارىلاش ھاياجان ئۆركەشلەيتتى. ئۇ قەلبىدە يەنە ئېچىنىشىمۇ، ئىچ ئاغرىتىشىمۇ، ھېسداشلىق - قىممۇ ئوخشايدىغان بىر تۇيغۇنىڭ شولمىسىنى كۆرگەندەك بولدى. شۇنداق قىلىپ، باسىت ئۈستام دۇكاندا ئۇزۇنغىچە ھايال بولۇپ قالدى، ئاشۇ ئامەت ئۇنىڭ قەلبىگە يېڭى قىزىقىش، يېڭى ئۈمىد سوۋغا قىلغانىدى. ئۇلار ئاتا - بالا ئىككىيلەن ھەممە سومكىلار -

实的奴仆木合买提。那张纸上的话就这么简短，父子二人盯住信纸呆呆地愣在那里。

巴斯提师傅什么都清楚了。“唉，可怜的人啊，这封信他们连看都没看，钱原封不动地装在里面。孩子的工作问题要解决了吗？……。”他想到这里，觉得又惊奇、又难过、又悲伤，双目死死地盯着那一叠人民币感到束手无策。

把钱还给主人吧，那主人又是谁呢？木合买提，到底是哪一个木合买提？世上有那么多木合买提，怎么能寻找到钞票的真正主人呢？要么把钱和信交给新邻居吧？

他沉思良久，最后想道：“这是运气，老天给我的运气。”老实讲，他并不是笨蛋蠢货，既然老天赐福给自己，那为什么要让它交臂而失呢？想到这里，将钞票往塑料袋里一塞，不知为何连同那封信也塞了进去，一古脑儿都塞进坏中。他又兴奋又激动，同时产生了一种不可名状的复杂心情，是悲哀、怜悯，还是其它。怀着这种心情他在商店里呆了好久好久。这个机遇给他心中带来了新的刺激，新的希望。父子二人精神抖擻地仔细翻看

① ① بىر ھازا 一会儿、一阵儿。

② ② ئامەت 运气。

③ ③ تەقدىر 命运。

④ ④ رىزقى (1)给养(宗教教义中认为真主赐予生物的)(2)转义为：福祿、福寿。

⑤ ⑤ ھاماقەت (1)糊涂的、愚蠢的；(2)笨蛋。

نى ئاقتۇرۇشقا باشلىدى. ئەمدى ئۇلار سومكىلارنى سۈرتۈشنىمۇ، پەشتاخىغا تىزىشنىمۇ ئۈنتۈپ، سىرتىمىسىنى ئېچىپ ئىچىد. گىلا قارايتتى، ھەممە يانچۇقلىرىغىچە قاراپ چىقاتتى. ئاقتۇرۇش — ئامەت، ئاقتۇرۇش ئۈزۈنغىچە داۋاملاشتى. لېكىن، كېيىنكى سومكىلاردىن ھېچنەمە تېپىلمىدى.

باشت ئۈستام ئۆيىگە قايتىۋاتقاندا، ئاللىقاچان ئەل ئايىغى بېسىققانىدى. شۇنداقتىمۇ، ئۇ كوچىلاردا شادلىققا چۆمگەن كىشىلەرنى كۆرگەندە كۈلۈمسىرەپ باراتتى، قوينىدا تومپىيىپ^① تۇرغان ئامەت ئۇنى خۇشال قىلاتتى. ئۇ كېتىۋېتىپ، يېڭى قوشنىلىرىدىن كەلگەن ياخشىلىقلارنى بىر - بىرلەپ ئويلاپ ماڭدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئاق بېلىقتەك^② ئاپئاق ئايال قوشنىسىنى، ئۆز ئايالىنىڭ تىجارەت كىنىشكىسى ئېلىپ دۇكان ئاچقانلىقىنى، پايدا تاپقانلىقىنى، ئوغلىنىڭ خىزمەتكە ئورۇنلاشقانلىقىنى، بۈگۈنكى ئامەتنى... ھەممىسىنى ئويلاپ ماڭدى. يېڭى ئۆيىنىڭ يېڭى قوشنىلارغا ئايىغى ياراشقان دەك، يېڭى قوشنىلارنىڭ ئۇلارغىمۇ ئايىغى ياراشقانلىقى.

ئۈستام مۇشۇلارنىڭ ھەممىسىدىن مەمنۇن^③ ئىدى، خۇشال ئىدى. يەنە ئۈستامنىڭ قەلبىدە بىر خىل غەشلىكمۇ^④ بار ئىدى. ئاشۇ ھەشەمەتلىك ئۆيلەرنى، ئاشۇ دەرۋازىدىن تۈن قاراڭغۇسىدا كىرىپ كېتىۋاتقان سومكىلارنى، ئاشۇ ئۆيلەردە يېيىلىۋاتقان، ئىستېمال قىلىنىۋاتقان^⑤ نەرسىلەرنى ئويلىسىلا، ئۈستامنىڭ قەلبىدە ئاللىقانداق بىر خىل نەپرەت^⑥ ئويغىناتتى. بۇ ھەسەتمۇ، چىدىماسلىقمۇ؟ ئۈستام بۇنى بىلمەيتتى. لېكىن، ئۇنىڭغا ئاشۇ بېلىقتەك چىرايلىق ئايالنىڭ ئەزىزلىكىمۇ نەپرەتلىك بىلىد. نەتتى، ھەتتا قوشنىسىنىڭ ئۆزلىرىگە قىلغان ياخشىلىقلىرىمۇ نەپرەتلىك بىلىنەتتى.

每一个提包,他们把擦拭提包和将他摆上货贺的事忘到了九霄云外,而是打开每个提包内包的拉链认真搜索起来,企图再一次碰到好运。虽然他们把所有的提包又翻腾了一遍,但新奇迹在未出现。

当他准备回家时已是万籁俱寂的时刻了。怀中揣着的好运气使他异常快乐。他边走边想起新邻居带给他的桩桩好处,自己遇到了邻居家娇艳的女主人;妻子领上营业执照开了商店赚了大笔大笔的钱;孩子得到安置有了饭碗;还有今天从天而降的福气……新房子使新邻居万事如意、官运亨通,同时也使他家事事如意,财运亨通。

想到这一切,他感到满足,感到快活,但心中又有些慌乱,一想到那座富丽堂皇的院落,想到夜幕降临时出出进进的各式大小提包,想到屋子里面精美的陈设及奢侈的消费品时,他心中立刻燃起一股无名的怒火,是嫉妒还是惶恐,自己也讲不清。进而他对那花枝招展的女主人的百般娇态也产生了怨恨,甚至对他们带给自己的好处也产生了愤懑之情。

① تومپایماق 凸起,鼓起。

② ئاق بېلىق 白鳊;这里形容漂亮。

③ مەمنون 满意。

④ غەشلىك 心情沉闷,心绪烦乱。

⑤ ئىستېمال قىلماق (1)使用;(2)食用。(3)消费。

⑥ نەپەرەتلىك 可憎的,厌恶的。

بەختسىزلىك

«بىر خۇشاللىقنىڭ بىر يىغىسى بار»^① دېگەن گەپ راستمۇ؟ بىرەر ئىلمىي ئاساسى بارمۇ؟ ئۇنىڭغا ھازىر ئېنىق بىر نەرسە دېگىلى بولمايدۇ. لېكىن، بۇ يەردە ھەقىقەتەن ئاشۇنداق ۋەقە يۈز بەردى.

يېڭى قوشنىنىڭ تويلاشقىلى ئون بەش يىل بولغان خوتۇندى. نىڭ بىرىنچى قېتىم قورساق كۆتۈرگىنىگە توققۇز ئاي، توققۇز كۈن، توققۇز سائەت، توققۇز دەقىقە^② تولاي دەپ قالغان چاغدا — ئۆي ئىگىسىنىڭ خۇشاللىقى پەلەككە كۆتۈرۈلۈپ^③، ئۇنىڭ پەر-زەنت^④ يۈزى كۆرۈش ئارمىنى چېچەك ئاچاي^⑤ دەپ قالغان چاغدا، بەختسىزلىك يۈز بەردى. خۇدا پۈتكەن قىسمەت^⑥ بىلەن بەندىدىن كەلگەن كەلمىش بىرلا ۋاقىتتا ئۆزىنى ئاشكارىلىدى. توغرىسىنى ئېيتقاندا، ئالدى بىلەن بەندىدىن كەلگەن كەلمىش، ئارقىدىن خۇدادىن كەلگەن كەلمىش يېتىپ كەلدى. خۇددى «بالا كەلسە قوش، ئامەت كەلسە تاق»^⑦ دېگەننىڭ ئۆزى بولدى.

باشت ئۈستام قوشنىسىنىڭ دەرۋازىسى ئالدىدا پىكاپنىڭ توختىمايدىغان بولۇپ قالغانلىقىنى بايقاپ قالدى. قوشنىسىمۇ خىزمەتكە بارمايدىغان بولۇپ قالدى. ھەتتا ئۆيىدىن تالاغىمۇ چىق-مايتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاخشاملىرى ئۇنى يوقلاپ كېلىدىغانلارنىڭ ئايىغى ئۈزۈلدى. باسست ئۈستام مانا شۇ ئىشلاردىن ھەيران بولۇپ يۈرگەندە، كىملىرىدۇر ئۇنى ئىزدەپ كەلدى، ئەتىۋارلىق ماللارنى سېتىپ بېرىش توغرىسىدىكى بەش - ئالتە پارچە تەستىق، ئوغلىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدە - دىكى تەستىق... دېگەندەك قەغەزلەرنى ئۇنىڭغا كۆرسىتىپ: «بۇنى سىزگە تەستىقلاپ بەرگەنمۇ؟» دەپ سوراشتى. باسست ئۈستام:

不幸

常言道：“有一利必有一弊”。这种说法有没有什么科学根据，至今还一下子说不清楚。但后来发生的事情确实确实是这样的。

新邻居的妻子，结婚十五年来第一次身怀有孕。当她怀孕将满九个月零九天九小时零九秒钟丈夫正为此高兴得喜出望外时，一件不幸的事情发生了。真是命中注定在劫难逃。“福无双至，祸不单行”。

巴斯提师傅发现邻居家大门前的汽车销声匿迹了，邻居也不去上班了，日暮黄昏时来拜访他的人也绝迹了。他正在为此事纳闷时，一天有人来找他，那人拿出批给他购买紧俏商品的条子以及给他儿子安排工作的批条，向他问道：“这是他批的吧？”巴斯提点头称是，因为他不敢不承认，因为那上面有他的

① ① خوشاللىقنىڭ بىر يىغىسى بار 有欢乐就有痛苦；有一利必有一敝。

② ② دەقىقە 秒、瞬间。

③ ③ خوشاللىقى بەلكە كۆتۈرۈلمەك 喜出望外。

④ ④ پەرزەنت 子女。

⑤ ⑤ چېچەك ئاچماق 开花。

⑥ ⑥ قىسمەت 命运、劫数。

⑦ ⑦ بالا كەلسە قوش، ئامەت كەلسە تاق 福无双止，祸不单行。

«ھەئە!» دەپ جاۋاب بەردى. ئۇ بۇلارنى ئىنكار قىلىشقا ئاجىز ئىدى. چۈنكى، ئاشۇ قەغەزلەردە ئۇنىڭ ئىسمى بار ئىدى. كەلگەندە، لەر خاتىرىلىرىگە ئاشۇ «ھەئە» نى يېزىپ، ئۇنى قول قويدۇرۇپ قايتىپ كېتىشتى. ئۇستام قوشنىسىغا كېلىۋاتقان بەختسىزلىك-نى غۇۋا سەزگەندەك بولدى. لېكىن، ئۇ ئۇلارغا ئۇنىڭدىنمۇ چوڭراق بەختسىزلىك يوپۇرۇلۇپ كېلىۋاتقانلىقىنى زادىلا ئويلىمىدى.

قۇربان ھېيتنىڭ ئىككىنچى كۈنى ئىدى. باسىت ئۇستام قوشنىدارچىلىق بۇرچىنى ئادا قىلىپ، ئەتىگەندىلا ئۇلارنىڭكىگە ھېيتلاپ كىردى.

ئۇ كىرگەندە، ئەر قوشنىسى مېھمانخانىدىكى قىپقىزىل سا-پاغا چۆكۈپ ئولتۇرۇپ، ھېلىلا پىشۇرۇلغان ئىسسىق گۆشتىن يەۋاتقانكەن. ئايال قوشنا ئاشخانىدىمىكىن، كۆرۈنمەيتتى. ئۇس-تامنى ئەر قوشنا ئۆزى كۈتۈۋالدى. ساپاغا تەكلىپ قىلدى، ئال-دىدىكى گۆشنى ئۇستامنىڭ ئالدىغا قويدى. لېكىندىكى گۆش بىر قوينىڭ يېرىمىنى ئون پارچىلاپلا پىشۇرغاندەك كۆپ ئىدى. قوشنا ئۇستامنى گۆشتىن بېقىشقا، ئازادە ئولتۇرۇپ ھېيتلاشقا ئۈندىدى، ئۆزىمۇ بىرلىكتە لېگەنگە قول ئۇزاتتى...

بۇ باسىت ئۇستامنىڭ بۇ يىلقى ھېيتتا تۇنجى قېتىم باش-قىلارنىڭكىدە ھېيتلىشى ئىدى. ئۇنىڭ ئۇستىگە، ئۇ بۇ ئۆيدە زادىلا قورۇنمايتتى. شۇڭىمۇ تارتىنىمىدى^①، گۆشتىن تويغۇچە يېدى، يوغان بىر پارچە ساننى^② پۈتۈن يەپ بولدى. گۆشكە توي-غاندىن كېيىن ئاغزىنى، قوللىرىنى سۈرتۈپ، بۇ يىلقى ھېيتنىڭ تولىمۇ باياشات بولغانلىقى، شۇغىنىسى ھاۋا ئىسسىق بولغاچقا، گۆشنى ساقلىماق تەس بولۇۋاتقانلىقى توغرىسىدا گەپ قىلىپ ئولتۇردى. ئۇ قوشنىسىنىڭ: «بۈگۈنچە ئىشلەتمەيدىغان گۆشلە-رىنى بىزنىڭ توڭلاتقۇغا ئەكىرىپ قويسىلا» دېيىشىنى كۈتكەندە.

名字。来人做了详细纪录，让他盖了手印后就走了。他隐隐约约感到某种灾祸正向邻居家逼近。但万万没有想到，还有更大的灾祸。

古尔邦节的第二天，为了尽邻居之意巴斯提师傅一大早就去给他们拜节。他去时，男主人正耷拉着脑袋，坐在客厅的红色长沙发上吃手抓羊肉哩。女主人没有露面，可能正在厨房里忙活。男主人热情地接待了他，请他坐在沙发上，把盛肉的盘子推到他跟前请他吃肉，那个盘子里盛着十多块肉，足有半个羊的肉。邻居边请他吃肉，让他别客气，同时自己也将手伸向盘子里……

这是今年古尔邦节时他第一次去别人家拜节，再加上在这里他一点也不感到拘束，他只管往饱里吃，一大块后腿一下子就吃完了，而后擦了擦嘴巴，洗了洗手，就聊了起来。从今年过节肉食的丰盛谈到气候转暖羊肉不易保管等等。他等待着邻居说一句：“如果今天的肉剩下了，可以拿来放在我家的冰箱里。”

① تارتنماسلىق 不拘束。

② سان (1)数，数目。(2)期(刊物的)(3)量(哲学)。(4)(牛羊等的)大腿，后腿。此处用其第(4)义。

دى، لېكىن قوشنىسى ئۇنداق دېمىدى. ئۇ: «ھە، ھە» دەيتتى، ھە دەپ گۆش يەيتتى. ئۇ پۈتۈن ئىشتىياقى^① بىلەن، ئۈزۈندىن بېرى گۆش يېمىگەن ئادەمدەك گۆش يەۋاتاتتى. ساڭزا يېگەچ گەپ قىلدى. ئولتۇرغان باسىت ئۈستام دەسلەپتە ئۇنىڭ يېمىشلىرىدىن ھېچنېمىنى ھېس قىلمىدى، كېيىن لېگەندىكى گۆشنىڭ پاك - پاكىز يېيىلىپ بولغانلىقىنى كۆرگەندە بولسا ھەيران قالدى. ئۇ - نىڭ ئىشتىھاسى، ھەزىم قىلىش ئىقتىدارى، ئاشقازىنى بەلكىم ئاشۇنداق ياخشىدۇ. يېرىم قوينىڭ گۆشىنى يەپ بولسا نېمە بوپ - تۇ؟ ئۇنىڭدەك ئىشتىھالىق ئادەملەر جاھاندا ئازمىدى؟ بۇنچىلىك ئىشتىھالىق بولمىسا، مۇنچىلىك سەمرىگىلى، قورساق سالغىلى، قوش ئېڭەك چىقارغىلى بولاتتىمۇ؟

ئىككىسى كونا - يېڭى قوشنىلارنى بىرلىكتە ھېيتلاشقا كېلىشتى. بۇنداقتا ھەر ئىككىلىسىگە ئاسان بولاتتى.

بىرىنچى ئۆيدە لېگەن پاكىز قۇرۇقدالدى، ئىككىنچى ئۆيدە - كى لېگەنمۇ پاك - پاكىز قۇرۇقدالدى، ئۈچىنچى ئۆيدىمۇ شۇنداق بولدى. باسىت ئۈستامنىڭ يېڭى قوشنىسى «ئەسسالامۇ ئەلەي - كۇم^②»، «ھېيتلىرىغا مۇبارەك بولسۇن^③» دېگەن سۆزلەردىن كېيىنلا لېگەندىكى گۆشلەرگە تۈتۈش قىلاتتى، تاكى لېگەندىكى گۆش تۈگىمىگۈچە توختىمايتتى. ئۇ ساڭزىمۇ چاينىمايتتى، ياغ - لىق توقاچ^④ يەيتتى، شورپا ئىچەيتتى، قوغۇن - تاۋۇز يەيتتى، ئۈزۈم - شاپتۇلغا باقاتتى، ئاغزى زادىلا جىم تۇرمايتتى. ئاغزى چاينىمايتتى، گېلى يۇتاتتى، يۈتۈپ توختىمايتتى، خۇددى مەڭگۈ تويماس لەھەڭدەك^⑤ توختىماي يۇتاتتى.

باسىت ئۈستامنىڭ ھەيرانلىقى ئىككىنچى ئۆيدىلا ئەجەبلە - نىشكە كۆتۈرۈلگەنىدى. ئۈچىنچى ئۆيدە ئۇنىڭ ئەجەبلىنىشى ئا - جايىپ ئەجەبلىنىشكە كۆتۈرۈلدى.

ئۇلار ئۈچىنچى ئۆيدىن ئۈزىغاندا^⑥، باسىت ئۈستام: «ئەمدى

但邻居并未张口,只顾一个劲地吃肉。那馋劲仿佛好久没有见过肉的人似的。巴斯提坐在那里吃着馓子,起初并没有发觉什么,后来当他看到不一会儿工夫,男主人就把一托盘羊肉一扫而光时他惊愕了。他叹服他强烈的食欲和惊人的消化能力。他转念一想:“一口气吃掉半个羊有啥了不起,比他能吃的人有的是。没有这样的好胃口怎么能吃成双下巴和大肚皮呢?”

他们商定一道去拜年,因为这样彼此都方便。到了第一家,一盘子手抓肉一下子就吃光了。到了第二家很快也吃光了。第三家也这样。巴斯提师傅的新邻居每到一家先向主人施礼问安,待“年过的好”话音刚落,他就开始大嚼大吃,不到盘底朝天绝不罢休。他不吃馓子,却就着小油馕喝肉汤,对新鲜瓜果亦不放过。总之,他的嘴巴没有闲过。只见他嘴在不停地大嚼,喉结在不停地颤动,仿佛贪吃的鲨鱼,从不放过碰到口边的任何食物。

这种惊愕情绪是在第二家拜年时产生的,到了第三家则更加升级了。

当他们离开第三家时,巴斯提建议先回家休息一下午后再

① ئىشتىياق 食欲。

② ئەسسالامۇئەلەيکۇم 伊斯兰教徒见面时的祝词,意为:祝你平安。

③ مۇبارەك بولسۇن 恭贺。

④ ياغلىق توقاچ 小油馕。

⑤ لەھەك 鲨鱼

⑥ ئۆزىماق 走,离去。

قايتىپ چۈشتىن كېيىن ھېيتلىسا قىمىكىن» دېگەن تەكلىپنى ئوتتۇرىغا قويدى، لېكىن بۇ رەت قىلىندى، ئۇنىڭ قوشنىسى ئۈزلۈكسىز ھېيتلاشنى تەشەببۇس قىلاتتى ①. ئۈستام ئۇنىڭغا ئەگىشىپ تۆتىنچى ئۆيىنىڭ بوسۇغىسىدىن ئاتلاشقا مەجبۇر بولدى. لېكىن، ئۇنىڭدىكى ئاجايىپ ئەجەبلىنىش ئەمدى قورقۇنۇپ-لۇق بىر ئەندىشىگە ئورۇن بوشىتىپ بېرىۋاتاتتى. بىچارىنىڭ قورسىقى يەل كۆپ ئۇرۇلغان بالوندەك ② پاتىڭىدە يېرىلىپ كەتتى. مەسە بولاتتىغۇ، ھەرە يۈتۈۋالغان پاقىدەك ③ ئېتىلىپ كەتمەسە بولاتتىغۇ، دەپ ئويلايتتى. تۆتىنچىسى تېۋىپنىڭ ④ ئۆيى ئىدى. ئۇلار كىرىپ كەلگەندە، تال بوستانلىق ⑤ ھويلىدا ھېچكىم يوق ئىدى. دەرۋازىنىڭ يېنىغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان سۇ جۈمكىنىڭ ⑥ ئاستىدا لىقمۇلىق سۇ قاچىلانغان بىر چېلەك تۇراتتى، ئەر قوشنا چېلەكنىڭ پاكىز ياكى پاسكىنا ئىكەنلىكىگە دىققەتمۇ قىلماستىن، ئۆزىنى چېلەككە ئاتتى. چېلەكنىڭ ئالدىدا تىزلىنىپ ئولتۇرۇپ، ئىككى قولى بىلەن چېلەكنىڭ گىرۋەكلىرىدىن تۇتتى - دە، بېشىنى چېلەككە تىقىپ سۇنى غۇرتۇلدىتىپ ⑦ سۇ-مۈرۈشكە باشلىدى. ئۇنىڭ ياستۇقتەك يوغان قورسىقى تېخىمۇ ساڭگىلىدى. «سۇ ئىچىۋاتقان كالىغا ئەجەبمۇ ئوخشايدىكەن، — دەپ ئويلىدى باسىت ئۈستام، — شۇنچىۋالا سۇ ئىچكەنمۇ بارمۇ؟ يېگەنلىرىگە قارىغاندا ئىچكىنى تېخى ئانچە جىق ئەمەس، بىراق...» ئۈستام ھەيرانلىق، ئەنسىزلىك ئىچىدە قاراپ تۇراتتى. چېلەكتىكى سۇ ئوبدانلا يېرىمداپ ⑧ قالدى. ئۇنىڭ قوشنىسى تۇ-يۇقسىزلا ئوق تەگكەن قوتازدەك ⑨ چېلەكنىڭ يېنىغا گۈپپىدە يىقىلدى، چېلەك ئۆرۈلۈپ، سۇ ئۇنىڭ ئاستىغا يامراپ ⑩ كەتتى.

— ھوي، نېمە بولدى؟ نېمە بولدىلا؟ — باسىت ئۈستام ھو-دۇقۇپ قالدى. ئۇ قوشنىسىنىڭ بېشىنى يۆلىدى. قۇلىقىغا خۇددى چالا بوغۇزلانغان ⑪ كالىنىڭ خارقىرىشىدەك ⑫ دەھشەتلىك ئاۋاز

接着拜,但被对方拒绝了。邻居坚持要继续拜下去,无奈巴斯提只好跟着他来到了第四家。此时,一种令人担心的恐惧感代替了极度的惊慌。他真担心邻居的大肚皮弄不好会象打足气的皮球和吃了蜜蜂的青蛙一样突然之间发生爆炸。第四家的主人是个老医生。当他们进院时,院内空无一人,大门旁的水龙头下面放着一个水桶,里面盛着满满一桶水。新邻居一进院子也不问那桶里的水干净与否便一头扎了进去。他双手抱着桶边,双膝跪在前面,“咕嘟咕嘟”地饮了起来。巴斯提想:这简直像牛饮水呀。:哪有一次喝这么多水的人呀!但他喝的毕竟没有吃的多”。他怀着惊慌不安的心情注视着他。一会儿半桶水没有了。忽然,那人象被猎人击中的野兽“扑通”一声跌倒在水桶旁边。水桶被弄翻了,水从他身下流过漫了一大片。

“喂!你怎么啦?”巴斯提师傅吃惊地叫了一声。他慢慢地将他的头扶起来,只听他嗓子里发出“唵噜唵噜”的声音,仿佛屠

① تەشەببۇس قىلماق 提倡、主张。

② بالون 轮胎。

③ پاقا 青蛙、乌龟。

④ تېۋىپ 民间医生。

⑤ نال بوستانلىق 植满柳树的。

⑥ جۈمەك 水龙头。

⑦ غۇرتۇلدىماق 咕嘟咕嘟地(喝水)。

⑧ يېرىمدىماق 一半。

⑨ قوتاز 牦牛。

⑩ يامرىماق 泛滥,蔓延。

⑪ بوغۇزلىماق 宰杀。

⑫ خارقىرىماق 打鼾。

ئاڭلاندى. ئۇنىڭ نەپەس يوللىرى بوغۇلۇپ جان تالىشىۋاتقانلىقىدا -
مۇ ياكى ئۇخلاپ خورەك تارتىۋاتقانلىقىمۇ، بىلگىلى بولمايتتى.
— ھوي، ئۆيدە ئادەم بارمۇ؟ ئۆيدە ئادەم بارمۇ؟ بىرىڭلار چىدە -
قىڭلار... — ئۇستام ۋەھىمە ئىچىدە توۋلىدى. ئۆيدىن پاختەك
تۈكى سارجىدا يەكتەك^① كىيگەن تېۋىپ ئاخۇنۇم پالاقشىپ چىدە -
قىپ كەلدى. ئۇستام بىلەن تېۋىپ ئاخۇنۇم ئۇنى كۆتۈرۈپ سۈپىدە -
غا ئاپىرىپ ياتقۇزدى. ئۇ ھېلىمۇ دەھشەتلىك خارقىراپ ياتاتتى.
تېۋىپ ئۇنىڭ تومۇرلىرىنى تۇتتى^②، چىرايىغا ئۈزۈنغىچە
تىكىلىپ قاراپ تۇردى، كۆز - قاپاقلىرىنى يېرىپ، كۆزىنىڭ
ئىچىگە نەزەر سالدى. شۇنىڭدىن كېيىن خۇرسىنىپ^③، بېشىنى
چايقىدى.

— نېمە بوپتۇ، ئاخۇنۇم؟

— ھېچنېمە، ھېچنېمە بولماپتۇ، ئۇخلاپ ئويغانسىلا تۈزۈ -
لۇپ^④ قالىدۇ.

— ئۇنىڭدا ھېچقانداق كېسەل يوقمىكەن؟

— بار ئىكەن، بولغاندىمۇ دەھشەتلىك كېسەل^⑤. ئۇ دۆي
كېسەلگە^⑥ مۇپتىلا بولۇپتۇ.

— دۆي كېسەل؟ — باسىت ئۇستام ھېچنېمىنى چۈشەنمىدە -
دى. ئۇ خەلق چۆچەكلىرىدىكى بىر ئۇخلىسا قىرىق كېچە -
كۈندۈز ئۇخلايدىغان، بىر ئولتۇرۇشىدا قىرىق ئادەمنىڭ گۆشىنى
يەپ بولىدىغان، بىر سۈمۈرۈشتىلا^⑦ قىرىق دەريانىڭ سۈيىنى
ئىچىپ بولىدىغان دەھشەتلىك مەخلۇق^⑧ دىۋىنىڭ «دۆي» دەپ
ئاتىلىدىغانلىقىنى بىلەتتى، لېكىن «دۆي كېسەل» دەپ زادىلا
ئاڭلاپ باقمىغانىدى. ئۇ تېۋىپ ئاخۇنۇمنىڭ ئاغزىغا ھاڭ - تاڭ
بولۇپ قاراپ قالدى.

— ھەئە، دۆي كېسەل، ئۇ دۆي كېسەل بولۇپتۇ. بۇنداق كې -
سەلدە يېسە - يېسە قورسىقى توپمايدىغان، بىر تونۇر ناننى، بىر

宰场被宰杀但尚未断气的牲畜似的。不清楚是因为呼吸道窒息而在挣扎还是熟睡之后在打鼾。

“屋里有人吗?屋里有人吗?赶快出来一下!”巴斯提师傅慌乱地喊了起来。穿着灰色毛布对襟长衫的一位老者快步走了出来。两人赶快将他抬到土台子上,他照旧发出那种恐怖的鼾声。医生给他切了脉,看了看他的气色,翻开眼皮仔细看了一眼,尔后笑着摇了摇头。

“他怎么了?老先生?”

“没关系,让他美美睡上一觉,醒来就好了。”

“他没得什么病吗?”

“有,而且得的是很难治的病。他得的是饕餮之症,俗话叫贪食症。”

巴斯提师傅对他的话一点也不懂。他从民间传说中听到过有一种怪物叫饕餮,睡一觉得四十个昼夜才能睡醒;一餐能吃四十个人的饭才能吃饱;一口气要喝四十条江河的水才能解渴。但从未听人说过“饕餮之症”的说法。他注视着老医生的脸真有些丈二金刚摸不着头脑。

老医生接着讲道:

“是的,他患的正是饕餮之症。得这种病的人总是吃不饱。”

① يەكتەك 无领对襟长衫。

② نومۇرنى تۇتماق (切脉); (试探)。

③ خۇرسىنماق 高兴。

④ تۈزۈلمەك, تۈزۈلمەك 的被动态形式,意为:制定、编写、构造等。引申义为:变好,好转。此处用其引申义。

⑤ دەھشەتلىك كېسەل 可怕的病、危险的病。

⑥ دۆي كېسەل 贪食症。

⑦ سۈمۈرمەك 吮吸。

⑧ مەخلۇق 生物。

قوينىڭ گۆشىنى يەپ بولۇپمۇ قورسىقىنىڭ تويغىنىنى بىلەلمەي -
دىغان بولۇپ قالىدۇ. ئۇنىڭ چىرايىغا قاراپ باقسىلا، بۇنداق
كېسەللەرنىڭ چىرايى ئاپئاق ئاقىرىپ، پاخىدەك يۇمشاپ كېتىدۇ،
خۇددى يەل بەرگەن توپتەك، قۇيغان ئۆپكەدەك^① بوردىلىپ^②
سەرىيدۇ، ئاشقازان - ئۈچەيلىرى، قورساق تېرىلىرى رېزىنىكىدە -
دەك^③ سوزۇلىدىغان بولۇپ قالىدۇ، لېكىن ھەرقانداق سوزۇ -
لۇشچانلىقىنىڭمۇ چېكى بولىدۇ. بۇنداق كېسەللەرنىڭ ئاقىۋىتى
خەيرلىك بولمايدۇ، قورسىقى يېرىلىپ ئۆلىدۇ... بۇنداق كېسەل
ئۇزاق مۇددەت نەپسىنى يىغماسلىقتىن، ھەددىدىن ئارتۇق كۆپ
ئوزۇقلىنىشتىن^④، تاتلىق - تۇرۇملارنى يېيشكە ئارتۇق بېرىدۇ -
لىپ كېتىشتىن پەيدا بولىدۇ.

بۇ داۋاسى يوق^⑤ دەھشەتلىك كېسەل، خۇدا بەندىسىنى
بۇنداق كېسەلگە نېسىپ قىلمىسۇن... ھېلىمۇ ياخشى، ئۇ سۇ
ئىچىۋېتىپ ئۇخلاپ قايتۇ، بولمىسا، دەھشەتلىك ئاقىۋەت بۈگۈنلا
يۈز بېرەتتىكەن...

باشتۇرۇستام ئەمدى بىر ئاز چۈشەنگەندەك بولدى، لېكىن
كۆڭلىنىڭ بىر يېرىدە قانداقتۇر بىر تۈگۈن باردەك تۇيۇلاتتى.
ئۇ بۇرۇلۇپ سۇپىدا خارقىراپ ياتقان قوشنىسىغا نەزەر سالدى.
ئۇنىڭ سامان قاچىلانغان خالىتىدەك^⑥ يوغان قورسىقى ئىككى
يېنىدىن ساڭگىلاپ^⑦، سۇپىدىكى بۆز گىلەمگە تېگىپ تۇراتتى.
ئۇستامنىڭ كۆز ئالدىدىن ئاشۇ ساناقسىز ئاشاملاردا دەرۋازىدىن
كىرىپ كەتكەن نەرسىلەر بىر - بىرلەپ ئۆتۈشكە باشلىدى. تا -
غارلار، سومكىلار، ساندۇق - يەشىكلەر خۇددى يىپقا تىزىلغان
مارجاندەك^⑧ بىر - بىرلەپ ئاشۇ دەرۋازىدىن كىرىپ كېتەتتى.
ئاشۇ تاغلارغا قاچىلانغان پۈتۈن - پۈتۈن قوي گۆشلىرى، ئاشۇ
سومكىلارغا قاچىلانغان توخۇ گۆشى ۋە تونۇر كاۋاپلىرى، باغلام -
باغلام پۇللار، يەشىك - سېۋەتلەرگە قاچىلانغان ئانار، ئالما، شاپ -

一口气能吃掉一坑子馕或一只羊，还是觉得没吃饱；一次喝一桶水还不解渴。你来看看他的脸色。这种病人的脸又白又软，鼓鼓地好象打足了气的皮球、灌制好的面肺子一样胖。他的肠胃伸缩性很强，象一个橡皮口袋可大可小。但伸缩性再大也应有个限度，得这种病的人最后的下场就是腹部胀裂而亡，这主要是长期以来不能节制食欲，超负荷营养贪吃美食造成的。

此乃不治之症，但愿真主不要让人们染上此病。幸好，他喝水时睡着了，否则后果将不堪设想。”听到这里，巴斯提师傅才有些明白，但心中仍有一些解不开的疙瘩。他转过身去看了一眼正在呼呼大睡的邻居。只见他那滚圆的大肚皮从两边垂了下来紧贴在身子下面的粗线毯上。此时他眼前浮现出一幕图景：无数个夜晚无数的人从他家大门口进进出出，麻袋、提包、箱子象一串串珍珠从大门鱼贯而入。那些装在麻袋里的一只只肥羊，塞在提包中的烤鸡、烤全羊肉，大把大把的钞票以及满箱的石榴、苹果、桃子等都通过食道走进了这个正在鼾声如雷的人

① قۇيغان ئۆپكە 面肺子。

② بوردساق 育肥、喂肥。

③ رېزىنكە 橡胶。

④ ئوزۇقلانماق 营养。

⑤ داۋاسى يوق 不治之症。

⑥ سامان قاچىلانغان خالتىدەك 仿佛装了麦秸的口袋。

⑦ ساڭگىلىماق 下垂。

⑧ مارجان 珍珠。

تۇللار قوشنىسىنىڭ خارقىراپ تۇرغان ئاشۇ گېلىغا كىرىپ كې-
تەتتى. ئۇلار كىرىپ توختىمايتتى، ئىككى بېقىنىدىن ① گىلەم-
گە تېگىپ تۇرغان، چوڭلۇقى ئاران چېپتا تاغارچىلىك كېلىدىغان
ئاشۇ قورساق خۇددى تەگسىز ھاڭدەك مەڭگۈ تولمايتتى...
ئاھ، مانا بەختسىزلىك! ئۇ ئاشۇ مەڭگۈ توختىماي كىرىپ
كېتىشلەرنىڭ نەتىجىسىدە دەھشەتلىك كېسەلگە گىرىپتار بو-
لۇپتۇ ئەمەسمۇ؟ دۆي كېسەلگە، داۋاسىز كېسەلگە گىرىپتار بو-
لۇپتۇ ئەمەسمۇ؟
باشت ئۇستامنىڭ قەلبى ئېچىنىش بىلەن تولدى. ئۇ نې-
مىشقىمۇ ئېچىنىمسۇن؟ يېڭى ئۆينىڭ ئايىغى ياراشقان، بالا يۈزى
كۆرۈش ئالدىدا تۇرغان، بەخت ئىچىدە ياپراۋاتقان بىر ئادەم تۇ-
يۇقسىز ئاشۇنداق داۋاسىز كېسەلگە گىرىپتار بولسا، كىممۇ ئې-
چىنماي تۇرالايدۇ دەيسىز؟

ئاخىرقى ئىشلار

ماشىنىچىلىق دۇكىنىنىڭ دېرىزىسى ھېلىمۇ كۈن بويى
ئوچۇق تۇراتتى. باشت ئۇستام ئاشۇ دېرىزىنىڭ ئالدىدا ئولتۇ-
رۇپ يېڭى - يېڭى كىيىملەرنى، يېڭى - يېڭى پاسوندىكى كىيىم-
لەرنى تىكەتتى. كۆزلىرى تېلىپ كەتكەندە، بېشىنى كۆتۈرۈپ
ئاشۇ دېرىزىدىن سىرتقا قارايتتى. ئەمدى ئاشۇ دەرۋازا پات - پات
غىچىرلاپ ئېچىلمايتتى، ئۇنىڭدىن ئويما ياقىلىق رۇباشكا كىي-
گەن ئايالمۇ چىقمايتتى. كەچكى مەزگىللەردە سومكىلارمۇ، تا-
غارلارمۇ، يەشىك - سېۋەتلەرمۇ كىرىپ كەتمەيتتى. ئۇ مەھكەم
قۇلۇپلىۋېتىلگەنىدى. ئۇنىڭ تۈچ ھالقىلىرىدا مۈشۈكنىڭ پېشى-
دەك يوغان قارا قۇلۇپ ئېسىلىپ تۇراتتى... باشت ئۇستامنىڭ

的大肚皮中,那个垂落在线毯上的象麻布口袋一样大的肚子犹如一个无底深渊,永远也填不满。

不幸啊!由于他无止尽的贪欲致使他今天患了这绝症一饕餮之症、不治之症。

巴斯提师傅的心中充满了悲哀。他怎能不悲伤呢?他现在正在享受新宅院给他带的好运,沉浸在将为人父的喜悦即将当爸爸的幸福之中,突然间却身患不治之症,碰到谁都会悲痛欲绝的。

结局

缝纫铺的窗户照例整天敞开着。巴斯提师傅照例坐在那里为顾客不停地加工各种最新款式的服装。当双眼困乏时,他抬头向外张望一下。现在那扇大门不经常打开了,那位穿圆领衬裙的女人也不出来了。晚上也见不到扛着麻袋,拎着提包和箱子的人们来回走动了。双扇大门紧闭着,铜制门环上吊着一把黑森森的大锁……。当他的目光每次注视着那把黑色大锁时,

① بيقمن 肋。

كۆزلىرى ھەر قېتىم ئاشۇ قارا قۇلۇپقا چۈشكەندە، ئېغىر خۇر-
سېنىتى ①، قەلبىدە ئېچىنىش قۇيۇنلىرى ② پىرقىرايتتى...
كاتتا ئەر بابىنىڭ داۋاسىز كېسەلگە گىرىپتار بولغانلىقى
توغرىسىدىكى خەۋەر قۇربان ھېيتىنىڭ ئىككىنچى كۈنىلا پۈتۈن
شەھەرگە پۇر كەتتى ③. كىملىرىدۇر: «بىز ئۇنىڭ ئاشۇنداق كې-
سەلگە گىرىپتار بولغانلىقىنى ئاللىقاچان سەزگەندۇق» دېيىش-
تى. يەنە كىمدۇر بىرى: «مەن ئۇنىڭ چوقۇم ئاشۇنداق كېسەلگە
گىرىپتار بولىدىغانلىقىنى بىلەتتىم» دېدى. بولۇپمۇ دۆي كې-
سەلنىڭ داۋاسىزلىقى ئۇنىڭ دوست - يارەنلىرىنى قاتتىق ئۇ-
مىدىسىزلىنىدۇردى. ئۇلار ھازىرچە بۇنداق كېسەلنىڭ يۇقۇملۇق ④
ياكى يۇقۇملۇق ئەمەسلىكىنى بىلمەيتتى، يۇقۇش ئېھتىمالىنىمۇ
چەتكە قاقالمايتتى ⑤. مانا شۇ ۋەجىدىن ⑥ ئۇنىڭ خېلىدىن بېرى
ئۆزلىرىنى چەتكە ئېلىپ كەلگەن دوست - يارەنلىرى ئەمدى ئۆ-
زىنى يەنىمۇ تولۇق چەتكە ئېلىشتى. ئۇنى ھېچكىم يوقلاپ كەل-
مىدى، دوختۇرخانىغا ئاپىرىدىغان ئادەممۇ چىقمىدى. شۇنداق
قىلىپ، بۇ ئىش باسىت ئۇستامنىڭ گەدىنىگە چۈشتى ⑦.
قۇربان ھېيتلىق دەم ئېلىش ئاياغلاشقان كۈنى، باسىت
ئۇستام ئۇنى ھارۋىغا سېلىپ دوختۇرخانىغا ئاپىرىشنى لايىق
كۆردى. بىمارغۇ ⑧ ئۆزى ماڭالايتتى، لېكىن كېسەلنىڭ كېسەل-
لىك ھۆرمىتىنى قىلمايمۇ بولمايتتى. ھارۋىغا قاتقىلى ئېشەك
بولمىغاچقا، باسىت ئۇستام ھارۋىنى ئۆزى سۆرىدى. بىمار ھار-
ۋىدا جىمغىنا ياتاتتى، ئۇنى دوختۇرخانىغا ئېلىپ بېرىش خېلىلا
ئوڭۇشلۇق بولىدىغاندەك كۆرۈنەتتى. ئوڭۇشلۇق بولغانمۇ بولات-
تى، لېكىن ئىشنى مەسچىتنىڭ ئالدىدىكى ئاشۇ كالتە بازار ⑨
بۇزۇپ قويدى، دوختۇرخانىغا بېرىشتا مۇشۇ كالتە بازاردىن
ئۆتمەي بولمايتتى. بازارغا يېقىنلاپ كەلگەنسىرى، باسىت ئۇس-
تامنىڭ قەلبىدە يوشۇرۇن بىر ئەندىشە ئۇلغىيىپ كېلەتتى.

心中涌起一股淡淡的悲哀。……

大人物得了不治之症的消息，古尔邦节的第二天就传得满城风雨。有人讲：“我早就发觉他非得那种病不可。”当得知这种病无法治愈时，他的狐朋狗友们大失所望。因为他们至今搞不清楚这种病是否具有传染性，但谁也不敢排斥这种可能。因此，长时间以来，躲着他的一些朋友们更加疏远他了。谁也没有来看过他，甚至连上医院都没有人去送。这个任务又落在了巴斯提师傅的肩上。

古尔邦节的最后一天，巴斯提师傅决定用板车将他送到医院。病人本来可以自己行走，但既然病了，就得象个病人的样子。因为找不到毛驴，巴斯提只好自己驾辕。病人乖乖地躺在车上，看情况一切都很顺利。但当他们经过清真寺前面的小巴扎时意想不到的闹剧发生了。这个巴扎是通往医院的必经之路。离巴扎愈近，巴斯提师傅愈发担心。他心中暗想：千万不要当众

① خورسنىماق 叹气。

② قۇيۇن 旋风。

③ پۇر كەتمەك 传开，如。「سېسىق نامى پۇر كەتمەك」臭名远扬。

④ يۇقۇملۇق 传染的。

⑤ چەتكە قاقماق 排斥、排挤。

⑥ ۋەج (1)借口、缘由；(2)财产。

⑦ گەدىنىڭە چۈشمەك 承担。

⑧ بىمار 病人。

⑨ كالتە بازار 小市场。

«ھەي، يەنە سەتچىلىك^① بولمىسا بولاتتى» دەپ ئويلايتتى ئۇ ئىچىدە. سېرىق لەڭمەن، ئۆپكە - زاسۋې^②، كالا - پاقالچاق^③، گازىر - پۇرچاق^④ ساتىدىغان غالتەكچىلەرنىڭ ئالدىدىن ئۆتۈۋاتقاندا، بىمار ھارۋىدىن ئىرغىپلا^⑤ چۈشۈۋالدى - دە، ئاۋۋال سېرىق لەڭمەنگە ئۆزىنى ئاتتى. باسىت ئۈستام ھارۋىنى تاشلاپ ئۇنىڭ يېنىغا بېرىپ بولغۇچە، ئۇ ئاللىقاچان ئىككى قولى بىلەن سېرىق لەڭمەننى ئاغزىغا تىقىشقا باشلىغانىدى. ئاش ئۇنىڭ ئېغەكلىرىگە، بۇرۇتلىرىغا چاپلىشىپ تۇراتتى. ئۇ ماچىلدىتىپ چاينايتتى. ئاشنىڭ ئىگىسى ۋارقىراپ كەتتى:

— ھوي، ماۋۇ نېمە ئادەم؟ ساراڭمۇ بۇ؟ ئاشنى بۇزۇۋەتتى دەيمەن، تۇت ماۋۇ ساراڭنى...

باسىت ئۈستام قوشنىسىنىڭ كېلەڭسىز^⑥ گەۋدىسىنى قۇچاقلاپ، ئۇنى سېرىق لەڭمەننىڭ يېنىدىن نېرىغا ئېلىپ كەتتى. بىمار پۇشۇلدايتتى، ھاسىرايتتى، ئاغزىغا لوڭگە كەپلەپ قويغان. دەك خارقىرايتتى.

— ئاش! ئاش! ماڭا ئاش بېرىڭلار، مەن ئاش يەيمەن...
خىجىللىقتىن نېمە قىلارنى بىلمەي قالغان باسىت ئۈستام ئاشنىڭ ئىگىسىگە:

— كەچۈرسىلە^⑦، بۇ كىشى كېسەل، مۇشۇنداق كېسەل بوپ لۇپ قالدى، — دېدى. ئۇ بۇ گەپنى كەچۈرۈم سوراش ئۈچۈن دېگەنلىكىنىمۇ ياكى ئەھۋالنى چۈشەندۈرۈش ئۈچۈن دېگەنلىكىنىمۇ بىلمەيدى. ئۇ ھودۇقۇپ قالغانىدى.

شۇ ئەسنادا، بىمار ئۇنىڭ قولىدىن يۇلقۇنۇپ چىقىپ كەتتى. ئۇ خۇددى قىل يورغىدەك يورغىلاپ^⑧ يۈگۈردى - دە، لەڭ-پۇڭچىنىڭ غالتىكىدىن ئىككى ئوچۇم لەڭپۇڭ توغرىمىسىنى ئېلىپ ئاغزىغا تىقتى. باسىت ئۈستام ئۇنىڭ ئارقىسىدىن لەڭ-پۇڭچىنىڭ يېنىغا بېرىپ بولغۇچە، بىمار ئۆپكە - زاسۋې غالتە-

出丑啊！当他们经过那些出售凉粉、凉面、羊头、面肺子、瓜子大豆的摊点前时，病人一骨碌从车上翻了下来，飞也似的扑向凉面摊子。巴斯提见状赶快扔下车朝他跑去，他跑到跟前，只见他已经开始用双手将凉面往嘴巴里塞了起来。他的下颏上、嘴唇上都沾满了一根根面条。

卖凉面的大叫起来：

“喂，这是什么人？简直是疯子，把我的凉面弄脏了，快！快抓住他！”

巴斯提师傅将他拦腰抱住，把他推到凉面摊的一边。病人大口大口地喘着粗气，嘴巴好象被毛巾塞住了似的嚷道：

“面！面！我要吃面！……”

巴斯提师傅十分尴尬，急忙对凉面摊的主人赔礼道：

“请原谅！这是个病人，他害的就是这种病。”连他自己也不明白讲这话是为了向人家道歉还是为了解释原因。

这时，病人挣脱了他的手象一支离弦的箭向前飞奔而去。他跑到凉粉摊前抓了两根凉粉就往嘴里塞。巴斯提紧追不舍，他跑到凉粉摊前时，病人又跑到卖杂碎的摊子前去了。一个在前面飞跑，一个在后面追赶。巴斯提总是赶不上他。他又跑到卖

① سەنچىلىك 丢人、出丑。

② ئۆپكە - زاسوي 杂碎。

③ پاقالچاق - كاللا 头蹄(牛羊的)。

④ پۇرچاق - گازىر 瓜籽大豆。

⑤ ئىرغىماق 跳、跳跃。

⑥ كېلەئىسىز 痛肿的。

⑦ كەچۈرمەك 原谅。

⑧ يورغىلماق 碎步走。

كىنىڭ ئالدىغا بېرىپ بولدى... بىمار يورغىلايتتى، يۈگۈرەيتتى. باسىت ئۈستام يېتەلمەيتتى. ئۇ ئەمدى كالا - پاقالچاق ساتقۇ - چىنىڭ دېسىدىن ئېلىۋالغان قارا قوينىڭ يوغان كالىسىنى چىشلەپ، كالتە بازارنىڭ ئىچىدە يۈگۈرۈپ يۈرەتتى. پۈتۈن بازار قالايمىقانلىشىپ كەتتى. كىشىلەر چۇقان كۆتۈرۈشۈپ، غالتەك - لىرىنى ئىتتىرىشىپ، داس، قاچىلىرىنى كۆتۈرۈشۈپ قېچىشات - تى... بىمارنىڭ ئارقىسىدىن يۈگۈرۈپ يۈرگەن باسىت ئۈستام ھېرىپ كەتكەندى. ئۇ ھاسىرايتتى، سېمىز ئادەمنىڭمۇ شۇنداق - چىۋالا يۈگۈرەلەيدىغانلىقىغا ھەيران بولاتتى. شۇ ئەسنادا تۆت - بەش كاۋاپچى يىگىت ياردەمگە كەلدى. ئۇلار تۆت تەرەپتىن قور - شاپ كەلدى. بىمار قورشاۋنىڭ ئوتتۇرىسىدا توختاپ قالدى، ئۇ پارچىلانمىغان كالىنىڭ قۇلاقلىرىدىن تۇتۇپ، تۇمشۇقىدىن چىشلەپ يەپ تۇراتتى...

يىگىتلەر دۆي كېسەلنى تۇتۇپ ھارۋىغا باسقان چاغدا، باسىت ئۈستام يېنىك ئۇھ تارتتى. ئۇ ھەقىقەتەن ھېرىپ كەتكەندى. شۇنداقتمۇ بىمارنىڭ يەنە قېچىپ كېتىشىدىن ئەنسىرەپ، ئۇنى ھارۋىغا چىڭ بېسىپ تۇراتتى. كىمدۇر بىرى بىر تال كۇلا تېپىپ كەلدى. يىگىتلەر كۇلا ① بىلەن ئۇنى ھارۋىغا چەمبەرچاس ② باغ - لىدى. ئۇ ۋارقىرايتتى:

— كالا... كالا... مەن كالا يەيمەن، ماڭا كالا...

بىمار يول بويى ئاشۇنداق ۋارقىراپ ماڭدى. باسىت ئۈستام ئۇنى قۇچاقلاپ كۆتۈرۈپ، دوختۇرنىڭ يېنىغا ئېلىپ كىرگەندە - مۇ، ئۇ يەنىلا ئاشۇنداق ۋارقىراپ تۇراتتى:

— كالا... كالا... ماڭا كالا بېرىڭلار...

دوختۇرلار پايىپتەك بولۇپ كېتىشتى، ئۇلارنىڭ ھەممىسى بۇ كاتتا ئەربابنى تونۇيدىكەن. شۇڭمۇ دەسلەپ نېمە قىلارنى بىلىشەلمەي خېلىلا ھودۇقۇشتى. شۇ ئارىدا قايسىبىر دوختۇر

羊头的摊子前抓了一个羊头边啃边在市场上跑，整个市场乱了起来。摊贩们急忙推起车子端起盆子四散逃奔……跟在他身后的巴斯提跑得精疲力竭，大口大口地喘着气。他惊叹这个大胖子跑起来怎么如此迅速。这时三四个卖烤羊肉的小伙子赶来帮忙。他们从四面形成了一个包围圈，病人被围在中间不能动弹了，却仍然用手指头撕食着羊头肉。

当小伙子们将病人按倒在板车上时，他才长长地出了一口气。他确实已经精疲力尽。但还担心病人是否会逃跑，把他紧紧地按在车上，不知是谁找到了一根麻绳，大家将他紧紧地捆到车上。他却仍然高喊着：

“羊头！羊头！我要吃羊头！”

一路上他叫喊不停。巴斯提师傅把他抱到医生面前时他仍在叫喊：

“羊头！羊头！快给我羊头！”

医生们紧张起来了，他们都认识这位大人物，所以在开始时有些不知所措。有一位大夫建议先注射一针镇静剂即。刻打

① كؤلا (1)草绳；(2)僧帽。

② چەمبەر چاس 牢牢地、紧紧地。

تىنچلاندۇرۇش ئوكۇلى ئۇرۇشنى تەكلىپ قىلدى ۋە دەرھال ئو-
كۇل ئۇرۇلدى، ئۇ تېزلا جىمىپ، خارقىراپ ئۇيقۇغا كەتتى.
شۇنىڭدىن كېيىن دوختۇرلار ئۇنىڭغا نېمە بولغانلىقىنى
سوراشتۇردى. باسست ئۇستام ئۆز كۆزى بىلەن كۆرگەن ئىش ۋە
ھېلىقى تېۋىپتىن ئاڭلىغان گەپلەرنى بىر - بىرلەپ سۆزلەپ
بەردى. دوختۇرلارمۇ ئاشۇ تېۋىپقا ئوخشاشلا باش چايقاشتى:
— بىزنىڭ دوختۇرخانىدىمۇ دۆي كېسەلگە داۋا يوق.
دوختۇرلار ئۇنى بالنىستقا^① قوبۇل قىلىش - قىلماسلىقىنى
مەسلىھەتلىشىۋاتقاندا، كىمدۇر بىرى:
— ھۆكۈمەت ئۇنى خىزمەتتىن توختىتىپ تەكشۈرۈۋاتىدۇ،
دېدى.

شۇنىڭ بىلەن، دەسلەپ ھودۇقۇشۇپ نېمە قىلارنى بىلەلمەي
قالغان دوختۇرلار بىردىنلا ئۇنى كۆزگە ئىلماي^② قويۇشتى. با-
سست ئۇستام بىر تالاي چىرايلىق گەپلەرنى قىلىپ ئۇلارغا يال-
ۋۇردى، بىمارنىڭ ئازابىنى ۋاقىتلىق يېنىكىلىتىش ئۈچۈن بول-
سىمۇ بالنىستقا ئېلىشنى تەلەپ قىلدى. يالۋۇرۇشنىڭ رولى
بولدىمۇ ياكى كاتتا ئەربابنىڭ تېخىچە ھايات ئىكەنلىكى نەزەردە
تۇتۇلدىمۇ، دوختۇرلار ئۇنى ئاخىر ياتاققا ئېلىشقا قوشۇلدى.
باسست ئۇستام ئۇنى بەلگىلەنگەن كارىۋاتقا ياتقۇزۇۋاتقاندا،
ئۇنىڭ بوش ئاۋازدا جۆيلۈگىنى ئاڭلاندى:
— كاللا... كاللا... مەن كاللا... يەيمەن...

ئارىدىن ئون كۈن ئۆتكەندە، باسست ئۇستام ھارۋىنى سۆرەپ
دوختۇرخانىغا يەنە بىر قېتىم باردى. ئەمدى ھارۋىدا قورسىقىنى
چىڭ تۇتۇۋالغان ئايال قوشنىسى ئىڭراپ ياتاتتى، مەسچىتنىڭ
ئالدىدىكى كالتە بازاردىن ئۆتۈۋاتقان چاغدا، باسست ئۇستامنىڭ
كۆڭلىدە يەنە ئەنسىزلىك باش كۆتۈردى. ئۇ ئايال قوشنىسىمۇ
دۆي كېسەلگە گىرىپتار بولغان ياكى بولمىغىنىنى بىلمەيتتى.

了一针，他才安静下来，不一会就睡着了。

尔后医生们询问了他的病史病情。巴斯提遂将目睹的事实讲述了一遍，并将那位老医生的诊断结论告诉了他们。医生们也象那位老医生一样，摇着头说：

“我们这里也没有治疗贪食症的药品。”

当他们正商议是否要收他住院治疗时，其中一人插言道：

“现在他已停职检查了。”刚才还拿不定主意的大夫们一下统一了看法。经过巴斯提师傅苦苦哀求，最后才勉强同意收留他住院。当巴斯提师傅把他安置在指定的病床上时，他仍在说着梦话：

“羊头！羊头！我要吃羊……”

过了十天，巴斯提师傅又拉起板车来到医院。现在躺在车上呻吟不止的却是紧紧捂着肚子的女邻居。当车子经过清真寺小巴扎时，他心里又开始不安起来。她是否也被传染上了贪食症他无从知晓。他无从断定这一点，固此他无不担心……但，她

① بالنسب 住院部。

② كوزگه ئىلماسلىق 看不起。

باشت ئۇستام، ئۇ دۆي كېسەلگە گىرىپتار بولمىغان، دەپ ھۆ - كۈم قىلالمايتتى، شۇڭا ئۇ ئەندىشە قىلدى... لېكىن، ئايال ھار - ۋىدىن چۈشۈۋالمدى، سېرىق لەڭمەنگىمۇ، ئۆپكە - زاسۋىگىمۇ ئۆزىنى ئاتمىدى. ئۇنى سۆرەپ كېتىۋاتقان باسبت ئۇستام ئۇنى كالتە بازاردىن تىنچقىنا ئۆتكۈزۈپ، تۇغۇت بۆلۈمىگە ئەكىرىپ ياتقۇزۇپ قويۇپ قايتىپ كەلدى.

باشت ئۇستامنىڭ ئايال قوشنىسىنى دوختۇرخانىغا ئاپىد - رىپ قويۇپ كەلگىنىگىمۇ مانا بۈگۈن توپتوغرا يەتتە كۈن بول - دى. ئۇ قوشنىلىرىنى ئەسلىسىلا كۆڭلى غەش بولاتتى، ئۆز ئۆت - مۈشىدىكى ئاللىقانداق بىر سەتچىلىكنى ئەسلىگەندە، كۆڭلى ئۆ - كۈنۈش ۋە غەشلىككە تولاتتى، ئۇلارنى زادىلا يادىغا ئالماسلىققا تىرىشاتتى. مانا ھازىر ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا يېڭى تۇغۇتلۇق ئايال ۋە يېڭى تۇغۇلغان بوۋاق^① گەۋدىلىنىۋىدى، ئۇ ئاشۇ خىيالىي مەنزىرىنى يوق قىلماقچى بولغاندەك، بېشىنى ئىككى تەرەپكە قاتتىق چايقىدى.

كىيىم تىكىش ماشىنىسى يەنە شىرىلداشقا باشلىدى. باسبت ئۇستامنىڭ توختىماي يۇقىرى - تۆۋەن سەكرەپ تۇرغان يىڭىد - گە تىكىلگەن كۆزلىرىگە يان تەرەپتىن قىپقىزىل ئوت كۆرۈن - گەندەك بولدى. ئۇنىڭ پۈتلىرى تەپكىنى تېپىشتىن توختىدى، شىرىلدىغان ئاۋاز ئۆچتى. ئۇستام ئايال قوشنىسىنى تۇنجى قې - تىم كۆرگەن كۈنىنى ئەسكە ئالغانىدى.

كىيىم پىچىش شىرەسىدە ئوتقاشتەك بىر توپ قىزىل دۈ - خاۋا تۇراتتى. ئۇستام بېشىنى كۆتۈرۈپ دېرىزە ئالدىغا قارىدى. ئۇ يەردە ئىچ كىيىم - ئويما ياقىلىق رۇباشكا بىلەنلا چىققان ئا - يالنىڭ بۇلاق كۆزلىرى كۈلۈمسىرەپ تۇراتتى.

ئۇستام بۇلاق كۆزلىرىگە دىققەت بىلەن تىكىلدى، بۇلاقنىڭ ئەڭ تېرەن^② جايلىرىغا نەزەر سالدى، تونۇغاندەك، نەدىدۇر بىر

一路上很安静。没有跳下去往凉面摊或是朵碎摊跑去，巴斯提师傅总算平安地通过了小市场，把她送到了医院妇产科。

巴斯提师傅将她送进医院已经整整七天了。他一想到邻居家就心如乱麻，每当想到自己经历的那些荒唐事就感到作呕。他极力想忘却它。现在他脑际浮现出刚刚分娩的产妇和刚刚来到人世的婴儿。他想驱赶那种图景，一个劲地来回摇动着脑袋。

缝纫机照例在不停在歌唱。他的目光随着上下跳动的针头不停地移动，忽然看到眼前红光一闪，他急忙停住了脚。缝纫机的声音也消失了。

在裁衣案上放着一锭火红耀眼的金丝绒。巴斯提师傅抬头向窗户前面一看，一位明目皓齿身穿衬裙的女子半嗔半笑地立在那里。

巴斯提师傅回忆起了第一次见到那位女邻居时的情景。他凝视着那双清泉般水汪汪的眼睛，一直看到了泉眼的最低层。

① بوۋاق 婴儿。

② نېرەن 深。

يەردە كۆرگەندەك بولدى. ئېھتىمال تۇچ ھالقىلىق دەرۋازا ئىچىدە -
دىكى ئايال خوجاينى بولسا كېرەك، دەپ ئويلىدى.

— ئۈستام، مۇنۇ دۇخاۋىدا پەردە تىكىدىغان گەپ ئىدى...

— تىكىپ بېرەيلى. ئۆلچەملىرى قانداقكىن؟

— ئەنە ئاۋۇ ئۆيى بىزنىڭ، ئۆزلىرى كىرىپ ئىشىك - دې -

رىزىلەرنى ئۆلچەپ چىقسىلا، پەردىلەرنى ئەتىلا تىكىپ بولمىسىلا
بولمايدۇ، ئۆيىمىزگە مېھمان كۆپ كېلىدۇ. ئىلگىرىكى پەردىلەر
ئەمدى ياراشماي قالدى...

— ماقۇل، مەن كەينىلىرىدىن كىرەي.

ئايال ئارقىسىغا بۇرۇلۇپ مېڭىپ كەتتى. ئۈستام ئۇنىڭ

ئارقىسىدىن قاراپ قالدى. چىڭ ۋە كېلىشكەن ساغرا ئىككى تە -
رەپكە «لىك، لىك»^① سەكرەپ باراتتى. ئۈستامنىڭ يۈرىكى جىغ -
غىدە قىلىپ قالدى.

ئۈستام يانچۇقىدىن نەشىنى ئالدى، ئۇنى ئۇششاق ئۈزۈپ
كۆك تاماكىغا ئارىلاشتۇردى، گېزىت قەغىزىگە ئەپچىل قىلىپ
ئورنىدى، تاماكا تاشتەك چىڭ تۈگۈلدى. ئۈستام دېرىزىدىن بېشىدە -
نى چىقىرىپ يولنىڭ ئىككى تەرىپىگە قارىدى، يولدا ھېچكىم
يوق ئىدى. ئۇ خاتىرجەم بولۇپ تاماكىنى تۇتاشتۇردى ۋە قېنىپ
شوراشقا باشلىدى.

ئۇ تېخىچە دېرىزىدىن سىرتقا قاراپ ئولتۇراتتى. ئۇنىڭ
كۆزلىرىگە ئاشۇ يېڭى سېلىنغان قاتار - قاتار ئۆيلەرنىڭ ئورنىدا
ياپپىشىل كۆكتاتلىق كۆرۈنگەندەك بولدى. كۆكتاتلىقنىڭ قىردە -
دىكى يالغۇز ئاپتاپپەرەس مەيىن شامالدا بوش ئىرغاڭلىغاندەك،
ئاپتاپپەرەسنى چوقۇلاۋاتقان ئاق قۇشقاچ شوخلۇق بىلەن ۋە -
چىرلاۋاتقانداك تۇيۇلدى. ئۇنىڭ قەلبى سېغىنىشقا تولغانىدى.

仿佛在哪里见过似的，也许是那个铜环大门里的女主人吧？

“师傅？请加工一下窗帘，金丝绒的。”

“好！多大尺寸？”

“我家就在对面，劳驾您过去给量一下！明天一定搞完，我家客人多，以前的窗帘不好看了”，

“可以，没问题，我随后就到。”

那女子一转身走了。他目送着她，她那背影，她那匀称的，滚圆的臀部走起路来有节奏地左右摆动着。巴斯提师傅的心又开始躁动了。

他从衣袋里摸出一撮麻烟，轻轻揉碎和在生烟叶中，几下子就卷好一支莫合烟，而且卷得很瓷实。他把头伸向窗外朝两边张望了一下，确认街上没有任何人时，才放心地点燃起烟卷大口大口地吸了起来。

他仍然透过窗户向外面眺望。他仿佛看到，在那新修起的一排排房屋之上又出现了一片片碧绿的菜圃。在那菜畦的田埂上一棵傲然独立的向日葵在微风中轻轻摇曳；一只麻雀一边啄食着花盘上的果实一边在欢唱。一股无法排遣的怀恋之情又溢满了他的心田。

① لىك، لىك 颤动。

خىلۋەتتىكى نۇر

ئابلېمىت سابىر

دوستۇم ئالىيە، تاغام مېنى ئون يەتتىگە توشمايلا ئۈچ مىڭ سوم بەدىلىگە ① ئۆزۈمدىن قىرىق بەش ياش چوڭ ئادەمگە بېرىد-
ۋەتكىنى ئېسىڭىدۇر.

توي كۈنى ئۆيىنىڭ بولۇشىغا مۆكۈنۈپ قان - قان يىغلاۋات-
قىنىمدا، سەن ياشلىرىمنى سۈرتۈپ:

— خەلچەم، يىغلىما. خۇدا بىز قىزلارنى شۇنداق ئاجىز
ياراتقان، ھەسرەت ئىچىدە ياشاشقا تۇغۇلغانىكەنمىز، ئامال
قانچە ②؟ — دېگەندىڭ.

مانا ئارىدىن سەككىز ئاي ئۆتتى. سەن مېنىڭ ئىزسىز يو-
قىلىپ كەتكىنىمگە قاراپ، نېمىلەرنى ئويلىدىڭكىن؟ مەن ھايات.
مەن ساڭا ئاجايىپ بىر ۋەقەنى — ماڭا دەرەختەك سايە تاشلاپ،
بەختسىز تۇرمۇشتىن قۇتۇلدۇرۇپ قالغان ئاجايىپ بىر يىگىت
ھەققىدە سۆزلەپ بېرىمەن:

مەن توي بولۇپ بىر ئايدىن كېيىن يامغۇرلۇق كېچىلەرنىڭ
بىرىدە تۈن جىمجىتلىقىدىن پايدىلىنىپ ئۆيىدىن قاچتىم. سۈر-
لۈك كېچە كۆڭلۈمگە قورقۇنچ سېلىپ تۇراتتى. ھېلىلا بىرى
ئارقامدىن كېلىپ، چېچىمدىن تۇتۇپ سۆرىگىنىچە ئېلىپ كېتد-
دىغاندەك تۇيولاتتى. مەن كىچىككىنە بوغچىنى كۆتۈرۈپ شەھەر
كوچىسىنى بويلاپ ئۇچقاندەك يۈگۈرەيتتىم.

天涯芳草^①

阿不力米提·沙比尔著

阿莉娅,我的朋友!你还记得我叔叔为了贪图三千元钱的彩礼把我嫁给一个比我大四十五岁的老头子的事吧?那年我还不满十七岁哩。

花烛之夜,我蜷缩在墙角里不停地抽泣时,你擦着我脸上的泪珠,安慰我说:

“海丽倩姆,别哭了!胡大造人时把女孩造得很柔弱,我们女人就是为了受苦受难才到这个世上来的。有什么法子呢?”

现在,八个月过去了。当你知道我无声无息地出走时,会作何感想呢?我还活着。现在让我给你讲一个豪气凛然、扶危济困的“小伙子”把我从不幸中拯救出来的故事吧。

是我结婚一个月之后的一个风雨交加的夜晚,我乘机逃出了“家”。那天晚上,天特别黑,一种恐怖的感觉遍及我的全身。我疾步走着,觉得好像有人尾追而来,猛地揪着我的头发,把我抓走似的。我夹着一个小包袱,沿着街道飞快地跑着。

① به‌دەل 费、代价。

② ئامال قانچە 有什么办法呢?

① 题解:本篇标题直译出来是:“僻静之处的光芒”。统观全篇主旨译为“天涯芳草”,寓义为“天涯何处无芳草”,“愿有情人终成眷属”,则更为达义。

مەن يوللار بىلەن توپتوغرا ئىككى كۈن يۈردۈم. كېيىن رە-
ھىمدىل ① شوپۇرلارنىڭ بىرى ئۈرۈمچىگە يەتكۈزۈپ قويدى.

مەن بۇ ناتونۇش شەھەرنىڭ كوچىلىرىدا بىر نەچچە كۈن
سەرگەردان ② بولۇپ يۈردۈم. قاياققا قارساڭ ئاسمان - پەلەك ③
بىنالار، مېزىلىدىغان ئادەملەر. مەن بىرەر تونۇش، مېھرىبان
چىرايلارنى يولۇقتۇرۇش ئىستىكىدە كۈن بويى كوچا، ماگد-
زىنلارنى كېزەتتىم - دە، كەچلىكى چوڭ مەيدان ئالدىدىكى بىنا-
نىڭ سۈپىسىدا ئۇخلايتتىم.

مېنىڭ يۇرتۇم سانسىز باياۋان، تاغ - داۋانلار ئارقىسىدا
قالدى. تەقدىر مېنى ئاقۋاش ئادەمنىڭ ئۆيىگە قانداق ئېلىپ بار-
غان بولسا، بۇ يىراق شەھەرگىمۇ شۇنداق ئېلىپ كەلدى. كىچىك
چېغىمىزدا سۆڭەتلەر سايە تاشلاپ تۇرىدىغان سۈزۈك بۇلاق سۈ-
يىگە چۆمىلەتتۇق ④. ئاپام رەھمەتلىك ⑤ ھايات چېغىدا چېچىمنى
تاراپ، بېشىمغا چىرايلىق دوپپا كىيگۈزۈپ قوياتتى، قۇچىقىغا
ئېلىپ مەڭزىمگە سۆيەتتى. ئۇ مېنىڭ تۇرمۇشقا قەدەم قويۇپلا،
قۇرۇپ تۈگىگەن گۈلدەك تەلەيسىز ⑥ تەقدىرگە ⑦ يولۇقۇشۇمنى
بىلىمگەن بولغىتتى.

بىر كۈنى، پەلەمپەيدە ئولتۇراتتىم، ئالدىمغا زىلۋا بويلۇق،
چىرايلىق بىر يىگىت كەلدى.

— قەيەردىن كەلدىڭىز؟ — دېدى ئۇ مېنىڭ باش - ئايد-
غىمغا سەپىلىپ.

— قەشقەردىن، — دېدىم سوغۇققىنا.

— مۇساپىر ئىكەنسىز - دە، بۇ شەھەردە تۇغقىنىڭىز
يوقمۇ؟

— يوق...

— بىچارە قىز، — دېدى ئۇ چوڭقۇر تىنىپ، — يۈرۈڭ، مەن
سىزگە قونالغۇ ⑧ تېپىپ بېرەي.

我一口气走了两天。后来，一位好心的司机把我带到了乌鲁木齐。

在这座陌生的城市里，举目四顾，除了鳞次栉比的高楼大厦，就是熙熙攘攘的人流。为了能碰到一个熟人，看到一张熟悉的面孔，我不是逛大街，就是转百货公司。晚间，我就睡在广场前面办公大楼的台阶上。我的家乡已落在崇山峻岭大漠荒野的后面。像命运之神把我带进了那个白发苍苍的老人的家一样又把我抛到这个遥远的都市。记得小时候，我们经常垂柳依依的渠水中嬉戏。母亲在世时，每当她梳理好我的头发，给我带上漂亮的小花帽时，总要将我紧紧地搂在怀中，亲我的脸蛋。她可曾想到，我一跨进生活的门槛就身遭不幸，像枯萎的花朵似的。

一天晚上，我正坐在水泥台阶上出神，一位身材修长、面目英俊的小伙子来到我面前，问道：

“你是哪里来的！”说着话，并上下打量着我。

“喀什。”我冷冷地答道。

“原来你是流浪到这儿的，有没有亲戚在这里？”

“没有，……”

“可怜的姑娘”说着，他深深地叹了口气，对我说。

“走，我给你找个住的地方吧！”

① رهيمدیل 仁慈、心软。

② سرگردان 流浪者。

③ پهلهك - ئاسمان 云霄、天际。

④ چۆملىمىك 洗澡。

⑤ رهيمه تلىك 已故的。

⑥ تلهيسىز 没有运气的。

⑦ نه قدير 命运、劫数。

⑧ قونالغۇ 宿营地、过夜的地方。

«ئاتونۇش يىگىت... ئۇ بەلكىم مېنى ئالدىماقچىدۇر...» ۋۇ -
جۇدۇمغا تىترەك ئولاشتى ①.

— ياق، بارمايمەن.

— ھاۋا سوغۇق، ئۇنىڭ ئۈستىگە، تالادا قونۇش خەتەرلىك...
يىگىت مۇلايىم سۆزلەيتتى، ئۇ ماڭا يېقىنلاشتى، مېنى تې -
خىمۇ قورقۇنچ باستى.

— سىز مېنى ئىگە - چاقىسىز ② دەپ بوزەك قىلماقچى -
مۇ، — دېدىم يىغا ئارىلاش ۋە ئورنۇمدىن تۇرۇپ يۈگۈرگىنىمچە
تۈن قاراڭغۇسى ئىچىگە كىرىپ كەتتىم. يىگىت مېنى قوغلىمىد -
دى. ئىككى كۈچىدىن ئۆتۈپ، ئۇنىڭ قوغلاپ كېلىۋاتمىغانلىقىغا
ئىشەنگەندىن كېيىن ئېلىپكىتىر يورۇتۇپ تۇرغان لەمپە تېگىگە
كېلىپ يوشۇرۇنۇپ ئولتۇردۇم. تاتلىق ئۇيقۇ خۇددى ئانا قۇچى -
قىدەك ئۆز باغرىغا ئالدى.

ئەتىسى تاڭ شەپقى كۆتۈرۈلگەندە كۆزۈمنى ئېچىپ، سۈر
رەڭلىك پاختىلىق چاپانتىڭ ئۈستۈمگە يېپىقلىق تۇرغىنىمنى
كۆردۈم. ھېلىقى يىگىت مېنىڭ قارشىمدا مەندىن كۆز ئۈزمەي
قاراپ تۇراتتى.

مەن ئۇنىڭغا قارىدىم. ئۇ ئۈستىگە بېغىررەڭ ③ رەختتىن
يارشىملىق گىمناستوركا ④ كىيگەن، دۈپدۈگىلەك يۈزلىرى ئال -
مىدەك قىزىل بولۇپ، قويۇق كىرىپكىلىك قارا كۆزلىرى مېھرىد -
بانلىققا تولغانىدى.

مېنىڭ تۇرغىنىمنى كۆرۈپ، ئۇ يېنىمغا كەلدى.

— قورسىقىڭىز ئاچقاندۇ، يۈرۈڭ، تاماق يەيلى! — دېدى

ئۇنىڭ مۇلايىم قىياپىتى مېنىڭ كۆڭلۈمنى تىندۈردى.
ئۇ مېنى كىچىككىنە ئاشخانغا ئېلىپ كىرىپ تاماق

بۇيرۇدى ⑤

这个陌生的小伙子，也许是在骗人吧?!想到这里，我不由得打了一个冷颤。

“不，我不去!”

“天气冷，再说睡在外面也太危险。”

他说话很和气，边说着边靠近了我，我更加恐惧起来。

“你以为我无依无靠，想欺负我吗?”我哭着说。我蹬地一声站起来没命地跑，立刻消失在黑夜之中。穿过两条街道，确信他并没有尾追而来时，我来到一座建筑物的屋檐下躲了起来。一坐下就象婴儿躺在母亲的怀抱里似地立刻进入了甜蜜的梦乡。

第二天，当曙光曦微时，我睁眼一看，一件灰色棉大衣盖在我身上，他正站在我对面，目不转睛地看着我。

他穿着一件挺合身的咖啡军便服，圆圆的面庞，白里透红，浓黑的眉毛，黑亮的眼睛，眉宇间透出一种英武慈祥的神情。看到我站起来，他赶快走到我身边说：

“饿了吧?走，吃饭去!”

他那和蔼的神情，解除了我的疑虑。他把我带进一个小饭馆，点了饭菜。

① تىترەك 战栗、哆嗦。

② چاقسىز - ئىگە 无人作主的、无依无靠的。

③ بېغىررەك 赭色、紫红色。

④ گىمناستوركا 军便服。

⑤ بۇيرۇماق 命令、派遣、判处、定制。

— بۇ شەھەرگە قانداق كېلىپ قالدىڭىز؟ — دېدى يىگىت
كۈتكۈچى ئايال ئېلىپ كەلگەن تاماقنى ئالدىمغا سۈنۈپ قويۇپ.
مەن ئۇنىڭغا ئۈزۈم توغرىلۇق قىسقىچە سۆزلەپ بەردىم.
يىگىت لېۋىنى چىشلىدى، غىلدىرلاپ تۇرغان ياش كىرىپكە.
لىرى ئۈستىدە توختاپ قالدى.

— ھازىر بەختسىزلىك بىر قىسىم قىزلار ئۈچۈن ئاپەت، —
دېدى بىر ھازادىن كېيىن، — سىزمۇ ئېچىلماي تۇرۇپ تۈزۈغان ①
گۈلدەك بەختسىز قىز ئىكەنسىز. ئەگەر خالىسىڭىز، بۇنىڭدىن
كېيىن مېنىڭ پاناھلىقىمدا بولۇڭ ②.

— ياق، — دېدىم مەن چۆچۈپ، — خەير خاھلىقىڭىز ئۈچۈن
رەھمەت.

— قورقماڭ، بۇنىڭدىن كېيىن ئىككىمىز تۇغقان بولىمىز.
سىڭلىم بولىسىز...

ئۇ ئاخىر مېنى كۆندۈردى ③ ۋە ئۆيىگە ئېلىپ ماڭدى. مەن
سۆلەتلىك ياش يىگىتنىڭ مەندەك ئاددىي، دىۋاندىك قىز بىلەن
يانمۇيان مېڭىشىنى ئويلاپ يىغلىغۇم كېلەتتى. بىز لەمپىلىك،
قەدىمىي ھويلىلارنىڭ بىرىگە كىردۇق، ئۆيدىن بىر موماي چىقىپ
بىزنى خوشخۇيلۇق بىلەن كۈتۈۋالدى. يىگىت بىزنى تونۇشتۇردى:
— بۇ ياق ئاپىمىز بولىدۇ، تارتىنماڭ، بۇنىڭدىن كېيىن مۇ.
شۇ ئۆيدە تۇرىسىز، — دېدى — دە، چىقىپ كەتتى...

ئالسىيە، خېتىمنى كۆرۈپ ئەجەبلىنىۋاتقانسەن؟ بىر چاغلاردا
ئىككىمىزنىڭ باغ سەيلىسىگە چىققىنىمىز ئېسىڭىزمۇ؟ بىز دە.
رەخ سايىسىدە ئولتۇرۇپ تۇرمۇش غايىلىرىمىز ھەققىدە
پاراڭلاشقاندىق.

— خەلچەم، نېمىنى ياخشى كۆرىسەن؟ — دەپ سورىدىڭ
سەن.

“你是怎么到这个城市来的？”说着，把服务员端来的饭菜放到我面前。

我向他简要地介绍了自己的情况。

听了我的叙述，他紧紧地咬着嘴唇，眼角滚动着晶莹的泪花。

“目前，不少姑娘都遭到这种不幸，对他们来讲，这简直是一场灾难，”停了一阵，他有继续说：“你也想还未开放就凋谢的花朵一样，是一个不幸的姑娘。如果不见外，从今以后，我来做你的保护人。”

“不！”我吃了一惊，急忙说：“谢谢你的好心。”

“别怕，从今以后我们结为兄妹，你就就是我的妹妹。”

他终于说服了我，并把我带到了自己的家中。你可想象，一个仪表堂堂的年青小伙子同我这样一个貌如乞丐的姑娘肩并肩地走在一起是什么情景。我简直想大哭一场。我们来到一座有着长长廊檐的古香古色的院子，从屋内走出一位老大娘高高兴兴地迎接我们。小伙子忙给我做了介绍：“这是我母亲，今后你就住在这里！”说完，他就走了……

阿莉娅，看了我的信你感到惊讶吗？还记得不？有一段时间，我俩在公园游玩时坐在树荫下常常谈论生活，谈论理想。一次，你问我：

“海丽倩姆，你喜欢什么？”

① نوزۇماق 飞散、凋零、离散。

② پاناھلىق 保护、庇护。

③ كۆندۈرمەك «كۆنمەك» 的使动态形式，使习惯、使适应、驯服、驯化。

— ياپېشىل دۇنيانى ياخشى كۆرىمەن، قارىغىنا، بىزنىڭ بۇ يەر نېمىدېگەن گۈزەل، — دېدىم.

— يەنىچۇ؟ يىگىتلەردىنچۇ؟

— ئۆزى قەيسەر، بىراق كۆڭلى كەڭ^①، باغرى يۇمشاق^② ئادەملەرنى ياخشى كۆرىمەن، لېكىن ئۇنداق ئادەملەرنى تېپىش ناھايىتى تەس، — دېدىم...

مانا ھازىر ئارىدىن ئىككى يىل ئۆتۈپتۇ. يىللار ئۆتۈپ، تۈز-جى بەختسىزلىكتىن كېيىن ئاشۇ بالىلارچە شېرىن ئارزۇيۇمنىڭ تاسادىپى ئالدىمغا كېلىشىنى كىم بىلگەن - ھە؟!

موماي تارغاق كۆرمەي توقۇم^③ بولۇپ كەتكەن چاچلىرىمنى تال - تال ئۆرۈپ قويدى. كەچلىكى ئاق داستىخان ئالدىدا ئولتۇرۇپ مەزىلىك تاماق يېدىم. بىراق، تۆشەككە^④ كىرىپ ياتقىمىدا، تاسادىپى ئېرىشكەن بۇ بەخت ماڭا سىرلىق ئىشتەك تۇيۇلدى. مەن نېمە ئۈچۈن بۇ يەرگە كېلىپ قالدىم؟ ئۇ نېمە ئۈچۈن ماڭا شۇنچە مېھرىبانلىق كۆرسىتىدۇ؟

— موما، بۇ يىگىت ئوغلىڭىزمۇ؟ — سورىدىم مەن.

— ياق، — دېدى موماي، — ئەسلىدە ئۇ يىگىتمۇ بۇ شەھەرگە مۇساپىر، يىراقتىن كەلگەن، بىراق قېرىنداشتىنمۇ چارە كۆيۈملۈك يىگىت؛ ئۇ مېنىڭ قېرى، ئاجىزلىقىمنى بىلىپ كۆپ ياخشىلىق قىلدى. مەن بۇ يىگىتنىڭ قىزىلارغا نېمە ئۈچۈن جان قېقىپ شۇنچە مېھرىبانلىق كۆرسىتىدىغانلىقىغا ئەقلىم ھەيران. — ئۇنىڭ ئاتا - ئانىسى قەيەردە؟

— ئۇنىڭ ئېيتىشىچە، ئاتا - ئانىسى خېلى بۇرۇن ئۆلۈپ كەتكەنكەن. مەن ئۇنىڭ ئانا مېھرىگە قانمىغانلىقىنى بىلىپ، مۇشۇ ئۆيدە يېتىپ - قوپۇشنى كۆپ قېتىم ئېيتتىم. لېكىن ئۇ زادىلا ئۇنىمايدۇ. ئۇ ھازىر شەھەر مەركىزىدىكى ئائىلىلىكلەر ياتاقخانىسىنىڭ ئۈچىنچى قەۋىتىدە تەنھا^⑤ ياشايدۇ.

“我喜欢绿色的世界。你看，我们这地方多美啊！”

“还有呢？比方说男朋友吧。”

“也喜欢！但我喜欢的是那种性格坚毅，心胸宽广，能体贴人的男子汉。要找到这种人也很困难……”

岁月流逝，转眼两年过去了。谁能料到，在我摆脱了第一次不幸之后，那种充满稚气的美好愿望竟奇迹般地突然出现在我面前呢！

老大娘把我那因长时间未加梳理而结成毡片似的头发，细心地梳成一根根小辫。傍晚，我坐在洁白的餐布前，舒舒服服地吃了一顿饭。晚上睡觉时，我又为这突然而来的幸福感到有点神秘莫测：我为什么走到了这里？他又为什么对我关怀备至？

“大娘！这小伙子是你儿子吗？”

“不！他也是从很远很远的地方到这儿来的。但他比我的亲骨肉还亲，心肠可热哩。看到我年岁大，身体衰弱，便经常照顾我，给我做了不少好事。他总是爱帮助照顾那些可怜的姑娘，到底为啥，我也摸不透。”

“他父母在哪里？”我问她。

“据他讲，父母早已去世。我知道没有人疼他爱他，说过好几次了，叫他搬到我这里，但他总是不答应。现在，还是单身一人，住在市中心的家属楼里。”

① كۆڭلى كەڭ 心胸宽广。

② باغرى يۇمشاق 软心肠。

③ توقۇم 鞍垫、过失，一大摞(量)。

④ تۆشەك 褥子。

⑤ تەنھا 独身的、孤单的。

— ئۇ نېمە ئىش قىلىدۇ؟

— رادىئو — تېلېۋىزور رېمونت قىلىدۇ. ئۇستا ھۈنەرۋەن. شۇڭا، ئۇنىڭ دۈكىنىدىن كۈن بويى ئادەم ئۈزۈلمەيدۇ. ئەتىسى، ئۇ خۇرۇم سومكىسىنى كۆتۈرۈپ كۈلۈمسىرىگەندە چە كىرىپ كەلدى.

— خەلچەم، كېچىدىن ياخشى ئۇخلىدىڭىزمۇ؟ — دېدى ئۇ ماڭا زەن قويۇپ قاراپ.

— ئۆز ئۆيۈمدەك خاتىرجەم ئۇخلىدىم.

— ئۆزىڭىزنى ئازادە^① تۇتۇڭ، — دېدى ئۇ خوشاللىنىپ، — مەن سىزگە يېڭى كىيىم ئالغۇچ كەلدىم.

ئۇ سومكىسىنى ئېچىپ، شىرە ئۈستىگە يايىدى. ئۇنىڭ ئىچىدە قىزلار ئارزۇ قىلىدىغان زەرلىك كوپتا بىلەن مەن ھازىر غىچە ئېرىشەلمىگەن چۈچىلىق يىپەك رومالمۇ^② بار ئىدى.

— شەھەردىكى قىزلار مۇشۇنداق كىيىنىشنى بەكمۇ ياخشى كۆرىدۇ، — دېدى ئۇ كىيىملەرنى ماڭا كۆرسىتىۋېتىپ، — كەيىن ئېۋېلىڭ، كىشىلەر سىزنىڭ مۇساپىر قىز ئىكەنلىكىڭىزنى ئۇقمىسۇن.

مېنىڭ قوللىرىم تىترەپ كەتتى. ھاياجىنىمنى باسالمايدىم. دۇنيادا مۇشۇنداق مەرد^③، كۆيۈمچان يىگىتلەر بولىدىكەنە، توۋا!...

— رەھمەت، — دېدىم مەن كىيىملەرنى قولۇمغا ئېلىپ. مەن كىيىملەرنى كىيىپ ئەينەككە قارىدىم، ئەينەكتە چىرايلىق ياغلىق ئارىسىدىن قاپقارا چاچلىرى كۆرۈنۈپ تۇرغان زىلۋا قىز جىلمىيىپ^④ تۇراتتى. مەنمۇ چىرايلىق ئىكەنمەنغۇ؟ نېمە ئۈچۈن تەقدىر ماڭا بەختسىزلىك تامغىسىنى بېسىپ قويدى؟...

يىگىتنىڭ ئىسمى نۇر ئىكەن، ئۇنىڭ دۈكىنى شەھەر چېتىدە.

“他的职业呢?”

“修理收音机、电视机。他手艺很好,生意很旺,铺子里整天不断人。”

第二天,他提着一个提包,面带微笑地走了进来。

“海丽倩姆,昨晚上睡得好吧?”他全神贯注地看着我,问道。

“我像睡在自己家里一样。”

“你放宽心吧!今天,我给你带来了一套新衣服。”

说着他打开提包把衣服摊到炕桌上。其中有少女们喜爱的绣有金丝线的内衣、带穗的丝织头巾。

他说:“城里的女孩子都喜欢这样打扮自己,”说着,他指指衣服说,“快穿起来,别让他们知道你是打外地流浪来的。”

我的手微微有些发抖,激动的心情难以平静。天啊!世上还有这样慷慨,这样能体贴人的小伙子。

“谢谢您!”我双手接过了衣服。

我穿好衣服,对着镜子一看:一位身材苗条的女子站在里面,美丽的围巾下面显露出漆黑如云的秀发。我原来如此漂亮啊!为什么命运要给我打上不幸的烙印呢?

小伙子的名字叫奴尔。他的铺子设在离市中心较远的一条

① ئازادە 宽敞、随便。

② چۈچىلىق يىپەك رومال 带穗丝头巾。

③ مەرد 勇士、慷慨的、大方的。

④ جىلمايماق 微笑、闪光。

دىكى كوچىلارنىڭ بىرىدە بولۇپ، ئىشىك ئالدىغا گۈل تېرىلغان، دۇكان ئىچىگىمۇ جانان^① قاچىلىق گۈللەر قويۇلغانىدى.

ئۇ ھاراقمۇ ئىچمەيتتى، تاماكمۇ چەكمەيتتى، ياشلارغا ئا- رىلىشىپ كېچىلىك ئولتۇرۇش، ئويۇن - تاماشىلارغىمۇ بارمايت- تى. يازنىڭ دىمىق كۈنلىرى باشلانغان بولسىمۇ، ئۇ يەنە زادىلا سالمايدىغان گىمناستوركىسىنى كىيىپ يۈرەتتى. مەن ھەر قې- تىم ئۇنىڭ دۈكىنىڭ بارغىنىدا، چىرايلىق كىيىنگەن قىزلار- نىڭ ئولتۇرغىنىنى كۆرەتتىم. بىر قېتىم ئۇلارنىڭ پارىڭغىمۇ^② داخىل بولدۇم.

— نۇر، قانچىگە كىردىڭىز؟ — دېدى قىزلاردىن بىرى گەپ ئېچىپ.

— يىگىرمە توققۇزغا، — دېدى نۇر ئىشتىن بېشىنى كۆ- تۈرمەيلا.

— ئەجەب، بىزنىڭ بۇ شەھەردە ياشلار ئون سەككىزگە كىرمەيلا بۇرۇتلىرى خەت تارتىپ^③ قالىدۇ، سىزنىڭ تۇمشۇقىد- ىڭىز^④ ھازىرغىچە ئاپئاق پارقىراپ تۇرىدىغۇ؟ — دېدى يەنە بى- رى.

نۇر ئۈنچىقىمىدى. قىزلاردىن بىرى قايمىقىنى سۈزۈپ چاقچاق بىلەن گەپنى داۋاملاشتۇردى:

— نۇر، سىز ئۆمرىڭىزدە مۇھەببەتلىشىپمۇ باققانمۇ؟

— ھەئە، چىرايلىق سۆيگۈنۈم بار ئىدى.

— ئۇ سىزنى نېمە ئۈچۈن تاشلىۋەتتى؟

— بىلمەيمەن.

— كۆڭلىنى ئالالماپسىز^⑤ - دە، — دېدى قىزلاردىن بىرى

شوخلۇق بىلەن، — ئەگەر مەنمۇ سىزنىڭ سۆيگۈنىڭىز بولسام ئاللىقاچان تاشلاپ كېتەتتىم.

ئايىلار ئۆتۈپ، ياز پەسلىنىڭ چىرايلىق كۈنلىرى كەلدى.

街道上,门前种满了花草,铺子里面也摆了不少盆花。

他既不喝酒,也不抽烟,更不和其他青年人一道参加晚间的各种聚会。虽然已经入伏了,但他仍然穿着那件军便服。我每次去他的修理铺时,总看到有几个打扮得花枝招展的姑娘坐在那里。有一次,我也参加了她们的谈话。

“奴尔,你今年多大了?”其中的一个姑娘开口问道。

“二十九。”他答道,连头都没有抬一下。

“怪事!我们这里的小伙子不到十八岁就开始长胡子,为什么你的嘴上到现在还没有一根胡须呢?”另一个姑娘接着问道。奴尔没有吱声。另一个女孩子斜着眼睛开玩笑似地继续说道:

“奴尔,你长这么大谈过恋爱吗?”

“是的,我的对象还很漂亮哩。”

“那为什么把你甩了?”

“不清楚。”

“是你没有拴住她的心。”一个姑娘顽皮地说道:

“要是我的话,早就把他蹬了!”

倏忽之间,夏天最美好的季节来临了。院落里鲜花盛开,争奇斗艳,沐浴着夏日阳光的城市显得更加光彩照人。我的生活

① جانان 细瓷器。

② پاراك 话、谈话、闲聊。

③ بوزوتى خەت تارتماق 开始长髭。

④ توشۇق 嘴、喙(鸟兽的),头、尖、嘴(贬义),岬角。

⑤ كوڭلىنى ئالماق 取悦。

ھويلىدىكى گۈللەر چىرايلىق ئېچىلدى. قۇياش نۇرىغا چۆمگەن شەھەر تېخىمۇ گۈزەل تۈسكە كىردى. مېنىڭ تۇرمۇشىمۇ غەم-سىز ۋە ئەركىن ئۆتمەكتە ئىدى، لېكىن بۇ كۈنلەر ماڭا تاسادد-پىيلىقتەك تۇيۇلۇپ، ئەندىشىگىمۇ سالاتتى. چۈنكى، مەن ھامان بىرىنىڭ ئەمرىدە، كۈنلەرنىڭ بىرىدە ① ئۇ مېنى ئىزدەپ تاپىدۇ. مەن يەنە رەھىمسىز تۇرمۇشنىڭ ئالدىقىنىغا ② كىرىپ كېتىمەن. بۇ يەردىكى ئەركىن تۇرمۇش ئەلۋەتتە ماڭا نېسىپ بولمايدۇ.

ئارىدىن بىر نەچچە كۈن ئۆتۈپ، داغدۇغىلىق بايرام كۈنى دەل مېنىڭ ئويلىغىنىم بولدى. مەن ئۇ كۈنى بازارغا سودىلىققا چىققانىدىم، تۇيۇقسىز بىر قول ئارقامدىن كېلىپ، بىلىكىمنى ئامبۇردەك قىستى.

— ئەمدىغۇ قولۇمغا چۈشكەنسەن، — دېدى خىرىلىدىغان بىر ئاۋاز.

— جېنىم ئاكا، مەن سىزنى ئۆز ئاتام ئورنىدا چىن كۆڭ-لۈمدىن ھۆرمەت قىلاي، مېنى قويۇۋېتىڭ.

— مېنى ئالداۋاتامسەن؟ بۇزۇقلىقنىڭ ئۈچۈن ئىككى كۆ-زۈڭنى ئويۇپ تاشلاشقا ھەقىقىمەن.

ئۇ بىر قولى بىلەن چېچىمنى تۇتۇۋالدى، مېنىڭ بېشىم ئۇ-نىڭ سوغۇق كۆكسىگە تەگدى.

— جېنىم ئاكا، سىز مەرد ئادەمغۇ، مەردلەر ئاجىزلارغا خورلۇق قىلمايدۇ.

دەل شۇ چاغدا، بىزنىڭ قېشىمىزدا نۇر پەيدا بولدى. ئۇنىڭ چىرايى تاتىرىپ كەتكەن ③، كۆزلىرى غەزەپكە تولغانىدى.

— قويۇۋەت! — دېدى ئۇ قېرىغا قاراپ.

— سەن نېمە دېمەكچى؟ — دېدى ھېلىقى ئادەم ئۆزىگە قاراپ

تۇرغان نۇرغا قاراپ، — بۇ مېنىڭ ئۈچ مىڭ كوي خەجلەپ ئالغان

是无忧无虑、自由舒畅的，但近些日子突然有一种无名的惆怅和烦恼开始向我袭来。因为，无论如何我还是被一个人控制着。总有一天，他会来找我的，我仍然会掉进那残酷无情的魔掌之中。这种自由自在的生活，我是无缘享受的。

几天后，节日来到了，我所预料的事情果然发生了。那天，为了采购东西我到了街上，突然从我身后伸来一双手，像铁钳般地紧紧抓住了我。

“总算找到你了！”一个瓮声瓮气的声音吼道。

“哎呀，好大哥，我打心眼里尊重您，象对待亲父亲一样。你放了我吧！”

“你还想骗我吗？你这个伤风败俗的东西！我有权抠掉你的一双眼睛！”

他用一支手揪着我的头发，气急败坏地把我的头按到他的胸前。

“我的好大哥，你是个通情达理的人，男子汉大丈夫是不欺负弱者的！”我哀求道。

正在此时，奴尔出现在我们身边。他脸色铁青，两眼喷射着怒火。

“放开她！”他怒视着那个老头吼道。

“你要干什么？”老头瞪着奴尔嚷道，“这是我化了三千元钱买的老婆！”

“是你老婆，可她又是我妹妹。”

① كۈنلەرنىڭ بىرىدە 有朝一日，迟早有一天。

② ئالماق 手掌。

③ چىراغى تەسلىمەك 变了脸色。

ئايالىم.

— ئۇ سېنىڭ ئايالىڭ بولسا، مېنىڭ سىڭلىم.

— ياخشى گەپ^①، — دېدى ئۇ نۇرغا سەپسىلىپ قارىغاندىن كېيىن مەنسىتمىگەندەك^② قىلىپ، — مەنمۇ بۇ بۇزۇقنى خوتۇن قىلمايمەن، سەن ئاكىسى بولساڭ، تويلۇق چىقىمىنى تۆلەپ بەر.

ئەتسى، ئۇ ئادەم مېنىڭ بىلەن ئاجرىشىشقا رازى بولدى. مەن سوت مەھكىمىسىدىن ئاجرىشىش خېتىنى كۆكسىمگە تاڭ. غىنىمچە قايتىپ كەلدىم. مەن ئۇ چاغدا بۇ ئادەمنىڭ نېمە ئۈچۈن مېنى ئاسانلا قويۇۋەتكىنىنى بىلمەيتتىم. كېيىن ئۇقتۇمكى، نۇر مېنىڭ ئەركىنلىككە چىقىشىم ئۈچۈن ئۇ ئادەمنىڭ ھەممە ئىق-تىسادىي تەلىپىگە رازى بولۇپ تۆلەپتۇ.

دۇنيادا ئاجايىپ ئادەملەر بولىدۇ. ئۇ نېمە ئۈچۈن تەر تۆكۈپ تاپقان بىرمۇنچە پۇلنى يات ئادەمگە بېرىۋەتتى؟ ئۇ زادى قانداق ئادەم؟ ئۇ نېمىشقا ماڭا شۇنچە مېھرىبانلىق كۆرسىتىدۇ؟... مېنىڭ قەلبىمدە ئۇنىڭغا نىسبەتەن ھارارەتلىك بىر تۇيغۇ ئويغىدىنىشقا باشلىدى.

— موما، نۇرنىڭ راستلا سۆيگۈنى يوقمىدۇ؟ — دېدىم بىر كۈنى مومايغا.

— يوق. بىرەر دىيانەتلىك^③ قىز بىلەن تويلىشىۋالسا ياخشى بولاتتى، — دېدى موماي.

— يا بۇ ھەقتە سىزدىن يوشۇرۇپ يۈرگەنمىدۇ؟

— بىزنىڭ ئانا — بالا بولۇپ ئۆتۈۋاتقىنىمىزغا ئۈچ يىل بولدى. ئۇ مەندىن سىر يوشۇرمايدۇ. مېنىڭچە، ئاق كۆڭۈل يىدىگىنلەر تۇرمۇشتا ئەنە شۇنداق تەمكىن^④، ئېغىر — بېسىق^⑤ بولىدۇ.

مەن كېچىچە ئۇخلىيالمىدىم، ئاي نۇرى يۈزۈمنى سۆيۈپ،

“那好，”他把奴尔从上到下端详了一番，然后怀着鄙夷的神情说，“我也不要这个破货当老婆。既然你是他哥哥，马上把彩礼钱还给我！”

第二天，他同意和我办理离婚手续。我从法院领到离婚证书，把它紧紧地贴在胸前一直走到家里。当时，我还不明白他为什么答应得那么痛快。后来，才知道，为了使我获得自由，奴尔满足了他提出的要求，如数还清了他的彩礼钱。

世界上真有这样的好人。他为什么把自己辛辛苦苦挣来的钱送给一个素不相识的人呢？他究竟是什么人？对于我，他为什么如此慷慨大度，体贴关心呢？我心中开始萌发了对他的感激、爱慕之情。

“大娘！奴尔真没有女朋友吗？”一天，我忽然问老妈妈道。

“没有，他要是能和一个贤慧的姑娘结婚就太好了！”

“要不就是瞒着你呐。”

“我们以母子身份相处已经三年了。他从来不对我隐瞒什么。我琢磨着，善良的小伙子在这件事上总是沉着、冷静的。”

我一夜没有合眼。月亮把它的清辉洒进屋内，月光亲吻着我的面颊。我的心仿佛被一种无可名状的火焰炙烤着一样火烧火燎。我穿好衣服，走出大门，穿过路旁的树荫来到奴尔的宿舍

① ياخشى گهپ 好话，那好说。

② مه نستمه سلمك 蔑视。

③ ديانه تلمك 廉洁的、心地善良的；恪守教义的、虔诚的。

④ تهمكن 沉着的、冷静的。

⑤ بُغیر - بېسوق 稳重。

ئۆي ئىچىگە شولا چېچىپ تۇراتتى. يۈرىكىمنى يوشۇرۇن بىر ئوت كۆيدۈرەتتى، مەن ئورنۇمدىن تۇرۇپ كىيىملىرىمنى كەيىدىم - دە، دەرۋازىدىن چىقتىم ۋە دەرەخ ئارىسى بىلەن مېڭىپ ئېگىز ياتاق بىناسى ئالدىغا كەلدىم. چەت تەرەپتىكى دېرىزىدىن ياتاق ئىچىگە قارىدىم. ياتاققا تاش ئەينەك^① قويۇلغان، گىلەملەر تارتىلغان بولۇپ، ناھايىتى ئازادە ئىدى. ئۇنىڭ بۇ كىچىككىنە خانەسىنى قايسى قىز كېلىپ شۇنچە چىرايلىق سەرەمجانلاشتۇرۇپ^② بەرگەندۇ؟

نۇر سىم كارىۋات ئۈستىدە ئۈستىگە يۇڭ ئەدىيالىنى تاشلىدىغان ھالدا تاتلىق ئۇخلىماقتا ئىدى.

مەن ئۇنىڭغا ئۇزاق قاراپ تۇردۇم، ئۇ راستلا مېنى ياخشى كۆرەرمۇ؟ مۇمكىن ئەمەس، مەن ئېقىپ كەلگەن يېتىم بىر قىز. يىغا - زارە ئىچىدە ئۆتكەن تويۇم ياشلىق چېچەكلىرىمنى ۋاقىتسىز تۈزىتىۋەتتى. مەن ئەمدى كىشىلەر زوقلانمايدىغان، پەقەت ئىچ ئاغرىتىپ قويدىغان كىشىگە ئايلاندىم. قەلبىمدىكى مۇھەببەت ئۆزۈم ئۈچۈن ئۇلۇغ، باشقىلار ئۈچۈن كۈلكىلىك. مەن ئۆزۈمنى دېرىزىدىن پەسكە ئالدىم - دە، ئۆكسۈپ يىغلىۋەتتىم^③. مەن ئەمدى ئۇنىڭ دۈكىنىڭغا ھەر كۈنى بارىدىغان بولدۇم. مەن ئۇنىڭ سەمىمىي چىرايىدا مۇھەببەت ئۇچقۇنىنىڭ پەيدا بولۇشىنى كۈتەتتىم. ئۇنىڭ قەلب سۆزلىرىنى ئېيتىشىغا، قىزغىن مۇھەببەتنى ئىزھار قىلىشىغا تەشنا ئىدىم^④. لېكىن ئۇ مېنى يەنە ئادەتتىكىچە كۈتۈۋالاتتى، يەنە شۇ مۇلايم كۆزلەر...

— نۇر ئاكا، توي قىلمامسىز؟ — دېدىم بىر كۈنى گەپ ئېچىپ^⑤.

— توي دەمىسىز؟ — ئۇ كۈلۈمسىرەپ قويدى، — تېخى ۋاقتى بار^⑥.

— قىزلار مېنى رەنجىتىپ قويارىمىكىن دەپ ئەندىشە قىلماڭ، بىر ئۆمۈر سىزگە خىزمەت قىلىشقا بەل باغلىغان^⑦.

前面。从窗户里看了看他的屋子，屋内布置得既美观又大方，对着门摆着一个大穿衣镜，墙上挂着壁毯。不知是哪位巧手姑娘把他的房间收拾是如此雅致大方？

盖着毛毯的奴尔在钢丝床上正睡得香甜呢。

我久久地凝视着他。他真的爱我吗！不！决不可能。我是一个从穷乡僻壤流落来的孤女。我青春的花蕾随着那充满悲伤痛苦的婚礼过早地枯萎了。我已经引不起别人的兴趣，只能得到别人的怜悯。珍藏在我心中的爱情，对我自己是神圣而伟大的，而在别人看来简直是滑稽可笑。我把目光从窗户上移到地下，抽抽搭搭地哭了起来。

从那天起，我每日都到他的店铺中去。我期待着他的双目迸射出爱情的火花，渴望着他向我倾吐肺腑之言，抒发爱慕之情。但他和往常一样接待我，还是那种和善的目光，亲切的笑容。

一天，我问他：

“奴尔大哥，你不结婚吗？”

“结婚？还早呢。”他微笑着说。

“不用耽心，好姑娘有的是。决心服侍你一辈子，同你白头偕老的姑娘肯定会出现。”

① ناش ئىينەك 穿衣镜。

② سەرەمجانلاشماق، سەرەمجانلاشتۇرماق 的使动态形式，收拾、整理、布置。

③ ئۆكسۈپ يىغلىماق 啜泣。

④ تەشنا 渴望。

⑤ گەپ ئاچماق 开口、提到。

⑥ ۋاقتى بار 有的是时间。

⑦ بەل باغلىماق 下决心。

قىزلارمۇ چىقىدۇ.

مەن بۇ سۆزلەرنى ئېيتىۋاتقىنىمدا، يۈزۈمگە ئوت ئالغاندەك ①
قىزىرىپ كەتتىم. مەن شۇ چاغدا مۇھەببەتنىڭ ئۆز كۈچى بىلەن
ھەممىنى بېسىپ چۈشىدىغانلىقىنى بىلدىم. نۇر ئوقىادەك ②
كىرىپكىلىرىنى قېقىپ، نېمىشىقىدۇر چوڭقۇر تىنىپ قويدى.
كېيىن:

— خەلچەم، قاراڭ، مەن تېلېۋىزورنى ئۆزگەرتىپ ياساشنى
ئويلاۋاتىمەن. ئەگەر بۇ ئىشىم ئەمەلگە ئاشسا، ناھايىتى چوڭ مۇ-
ۋەپپەقىيەت بولاتتى، — دېدى ھېچ نەرسىنى سەزمىگەندەك
قىلىپ.

مەن ئۇنىڭ سۈزۈك لەۋلىرى، قىزغۇچ مەڭزى ۋە تۇيغۇسىز
كۆزلىرىگە تىكىلگىنىمچە تۇرۇپ قالدىم. بۇ يىگىت نېمە ئۈچۈن
توي قىلىشقا قىزىقمايدۇ؟ ئۇ قىزلارنىڭ يېنىپ تۇرغان كۆزلىرى-
رىدىن بىزارمۇ؟ بۇنىڭدا زادى نېمە سىر بار؟

ئارىدىن بىر ئاي ۋاقىت ئۆتۈپ كەتتى. مەن يالغۇز دەرەختەك
يەككە - يېگانە ③، سەھەردىكى نەي ساداسىدەك مۇڭلۇق بولۇپ
قالدىم. ئەتىگەندە شىلدىرلاپ ئېقىۋاتقان سۇ بويىدا ئولتۇرۇپ
گۈللۈكلەرگە قارايمەن. ئەنە شۇ گۈل شاخلىرى بويۇن تاشلاپ
بىر - بىرىگە ئېگىلىپ تۇرىدۇ. ئۇلار كۈن بويى بىر - بىرىگە
ئىنتىزار ④. ئاھ خۇدا! سەن ئۇلارنى نېمە ئۈچۈن مەندەك پىغان ⑤
ئىچىدە ئۆتۈشكە يارىتىپ قويدۇڭ؟!

— خەلچەم، ئۆتكەن كۈنى موماي سىزنىڭ دەرەخ تۈۋىدە
يىغلاپ تۇرغىنىڭىزنى كۆرۈپ قاپتۇ، سىزگە نېمە بولدى؟ — دې-
دى نۇر بىر كۈنى دۈكىنىڭ بارغىنىمدا.

— ھېچنېمە، ناھايىتى خۇشالمەن، — دېدىم مەن يوشۇرۇپ.

— ئىشەنمەيمەن، جۈدەپ قالدىڭىز. كۆز يېشىڭىز نېمە ئۇ-

چۈن ھازىرغىچە تۈگىمەيدۇ؟

讲这句话时,我觉得脸上火辣辣地。这时,我才体会到爱情的力量能够战胜一切。奴尔抖动了一下弯弯的眉毛,长叹一声,然后像什么事都没发生一样说:

“海丽倩姆,你看,我正考虑改装电视机的问题。如果成功了,这是很大的胜利!”

我直盯盯地望着他光润鲜亮的嘴唇、粉红色的腮帮子和呆滞的目光,木然地站在那里。他为什么对结婚不感兴趣?难道他讨厌姑娘们那撩人心火的目光吗?其中到底有什么奥秘?

一个月过去了。我像一棵孤零零的小树形影孤单,心中充满了忧郁苦闷。早晨我蹲在渠边看着花圃出神。溪中流水潺潺,地上花枝摇曳。那随风摆动的花枝,互相躬身施礼,仿佛在互相渴望乞求什么似的。啊,真主,你为什么让它们也同我一样在悲苦中挣扎呢?

“海丽倩姆,昨天,妈妈发现你在树下面哭鼻子哩,你怎么了?”一天我到店铺里时,他忽然问我。

“没什么,我生活得很愉快。”我没有向他吐露真情。

“我不信,看你瘦成这样了,为什么你的眼泪哭也哭不干呢?”

我强装笑颜,但总是掩饰不住心中的隐秘。手一挨盆边花

① نوت ئالماق 起火、走火, 自燃; 发动(机器)。

② ئوقيا 箭。

③ يەككە - يېگانە 孤零零的。

④ ئىمنتىزار 盼望、向望。

⑤ پىغان 号啕、哀号。

مەن قانچە كۈلۈمسىرەشكە تىرىشساممۇ، قەلبىمنى يوشۇرالمىدىم. قولۇم گۈل قاچىسىغا تېگىپ ① ئورۇۋەتتى، تاقىتىم ② توشتى - دە، نۇر ئۈچۈن سىر بولۇپ كېلىۋاتقان قەل-بىمنى ئىختىيارسىز ئاچتىم. مەن ئۇنىڭدىن ھاياجانلىق قۇ-چاقلاشنى كۈتكەنىدىم. بىراق، ئۇنىڭ چىرايى شەپقەتكە قىزىل-لىققا تولدى - دە، تەئەججۈپلىنىپ ③ لېۋىنى چىشلىدى.

— خەلچەم، ئىككىمىزنىڭ يۈرىكى بىر بېغىشتىكى ④ ئال-مىغا ئوخشاش. مەن سىزنى جېنىمدىنمۇ ياخشى كۆرىمەن، — دېدى ئۇ ماڭا قاراپ، — بىراق ئۆيلەنمەيمەن.

«نۇر ئاكا، ئۇنداق دېمەڭ. سىزدەك ياش يىگىتنىڭ ئۆيلەنمەي تەنھا ئۆتۈشىگە ئىشەنمەيمەن. جاھاندىكى ئۇچار قۇشلارنىڭمۇ ⑤ تاللاپ سۆيگەن مەشۇقى ⑥ بولىدىغۇ، رەھىمدىل يىگىتلەر ئۆزىگە ئەسىر ⑥ بولغان قىزلارنىڭ مۇھەببىتىنى ھېچقاچان رەت قىل-مايدۇ» دەپ، كۆڭلۈمدە ئىلتىجا قىلدىم ⑧. ئەمما نېمىشقىدۇر ئاغزىمدىن چىقىرىشقا پېتىنالمىدىم...

ئالسىيە، ياز كۈنى دەريا بويىدا سەيلە قىلغىنىمىز ئېسىڭ-دىمۇ؟

— ئالسىيە، ئەگەر سەن ئوغۇل بولساڭ، قانداق قىزنى ياخشى كۆرەتتىڭ؟ — دېدىم بىر كۈنى بىر تال گۈلنى ئويىناپ تۇرۇپ.

سەن بىر ئاز ئويلىنىپ تۇرۇپ قالدىڭ - دە:

— مەن چىرايىنى ئەمەس، پاك قەلبىنى ئىزدەيتتىم، — دېدىڭ.

— ئەگەر قارىغۇ ياكى توكۇر بولسىچۇ؟ — دېدىم مەن.

— قولىتۇقىدىن يۆلەپ، قولىدىن يېتىلەپ كۈتەتتىم. ئۇنىڭ مۇشۇ دەريا سۈيىدەك سۈزۈك قەلبى بولسىلا كۇپايە، — دېگە-نىدىڭ.

سەن شۇ چاغدا بۇ سۆزلەرنىڭ ئەكسى تەرىپىدە ⑨ ئاياللار ئۇ -

盆就摔碎了。我无法控制自己的心猿意马，无意中向他打开了自己的心扉。我期待着他的热烈拥抱。他的脸憋得通红，惊讶地紧紧咬着嘴唇说：

“海丽倩姆，我们犹如并蒂的苹果，我俩的心是在一起的。我爱你胜过自己的生命。但是，我不想结婚。”

“奴尔哥，别那样讲，我不相信象你这样血气方刚的小伙子怎么能独身生活呢？天上的飞禽还知道求偶。热情豪爽的小伙子怎么能拒绝钟情于自己的姑娘的爱情呢？”我在心中默默地说着上面的话，不知为什么没有敢说出口。

阿莉娅，还记得夏天在河边散步时的我们之间的对话吗？

“阿莉娅，如果你是个小伙子，你喜欢什么样的姑娘？”一天我抚弄着一朵花问道。

你稍微思忖答道：“我不挑长相，只要求有一颗纯洁的心灵”

“要是个瞎子、瘸子呢？”我追问道。

“搀着他、扶着他一块往前走。只要他的心象这流水一样清澈就足够了。”你果断地答道。

不知你意识到了没有，你当时的这些话语隐含了多少妇女的眼泪和悲伤啊！

① تەگمەك 接触、挨上、碰上；嫁、击中、伤害。

② ئاقەت 耐心、耐性。

③ تەئەججۈپلەنمەك 惊奇、奇怪。

④ بېغىش 手腕、骨节。

⑤ ئۇچار قۇش 飞禽。

⑥ مەشۇق 情人、意中人。

⑦ ئەسىر 世纪，俘虏。

⑧ ئىلتىجا قىلماق 要求，祈求。

⑨ ئەكسى تەرەپ 反面。

چۈن قانچىلىك ئازاب ۋە پىغاننىڭ يوشۇرۇنغانلىقىنى بىلەمتىڭ؟
مەن ئەمدى پاناھ بولغان بۇ قەدىمىي ھويلىدىن كېتىش
قارارىغا كەلدىم. ئاخىرقى قېتىم ھويلىنى سۈپۈرۈپ، كىرلەر -
نى يۇدۇم، گۈللەرگە سۇ قۇيىدۇم، مۇماينى ئۆز ئانامدەك قېنىپ -
قېنىپ ① قۇچاقلدىم، ئاندىن نۇرنىڭ ئالدىغا كەلدىم.

— نۇر ئاكا، يەتتە ئايدىن بۇيان بۇ ئۆيدە خۇددى ئۆز ئاتا -
ئانامنىڭ يېنىدا تۇرغاندەك ئازادە ياشىدىم، رەھمەت سىزگە، دۈن -
يادا ھەممە ئەرلەرنىڭ سىزدەك بولغان كۈنى ئاياللارنىڭ يېشى
قۇرۇپ، بەختى ئېچىلغان كۈنى بولىدۇ. ② خۇدا سىزگە تېخىمۇ
زور ئامەت ③ بەخش ئەتسۇن، — دېدىم مەن خوشلىشىۋېتىپ.

— خەلچەم، كەتمەڭ، — دېدى نۇر، ئۇنىڭ ئاۋازى تىترەيت -
تى، كۆزلىرى قايغۇغا تولغانىدى. — مەن سىزنىڭ نېمە ئۈچۈن
كېتىدىغانلىقىڭىزنى بىلمەن. بىراق، مېنىڭدىن رەنجىمەڭ.
ئەمدى سىزگە تېلېفۇن زور رېمونت قىلىشىنىمۇ ئۆگىتىپ قويماق -
چىمەن. بەلكىم بۇ كەلگۈسى تۇرمۇشىڭىز ئۈچۈن پايدىلىق بولۇپ
قالار.

— رەھمەت، مەن سىزنى ئۆمۈرۋايەت ④ ياد ئېتىمەن ⑤.
مەن ... — كۆز ياشلىرىمنى ئاران تۇتۇپ تۇراتتىم، نۇر مېنىڭ
قولۇمنى تۇتتى:

— يۈرۈڭ، ئايلىنىپ كېلەيلى، — دېدى ئۇ ئاستا.
بىز مەجنۇنتاللىق يول بىلەن قىپقىزىل گۈلگە ئورالغان
لەمپىلىك پەشتاققا قاراپ ماڭدۇق. سۇنىڭ شىلدىرلاپ ئېقىشى،
قۇشلارنىڭ سايىرىشى ۋە ياپپىشىللىق ئىچىدىكى ساپ ھاۋا كى -
شىنىڭ كۆڭلىمنى ياشارتتى. بىز گۈللۈكنى ئايلىنىپ كىچىك -
كىنە ئورۇندۇققا ئولتۇردۇق. ئېھتىمال، بۇ ئىككىمىزنىڭ ئەڭ
ئاخىرقى سۆھبىتىمىز بولسا كېرەك ⑥. ئۇ مېنىڭ قولۇمنى
تۇتتى - دە، ئۆزىگە تارتتى، مەن ئۇنىڭ كۆكسىگە بېشىمنى

我决定离开这个曾经庇护自己的院子了。我最后一次把院子打扫了,把衣服洗了,把花浇了。我象拥抱自己的妈妈似地,久久的拥抱着老大娘,然后来到奴尔面前。

“奴尔大哥,七个月以来,我在这里就象生活在亲生父母身边一样,过得很惬意,很舒畅。谢谢您,要是世上的男人都和你一样,女人们就吉星高照了。让胡大赐予你更多的幸福吧!”我边同他告别边说道:

“海丽倩姆,别走。”他声音有些发抖,目光沉郁。“我知道你为什么要走。但是,请不要生我的气,我打算教你修理电视机。这也许对你将来的生活有用处。”

“谢谢,我一辈子都忘不了你!”我好不容易才克制住自己,没有哭出声来。他抓着我的手轻声地说:

“走,我们出去转一转!”

我们朝着垂柳依依、鲜花掩映的花廊走了过去。流水潺潺,鸟雀啾啾,绿色的空气是那样清爽,使人心醉。绕过花坛,我们坐在石凳上。这也许是我们之间最后的一次谈话了。他抓住我的手,一把将我拽到自己身边,我把头低下去放在他胸前。从他

① قېنىپ - قېنىپ 满足。

② «كۈنى ... كۈنى بولىدۇ» “……之日,就是……之时”

③ ئامەت 运气、幸运。

④ ئۆمۈرۋايەت 一辈子,毕生、终身。

⑤ ياد ئەتمەك 思念、怀念。

⑥ ئېھتىمال 也许、或许、可能、恐怕。

قويدۇم. ئۇنىڭدىن ئۇرۇۋاتقان ئىسسىق ھارارەت ۋۇجۇدۇمنى لەرزىگە سالدى^①، يۈرىكىم دۈپۈلدەپ سوقۇشقا باشلىدى. بىراق، ئاز ئۆتمەي، ئۇنىڭ كۆز ياشلىرىنىڭ يۈزۈمگە يامغۇر تامچىسىدەك چۈشۈۋاتقانلىقىنى كۆردۈم.

— خەلچەم، مەن سىزنى بىھۇدە ئازابتىن^② قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن ئىشنىڭ ھەقىقىتىنى ئېيتىشقا مەجبۇر بولۇۋاتىمەن^③... مەن ئوغۇل ئەمەس، سىزگە ئوخشاش قىز.

— نېمە؟ — چۆچۈپ بېشىمنى كۆتۈردۈم. ئۇ قولى بىلەن گىمناستوركىسىنىڭ تۈگمىسىنى يەشتى - دە، يىپەك كۆڭلىكى ئىچىدىن كۆكسىنى ئاچتى. چىڭ تارتىپ قويۇلغان باغىرتاق تېگىدىن ئالمىدەك يۇمىلاق كۆكسى كۆز ئال-دىمدا پەيدا بولدى. مەن نېمە دېيىشىمنى بىلمەي، داڭ قېتىپ تۇرۇپ^④ قالدىم.

سەيلىگاھنىڭ كەچلىك مەنزىرىسى بىر جۈپ قىزنىڭ دې-ئىزدەك داۋالغۇپ تۇرغان^⑤ قەلبى ئۈچۈن سۈكۈتكە پاتقان دەك جىمجىت ئۆتمەكتە ئىدى. باغ ئىچىدە ئادەملەر شالاڭشىپ، ھەي-ۋەتلىك سېدە^⑥ دەرەخلىرى كۆزىنى يۇمۇپ قاراڭغۇ تۇمان ئىچىد-گە كىرىشكە باشلىدى.

— نۇر... بۇ قانداق بولغىنى؟... نۇر گىمناستوركىسىنىڭ تۈگمىلىرىنى ئەتكەچ تۆۋەندىكى-لەرنى سۆزلەپ بەردى:

— مېنىڭ ئىسمىم نۇرىيە، سىزگە ئوخشاش بەختسىز قىز. مەن. ئائىلىمىزدە ئاپام بىلەن ئىككىمىزلا ياشايتتۇق. بويۇمغا يېتىپ^⑦ توي قىلىش ئالدىدا، ئۈچ يىلدىن بېرى بىرگە ئۆتۈۋات-قان سۆيگۈنۈمنى تۈرمىگە ئېلىپ كېتىشتى - دە، ئالتە يىللىق كېسىۋەتتى^⑧. يىغلىدىم، قاقشىدىم^⑨، ئاخىر تۈرمىدىن چىققۇچە كۈتۈش نىيىتىگە كەلدىم. ئۇنى تۈرمىگە يوقلاپ بارىدىغان مې-

身上散发出的热浪流遍了我的全身,使人陶醉。我的心跳得越来越快了。过了一会儿,他的眼泪像雨点似地滴落在我的脸上。

“海丽倩姆,为了使你摆脱无谓的痛苦,今吞我只好给你讲实话了。告诉你,我不是男人,同你一样是个女人。”

“什么?”我惊呆了,赶忙抬起头来,看着他。

他解开上依的纽扣,露出绸衬衣下面的胸部,在紧绷的胸罩下面是一对圆浑如苹果的乳房。我呆若木鸡不知所措地站在那里。

公园的傍晚,景色异常迷人。对心潮翻滚的两个女人来说?却是那样寂静。园中的游人越来越少了。那亭亭如盖的圆冠榆沐浴在夕阳的一片暮色之中。

努尔……这到底是怎么回事?”我百思不得其解。

奴尔一面扣着扣子,一边对我说:

“我叫奴尔娅,和你一样是个苦命的女人。家中只有母亲和我两人。当我长大成人快要结婚时,和我整整谈了三年的对象,忽然被捕了。后来判了六年徒刑。我哭得死去活来,伤心透了。最后我决定等他出来。除了我,他无亲无故。我去建筑公司当小

① لهرزنگ سالماق 震撼。

② بيهوده نازاب 无谓的痛苦。

③ قا مهجبور بولماق ... 被逼得,不得不。

④ دالڭ قېتىپ تۇرماق 瞠目结舌、吃惊。

⑤ داۋالغوماق 动荡、动摇,骚动、激动、摆动。

⑥ سېده 圆冠榆。

⑦ بويغا يەتمەك 成年、豆蔻年华。

⑧ كېسىلمەك 裁剪、判决、判刑。

⑨ قاقشماق 叫苦,发牢骚。

نىڭدىن باشقا ئادىمى يوق ئىدى. شۇڭا، مەن قۇرۇلۇشلاردا كۈن-
 لۈك ئىشلەپ ① يىغقان پۇلۇمغا خالتا تەييارلاپ ئۇنىڭغا ئەۋەتتە-
 تىم. ئالتە يىلنى ئاز دەمىسىز؟ بۇ جەرياندا بىساتىمدىكى ② ھەممە
 نەرسىنى سېتىپ تۈگەتتىم. مەن ئۇنىڭ تۈرمىدىن ساق - سالا-
 مەت قايتىپ كېلىشىنى كۈتەتتىم. بىز ھەر قېتىم تۈرمىدە كۆ-
 رۈشكەندە، ئۇ كۆزىگە ياش ئېلىپ ③ تۇرۇپ:
 — نۇرىيە، سىز ماڭا ھەممىدىن ئۇلۇغ، ھەممىدىن مېھرى-
 بان — دەيتتى.

ئاخىر ئالتە يىلمۇ توشۇپ، ئۇ تۈرمىدىن چىقتى. بىز توي
 قىلدۇق. ئىككى يىل ئۆتكەندە، ئۇ قۇرۇلۇش كۆتۈرە ئالغۇچىلار-
 نىڭ كەينىدە يۈرۈپ، پۇل تېپىشقا باشلىدى. ئۈستىگە سارجا كى-
 يىملەرنى كىيىپ، مۇتسىكىلىت مېنىدىغان بولدى - دە، مېنىڭ-
 دىن چېنىشقا باشلىدى. مەن ئۇنىڭ قۇچىقىغا ئۈزۈمنى ئېتىپ
 يىغلىدىم، لېكىن ئۇ ئۇزۇن ئۆتمەي، كەلگۈسى ئايالىنى ئۆيىگە
 باشلاپ كىرىپ مېنى ئاياغ ئاستى قىلدى ④...

مەن نۇرىيەنى چىڭ قۇچاقلماۋالدىم. نېمە ئۈچۈن بەزى ئا-
 ياللارنىڭ كۈلۈپ ئۆتىدىغان چاغلىرى ئاز؟ نېمە ئۈچۈن كۆز يې-
 شى ئەۋلادتىن - ئەۋلادقا ⑤ مېراس ⑥ بولۇپ قالىدۇ؟

— نۇرىيە ئىچا، شۇنىڭدىن كېيىن تۈرمۈشقا
 چىقىمىدىڭىزمۇ؟

— ياق، — نۇرىيە سۆزىنى داۋام قىلدى، — شۇنىڭدىن كې-
 يىن ئۆمۈرۋايەت تۈرمۈشلۈك بولماي مۇستەقىل ياشاش قارارىغا
 كەلدىم. ئاپام ئۆلۈپ كەتكەندىن كېيىن يۇرتۇمنى تاشلاپ ⑦، ئە-
 رەنچە ياسىنىپ، بۇ شەھەرگە كەلدىم.

ماڭا ھەممە نەرسە چۈشىنىشلىك بولدى. نۇرىيە گىمىناس-
 توركىسىنىڭ يانچۇقىدىن چاققانغىنا خاتىرىنى ئېلىپ، ئۇنىڭدىن
 بىر پارچە رەسىمنى چىقاردى. بۇ نۇرىيەنىڭ تۇنجى توي قىلىش

工挣钱接济他，不断给他捎东西去。六年的时简不算少啊！为了他，我变卖了所有的家具。我希望他能健康的出狱我每次去看他时，他总是眼含热泪对我说：

“奴尔娅，你是世上最伟大的人，你的心肠最好！”

“六年过去了，他刑满出狱后，我们结婚了。两年过后，他跟着包工头赚大钱了，他穿起了毛料衣服，骑上了摩托，开始嫌弃我了。我扑在他怀中哭成了泪人……他竟然把另一个女人带到家中故意糟践我。”

听到这里，我激动地紧紧抱着她，心中发出了强烈的不平的呼喊：“为什么有些女人欢笑的日子那么短促？为什么她们一代又一代地过着以泪洗面的日子？”

“奴尔娅姐姐，以后你再没有结婚吗？”

“没有”，她继续说道：“从那以后我就决心一辈子单身生活。母亲去世后，我离开家乡，穿上男装来到这座城市。”

这一下我全明白了。她急忙从上衣口袋里掏出一个日记本，从里面拿出一张照片。这是她结婚前摄的。照片上的奴尔娅

① كۈنلۈك ئىشلەمەك 打零工、做钟点工。

② بىسات 家俱、器具、财产、家当。

③ كۆزىگە ياش ئالماق 眼含热泪。

④ ئاياغ ئاستى قىلماق 糟踏、蹂躏。

⑤ ئەۋلادقا - ئەۋلادتىن 世代相传。

⑥ مىراس 遗产。

⑦ يۈرتىنى تاشلىماق 背井离乡。

ئالدىدا چۈشكەن رەسمى بولۇپ، بېشىدىكى گۈللۈك زەر ياغلىق خوپمۇ ① ياراشقاندى ②، قۇندۇزدەك ③ چاچلىرى يەلكىسىگە چۈ- شۈپ تۇراتتى.

— نۇرىيە ئاچا، خوپمۇ چىرايلىق قىز ئىكەنسىز، — دېدىم ھەيران بولۇپ.

— ئۆزۈممۇ رەسىمگە ھەر قارىسام كۆڭلۈم بۇزۇلىدۇ، — نۇرىيە ئېغىر ئۇھ تارتتى، لېكىن ئۇ ئۆزىنى تېتىك تۇتۇپ كۈ- لۈمسىرىدى، — ئاياللارنىڭ بەزىلىرى نېمە ئۈچۈن بەختسىز بو- لۇپ قالىدۇ؟ سەۋەبىنى بىلەمسىز؟ بۇنىڭ ھەممىسى ئاياللارنىڭ ئەرلەرگە بېقىنىپ ④ قالغانلىقىدا. ئاياللار ئەرلەرنىڭ كىرىنى يۈ- يۈپ، ئېشىنى ئېتىپلا ئۈزۈل - كېسىل بەختلىك بولالمايدۇ. ئۇلاردىمۇ ئەرلەرگە ئوخشاش مۇستەقىل ياشاش ئىقتىدارى بولۇش كېرەك. مەن بۇ شەھەرگە كەلگەندىن كېيىن دەسلەپ سائەت رې- مونت قىلىشنى ئۆگەندىم. كېيىن ئۇنىۋېرسال، تېلېفون رېمونت قىلىشقا كىرىشتىم. ھازىر كۈنىگە ئون بەش سومدىن يىگىرمە سومغىچە ئىشلىيەلەيمەن. مېنى بەختسىز دېگىلى بولامدۇ؟ مۇشۇ يىللار ئىچىدە ماڭا بەش قىز توي قىلىش تەلپىنى قويدى. ئە- گەر مەن قىزلىق قىياپىتىمگە كەلگەن بولسام، يەنە بىرمۇنچە يىگىتلەر توي قىلىش ھەققىدە تەلپ قىيۇشمۇ مۇمكىن ئىدى.

— نۇرىيە ئاچا، بۇنىڭدىن كېيىنمۇ يەنە مۇشۇنداق ياشامسىز؟

— ياق، — ئۇ مېنىڭ مەقسىتىمنى چۈشەنگەندەك بېشىنى چايقاپ قويدى ⑤، — دەسلەپ ئۆمۈر بويى تۇرمۇشلۇق بولماي، ئەرەنچە كىيىنىپ، تەنھا ئۆتۈپ كېتىش نىيىتىدە ئىدىم. بىراق، ھايات ئۇنىڭغا يول قويمايدىكەن، دۇنيادا نۇرغۇن دىلى پاك، ۋىجدانلىق ⑥ يىگىتلەرمۇ ئۆتكەنغۇ. مەن ھازىر بىر خىل ھۈنەر ئۆگىنىۋاتمەن. مەن ئۇنى ئۆگىنىپ بولغاندىن كېيىن يۇرتۇمغا

非常秀丽端庄，黑油油的长发披散在肩上，配上那条绣着金线的头巾，显得非常协调。

“奴尔娅姐姐，你真漂亮啊！”我惊奇地喊道。

“现在，每当我看着这张照片时，心情非常难受。”奴尔娅深深地叹息了一声，但她强打精神地笑着说：

“为什么有些女人会这样不幸呢？原因在于她们只知道依赖丈夫。女人光靠给男人做饭洗衣服是得不到真正幸福的。她们也应该象男子一样有独立生活的能力。我到这座城市后，起初学会了修表，以后又学修录音机、电视机，现在每天做的生意十五到二十元。难道还能说我不幸福吗？这几年有好几个姑娘提出要同我结婚，如果我化了女儿妆，肯定有不少小伙子要追我。”

“奴尔娅姐姐，今后你还这样生活下去吗？”

“不！”她仿佛理解了我的心思，摇了摇头讲道：“开始，我打算不再嫁人了，打算一辈子女扮男装”过独身生活。但生活不许可我这样做，因为人世间有不少纯洁、善良、见义勇为的小伙子。我现在正在学习一门技术，学成后就返回故乡，故乡是多么

① خوب 好、非常、相当。

② ياراشماق 相称、合适、和解。

③ قوندوز 海狸、海龙；海龙皮。

④ بېقىنماق 依附、依赖。

⑤ چايقىماق 涮洗、嗽、摇晃、颠簸、筛。

⑥ ۇجدانلىق 有良心的、有良知的。

قايتىمەن. ئۆز يۇرت نېمىدېگەن سۆيۈملۈك - ھە؟ شۇ چاغدا ئا - ياللىق كىيىم بىلەن كوچىغا چىقىمەن.

بىز ئورنىمىزدىن تۇرۇپ ئېرىق بويلاپ ماڭدۇق. مەن دەرەخ - لەر ئارىسىدىن چۈشۈۋاتقان ئاي شولىسىدا ئۇنىڭغا تويماي قارايتتىم.

— نۇرىيە ئاچا، بۇنىڭدىن كېيىن ئىككىمىز مەڭگۈلۈك ئا - چا - سىڭىللاردىن بولايلى. ۶

نۇرىيە گېپىمگە جاۋابەن ① مېنى يەنە بىر قېتىم باغرىغا باستى. نەملەشكەن مەڭزىلىرىمىزنى بىر - بىرىمىزگە چىڭ يې - قىشتۇق، قەلبىمدە سىڭىللىق مېھرى ئۇرغىدى ②.

مانا ھازىر ئارىدىن ئۈچ يىل ئۆتتى. مەن نۇرىيەدىن ھۈنەر ئۆگەندىم. مېنىڭ ئۆزىدەك ئۇستا بولغىنىمنى كۆرگەندىن كې - يىن، نۇرىيە دۈكىنىنى ماڭا ئۆتكۈزۈپ بەردى - دە ③، ئۆز يۇرتى - غا كەتتى.

ئۇنىڭ شەھەردىكى قىز دوستلىرى يەنە دۇكانغا ئۈزۈلمەي كېلىپ تۇراتتى. ئۇلارنىڭ نەزىرىدە ④ نۇرىيە يەنە جاسارەتلىك ياش يىگىت ئىدى.

— نۇر تېخىچە قايتىپ كەلمىدىمۇ؟ — سورىشاتتى ئۇلار.

— ياق، — دەپ قىسقىلا جاۋاب بېرەتتىم مەن.

— ئېھتىمال، قىز تاللاپ يۈرسە كېرەك.

مېنىڭ يىغلىغۇم كېلەتتى.

مەن ئۇنى يەنە بىر قېتىم كۆرۈشكە مۇيەسسەر بولدۇم ⑤.

ئۆتكەن يىل ئۇنىڭدىن بىر پارچە خەت تاپشۇرۇۋالغانىدىم. خەتتە نۇرىيە ئۆزىنىڭ بىر تەرجىمان يىگىت بىلەن توي قىلغانلىقىنى، تۇرمۇشىنىڭ ناھايىتى كۆڭۈللۈك ئۆتۈۋاتقىنىنى يازغانىدى. بۇ -

نىڭدىن ئىككى كۈن بۇرۇن تويۇقسىز ئۇنىڭ رەسىمىنى گېزىت - تىن كۆرۈپ قالدىم. گېزىت نۇرىيەنىڭ ئۆز ئالدىغا ⑥ كارخانا

的亲切呀！那时我就可以穿着女装，大摇大摆地在街上行走了。”

我们站了起来，沿着小溪缓缓向前走去。借着从树叶间流泻的月光，我忘情地看着她。

“奴尔娅姐姐，今后我们永远做姐妹吧！”

做为回答，她又一次紧紧地把我搂在怀中。两张被泪水打湿的脸紧紧地贴到一起了。我们的胸中激荡着幸福的姊妹之情。

现在，又是三年过去了。我用心向她学习技术，后来我的技术已经很熟练，赶上了她的水平。于是，她把店铺交给我经营，而她自己则返回故乡了。

她原先的女友们，和从前一样经常来铺子里玩，在她们的心目中，奴尔娅还是个豪气满怀的青年小伙子。有时，她们忽然问我：

“怎么，奴尔还没有回来吗？”

“没有。”我回答得很干脆。

“也许在下面找到对象了吧？”

这些话简直叫我哭笑不得。

后来，我又一次有机会看到了她的芳容。去年，我收到她寄来的一封信，她说自己同一位搞翻译工作的小伙子结了婚，生活得很幸福。两天前，忽然从报纸上看到了她的照片。报上报导她自谋职业经营小厂跨入了青年万元户的行列。从照片上看，

① جاۋابەن 回答、回复。

② ئورغىماق 激荡、奔涌、焕发。

③ ئۆتكۈزۈپ بەرمەك 移交、转交、交付。

④ نەزەر 视线、眼光、目光。

⑤ مۇپەسسەر بولماق 获得、博得。

⑥ ئۆز ئالدىغا 独立的。

قۇرۇپ، يۈز مىڭ يۈەنلىك ياشلار قاتارىغا ئۆتكەنلىكىنى خەۋەر قىلغانىدى. ئۇ ئاۋۋالقىدەك مۇلايىم كۈلۈمسىرەپ تۇراتتى. بويىنىغا مەرۋايىتلارنى ئاسقان، چېچىغا ياقۇت كۆزلۈك ئالتۇن چا-زىلارنى تاقىغان، ئوتلۇق كۆزلىرىدىن بەخت، شىجائەت^① ئۇرغۇپ تۇراتتى. ياشلىرىم تۆكۈلدى، ئېھ، سۆيۈملۈك ھەدە!

ئالسىيە، مېنىڭ يازىدىغانلىرىم تۈگىدى، سەن بۇنىڭغا ئىشىدە-نەمسەن؟ ئىشەنگىن، مىڭلىغان ئاياللارنىڭ جاپا تارتىپلا ئۆتۈشىنى خالىمايدىغانلىقى، ئۇلاردىمۇ تولۇق ئىقتىدار ۋە ھاياتىي كۈچنىڭ بارلىقىغا ئىشەنگىن.

خەير^②، تۇرمۇشىڭغا بەخت تىلەيمەن!...

她仍和以前一样和蔼地微笑着，脖子上挂着一串项链，头上别着镶嵌宝石的金制发卡，火一般热情的眼睛中闪烁着幸福、自信的光芒。

看着看着，泪水模糊了我的眼睛。我在心中默默地讲道。

“啊！亲爱的姐姐！”

阿莉娅，我要写的就是这些。你相信它吗？请你相信这些吧！请相信，她们决不愿意继续过这种悲苦的生活，她们具有充分的能力和力量，冲决罗网，奔向崭新的生活……

祝你幸福，再见。

① شجائت 勇气、胆略、气魄。

② خبير 好吧，好啦。(2)再见。

图书在版编目(CIP)数据

流浪者酒家：维汉对照/买买提明·吾守尔等著；史震天译注，
—乌鲁木齐：新疆人民出版社，1999.12

(2007.10 重印)

ISBN 978-7-228-05177-9

I. 流… II. ①买…②史… III. 短篇小说—维吾尔语(中国少数民族语言)—对照读物 IV. H215.94

中国版本图书馆 CIP 数据核字(1999)第 19444 号

责任编辑	穆纳尔江·托合塔洪
编 辑	古丽娜·巴拉提
责任校对	热娜古丽·阿布里米提
出版发行	新疆人民出版社
电 话	(0991)2827472
地 址	乌鲁木齐市解放南路 348 号
邮 编	830001
经 销	新疆维吾尔自治区新华书店
印 刷	新疆新华印刷二厂
开 本	880×1230 毫米 1/32
印 张	7.5
版 次	2000 年 6 月第 1 版
印 次	2007 年 10 月第 2 次印刷
印 数	4001—7000 册
定 价	15.00 元

维汉对照读物

流浪者酒家

新疆人民出版社

ISBN 978-7-228-05177-9

9 787228 051779 >

定价:15.00 元